Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Henningsen, Agnes.; af Agnes Henningsen.
Titel | Title:	De Spedalske : Roman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Det Nordiske Forlag, 1903
Fysiske størrelse | Physical extent:	397 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DE SPEDALSKE

ROMAN

AF

AGNES HENNINGSEN

1903. 9. 1901

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
ERNST BOJESEN
1903

DE SPEDALSKE

DE SPEDALSKE

ROMAN

AF

AGNES HENNINGSEN

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
ERNST BOJESEN
1903

Solen blev ringet op fra Revninge Kirke, da de kørte ind i Skærris Skov . . Godsejer Christian Enevold Brandt til Nørreager og Kusk Nils Peter Andersen, en Septembermorgen i Støvregn.

Godsejeren, lille og rank, med fine, kvindekønne Træk til en muskelstærk Krop, . . hærdet og skaanet og arvet fra Forfædre, der havde hærdet og skaanet sig, som det behagede dem, sad ret op og ned og saa frem for sig med Øjne, der syntes syge af for megen Glans; skønt hans Ansigt var graat af Træthed, funklede det inde i dem, ikke i Glimt, men uafbrudt.

Han lukkede dem, ked af sine Tanker, som bare var Tal. Da saa han Tal! Han spekulerede, da han kørte ud, og nu tolv Timer senere regnede han med de samme Summer plus fire Tusind Kroner, han i Nat havde tabt i Hasard.

Lugten af Skov fik ham til at mindes lykkeligere Tider. Han strakte sine Ben og gabede . . De Penge var ham dog ret ligegyldige, navnlig de fire Tusind, han havde dem ikke, og de vilde ikke være vanske-

ligere at skaffe end de Hundrede Tusind, han skulde bruge i dette Efteraar. — Penge kan knægte de fleste, tænkte han, mig ikke.

Han naaede dog ikke langt bort fra Spekulationerne. Han kom til at tænke paa Skovauktion, saa sig i Øjeblikket vredt omkring . . Skærris Skov var bleven tynd, siden den kom i hans Eje, og gav sig til at mærke Træer ud med sine ivrige Øjne.

Et Hyl, der syntes at komme fra Bunden af Vognen, forstyrrede ham. «Hvad, har vi en af Hundene med?« sagde han og følte sig for med Foden. «Holdt Andersen, der er nogen, som giver sig.»

Andersen, kaldet saadan af Godsejeren, fordi han var saa meget ældre og ældre i Gaarde end han, viste ikke saa megen Interesse, at han drejede sit smukke, hvide Hoved, det han altid bar, som havde han Hold i Nakken.

Nu lød det bagude. Det var blevet til dybe Brøl. Snart blev de helt borte, for Hestene var blevne sky og satte af.

«For Satan, saa hold!» raabte Godsejeren og rejste sig ved Hjælp af Kuskesædet. «Har du da ingen Magt over dine Dyr, Menneske.»

Andersens Hænder rystede i de hvide Handsker, mens han holdt Hestene an. Hans Hidsighed, der omtrent var pryglet ud af ham i Drengeaarene og siden holdt nede i Underdanighed, truede under

denne Herre, som ikke var nogen Herre, tit med at tage Magten fra ham. Han havde Lyst til at svare, og det groft . . i samme Slags Raseri som det, man føler overfor den, der til ens Væmmelse, trods ens Protester kryber for en, og saa en skønne Dag bliver uforskammet.

Godsejeren sprang ned, blev staaende og lyttede. «Hører du ingenting?»

«Nej.»

«Aa Sludder, der er det jo igen. Tydeligt. Vend, og kør smaat efter mig.»

Skønt det var Dag, saa de ikke ti Skridt fremfor sig for Regnen. Godsejeren gik langsomt, følende sig for i det tykke Lag Løv. «Det kan jo være, at det bare er et Dyr,» sagde han som et Barn, der er for fornuftigt til at glæde sig paa det uvisse.

Og han stødte ganske rigtig paa en fældet Raabuk. Af Vane sparkede han smaat til den for at se, om alt Liv var borte, og gik videre uden at give sig Tid til at tænke paa, hvordan den var kommen der.

Hylene hørtes igen, og nu som Skrig, Menneskejamren. «Jeg trængte ogsaa til at faa noget andet at tænke paa,» mumlede han og strakte sig. Ved Vejkanten var der Spor efter en, der havde slæbt sig frem.

Han standsede. En halv Snes Alen fra ham, paa selve Vejen laa der en brunlig, gennemblødt

Byldt, næsten i eet med de vaade Blade. Et hvidt Ansigt stak frem af den, vendte sig imod ham og lige saa hastigt bort igen. Nu kom der ikke en Lyd fra det.

Pludselig ængstelig for at faa noget alt for hæsligt at se blev han staaende, til Vognen kom om paa Siden af ham. «Bare det ikke er et Barn,» sagde han og saa op paa sin Kusk. «Eller en Kvinde med et Barn.» Og i det samme ønskede han, at det var saadan noget, som han for Alvor kunde tage sig af.

Andersen, som sad og sank sin Hidsighed, fik Hjælp af disse Øjne, der mindede ham om det rare unge Menneske, Godsejeren havde været, da han som polyteknisk Studerende i Ferierne besøgte sin Farbroder, Nørreagers gamle Ejer . . Med de Øjne kunde der være bleven noget godt ud af Manden, tænkte han . . I en underordnet Stilling, hvor han ikke havde kunnet lade holde Foredrag for Husmænd om Ting, som de Mennesker ikke forstod . . og af Folk, som heller ikke selv havde drevet det til stort.

«Hvad mener du, Andersen?»

«Jeg saa Skægget, Hr. Godsejer, saa det er et Mandfolk, og vi saa da Dyret, saa jeg mener, at nu har Endemanden været der med det, han lovede.»

Godsejeren gik ivrigt til. «Endemanden! Hvad mener du med det?»

«Jeg mener, at Endemanden har skudt til en af Skovløberne. Han har sagt, at vi ikke skulde faa ham, før et Par Stykker havde mistet Livet. Saadan nogen, der har faaet galt fat paa det, bliver jo helt til Dyr, Stakler.»

«Saa faar vi ham . .» sagde Godsejeren og gav sig til at løbe. «Saa faar vi ham nappet.»

Inden han naaede halvt der hen, raabte Andersen: «Endemanden selv, Vorherre bevare os.»

Godsejeren blev staaende og stak begge Hænder i Lommerne af Forundring. Endemanden, hans femaarige Fjende, stærkere og snildere end alle Egnens Skytter og Skovfogder tilsammen, her for hans Fod med et Ansigt som en Husmand fra de ydmyge Tider.

Han sukkede og bøjede sig over ham. «Hvor længe har De ligget her, Jacob Iversen? Det er Brandt fra Nørreager.»

Endemanden havde set paa Hestene, hvem det var, Folkene saa han ikke paa. I de Øjne, han vendte fra dem, glimtede det trodsigt, men Stemmen lød ynkeligt paa sit sydfynske: «Sien Minat, Herre Goesejer.»

«Og hvor er det, De har det, Hovedet er slaaet slemt, hvad?»

«De æ smette godt aa vie, Herre Goesejer. De rosker og de bryer alle Stajer. Laarbienet æ da brokken.»

«Men Hovedet, Mand, Blodet driver af det.»

Endemanden følte sig til Tindingen og syntes at gøre en Opdagelse. «Dæ ka vær, dæ æ dæi iene a Herrens Heste, hun æ kommen te aa spjætte te mej, imen je laa aa visste ette a mej sel aa sie.»

«Der maa bindes noget om.» Godsejeren ledte vredt i sine Lommer. «Hvad har vi at binde om?»

«Næj, næj. Dæ behøves smette, Herre Goesejer. Næj, dæ æ Bienet, dæ æ vovt.»

«Er Benet brækket?» spurgte Godsejeren, mens han knyttede et Lommetørklæde og en Silkeklud sammen og bukkede sig for at binde det om. «Hvordan kom De til det, Jacob Iversen?»

Endemanden forsøgte, nu ydmyg ogsaa i Øjnene, at forhindre Godsejerens Hænder i at komme i Berøring med ham. «Goesejeri ska datte sel.»

«Hvordan gik det til med Benet?»

«Dæ æ smette godt aa vie, Herre Goesejer, smattet aa beskidt var et jo.»

— Dyret derhenne, tænkte Godsejeren, han er gleden og har faaet Byrden oven paa sig. «Hvor skulde De hen?» spurgte han.

»Je sku te Revnie etter Mikstur te den mienste,» svarede Endemanden.

— Godt, at han ikke tilstaar, tænkte Godsejeren, han bliver nødt til det, men han gør det s'gu ikke alligevel. «Naa vi snakker,» sagde han. «Vi maa se at faa Dem læsset paa Vognen, Jacob.» Han skød forsigtigt sin Arm ind under Ende-

mandens Ben, lagde den anden om hans Ryg og løftede ham op.

«Goesejeri ska datte sel,» jamrede Endemanden, som blev han pludselig ude af sig selv af Smerte. «Goesejeri ska datte sel.»

«Bliv bare ved Hestene,» sagde Godsejeren til Andersen, der ikke rørte sig. «Vi er da ikke helt Svækling endnu.»

Behændigt fik han den stønnende Mand op paa Bagsædet, snøftede lidt ovenpaa den Lugt af Regn og Støv, som stod fra hans Tøj, og sprang op hos Kusken. «Til den ny Doktor i Revninge, Andersen.» Sagte tilføjede han: «Han er vist et Kvæg, men Hullet i Hovedet taaler ikke de to Mil til Svendborg. Begravelseskørsel.»

— Vorherre maa vide, hvorfor vi ikke tager Dyret med, tænkte Andersen. Men jeg har at holde min Mund. Og jeg har heller ikke megen Lyst til at lukke den op i dette Selskab.

«Goesejeri ska datte sel,» blev Endemanden ved. «Aa, Guhjælpeme, Guhjælpeme!»

— Det svier nok bravt, tænkte Godsejeren. Men jeg har foreløbig gjort, hvad jeg kunde. Gud ske Lov, at man da somme Tider kan gøre lidt.

Han vendte sig til Andersen og sagde: «Jeg var ikke pæn imod dig før, Andersen, du maa s'gu undskylde.»

Saa sad han og sank sammen, kommen ud af Pengespekulationerne kunde han endelig hvile sig

og lukke sine Øjne. Ved hvert af den syges Støn jog det igennem hans Ryg . . samme Virkning havde Slag og raa Ord paa ham, uden at han gjorde sig klart, at det var Velvære, han følte, for syg eller brutal var det sidste, han vilde være.

Han prøvede at tænke paa noget af sit. Paa sin Kone, Mis . . hun irriterede ham, fordi hun kunde hjælpe ham ud af Pengevanskelighederne, men manglede Forstand til det. Paa sin Veninde, den kloge Fru Iris . . han hørte bare hendes ligeglade Stemme, naar de skændtes. Paa sit Arbejde, Opfindelsen, som i Gaar var mislykkedes for tyvende Gang . . han var netop tagen ud for at se at komme lidt bort fra Tanken om den. Han fandt Fru Hald, den ny Doktors Kone, om hvem han vidste det ene, at hun havde dejlige, længselsfulde Øjne.

Det tog omsider saadan til med Klagerne, at han fandt sig beføjet til at raabe: «Se nu at holde Humøret oppe, Jacob, om fem Minutter er vi hos Doktoren.»

«Aa, Guhjælpeme, dæ va møe beere, a vi va døe.»

«Hvad skulde De dø for, De har jo Kone og Børn.»

«Dæ ette har en bitte aa leve a, Herre Goesejer, imen je æ paa Syehøvset.»

«Jeg skal nok sørge for at holde Liv i dem,

hvad der ikke er mere end min Pligt som Sognets Ejer, efter min Mening.»

— Saa smaat, tænkte Andersen, saa smaat. Jeg er selv af den Slags, om hvem han siger, de kender sin Stilling. Gud give, vi kunde sige det samme om Godsejeren.

Endemanden gav sig til at græde.

«Saa kør lige saa gerne til, Andersen,» sagde Godsejeren, «at han kan faa en Ende paa det.»

«Goesejer,» raabte Endemanden. «Tøv en bitte, aa la mej faa savt et Ord.»

«Holdt, Andersen.» Godsejeren vendte sig utaalmodig om til den syge. «Skal vi rette lidt paa Dem, Jacob Iversen?» — Han har ikke kunnet staa for min Smule Medlidenhed blandet med de stærke Smerter, tænkte han, han tilstaar. Eller hvad Fanden er det nu?

«Ve Goesejeri, hva faa iet Dyr, dæ æ, je ha fogrøven mæ poe; aa dæfaa æ dæ da ossensaa, je foer mi Straf.»

«Nils Juel,» raabte Godsejeren og saa for sig det hvidplettede Dyr under Bladene derhenne.

Han sad lidt og tænkte paa Nils Juel, Skovens eneste tamme Dyr, den lille, smidige, skønne Nils Juel. «Kendte De ham, Jacob?»

«Je keente ham, Herre Goesejer, aa dæ æ da ossensaa dæfaa, je foer mi Straf.»

Godsejeren var saa ækel ved Manden, at han ikke gad sige et Ord mere. Men da han igen gav

sig til at tænke paa Nils Juel og paa de Damehænder, den havde spist af, dukkede Endemandens Ansigt frem, som han havde set det en Gang, de forfulgte ham . . i et Glimt, ophidset, med Øjne, der skinnede af Spænding. Og han glemte sin Medynk med Dyret og med de Damer, der vilde blive bedrøvede, for Medlidenhed med dette Menneske, som skulde til at være tam og tam i Fattigdom. Det strammede ham om Hjertet.

Indtil han fik en Ide, . . som ogsaa tiltalte ham, fordi han dermed viste andre, hvad Ædelmodighed var . . og smilende vendte sig imod Endemanden: «Naa ja, vi laa jo i Krig med hinanden, lad nu det være glemt. Naar De kommer Dem, Jacob, saa kan De selv blive Skovløber her i Skærris og passe paa, at sligt ikke sker. For Krybskytte, det bliver De næppe i Stand til mere.»

Et Udtryk i Andersens Ansigt fik ham til at tilføje: «Skovfoged kan De blive. De er et dygtigt Menneske.»

Andersen havde ikke kunnet holde sin Maske. Der var kommet et haanligt Udtryk om hans lange hidsige Mund, det eneste grimme i hans stolte Ansigt. — Kun Kvindfolk, disse her Stakler, der er møre af Tandpine og Unger og deres skidt Mavepine, kunde hitte paa noget lignende. Folk havde Ret, Godsejeren var ikke noget naturligt Mandfolk.

Skønt de var komne ind paa Bivejen til Doktorens, hvor Sporene var dybe og haarde, tvang han Hestene stærkt frem. — Han kunde unde den Karl der hinter at kureres af den ny Doktor, Kjøbenhavneren, Herren, som Tyendet skulde kalde ham, til Grin for alle andre Mennesker og til Spottenavn for hvert Barn.

Endemanden sank efter Tilstaaelsen og tusinde Taksigelser hen i en Døs.

Da Godsejeren en Gang saa om til ham, tænkte han med et bittert Smil, han selv følte en Smule som Teatersmil, at hans Ansigt var som Skovfoged Iversens burde være, et ejegodt og træt Ansigt. Det Blod, der randt fra hans tynde, gule Haar ned i hans fattige Skæg, var det sidste af Røveren Endemanden.

Doktorens Hus tog sig ud i Frastand, smalt og hvidt imod høje Popler og Ege. Men det var daarligt bygget med alle Værelserne i Række og kun Vinduer imod Nord. Foran var der et bredt Stykke med firkantede Fliser.

Liget havde Godsejeren døbt det. Som det laa der denne Morgen med Vinduerne dækkede af hvidgule Fortræksgardiner passede det bedre end

nogen Sinde, syntes han; gamle Doktors Potteplanter havde dog livet lidt op i Landskabet. Han, som holdt af alt levende, lige til en lugtende Hyld, bare den var frodig og stærk, frøs, saa snart han satte sine Fødder paa disse Fliser.

Han ringede stærkt paa Natklokken. Da det ikke øjeblikkelig begyndte at pusle i Huset, bankede han paa det Vindue, hvis Gardiner saa ud til at høre til Sovekammer.

Der lød en forkølet Harken derindefra. Derefter dæmpet, ikke bestemt for nogen «. . de kan da for syv Ulykker nøjes med at ringe Huset ned.»

«Det er Brandt fra Nørreager, Doktor,» sagde Godsejeren med sin Mund tæt til Ruden. «Jeg har en Mand til Dem, som har ligget fem Timer i Skærris med et brækket Ben.»

Han forstod, at Doktoren spurgte om noget, og at det blev borte i de Strømper og Bukser, han baksede med, og svarede: «Det er Jacob Iversen, De ved, Endemanden.»

Nu klirrede Doktorens Seler nær ved Vinduet. «Hvordan Satan har De faaet fat paa ham, Godsejer Brandt. Jeg er der om to Minutter.»

Godsejeren smilte ved at blive tituleret af Doktoren, som plejede at vise sin Berejsthed ved kun at sige Hr. Han vilde til at give Besked, men lyttede forundret ved at høre en Kvinderøst . . Jo,

det var derindefra, hvor Doktoren stod med sin Harken.

Da blev han saa ilde til Mode, at han gik fra Vinduet. At Folk dog aldrig lærte at lade være at sove op ad hinanden. Han havde Kvalme og tænkte med Længsel paa sin ensomme Morgenkaffe.

Doktoren viste sig i Døren, dygtig fregnet efter Sommeren. Hans smaa, snedige Øjne spillede af Nysgerrighed, mens han bøjede sig over Endemanden. Men han spurgte kun som Læge. Godsejeren svarede mest paa Endemandens Vegne og hjalp at bære ham ind.

«Kan De holde, naar jeg skal til Benet, Hr. Brandt?» spurgte Doktoren, mens han forbandt Hovedet. «For Manden lider mindre, naar vi er to.»

Godsejeren kom til at gøre en Grimasse. — Benet er snavset, tænkte han. Benet er s'gu beskidt. «Ja vel,» sagde han.

Doktoren saa det, gik hastigt ind i det næste Værelse og raabte: «To-ra! Værsgod, Hr. Brandt, vil De ikke vente her i Dagligstuen; min Kone er mere vant til Turen.»

Godsejeren gjorde Indvendinger, men gik derind. Tora, tænkte han, hun hedder Tora.

Han satte sig til at gennemgaa sit Møde med hende. Ved en L'hombre, hvor der var et Par Damer til Stede, havde han søgt hen til hende

efter Bordet, dels fordi han var imponeret af hendes ejendommelige Ydre, dels fordi hun saa ud til at kede sig med de almindelige Kavallerer, ja, hun havde hvert Øjeblik set hen til ham. Men hun led af Generthed, havde haft ondt ved at høre efter, svare kunde hun slet ikke. Ikke desto mindre maatte han tilstaa, at hun havde interesseret ham . . saa ung hun var, med sine længselsfulde Øjne, mer end nogen anden i Aar og Dag.

Han saa sig om. Herregud, her havde man nok ogsaa købt sig en Gang Stil. Stærkt oppudsede Empiremøbler, gult Damask til lysebrune Vægge, gamle Mestere i Fotogravure og i ny Mahognirammer, alt burde signeres Kjøbenhavn 1900.

Dørene stod aabne tre, fire Værelser ned i Huset. Han saa ind i det næste. — Aha, Fruens, tænkte han og snøftede. Her lugtede af Kvinde, her vilde han heller vente. Der var ogsaa knap saa ubeboet, og Møblerne saa vel ud til at være valgte af eet Menneske, men ikke paa een Gang.

Der gik en Dør langt nede i Rækken. Det var hende. Hun var i en af disse bløde Morgenkjoler, som unge Piger, der er vante til at begynde Dagen Klokken otte i Overtøj, anskaffer sig, saa snart de bliver Fruer, til Tegn paa magelige, frie Tider. Denne var meget lang, meget lys, meget yppig og en Smule medtaget. Om hende selv kunde der siges noget lignende, høj, rødgylden,

rund, med en matgul Farve, som trods hendes toogtyve Aar ikke var ganske frisk.

Godsejeren kunde aldrig overfor dem, han ventede sig noget af, se andet end det gode. Skønt hun skyndte sig, syntes han, at hun skred frem, saa majestætisk trak hun sit store Slæb efter sig. Grønt, . . dette bløde, grønne Gevandt . . Grønt . . klædte hende. Han blev ganske stakaandet af at se, hvor smuk hun var.

Men det var imod hans Princip at se paa fremmede Damer med saa meget som et Glimt af Ømhed. Han saa bort med et sky Blink og tog sig ud som et Barn, der bilder sig ind at være borte, bare Øjnene er dækkede.

Fru Hald havde belavet sig paa en Hilsen helt henne fra sin Sovekammerdør og tænkte: hvad i Alverden gaar der af den dydige Don Juan . . Hun kaldte ham aldrig andet siden det Kvarter, de havde haft sammen mellem en Middag og en L'hombre, hvor han havde prædiket for hende om den Troskab, man skyldte sin elskede . . hvad enten hun var Kone eller Kæreste, ikke et Blik til nogen anden, hvorefter han havde forvirret hende fuldstændig ved at se forelsket paa hende.

Hun gjorde sig et Ærinde tilbage til Sovekammeret for at samle sig lidt . . Sidst havde hun været lige ved at forløbe sig, og hun havde tænkt saa meget paa ham siden, at det snarere gik hende værre nu; han var saadan, at han fik

ens Hjerte til at banke efter at betro sig . . Der var et fremmed og afskyeligt Ord, som hed Flirt, havde han sagt, det betegnede for ham det afskyeligste og det, der var ham mest fremmed . . Og hun var nær dumpet ud med sin store Hemmelighed: Flirt er det eneste, jeg føler noget ved, et pludseligt Haandtryk, et Par hede Øjne i mine!

Da hun kom ind igen, gentog det sig med hans Stirren efter hende og hans sky Blinken. Hun havde altsaa ikke taget fejl . . Hun følte sig pludselig herlig overlegen. «God Morgen, Godsejer Brandt,» raabte hun, før hun naaede derind. Og hun nikkede rigtig venligt og ligegyldigt.

I det samme forekom hun ham ret latterlig, denne Dronning af en Doktorfrue, der skred frem i Teaternegligé for at holde paa Endemandens sorte Ben . .

Men idet hun skulde forbi, med hans kolde Øjne paa sig, fik hun et Anfald, som tit kom over hende, hvor hun følte sig saa stor i Forhold til andre, at hun mente, hun maatte være kejtet og blev det. Hun kom til at træde i sin Kjole og blev forvirret staaende, idet hun lod, som om hun maatte finde det Sted, hvor Hælen havde hængt i.

— Ho ho-o, hun har mærket, at jeg haaner hendes Overlegenhed, tænkte han, og hun bliver lille. Nu synes jeg, at hun er sød, jeg smiler til hende, og saa smiler hun igen. Der er en elektrisk Traad imellem os som mellem unge forelskede.

Og hun følte hans Smil, stod endnu lidt med bøjet Hoved . . hun bevægede det, som om hun badede sig i hans Beundring. Og hun saa op paa ham og smilte. Endelig slog hun en lille Latter op af den hele Scenes Meningsløshed og gik videre.

Han stirrede efter hende, vis paa, at hun vilde komme til at høre til hans Kvinder, hvilket i hans Tanker, der stadig var højtidelige i Kærlighed, tog sig saaledes ud: vi to vil komme til at elske hinanden.

Endemanden begyndte at give sig gudsjammerligt. Godsejeren forstod, at han nu for Alvor var ved at blive drejet i Orden, og gik hen i Døraabningen for at se, hvordan Fru Hald tog det. Hun stod uden at fortrække en Mine, hendes hvide Fingre passede sit.

Bedst som han stod og glædede sig over hende, kom det igen med Kuldegysninger ned ad Ryggen for hver af Endemandens Klager. Han vendte vredt tilbage til Dagligstuen.

Der satte han sig for at læse Bladene . . en kjøbenhavnsk Kafé kunde ikke være bedre forsynet end denne lille latterlige Fuldblodskjøbenhavner til Læge, men han kastede dem fra sig lige saa hurtigt, han havde faaet dem i Haanden . . Noget stygt havde strejfet ham, noget uværdigt, umenneskeligt . . Og det ramte ham igen! Ved et sidste Smertens

Skrig fra Endemanden kom han til at ryste af Velbehag.

Han tvang sig til at læse to, tre Ting i «Klods Hans», og Tanken om, at der hos ham kunde være noget, som ikke var fuldkommen sundt, blev dræbt i et Smil over en god Tegning. Derimod vakte en Ægteskabsvittighed hans Erindring om noget andet modbydeligt, der havde hændt ham denne Morgenstund . . Mandfolke-Morgenharken og en køn Konestemme fra samme Sovekammer.

Den lød igen for hans Øren, saa han fik Vand i Munden . . Hun blev saa ringe derved. Deraf kom hans Tristhed. Nu var han vis paa, at det var det, der havde pint ham hele Tiden. Og han lovede sig selv hverken at forelske sig i hende eller i nogen anden gift.

Ligesom han naaede dertil, kom hun. Hun havde endnu Ærmerne skubbede op over Albuen. Hænderne holdt hun ud fra sig, som var de dyppede i Dynd. — Hun vil ind og vadske Endemanden af sig, tænkte han, skyndte sig foran og holdt Portiérerne tilbage med en smilende Grimasse til hendes Hænder, som var de pestbefængte.

Hun gik ind paa Spøgen, stiv gennem alle Dørene, rørte end ikke Laasen paa Sovekammerdøren, hvor han standsede og saa spørgende paa hende. — Vi bliver begge to til Børn af bare Flirt, tænkte hun, ærgrede sig et Øjeblik over det og nød videre.

I det samme hun forsvandt, pintes han som gerne ved mindste Lejlighed af sin Utaalmodighed, saa han ikke kunde staa stille. Og han raabte uden videre gennem den lukkede Dør: «Hvor ypperligt De hjalp Doktoren, Frue. Jeg stod længe og beundrede Dem. Malkepigekræfter og Dronningeblod.»

«Gid det var omvendt,» svarede hun.

Det kom saa tungt som et Hjertesuk; han studsede ved det og vidste ikke straks, hvad han skulde svare.

Og inden han havde fundet det, lød hendes Stemme igen, nu munter, mens hun støjede med Vandtøj. «Ved De, hvad jeg nu skal, Godsejer Brandt? Doktoren spurgte, om Endemanden ikke trængte til noget! Kaffe vil han have! Saa faar vi lidt med.»

«Skal De lave Kaffe?» Han smilte, fordi hun sagde Doktoren ligesom han. »Jeg gaar med og hjælper Dem.»

«Og fortæller mig om Endemanden,» fortsatte hun og kom ivrig frem i Døren, mens hun tørrede sine Hænder. Hun holdt Haandklædet frem imod ham og smilte: «De ser nok, at paa denne Tid af Døgnet kender jeg ikke til god Tone.»

«Det gør jeg aldrig,» lo han.

«Nej, jeg ved det.»

«Hvorfra?»

«Det har jeg hørt. Og det ved jeg.» Hun

kastede Haandklædet fra sig. «Fra sidst.» Og gik uden at lukke Døren. «Nu skynder vi os . . og fortæl mig saa om Endemanden . . ind i Spisestuen og tænder under Maskinen.»

Han gik foran hen til Dragkisten, hvor Temaskinen stod, rystede den for at prøve, om der var Vand og tændte under den. «Kan De se, jeg er en praktisk Fyr af en Godsejer at være.»

«Fortæl mig om Endemanden,» blev hun ved, bød ham en Stol og tog selv Plads. «Det eneste Menneske paa Egnen, som er interessant.»

«Har været, mener De.» Han trak i smaa Sæt sin Stol helt hen til hende. «Har været. For den lille grædende Dansker derinde interesserer Dem ikke. Vel?»

Hun svarede ganske sagte og kun for at sige noget: «Jo, han interesserer mig.» Hans Knæ rørte ved hendes Kjole, hun følte det som et Kærtegn, og hun syntes at se paa hans Øjne, at han gjorde det samme. — Flirt, tænkte hun, den modbydelige Flirt, og kunde ikke overvinde sig til at trække sin Stol tilbage. «Jo, han interesserer mig,» gentog hun. «Hvordan gik det til?»

Af Hensyn til hende fortalte han ikke Historien, som den var, men som han kunde have ønsket den. Endemanden var for kedelig, kun Krybskytte, fordi han nu engang var kommen i det. Han gjorde ham dristigere, mere forslagen. Kun ved snedige Spørgsmaal havde han lokket Sand-

heden ud af ham. Dog udmalede han Mandens Maaben over, som Straf for Mordet paa Nils Juel at blive Skovfoged, ganske som den var.

«Jeg tror, det er sandt, at De er den underligste Mand i Danmark,» sagde hun.

«Det kom pludselig,» lo han. «Jeg troede, det var Endemanden.»

«De har ogsaa interesseret mig,» afbrød hun ham. «Men det faldt, da jeg hørte . .» Hun saa prøvende paa ham. «Bare jeg vidste, om De bliver vred.»

«Vred? Over noget, De har hørt! Mon De ved, hvor gammel jeg er,» sagde han smilende. «Værsgod . . ud med Sproget.» Men i hans Øjne kom der et truende Blink.

Hun sad et Øjeblik og overvejede — Nu er jeg igen ved at forløbe mig overfor den fremmede Mand, tænkte hun, undersøgte paa ny hans Ansigt . . det var mørkt og uroligt, mens han saa paa hende og ventede.

Saa turde hun netop ikke trække sig ud af det. Og i Farten fandt hun ikke andet end det, det var. «At De spiller . . At De spiller Hasard,» skyndte hun sig at tilføje. Hasard gjorde det mere til Morskab end til Last.

«Er det det hele!» lo han. «Det er jeg født med. I min Familie lærte vi Hasard, ligesom de lærer Kroket i Præstegaardene.»

«Men alt det andet er De ikke født med,»

sagde hun og saa ham ind i Øjnene. «Det at tage sig af Smaafolk og af alle, der har det ondt . . Nu som Endemanden i Nat. I alt andet er De anderledes end Adel, Gejstlighed og hele Borgerskabet. Hvorfor saa Adelsmand med Spil?»

Han rejste sig og stod og saa paa hende med et lyst, overlegent Smil. «Synes De, det er morsomt altid at være Pligtmenneske?»

«Nej, væmmeligt,» sagde hun. «Det værste af alt.»

«Og naar De overvinder Dem til at være det, plager De Doktoren og de andre og forlanger Pligt ogsaa af dem.»

«Ja,» nikkede hun.

«Mig gaar det lige saadan. Naar jeg derimod faar Lov at følge min Lyst, under jeg ogsaa de andre det og tager mig af Smaafolk og alle, der har det ondt, som De saa smukt siger.»

Han blev alvorlig, gav sin Stol et Skub og tilføjede: «Men jeg er ikke lavet af Bollemælk. Spænding og Glæder og Kampe maa der til, for at jeg skal føle, at jeg lever . . Stimulans maa der til for at holde ud til Livet. Spil er Stimulans.»

Hun saa usikkert paa ham, halvt overvunden af hans ivrige og ærlige Øjne. «Men Spil er saa grimt.»

«Hvorfor?» spurgte han og tog atter Plads. «De tror jo ikke om mig, at jeg spiller med Folk, som ikke ved, hvad de gør. Hvorfor da?»

«Aa, jeg ved ikke rigtig,» sagde hun og saa bønligt paa ham. «Det er maaske bare noget Kvindevrøvl. Eller noget jeg har læst.»

Han saa et Øjeblik streng ud. «Nej, nu gør vi Sagen færdig.» Men saa smilte han drillende. «Vær nu ærlig og tilstaa, at det er, fordi det er saa dyrt.»

«Ja,» sagde hun og syntes at komme lidt ovenpaa. «For der er jo næsten ingen, som er saa rig, at det kan være ligegyldigt.»

«De er ikke forarget over gamle Pastor Ty, som hver Uge taber mere i L'hombre, end hans Pigebørn har pr. Maaned at klæde sig for. Det er Mandens eneste Morskab, siger De. Det hørte jeg selv den Middag.»

«Aa hvad, den lille Smule Penge.»

«Der har vi det. Han har ikke Raad til at tabe sine tyve Kroner, og jeg ikke mine tusind, det er eet! Men vi gør det begge to med Glans, for vi trænger til det. Vi prædiker meget bedre bagefter.»

«Ja! Ja,» smilte hun. «Jeg har jo allerede overgivet mig.»

«Naa, endelig,» sukkede han. «Maa jeg saa til Gengæld betro Dem noget . . Vandet koger.»

Hun rejste sig smilende og gik hen til Kaffen. Men i det Øjeblik, hun vendte Ryggen til, stivnede Smilet. Hun var saa underlig træt, glædede sig til at være lidt fri for hans Øjne — Skønt jeg

dog synes godt om ham, tænkte hun. Heldigvis at han er, som jeg først troede. Og hvor er han ung.

Mens hun langsomt maalte Bønnerne af og dryssede dem ned i Kanden, regnede hun hans Alder ud efter hans ældste Datters sytten Aar. Femogtyve havde han nok været, da de fik hende. Det blev toogfyrre. Tyve Aar ældre end hun selv, der følte sig som en gammel, træt Kone, saa snart hun vendte Ryggen til.

«Saa! Saa! De kommer Bønner paa som til flere Jordmødre,» sagde han og gik hen til hende. «Undskyld, men jeg kan ikke undvære Dem. Der maa vist være noget i, at . . hvordan er det, det hedder, at Sygdom knytter sammen.»

«Endemandens brækkede Ben,» smilte hun og vendte sig om til ham, i det samme Friskheden selv.

«Det gaar alt for langsomt,» sagde han, lagde sin Haand over hendes, der holdt paa Vandhanen, og drejede om, saa Vandet løb ned i Kaffekanden.

«Nej, nej,» lo hun og holdt igen. «Vandet skal dryppe!»

Doktoren kom i det samme farende, han lukkede sin Mund op for at sige noget, tav og lod den blive staaende aaben af Forundring. Hvordan var det, hans Kone stod der og pjankede med forlibte Øjne!

«Nej, nej,» blev hun ved, «Vandet maa ikke komme saa hurtigt.»

«Tror De ikke, jeg har lavet Kaffe før, det andet bliver aldrig til noget.»

«Det skal være Draabe for Draabe. Det er sandt, det skal! Spørg Deres egen Godsforvalterkone.»

Doktoren stod endnu og saa paa de hvide Hænder, der sloges og kærtegnede hinanden. — Naa, saa det var den Forelskelse i en fremmed Mand, hun havde drillet ham med. «Tora,» snerrede han. «Kaffen. Jeg troede, den var færdig.»

Derpaa tog han sin Lægemine paa og henvendte sig til Godsejeren. «Det er s'gu værre, end det saa ud til. Hullerne er ikke stoppede paa ham endnu. Det er eet Lapperi.» Og han satte sig trevent i Bevægelse tilbage til sin Patient.

«Men hvorfor kalder Folk ham Endemanden?» spurgte Fru Hald paa samme Tid med en mærkelig høj Stemme. «Det fortalte De mig ikke.»

— Herregud, tænkte Godsejeren, hvorfor skal vi nu lade, som om vi har talt om Endemanden. Hvorfor kan hun ikke være naturlig. Men han kom til at svare i samme Tone. «Det er saa lidt eventyrligt, Frue, som selve Manden. Fordi han bor i Byens yderste Ende.»

Hun lyttede efter Doktorens Skridt, og da de ikke længere lød, bøjede hun sig imod Godsejeren med en fortrolig Hvisken: «Tænk Dem, jeg har

glemt at sige fra min Mand, at De ikke skulde køre Endemanden til Sygehuset. Der var ingen Mening i det . . Han skal den Vej nu til Morgen.»

Hun hørte pludselig, at hun hviskede, og rettede sig, ulykkelig over sin Optagethed. «Jeg ved da heller ikke, hvad der gaar af den Hukommelse,» sagde hun, lukkede Munden fast i og gik ud af Stuen, mens hun mumlede en Undskyldning.

Hun kom ind igen, bærende en Bakke med Tallerkener, Brød og Smør. «Nu er Pigerne oppe,» sagde hun ud i Stuen. Men ikke desto mindre forsvandt hun igen med sin bekymrede Mine.

— Paa een Gang ligner hun en lille forpjusket Kone, trods sit lange Slæb og al sin Rankhed, tænkte han og blev ganske rørt over hende. Og gammel ser hun ud, og som Livet ikke var ti Skridt værd. Hun har vist Ret. Vers og Ungpigelængsel, det kan hun med. Ikke med Pligterne.

Han saa sig om efter Dækketøjsskabet. Da der intet var, søgte han til den øverste Dragkisteskuffe, hvor der ganske rigtig laa en Dug. — Den har været lidt rigelig paa før, tænkte han, idet han forsigtigt bredte den ud paa Bordet og gav sig til at sætte Tallerkener om med samme nøjagtige Maal som Tjeneren hjemme.

Doktoren stod igen i Døren, denne Gang var han kommen langsomt og halvt listende, lod atter Munden staa lidt aaben af Forundring, nu over at

Don Juan var alene og ved at dække Bord. — Naa ja, han skal jo være en latterlig Kegle, tænkte han og blev i bedre Humør. Og han gør det s'gu med Alvor og Akkuratesse.

«Det ser ud til, at De ikke er kommen paa den rette Hylde her i Livet, Hr. Brandt,» sagde han og traadte nærmere.

«Det er jeg ikke, Doktor. Jeg burde have været fattig. Da var jeg bleven fuldblods Anarkist.» Godsejeren sukkede halvt smilende og lagde sirligt Servietter i Folder. »Og jeg vilde gerne have været Kvinde.»

«Det var vist blevet en lidt hidsig Dame,» mumlede Doktoren og maalte misundelig hans kraftige og elegante Skikkelse.

Godsejeren traadte et Skridt tilbage fra Bordet og tog sit Værk i Øjesyn som fuldendt. «Saa havde man ogsaa haft den Fornøjelse selv at føde sine Børn.»

«Naa—aa, hvad Fornøjelsen angaar . .»

«Ikke det?» Godsejeren gav sig ilter til at trække Stole ud foran de tre Pladser. «Mis, min Kone siger: Smerterne bliver borte i en Rus af Lykke og Velbehagelighed. Hun er ærlig. Hende tror jeg paa. Og hvad giver De mig for en Fornemmelse af, at man udrettede noget.»

«Tak, den har jeg s'gu tilstrækkelig, naar jeg

staar og tager med Tang,» sagde Doktoren og trak sindigt sin Skokappe op.

Fru Hald kom ind med en Æggevarmer, som hun satte fra sig med en uvillig Bevægelse, da hun saa det dækkede Bord. «Der skulde have været ren Dug,» sagde hun og sendte sin Mand et vredt Blik. «Dugen er jo snavset.»

«Vi tænker kun paa Kaffe.» Godsejeren tog hende muntert under Armen. «Forresten er det mig, der er Synderen . . Og jeg vilde bare overraske Dem.»

Da han saa den mutte Mine, hvormed Ægtefolkene maalte hinanden, fik han den Tanke, at de ikke var helt færdige med at være forelskede . . ellers blev man dog ikke fornærmet for saa lidt. Den var ham ubehagelig. Men siden det foreløbig pinte ham mere, blot et Øjeblik at sidde til Bords med disse Mennesker i Tavshed, slog han hastig en Streg over sin Opdagelse og gav sig til at snakke om noget, der kunde interessere dem begge, Lægeboligen.

Der var alt for mørkt, sagde han, mindst en Snes gamle Træer maatte hugges. Der var raakoldt; Luft skulde der til begge Sider, for Eksempel en Dør ud til Haven her fra Spisestuen. Saadan en hyggelig lav Dør, uden Trin . . «Ikke sandt, Frue . . hvide aabne Døre og hvide Gardiner, som vifter smaat i Sommervinden.»

«Ja vel,» sagde Doktoren og sugede det øverste

af sit andet Æg. «Om ti Aar, naar vi har faaet Gælden klaret fra Studietiden og Udstyret.»

Godsejeren studsede ved at høre den Lyd, hvormed Manden spiste og saa paa ham . . jo han blev ved at sutte Æg, nu af det lille Stykke Skal, han havde skaaret af. Han havde truffet ham tre, fire Gange som en livlig, ung Selskabsmand, lidt for ivrig med Literaturen og med sin Lovprisen af Kjøbenhavn, men meget musikalsk med en dyb, smuk Stemme og smaa egne Kompositioner . . især en fortryllende Irmelin Rose. Hjemme harkede han og spiste, som han havde Lyst til.

I en lidt irriteret Tone sagde han: «Aa skidt, Doktor, gør den Smule Gæld til for Deres Frues Skyld. Ved De hvad, naar man har en saa pragtfuld Kone . .»

«Ellers var det s'gu slet ikke til at holde ud paa Landet,» brummede Doktoren.

«Og en klog Frue. Tænk Dem at tale en halv Time med en Dame uden at behøve at berøre hverken Kærlighed eller Literatur, hvad der skal være det samme . .»

«Jeg har ogsaa selv opdraget hende,» sagde Doktoren og knasede en Tvebak med Kraft. «Aa, vil du ikke skænke Kaffen. De skulde have kendt hende før min Tid. Fra et vældigt konservativt Hjem. Hun anede s'gu ikke, at der var noget til, som hedder Realisme. Hun havde aldrig sat Øje til en moderne Roman.»

«Ja, jeg læser dem heller ikke,» sagde Godsejeren.

«Jeg tvang hende s'gu til det, fordi det er mig umuligt at have et Menneske op ad mig, som ikke forstaar andre. At en Kvinde for Eksempel under visse Forhold kan have Lov til at give sig hen til mere end een . .» Han lagde sig tilbage i Stolen og lo. «Tora, maa jeg fortælle, hvorfor du ikke kunde forstaa det?»

Han studsede ved at se den ulykkelige Jomfrumine, hvormed hun sad og tegnede Omridsene af en Mælkeplet paa Dugen. — Provinskoketteri, tænkte han.

Og da han opdagede, at Godsejeren sad og saa medlidende paa hende og derefter gav sig til at stirre ud af Vinduet, blev han gal i Hovedet, talte hurtigt om andre Ting, tog sin Kaffe i een Slurk og bad om Tilladelse til at rejse sig, da han ikke vilde lade Patienten vente.

I det Nu, han var ude af Døren, blev Godsejeren lutter Smil. Og han havde den bedste Undskyldning for sit pludselige Humør . . Her i dette hellige Øjeblik havde han faaet en herlig Ide, sagde han, som han brændte efter at fortælle hende . . Bare ved at sidde og se paa hendes bedrøvede Ansigt.

I Tanker rejste han sig fra Bordet, endnu før hun havde givet Tegn til det, stillede sig hen ved Vinduet og saa ud . . saa talte han bedst, sagde

han . . Det var hans Opfindelse, det gjaldt, den, han havde arbejdet paa i tre Aar under stadige Skuffelser! Den var nu saa vidt, at det hele kun var et Tidsspørgsmaal . . Havde han bare Tiden liggende roligt for sig, vilde han være sikker, selv om der endnu kunde komme Vanskeligheder. Men for at faa den Tid skulde han have Penge. Og nu havde han . . her i hendes Stue, fundet hvorfra . . Stedet laa lige for Næsen af ham, men han havde været saa modløs, at han næppe kunde se sig om.

Hun hørte urolig til, ikke forundret over hans Fortrolighed, . . alt hans var saa selvfølgelig, men forvirret af Lydene herhjemme, Doktorens kommanderende Stemme, Pigerne, der ledte efter Madras til den syge paa det forkerte Pulterkammer . . Hun ønskede sig vel herfra, et Sted, hvor hun kunde høre efter og ikke andet!

Han vendte sig om imod hende og blev ved . . Var det nu ikke underligt, at den Modløshed, der flere Gange havde skygget over hendes kønne Ansigt havde frisket ham op! Saadan gik det ham saa tit. Rynker i en ung Pande! Saa fik han Lyst til at tage endnu et Tag . .

Og han kom smilende tæt hen til hende . . Om hun slet ikke var stolt af at virke paa et Menneske, saa han fik ny Lyst til at leve og derfor ny Ideer til at leve . .

«Jo . . men.» Hun rødmede og saa ned for sig . . Dette var dog for galt, for tydeligt . .

«Men hvad?» spurgte han. «Er der noget, De er ked af? Hvad er der i Vejen?»

«Det er vist bare dem i Køkkenet, der generer mig. Og dem der inde,» sagde hun, pegede imod Venteværelset og rejste sig. «Nu bærer de Endemanden ud . . At jeg sidder her og ikke hjælper til med noget . .»

Han lo, lykkelig over hendes Forvirring. «Ja, ja, jeg skal ogsaa hjem og have noget bestilt,» sagde han og tog hendes Haand. «Tak for i Dag da . . Der tager man til Svendborg for at komme til Hægterne. Og man er ædelmodig imod Endemanden. Og det eneste saliggørende er det sædvanlige . . en køn ung Dame.»

De fulgtes ad ud. «Jeg tror, det er Vejret,» smilte hun, bedre til Mode nu, Tonen var lettere. «De sad og saa paa Vejret, da De fik den Idé. Og vil De se, hvor dejligt det bliver.»

Han glemte, hvad han vilde sige, ved at høre en Barnestemme inde fra Sovekammeret, der kaldte «Mia, Mia» . . og spilede sine Øjne op. «Nej, De har ikke Børn! Det har jeg slet ikke vidst, De havde.»

«Jo, en lille Pige paa tre Aar.»

«Nej, De har ikke. Nu har jeg slet ikke tænkt mig det. Nu kan jeg ikke faa det til at passe.

Det at have et Barn forandrer helt en Kvinde. Er De virkelig Moder?»

«Det ved jeg næsten ikke, hvad jeg skal sige til. Nej, jeg er vist ikke.»

«Nej, for hvad betyder saa Deres Øjne med al den Længsel?»

«Det er den største Skuffelse, jeg har haft,» sagde hun og saa ned for sig, «den lille Pige. Ikke fordi hun ikke er yndig og sød; jeg tror ikke, nogen kan være yndigere end hun. Men jeg havde bildt mig ind, at et Barn, det var endelig det . . man kunde glemme sig selv over.»

Han smilte: «Ja, der har De forregnet Dem. Det er allertidligst Barnebarnet.» Derpaa blev han alvorlig. «I den Alder, De er, kan man kun glemme sig selv for en Mand.»

«Det tror jeg ikke paa,» sagde hun sagte. «Jeg tror ikke, at man heller kan det.»

Doktoren kom i det samme for at sige Farvel. «Naa, lille Mo'er,» sagde han i en oprømt Tone. «Jeg synes, din Datter kalder.» Og han lagde kærligt Armen om hende.

«Paa Marie, ja,» sagde hun og rev sig løs.

«Se disse Fyre her, Doktor,» sagde Godsejeren og slog med sin Stok i Fliserne, «de skal allerførst bort. Og saa Roser i Stedet for, helst af de store gammeldags Buske.»

«Ja vel,» haanlo Doktoren. «Til Pinse, som man siger.»

«Mangler De Kontanter, hvorfor saa ikke henvende Dem paa Godskontoret Nørreager? Det gør alle mine Venner. Banklaan er mere besværligt. Det vil sige efter den . . lad mig se, i Dag har vi den trettende . . efter tredie Oktober.»

«Tak skal De have, Hr. Brandt; Laan er s'gu akkurat mit det værste.»

«Forskud paa Honorar som Huslæge for det saakaldte Herskab paa Nørreager,» smilte Godsejeren.

Blodet steg Doktoren til Hovedet . . hans højeste Ønske var at faa Indpas paa Herregaardene, hvor de hidtil havde haft den Skik at hente Læge fra Byen. Men hvoraf kom denne overvældende Elskværdighed. Enten bevidst eller ubevidst af Forelskelse i Tora. «Tak, Hr. Godsejer,» sagde han langsomt. «Men der er imellem os sagt Tale om, at jeg søger et andet Sted hen.»

Fru Hald, der havde staaet som paa Naale, saa taknemmeligt paa sin Mand, fordi han afslog. «Hvad gør du,» udbrød hun. »Og det ved jeg ikke.»

«Jeg staar netop for en Tur til en jysk By i den Anledning,» fortsatte Doktoren og nød Brandts Forskrækkelse. «Praksisen er ikke god her, Egnen keder mig.»

Der gik et Lys op for Godsejeren ved at se hans undersøgende Øjne. — Skinsyge, tænkte han. Mistænksomhed. Men nu vil jeg lade ham for-

staa, at jeg bryder mig om alle sjældne Kvinder, og paa samme Maade som om alt andet skønt. «Hvorfor keder Egnen Dem?» spurgte han.

«For det første er den flad og uinteressant . . evigt smilende.»

«Aldrig for den, der ikke ved Naturkønhed forstaar Udsigtspunkter. Tænk paa vore Skove uden mange Veje. Paa vore Grøftekanter, hvor ikke en Blomst er traadt ned.»

«For det andet er Menneskene flade, uinteressante, evigt smilende.»

«Der er Folk her, der er som Egnen, kun med smaa Ejendommeligheder, og kun for den, der forstaar at se nøje til,» indrømmede Godsejeren. «Men der er ogsaa Mennesker med et voldsomt Temperament, hvis Mærkelighed ikke er naaet til deres Bevidsthed, og som derfor ikke bærer det til Skue. Tænk paa en Kvinde som Fru Iris.»

Doktoren snøftede lidt, overrasket fordi Godsejeren netop nævnede den, som alle kaldte hans Kæreste. «Fru Iris . .? Naa, det er sandt, Fru Jacobsen paa Nørreager.»

«Jeg kender nok de Par mærkværdige Damer i Deres kære Kjøbenhavn,» vedblev Godsejeren. «Maaske har de haft en ejendommelig Natur, men de har hørt saa meget om den og tænkt saa meget over den, at der er gaaet Svind for hver Dag. Resterne er stegne op paa Overfladen som Skum . . en Smule aparte Ydre, — en pikant Jargon.

Den lille landlige Fru Iris derimod, som man tager for en almindelig køn Forpagterkone . . Fru Iris er for den, der elsker aldrig at vide, hvad der kommer!»

Doktoren lo lidt, lettet over denne Lovtale, som viste, at hvis det var sandt, Godsejeren beskæftigede sig med andres Koner, var han ikke færdig med Forpagterens endnu. — Den lille Knold af en Kvinde Temperament! tænkte han, det maa vise sig paa Tider, hvor vi andre ikke ser hende. «Ja, ja,» sagde han. «Saa har jeg sagtens ikke brugt mine Øjne og maa se om igen.»

Godsejeren morede sig over sin lette Sejr. «Naa og saa vi tre?» spurgte han. «Er vi flade? Vi kan jo bare holde sammen. Men jeg opholder Dem med Sludder, Doktor. Hvad siger den syge?»

«Nej, nu følger jeg til Vogns. Han ligger s'gu storartet.»

«Hvorfor kalder De hende Iris?» spurgte Fru Hald og rømmede sig som en, der ikke har talt længe. «Naar hun hedder Alma.»

Godsejeren saa paa hende og tænkte: nu er det hende, der er jaloux, og hun gør sig for lidt Ulejlighed med at skjule det. «Det var netop det, vi talte om før,» sagde han. «Jeg drillede hende i Begyndelsen, hun var kommen hertil. De ligner den lille, vilde Iris, sagde jeg. Den er smuk, men

man tænker sig den altid i Flok. Der maa være mange af dem, og det er der ogsaa.»

Han bød Farvel, tilpas ligegyldig, og steg til Vogns, op paa Bukken af Hensyn til Endemandens Blod. «Jeg venter Dem nu alligevel en af Dagene, Doktor,» sagde han og lagde Rejsetæppet om sine Ben. «Mis, min Kone, vil blive glad, hun hader den lange Vej, vi henter Læge, naar hendes elskede Unger er forkølede.»

Men da han saa den store Dame staa og stirre ned ad Vejen med Øjne, der ikke saa andet end Ensomhed og Tristhed, glemte han al Fornuft, bøjede sig lidt og saa hende ømt og forelsket ind i Ansigtet. Han rettede sig hurtig og vendte sig til sin Kusk: «Ja, saa kan vi, Andersen.»

Hun havde gengældt ham det med et Blik, som fik ham til at smile. — Hvis der er noget til, som hedder Synd, tænkte han, i Kærlighed, da har vi to allerede syndet med hinanden.

Paa Hjemvejen havde Andersen ingen Grund til at klage over Godsejeren.

Straks de var komne bort fra Lægeboligen, lød det: «Naa, Andersen, du fik vel hverken vaadt eller tørt?»

«Jo, mange Tak, det fik jeg.»

«Hvad bød de paa. Og hvem bar det ud til dig?»

«Fruen kom selv med Snaps og Kaffe med Brød til.»

«Saa blev du jo kønt behandlet. Det er et stort Stykke Kvindfolk og smuk, hvad! Manden er forresten en dygtig Fyr; det var udmærket, som han behandlede Endemanden.»

Andersen svarede ikke, siden det ikke bestemt krævedes af ham. Havde den ny Doktor ved Henkørselen været et Kvæg, var han ikke bleven bedre, fordi Konen holdt et stort Maal over Brystet. Og han følte sig taknemmelig over, at han ikke som alle andre lod sig gaa paa af Godsejerens Elskværdighed.

Godsejeren sagde heller ikke mere. Han sad hensunken i ny Drømme, kun af og til gørende en lille Afstikker til den Samtale, han skulde have om Penge . . endnu denne Dag, siden det dog skulde gøres, heldigvis kun med sin Kone, Mis, som gerne var til at vikle om en Lillefinger. Alt forekom ham let som selve Luften.

Nørreager begyndte for Andersen med Markerne. Men Godsejeren var for lidt Landmand til at føle sig i Familie med dem. Han regnede sit Hjem fra Jærnporten, et stort Pragtstykke fra ubestemmelige Tider, hvis Fløje stod vidt aabne Dag og Nat; indenfor den boede der kun Mennesker, for hvem han betød noget. I Dag, i det lykke-

lige Humør, han var kommen i, glædede han sig til bare at se Bygningerne, hver en af dem skyldte ham en Del af sin Skønhed og Hygge. Han vilde aldrig fra Nørreager!

Først kom Godsforvalterboligen — det eneste, der havde staaet fra ældgamle Tider, foruden selve Slottet. Den laa stille hen, sovende . . ikke død som Doktorens, med Roser, Vin og vild Vin op ad de hvide Mure, og med brogede Blomster i Vinduerne, som alle havde Ansigterne imod Lyset og ligesom nysgerrige Næser imod Ruderne.

«De ligger nok i Fjerene endnu, Mønsterfolkene,» sagde han og saa til de hvide Rullegardiner for Sovekammervinduerne. Lidt efter føjede han mod Sædvane en saftig Vittighed til om den Barnløshed, som var Godsforvalterens store Sorg.

Det næste Hus var Kuskens. Andersen skævede til det i lang Afstand . . som en Hest uden at vende Hovedet. Det var hans Stolthed, bygget til ham af den forrige Godsejer, dennes Farbroder, der havde hædret ham paa alle Maader. Denne Herre havde sat Veranda paa, hvad Folk grinte af . . men deri havde Folk for en Gangs Skyld Uret, det, man havde Raad til, var ikke over ens Stand. Verandaen spiste ingen Brød, og Verandaen var betalt.

Da han kom der hen, opdagede han, at hans to Kvindfolk laa i Vinduerne og holdt Udkig efter

dem. Der kom en syndig Ed i hans Tanker ved det Syn.

«Naa, dine forsover sig ikke,» sagde Godsejeren og hilste dybt og smilende paa Kuskens lille dameagtige Kone, i hvis urolige Øjne der tændtes et Glimt af Glæde, mens hun nøje synede sin Mand og hans Herre. Til det næste Vindue nikkede han bare; der sad den syttenaarige Juliette . . allerede med alle sine blanke Fletninger om Hovedet. «Dine, de duer noget, Andersen!»

«Hvis de bare har været i Seng hele Natten,» svarede Andersen.

«Hvad skulde de ikke have været i Seng for! Din Kone ligger da ikke og bliver bange for dig paa jeres gamle Dage.»

«Jo, hun gør, siden vi fik de ny Heste. Og jeg mener ikke, jeg kan rette hende skrappere, end jeg har gjort.»

«Rette hende! Hvad skulde det nytte. Men det er det sædvanlige med dig, du er for streng.»

«Saadan er jeg nu blevet opdraget, Hr. Godsejer.»

Ordet opdrage plejede at virke som en Bombe imellem dem. Andersen havde tre Sønner, nette, velopdragne Drenge, indtil de kom ud, saa slog de til Skaglerne, hver paa sin Vis . . Fordi de har haft det for strengt hjemme, sagde Godsejeren, hver Gang det kom paa Tale. Fordi de ikke har haft det strengt nok, svarede saa Kusken.

Men til Morgen ønskede Godsejeren bare, at alt skulde gaa behageligt. «Din Datter er bleven en nydelig Pige, Andersen,» sagde han. «Kan du selv se det?»

«Naa, ja. Naar bare, at hun vilde rette sin Ryg.»

«Faar hun saa Lov til at læse, som Godsforvalterens ønsker?»

«Juliette har bøjet sig og faaet Pladsen hos Forpagterens, som passer for hende.»

«Og hvor hun tjener noget i Stedet for at koste,» afbrød Godsejeren ham. «Jeg havde dog lovet at hjælpe til, Andersen.»

«Der er ingen, der har Brev paa, hvor længe vi skal leve, Hr. Godsejer, og jeg har aldrig slaaet større Brød op, end jeg havde Evne til at bage.»

«Du har dog selv været ked af, at du ikke kom til Læsningen.»

Andersen sukkede . . han delte Folks gode Mening om ham, at han burde have studeret og være bleven Præst. «Jeg er dog tilfreds uden, Hr. Godsejer. Og Juliette er et Pigebarn. Hun holder af Børn, og de smaa hos Forpagterens, de trænger til det!»

Uden for Forpagtergaarden, en Firkant af snavsetgule Bygninger, syntes Godsejeren at se Forpagteren snuse om. Men han tog saa ofte fejl af den Mand i sin Iver for at komme udenom.

«Hvem er det, der spanker frem og tilbage uden for Porten der?» spurgte han. «Kan du se det paa denne Afstand?»

«Forpagteren, Hr. Godsejer.»

Godsejeren sukkede. «Det er det s'gu ogsaa, ja». Fik Forpagteren i Sinde at standse dem, var det forbi med det Humør, han saa haardt havde Brug for. Ikke fordi han led af daarlig Samvittighed overfor ham, tværtimod, de to havde altid været enige om, at ethvert Menneske selv maatte om at finde sin Lykke og selv maatte om at værne den. Men han blev usikker, som man bliver det overfor den, der engang var ens Ven og nu hverken er fortrolig eller fremmed nok.

Forpagteren havde tilmed været hans eneste Ven. Han havde truffet ham for fjorten Aar siden paa en Lystrejse til Sydafrika; dengang var Forpagteren Kaptajn, en stor, smuk Karl paa tredive Aar, ved Navn Evert Jacobsen, Fiskersøn fra Frederikshavn. Urolig var han i alt ydre: han havde først været Haandværker, saa Landmand, derefter slidt sig frem til Søs . . til det ydre hørte ogsaa Kvindfolk, som han tog efter Tykkelsen, snart kunde han kun lide yppige, snart kun slanke . . Men hans Sind syntes jævnt og praktisk.

Forskellige af Dannelse havde de fra først kun snakket sammen, fordi de i syv Maaneder skulde sidde ene til Bords. Men deres første Samtale og Sammenstød kom snart i Anledning af en muk-

kende Matros, som Kaptajnen havde slaaet i Dækket. Derefter saas de altid op ad hinanden som en beundrende Elev og en ivrig Lærer.

Kaptajnen, som ikke havde kendt andre Mænd end dem, der talte om Vejr og Vind eller om Penge og Piger, havde set sig blind paa dette Menneske, der havde sine egne Ideer og en Moral, som han levede efter . . for Eksempel havde han ikke givet et Livstegn fra sig overfor Kvinder, skønt de tit havde kønne Piger og Champagne om Bord.

Og Godsejeren . . den Gang Entreprenør, som aldrig før havde befundet sig vel i Mænds Selskab, havde været lykkelig over at paavirke en Mand, som var en Mand . . over at se den store Kaptajn sidde og lytte som et Kvindfolk.

Venskabet havde blomstret i de seks Aar, de sjældent saas. Kaptajnen havde opgivet sin Stilling, fordi Brutalitet der tit var uundgaaelig, og var bleven Forvalter, hvad der ikke var bedre. Ligeledes havde han opgivet tilfældige Kvinder, siden Kys af Kærlighed skulde være saa meget bedre. Resultatet af hans Afholdenhed havde været, at han samlede Følelser sammen til en nogenlunde Forelskelse i en ung Købmandsdatter, der blev hans Kone . . tilfældig var rig og tilfældig døde af at faa en Dreng. Saa var han velhavende og Enkemand, købte sig en Gaard og tog en ny Kone.

Godsejeren havde arvet Nørreager, var kommen der til, lykkelig, lastet med Ideer til Forbedringer

af alle Slags, med Forsætter om at give til alle de fattige, som søgte ham, og i Modsætning til alle andre, kavtionere for sine Venner. Særlig med Kavtionerne gik det glat. Af Forbedringerne . . i Landbrug, i Husmændenes Kaar og i Slottets Udstyrelse, lykkedes kun det sidste, fordi de fleste var for pludselige, ingen velforberedte.

Kaptajnen havde da solgt sin Gaard og taget til Nørreager som Forpagter for at staa Vennen bi med at sætte Penge til. Dette var kun andre syv Aar siden.

Nu bankede Godsejerens Hjerte stærkere, end det var ham behageligt, ved at se Forpagteren trave frem og tilbage uden for Laden med sin melankolske Mine . . en Gang op i en Bunke Skærver, fordi han ikke havde Tanke tilovers. — Bare han ikke har savnet Fru Iris, tænkte han, som saa er smuttet op at se efter mig. «Mon der er noget galt saa tidligt paa Morgenen, Andersen?» spurgte han. «Med Folkene. Ser Forpagteren ikke saadan ud?»

«Forpagteren traver gerne rundt, ligesom han havde Ørentviste i Hovedet,» sagde Andersen, som regnede Forpagteren for det andet af Egnens store Onder . . skønt Manden havde et godt Hjerte og kun var vildledt, fordi han manglede Religion.

«Saa—aa! Har du lagt Mærke til det?»

«Han har skæmmet sig svært, siden det begyndte med Fruen.»

«Hvad begyndte med Fruen?»

«Det skal nok være baade Nerverne og Underlivet. Somme Tider giver hun sig, saa det høres helt ud i Gaarden. Og Forpagteren skal ligge og passe begge Drengene om Natten.»

«Lad os holde og høre,» sagde Godsejeren, hvis Iver for at komme udenom gerne endte med Lyst til hellere at springe i det. «Forpagter,» raabte han.

Forpagteren kom hen til Vognen med sin sædvanlige tunge Gang, som endnu bar Spor af, at han havde været til Søs. Tung var et Ord, som slog til overalt . . Støvlerne og Skikkelsen, det store, gule Overskæg og Udtrykket i Øjnene, selv til Smilet, hvormed han hilste. «Er det Morgen- eller Aftentur, du tager dig, Godsejer?» sagde han.

Godsejeren lo, lettet over, at Manden var, som han plejede. «Det er s'gu Aftentur. Hvornaar har du set Andersen saa frisk om Morgenen! Hvordan staar det til her hjemme? Sket noget?»

«Det skulde saa være i Nat. Det ved jeg ikke. Mine Øjne duer ikke i Mørke, de ser alt for godt om Dagen.»

«Hvad er det for en Tone, du siger det i,» smilte Godsejeren og blev alvorlig, mens han ledte efter en anden Mening under Ordene.

Forpagteren havde faaet travlt med at kigge ind under Bagsædet. «Du har nok været paa Jagt. Og ikke faaet andet med hjem end Blodet.»

«Nils Juel er skudt,» sagde Godsejeren og saa paa ham, som tilføjede han ham noget ondt.

«Nils Juel! Af hvem?»

«Endemanden.»

«Af Endemanden! Det havde jeg s'gu ikke troet om ham. At gaa hen og skyde et tamt Dyr. Hvor er han?»

Godsejeren fortalte Historien. Af Hensyn til Forpagteren vilde han gøre det saa simpelt som muligt og uden at omtale sig selv. Men de Ord, han havde brugt til Fru Hald blev ligesom tvungne ham i Munden . . dog huskede han paa Andersen og drejede det lidt omkring igen.

Han stoppede op ved at se den anden staa og smile. «Hvad griner du af, Forpagter?» spurgte han.

Forpagteren lagde den ene Spids af sit tykke Overskæg ind i Munden som for at have noget at bide i for Latter. «Naa, saa du belønnede Endemanden med at gøre ham til Skovfoged.»

«Du synes maaske ikke, han var saa megen Højmodighed værd, fordi han tilstod saa ynkeligt . .»

«Naa—aa værd . . Hvor mange af os staar for, at vor Fjende byder os paa en Bajer.»

«Jeg tænkte et Øjeblik det samme. Men han var forpint og ynkelig. Man skal huske en Mand, fra han stod i sin Kraft. Og lade ham ske sin Ret derefter!»

«Det skal man,» sagde Forpagteren og holdt op at smile. «Det er sikkert nok.»

«Hvad da? Hvorfor staar du saa og griner. Har vi ikke været enige om, at Endemanden var den eneste af Almuen her, der var Trods og Vilje i.»

«Jeg griner s'gu slet ikke,» svarede Forpagteren og lo igen. «Jeg finder det kun naturligt, at vi engang imellem morer os med at forbavse Fjolserne og gøre godt imod Staklerne.»

Han vendte Ryggen til, gal i Hovedet, fordi han havde talt i samme Tone, som Godsejeren brugte, naar han haanede en eller anden. — Jeg er s'gu ikke færdig med at laane af ham endnu, tænkte han.

Og han gav sig ivrig til at fløjte efter sin Jagthund, der pilede af langs Stalden, saa nøje paa sit Ur og spurgte igen: «Men hvor har du gjort af ham. Af Nils Juel? Jeg har ikke Tid til at staa her længere.»

«More os med at gøre godt,» gentog Godsejeren. «Det er snart lidt for slidt, lille Forpagter, at udlede alt af Egenkærlighed.»

«Naa, ja, bare du maa faa Glæde af det, hvad du ikke faar,» afbrød Forpagteren ham og saa vredt til sin Hund, der stod stille og betænkte sig. «Knægt,» brølte han. «Kan han komme, Køter.»

«Jeg faar ikke Glæde af det, siger du,» udbrød Godsejeren og sendte ham et hvast Blik. «Godt,

det er det sædvanlige. Og næste Gang bærer jeg mig ligesaadan ad.»

«Ja vel,» lo Forpagteren. «Som med dine Folk, der hvert Øjeblik hævner sig paa dig, fordi de endnu ikke har vænnet sig til at have det saa godt.» Han gav Hunden, som langsomt kom luskende, to, tre Slag med sin Stok. «Naa, saa du bestemte dig til at komme Knægt, hvad?»

«Lad være med at slaa Hunden for ingenting, mens jeg er her,» raabte Godsejeren. «Ja netop,» vedblev han, «netop fordi de ikke har vænnet sig til at have det godt! Har vi ikke ogsaa været enige om, at man ikke kan forlange meget af de Mennesker, der bliver øvet Retfærdighed imod i første Led. Men du ligner snart de andre, Forpagter, du bliver dum.»

Forpagteren kneb Øjnene sammen som en, der spejder langt bort. «Ja, dengang jeg vilde være klog, gik det mig skidt.» Han saa atter nøje paa sit Ur. «Nu spørger jeg for sidste Gang, hvor har du gjort af Nils Juel?»

«Gik det dig skidt,» sagde Godsejeren langsomt. Han tænkte paa at spørge: hvormed er det gaaet dig daarligt, har du ikke alt, hvad du kan ønske dig? Inde i hans Hoved svarede det paa Forpagterens Vegne: Min Kone har jeg ikke. Hvad mener du om, at jeg for Eksempel ønskede mig min Kone!

En tyk Rødme steg op i hans Pande, pinligere,

fordi Forpagteren syntes at følge den med Interesse. Men han blev som sædvanlig hurtig Herre over Situationen. »Nils Juel? Han ligger stadig i Skærris,» sagde han og strøg sig over Ansigtet. «Jeg tror, jeg rødmer over min egen Dumhed. Hvorfor lukkede du heller ikke din Mund op, Andersen. Du skulde anvende lidt af dit Retteri paa mig.»

«Godsejeren ved nok, at jeg er af de gammeldags Folk,» sagde Andersen. «Vi retter ikke paa Herskabet. Og saadan haaber jeg, det bliver ved at være i syvende Led.»

«Hører du ham, Forpagter,» lo Godsejeren. «Andersen sidder nok saa lumsk og ved, hver Smule vi siger. Hvem tænker paa, at Manden er et Menneske med det Væsen, han har lært sig til.«

Forpagteren stod og spejdede ned imod Stranden, hvoraf der saas en bred Stribe. «Naa skidt,» sagde han og traadte bort fra Vognen. «Vi kan jo sagtens faa Dyret hentet, det skal jeg besørge for dig.»

«Stop lidt,» raabte Godsejeren, «jeg synes, der var mere, jeg vilde fortælle dig.»

Han blinkede stærkt med de lange, sorte Øjenhaar, mens han ledte efter mere at opholde Forpagteren med, indtil de kom ind paa det Emne, han ønskede. «Naa, det var Andersen. Vi har igen været oppe at nappes. For nu skal Juliette ogsaa opdrages efter Princippet: Karakter skal de

s'gu have, Ungerne, men den skal Fanden pine mig pilles ud af dem.»

«Juliette skal op og lære Husholdning hos mig,» sagde Forpagteren, som om hele hendes Fremtid dermed var sikret. Han fløjtede: «Knægt hinter,» og hilste: «God Morgen.»

Godsejeren snappede ham i Skulderen. «Hvorfor har du saa bissetravlt? Hvor skal du hen?»

Forpagteren skar ligefrem Tænder af Ubehag over, at en anden rørte ved ham. «Hvad er det, du vil vide?» spurgte han dæmpet.

«Ikke at du har myrdet eller stjaalet,» sagde Godsejeren. «Tag det bare roligt. Jeg vil vide det, jeg spørger om, hvor du skal hen?»

«Ud at se til mine tyve Mand, som pløjer i Ruderhegn.»

«Og derfor staar du og glor den modsatte Vej, ned mod Stranden, og ser uafbrudt paa dit Ur.»

«Nej, det er fordi, jeg venter, Alma skal komme hjem den Vej,» sagde Forpagteren. «Jeg saa hende gaa ned til Stranden for snart en Time siden.»

Godsejeren rømmede sig. «Er Fru Iris . .»

«Allerede oppe. Det har hun været hele Natten.»

«Syg da?»

«Det maa vel være saadan noget derhen ad.»

«Hvorfor faar du ikke en dygtig Læge til at se paa hende?» sagde Godsejeren, beroliget ved at vide Iris ved Stranden. «Faa en Ende paa den Historie.»

«Jeg tror ikke, nogen Doktor kan kurere Folk or at gaa Ture hele Natten, naar de ingenting fejler, og saa sove hele Dagen, naar det endelig er lykkedes dem at blive halvt ødelagte.»

«Prøv en anden Læge,» vedblev Godsejeren. «Dr. Hald for Eksempel, han er ung og ivrig. Og en flink Fyr.»

Forpagteren lo. «Jeg kender ham s'gu af de Bøger, han har anbefalet mig. Jeg ligger og griner om Natten over, at de gider.»

«Gider hvad for noget?» spurgte Godsejeren og trak Øjenbrynene sammen.

«Det er s'gu ikke andet end Ulykker, fordi de ikke kan lære, at den ene kønne Kone kan være lige saa god som den anden.»

«Er det noget at sige til to lykkelige Ægtemænd som Andersen og mig?» lo Godsejeren. «Men hvad Fru Iris angaar, Forpagter, gør saa Alvor af det med Dr. Hald. Maaske kan en Kur eller Rejse gøre det. Du gaar s'gu ogsaa selv og bliver ødelagt af Uro og Vrøvl. Ligner det ellers dig at slaa Knægten . .»

«Prygle en Hund eller en Mand, der fortjener det, har jeg s'gu altid kunnet.»

«Men du slog for at slaa. For at lade din Nervøsitet gaa ud over nogen.»

«Ja, det kan jo være, man gaar og er mere tosset, end man ved af,» sagde Forpagteren og

begyndte langsomt at gaa. «Man skal passe sit Arbejde og ellers Nul. God Morgen.»

«God Morgen. Ja, saa kan vi, Andersen.»

Godsejeren vendte sig, idet de kørte, for at se, hvilken Vej, Forpagteren tog, skønt han vidste, han ikke kunde være ved Skællet endnu. Han blev ved at dreje sig i Sædet, indtil han ganske rigtig havde set ham bøje bort fra Retningen Ruderhegn og gaa ned imod Stranden for at søge efter Fru Iris. — Det vidste jeg, det Menneske skal altid tage Humøret fra mig, tænkte han og krøb sammen.

Men idet de kørte ind ad den store Portal til Slottet, rettede han sin ranke Person, baade fordi disse høje Renæssance-Mure fik ham til at føle sig værdigere, og fordi deres Skønhed hver Gang paa ny gjorde ham godt.

Med et lille Smil tænkte han paa en Gang for længe siden, da han var kommen med sit sædvanlige, at han ikke forstod, hvorfor ethvert Menneske ikke kunde faa sin Kvinde til at være tro, og Forpagteren havde svaret: Den Mand, som ikke kan det, har i hvert Fald Fejl, som han bør bøde for.

Da de var komne ind i den indre Gaard, saa Nils Andersen spørgende fra Godsejerens Trappe til Hovedindgangen.

Godsejeren fulgte hans Blik til Taarnet og Hallen, hans Fløj, som saa forfalden og eventyrlig ud, overgroet med hundredaarig Vedbend, og til selve Slottet, der stod stolt og nøgent uden Skygge af Grønt, som det var kommet til Verden engang i det sekstende Aarhundrede. «Til mig naturligvis,» sagde han og saa igen med Ømhed paa sit. «Du har vel lagt Mærke til, at min Vedbend blomstrer, Andersen.»

«Ja, jeg har,» sagde Andersen og tog det knebne Sving hen foran den Hønsestige, der førte til Taarnet. «Det skal betyde et langt Liv for den, som bor indenfor, naar man er overtroisk.»

«Jeg beder om en god Gang Lykke nu i dette Aar. Og saa et godt Skud i Nakken,» lo Godsejeren og sprang af. «God Morgen, Andersen. Singgodt, naar du skal til dine to blødkogte Æg . .»

Han blev staaende og ledte i sine Lommer efter det rigtige Nøgleknippe, optagen af at høre efter et Vindue, som langsomt blev skudt op. «. . dine to blødkogte Æg,» gentog han, «som din Kone forvænner dig med, lille Andersen.»

Det lyttende Vindue irriterede ham paa engang saa stærkt, at han affærdigede Andersen ved et Skub i Luften med Nøgleknippet og vendte sig om imod Trappen.

Da han var kommen et Par Trin op, blev Vinduet trukket i; trods den Forsigtighed, hvor-

med det skete, skurede det, som om det havde slaaet sig, og skønt det lød lige over hans Hoved, vidste han, det ikke kunde være fra hans Værelser; der var Vinduerne vant til at gaa op og i. Desuden kunde ingen komme ind uden Iris. Og Iris var ved Stranden.

Han rakte sig ud over Rækværket og kiggede til sin Kones Sovekammer. Hvem andre end den lille Frossenpind til Mis holdt Vinduer, der gav sig saa ynkeligt i Brugen.

Han syntes, Fortræksgardinet bevægede sig og blev alvorlig ved, at det virkelig var hende. Hun var altsaa vaagen, ene, bedst oplagt . . Den Samtale gjaldt alt for meget. Han maatte være rolig. Og han maatte ikke bestemme, hvad han skulde sige, for saa talte han altid slet.

Skønt der var en Dør fra hans Værelse til hendes, vendte han om og gik over Gaarden, op ad den store Trappe . . den Dør skulde blive i Vanen at være strengt aflaaset.

Han gik rask til for stadig ikke at tænke over, hvad han vilde sige. Men Vanskelighederne stod nu tydeligt for ham. Mis kunde blive stædig. Børn var, som hun selv sagde, hendes Specialitet, naar det gjaldt Børnene, kunde hun godt blive krads. Kun juridisk var Pengene hans. Moralsk gjaldt en døendes Vilje, om den saa aldrig saa lidt var nedskreven.

Han rev sit Lommetørklæde op og slog det ud

med et Smæld . . Stod Julius Brandt lyslevende for ham her i denne lyse Gang, med det kønne, letsindige Smil, han havde til Letsind og Ungdom, selv da han var gammel, . . han skulde overbevise ham om, at det var bedst for Børnene, at de Penge kom fri nu, saa stærkt som han snød sin Næse!

Han snød sin Næse ganske stilfærdigt, mens han sørgmodigt saa frem for sig . . Nørreagers brede Gange, hvor Lyset strømmede ind af de høje Vinduer . . Han vilde ikke fra Nørreager.

Saa bankede han haardt paa sin Kones Dør og traadte ind uden at faa Svar.

Mis, kaldet saadan selv af sine Børn, laa midt i sin Seng og gav sig selv Massage.

Hun var midt i Trediverne og regnede sig for ældgammel, fortvivlet over, at Aarene gik, fordi der ikke var den Ting, hun havde vundet med dem. De havde derimod taget to af hendes Hjørnetænder. Og hun havde ikke alene skaffet sig to ny, men tillige et ganske overflødigt Tilskud af Fletninger, idet hun fandt en Fornøjelse i at tilrane sig noget til Gengæld for den Ungdom, hun ikke havde haft større Glæde af, end at hun fødte let. Alligevel var der ikke noget latterligt at se paa hende, heller ikke det mindste anstrengt. Hun var frodig af Figur, ung i sit Ansigt, og kattesmidig i hver Bevægelse.

Da hun hørte Døren gaa, troede hun, det var

Kammerjomfruen, og blev liggende, som hun laa, med det mindst mulige Udtryk i sit lille Ansigt. Fingrene, som hun dyppede i en Krukke Vaselin, gled med lange Tag ned ad hendes Underliv.

Godsejeren standsede midt i Stuen; der lugtede af gammel og ny Parfume; han havde Lyst til at liste ud igen. Men han hørte af det Ryk, det gav i Sengen, at hun havde set ham. «Hvad i Alverden er det, du bestiller, Mis?» spurgte han.

Hun strittede bare med alle ti Fingre, der var stive af Vaselin, som om de skulde svare for hende ved at udtrykke hendes Forskrækkelse, vidste ikke, om hun skulde le eller græde, fordi hun manglede al Fornemmelse af, om hun saa latterlig ud eller netop var nydelig med hele sin lange hvide Person oven paa Tæpperne.

Hun led af ulykkelig Kærlighed til sin Mand. Naar han havde været forelsket i andre, havde hun raset, indtil hun mærkede, at hun var nærved at miste ham helt. Da resignerede hun, var hun med Barn omtrent ligeglad, ellers med en Næse i Sky, som sagde: jeg kan sagtens forelske mig i en anden, min Ven! I sidste Tilfælde rørtes han undertiden over den trofaste Kærlighed, der drev hende til denne Trods. Resultat: ny Elskovsstunder. Resultatet: et nyt Barn.

Men i den sidste Tid var hun af en Grund, hun aldrig havde betroet nogen, gleden af hans Vej, uden Raseri og uden at stryge forbi ham med

den triumferende Mine. Og han havde vænnet sig til Freden, glemt al Rørelse og tænkt: vi bliver gamle, det vil sige, Mis begynder virkelig at blive gammel, havde talt med hende ved Maaltiderne og ikke sat sin Fod i denne Stue.

Nu var han her. Nu gjaldt det.

Hun saa prøvende paa ham og saa ikke andet, end at han havde sit sædvanlige smukke Ansigt og sit rolige Smil. Det Smil pinte hende og havde pint hende hundrede Gange, for den Ro havde han kun overfor hende.

Hun saa ned ad sig selv som for at se, hvor stor hendes Styrke var til Kampen, og der gjorde hun en Opdagelse. Hun var i Flonels Trøje. En forhenværende Friserkaabe, som hun kun havde stukket i, fordi hun frøs, en, hun netop aldrig brugte, fordi den var saa hæslig . . Hun blev fuldstændig modløs og mat.

«Hvad er det, du gør med dig, Mis?» gentog han og traadte nærmere.

Og sagte, grædefærdig, svarede hun: «Jeg masserer min Mave.»

«Du har jo ingen,» smilte han og hjalp hende med Trøjen, som hun rev og sled i. «Hvad skal den saa bort for?»

Skulde hun have fulgt sin Lyst, vilde hun have spurgt, om han troede nogen anden havde en Figur som hun efter fem Børn, og om han bildte sig ind, det var noget, Vorherre bevarede for en.

Men hun var bleven saa klog af Skade over for ham, at hun gerne tænkte sig hans Svar sammen med sit Spørgsmaal . . De Børn har du selv ønsket dig, vilde han svare. Og saa turde hun ikke sige ham imod, for Børn ønskede hun sig endnu.

«Faa nu det Stads tørret af dine Fingre,» sagde han og satte sig paa Kanten af hendes Seng. «Jeg skal tale med dig.»

Lynsnart sprang hun ud for at vadske sine Hænder, endnu med Natkjolen i Folder om Livet . . tilsyneladende uden at ane sin Nøgenhed eller huske, han i gamle Dage leende og beundrende havde sagt, at hendes høje, slanke Ben og høje, smalle Bag var af en saadan Skønhed, at selv en døende maatte løfte lidt paa Øjenlaagene, hvis han anede den . . Hun stod og smilte for sig selv, halvt nervøst og halvt lykkeligt, mens hun vadskede den ene Haand og holdt stramt paa Natkjolen med den anden.

Han saa smilende paa hende, rørt over hendes ilsomme Bevægelser, som viste, at hun længtes efter at dele hans Sorger. Og over det lille Tilfælde med Natkjolen.

Og hun hoppede i Seng igen, dybt under Tæpperne uden saa meget som at se paa ham, om hun havde baaret sig rigtigt ad, sligt følte hun i Blinde og Brandmørke. Vel tilpas rakte hun ham sin Haand og spurgte: «Det er ikke noget slemt, Enevold. Eller er det?»

Hans Smil forsvandt. Han tog fast om hendes Haand for at gaa lige til Sagen og sige: vi maa tage Børnenes Penge, baade for jeres Skyld og for min. I Stedet for snakkede han om sine ny Ideer til Forbedring af Smaafolks Kaar og alle de Vanskeligheder, der var.

«Ja, det er ogsaa Synd,» sagde hun, hvergang han ventede, hun skulde sige noget. Hun havde travlt med at lade sin bløde knyttede Haand glide rundt og rundt i hans.

Pludselig spurgte han: «Du tror, at min Maskine bliver til noget. Gør du, Mis?»

Hun løftede Hovedet overrasket, som var det et ganske latterligt Spørgsmaal, og saa ham ind i Øjnene med det mest troende Blik . . Øjenlaagene glippede lidt . . den Maskine var ærligt talt det værste, hun vidste.

«Ja, gør du? Svar mig.»

«Men ja, ja! Naturligvis. Spørg ikke om noget saa meningsløst.»

Mens han talte videre, nu om sin Opfindelse og den Million, den vilde skaffe ham, tænkte hun: han er altsaa kommen, fordi han trænger til at opmuntres, det lille Skind. Og hun afbrød ham med et stærkt og varmt: «Er der noget, jeg tror paa, saa er det den Maskine.» Lidt efter sukkede hun, mens hun kælent kølede sin Kind imod den kolde Side af Hovedpuden: «Var alting bare saa sikkert, som at du vil føre dine Ideer frem.»

Men saa syntes hun ogsaa, at det kunde være nok. Hvorfor var han saa dum at snakke om sine Sorger i Stedet for at søge at glemme dem. Hvorfor huskede han ikke, at det altid hjalp at gemme sig hos den, der elskede en. Store Sorger, alle Sorger mildnedes, glemtes . . kom igen, ja, men med ny Kraft til at bære dem.

Hun hviskede ved sig selv som et Barn, der beder Aftenbøn: Læg dit dejlige Hoved her paa Puden ved Siden af mig. Jeg har saa mange Kys, jeg har saa mange ny Kys, som jeg har drømt mig til i disse lange Aar. Hendes Haand blev stille i hans af Spænding.

Han blev ved at snakke.

Endelig var der et Ord, som ramte hende, og det grundigt: Børnenes Penge. Det, hun saa længe havde været bange for, det kom nu.

Det snurrede i hendes Hoved, fordi hun saa pludselig blev reven ud af sine Drømme, som blev hun trukken op til at være kold og klar. — Nej, kunde hun sige ham paa Forhaand. Renterne, det var allerede galt nok, det havde ikke været Onkel Julius' Mening, at de skulde tage dem. Det andet . . nej! Hun skulde love sig selv det, dyrt og helligt. Nej.

«Vi har jo altid været enige om, at det er daarligt for Børn at være født med Penge,» hørte hun ham sige.

Og hun svarede: «Vi har været enige om at

skjule for dem, at de havde nogen, til de engang fik Brug for dem.»

Han mærkede, at hun var paa sin Post, irriteredes, fordi det var imod ham, saa han ikke mere huskede, for hvem det var, og sagde med sin forretningskolde Stemme: «Naar den Tid kommer, har jeg de Penge igen, er vi vel enige om. Du sagde før, du vidste, at min Maskine vilde lykkes. Det husker du maaske?»

«Ja,» sagde hun stakaandet. «Men du kunde dø,» tilføjede hun og trykkede hans Haand haardt.

«Og Maanen kunde falde ned,» haanlo han og rev Haanden til sig. «Nu taler vi som voksne Mennesker. Mener du, at det er bedre for Børnene at eje de Par Tusind . .»

«De ti Tusind til dem hver,» afbrød hun ham, «er altid til Udstyr. Eller til at tage en Eksamen for, som du selv siger, er saa fornuftigt for Piger.»

«Lad mig tale ud,» tordnede han. «At komme fra Nørreager nu, hvad tror du ikke, de vilde lide ved det! Op paa en fjerde Sal i Kjøbenhavn. Ser du den for dig? Fem firkantede Værelser paa Østerbro med Gaslugt i Entréen.» Han lo lidt. «Og saa dig med fire Hundrede Kroner om Aaret til Klæder, som før vi fik Nørreager, nu du er saa forvænt . . Tænk dig om, Mis.»

«Ja,» sagde hun og tænkte sig alvorligt om, «jeg tror, jeg kunde. Jeg kunde!»

«Der gik Musen i Fælden,» triumferede han,

skønt han ikke havde tænkt paa nogen Fælde før. «For hvad mener du, vi andre fik? I alt blev der: Børnenes Renter: smaa tre Tusind; jeg kunde tjene smaa tre Tusind. Vi er otte foruden Folk. Tror du, der blev otte Gange fire Hundrede til Klæder?»

Han lo igen. Han mærkede, at han havde Overtaget. Kvinder var saa nemme for ham, fordi han i det meste følte som de, og fordi det samme gjorde Indtryk paa ham. «Jeg ser dig . . ligesom Nita . . sidde midt i Spisestuen med fortvivlede Hænder i Skødet, fordi du ikke kan faa Tørreloft og Vadskekælder.»

Hun ogsaa. Hun saa sig som sin fattige Søster, hun smurte Skolemad, redte Seng paa Sovesofaer og lagde Tøj sammen i Spisestuen . . Og saa kan jeg ikke engang sende Nita Lørdagskurven med Kalvestegen og alt det andet, tænkte hun. «Hvorfor sammenligner du os med Nita?» raabte hun. «For at gøre det saa sort som muligt.»

«Fordi det vil blive ganske det samme. Og tror du ikke, Børnene vil føle sig fattige ved det Liv! Dem ser jeg især, nydende Byens Fornøjelser, det elendigste, der er til, for den, som maa regne ud! Jeg ser dem gaa til Sporvogn efter Teatertid i Aftenkaaber, som de maa holde op for Sølet med begge Hænder . .»

Hun ogsaa. Og hun saa dem i evig de samme smaa blaa Nederdele som Nitas Pigebørn . . Saa

kunde det vist nytte at skrive paa Ryggen af dem: Ti Tusind Kroner, naar vi skal giftes. «Fattige bliver vi, hvordan vi saa vender og drejer det,» sagde hun og saa ynkelig paa ham.

Han spilede sine Øjne op. «Hvad mener du?»

«Jeg mener, at kommer vi fra Nørreager nu, faar vi det kun lidt bedre end Nita. Bliver vi her, faar vi det meget værre. Ja, jeg vil sige det rent ud, at vi kan faa en Ende paa det! Her vil det gaa os galt, hvad du saa finder paa. Og opfinder.»

Det gav et Sæt i ham . . troede hun ikke paa ham, havde hun ageret Tro i alle disse Aar? Han mente ikke, at noget hos hende kunde overraske ham mere. Men han maatte indrømme det: nu var han overrasket.

Han rejste sig og blev staaende med Stolen op ad sine Ben uden at skubbe til den eller at flytte sig. «Jeg forstaar dig vist ikke rigtigt. Hvad er det, du mener?»

«Det, jeg sagde. At . .» Hun standsede ved at se det hvide Skær, der var kommet over hans Kinder . . Nu har jeg sagt et eller andet forfærdeligt, tænkte hun.

Han saa hende i det samme midt i Ansigtet og raabte: «At du løj før. At du løj, da du sagde, du troede paa min Maskine. At du har løjet hver Gang i alle de mange Aar!» Han greb sin Stol,

satte den et stort Stykke fra sig og gik hen til Vinduet.

Hun rejste sig energisk over Ende i Sengen. Ja, hun havde løjet, og det havde tit pint hende. Men det var nødvendigt, naar man vilde være lidt god imod ham. Nu vidste han det! Nu var hun over det værste! Hun skulde bare holde fast paa, at hun ikke troede paa Opfindelsen og paa, at der skulde handles derefter. «Enevold,» kaldte hun.

Han stod og stirrede paa Fortræksgardinerne, og troede, at han saa ud . . Han tænkte ikke, havde glemt Penge og alt andet, havde bare Fornemmelsen af, at der var hændet noget sørgeligt og uopretteligt.

«Enevold,» kaldte hun igen.

«Hvad vil du mig?» spurgte han og vendte sit forpinte Ansigt om imod hende.

«Tale med dig. Om det altsammen.»

«Hvad skulde det nytte?» sagde han, men gik alligevel langsomt og tungt hen til hende.

Denne Gang, der mindede om en stor Hunds og lignede deres lille Datter Gerdas, rørte hende, saa hun pludselig fik Taarer i Øjnene. Den Gang havde de to altid, naar de var rigtig bedrøvede. Hun gled ind i sin Seng igen og strakte sin Haand ud imod ham. — Men jeg skal være fornuftig, tænkte hun, jeg skal være fornuftig.

I Tanker satte han sig, hvor han sidst havde

siddet, og talte om det, han egentlig ikke gad røre ved, saa haabløst forekom det ham . . Hun vidste vel slet ikke, hvor lumpent det var, hun havde gjort. Man sagde, at selv de usleste Mænd ikke kunde komme saa lavt som Kvinder, og virkelig var der Ting, som kun Kvinder kunde nedværdige sig til. Hvad mente hun for Eksempel om dette at agere Tro paa den, man holdt af, for at have det nemmere med ham eller bedre.

Hun betragtede ham stadig med Taarer i Øjnene. Dette mente han! Denne Sorg var naturlig nok! Han havde glemt det, der før gjaldt Livet for ham, eller det laa maaske og lurede bagved. I Forgrunden var hun . . en, der holdt af ham, og som havde baaret sig galt ad imod ham! Saa meget var hun værd for ham endnu . . Penge . . Nørreager eller ikke Nørreager, det blev altsammen saa smaat.

Hun lukkede sine Øjne og tænkte paa en Gang i gamle Dage, da hun havde set ham græde; det var over hende, han græd, netop som nu, fordi hun ikke var god. Det var kun to Taarer, større end andre Taarer, syntes hun; ikke andet, ikke et Ord. Nu var han mere vant til hende, nu havde han gerne Ord nok, nu var hun heller ikke den, han elskede og fordrede mest af. Men naar hun lukkede sine Øjne op, saa sad han der endnu med sit ulykkelige Ansigt, ulykkelig over hende. Selv

om han holdt mindst af hende af alle, og hun mest af ham, hans Kærlighed var den største.

«Om du ogsaa gjorde det for at faa mig glad,» hørte hun ham sige, «det er en Forbrydelse at narre et Menneske paa den Maade.»

Hun sukkede, fordi han forkastede den eneste Undskyldning, hun havde. «Ja men Enevold,» begyndte hun og kunde ikke faa sagt mere, fordi hun syntes, hendes Stemme lød af det bare Pjat imod det, hun havde tænkt.

«Du forstaar det ikke, nej,» sagde han og rejste sig. «Jeg er Idiot, at jeg spilder mine Ord. Og nu gaar jeg.»

«Nej, Enevold,» raabte hun og snappede efter hans Jakke . . hun maatte finde det, der kunde gøre det godt igen. «Jeg kunde sagtens forklare dig . . hvis du bare vilde tro mig . .»

«Sig nu, hvad du har at sige,» bad han og virrede træt med Hovedet.

Saa begyndte hun paa maa og faa . . Det var jo hende, Onkel Julius sagde det til. Det var hende, som saa hans Ansigt. Han smilte med sin iskolde Mund, som Døden allerede havde naaet, da han sagde det. For han vilde jo aldrig være Alvor bekendt. At de selv skulde sætte de Penge fast til Børnene, fordi den sorte Herre overraskede ham. Men hans Øjne var strenge, skønt han smilede . .

«Naa og hvad saa,» afbrød han hende og

vendte sit kolde Ansigt imod hende. «Jeg har ikke tænkt paa den døende eller den døde. Men paa den stærke, levende Julius Brandt. Paa hvad han vilde gøre i mit Sted!»

Det gav et Sæt inde i hendes Hoved . . der kom det, hun manglede. Netop det hun manglede. Han havde Ret . . Onkel Julius havde haft ganske samme Slags Meninger som han, undertiden underligere endnu. Og een Ting til slog hende nu, da hun ikke behøvede flere . . Han kunde tage de Penge uden at spørge hende. — Har Børnene en Fader, der er upaalidelig i mange Ting, tænkte hun, saa har de ogsaa en, der er paalidelig i sin Godhed.

Og hun fortsatte med Smil i Øjnene: «I det Øjeblik, du sagde Børnenes Penge, saa jeg Onkel Julius' strenge Ansigt og tænkte: det maa jeg forhindre, ellers gaar det os galt . . Om jeg saa skal lyve og stjæle. Om jeg saa skal bilde Enevold ind, at jeg ikke tror paa hans Maskine . . det maa jeg forhindre.»

Hun saa, at det allerede lyste op i hans Ansigt. Hendes Stemme blev sagte og lykkelig. «Nu ved jeg godt, at den pludselige Strenghed kom, fordi han skulde dø,» sagde hun og drog ham ned til sig . . «Hvis Onkel Julius levede, vilde han sige: Tager Enevold de Penge, saa ved han, at hans Maskine bliver solgt.»

Da han lod hendes Arme blive om sin Hals,

gled al Ydmyghed og alle Bekymringer af hende. «Hvorfor skulde jeg gaa og spille Komedie for at glæde dig, dit lille Fjols. Du, som aldrig mere kommer til mig.»

Uden at rejse sig af sin tvungne Stilling, trak han Stolen hen til sig med Foden og lod sig glide ned paa den. Han trak Vejret dybt og smilte: «Jeg tror, det ikke alene var dig, jeg var bedrøvet over, Mis. Jeg mistede selv al Tro paa den Opfindelse.»

Hun sagde ingenting, lagde sit Hoved i hans Skød, skønt det var lavere end Sengen, og strøg det op ad hans Ben med den katteagtige Kælenskab, som havde givet hende Navn.

«Nu ved jeg slet ikke mere, om jeg tør tage de Penge,» sagde han. «Og jeg kan ikke tænke paa det, saa træt jeg er.»

— Nu er du ikke helt ærlig, lille Enevold, tænkte hun og smilte ved sig selv, som naar hun morede sig over sin lille Søns rigtige Drengeuartigheder. Du tænkte paa de Penge i det samme, du slap fri for det andet. Det gør du endnu. Og det vil vi være fri for! «Det skal du,» sagde hun. «Nu ved vi, at det er din Pligt. Og det gør du ogsaa.»

Da han stadig ikke rørte sig, løftede hun Hovedet og saa paa ham . . han sad og stirrede paa Puderne bag hendes Ryg, som havde de hypnotiseret ham. «Sidder du der dødtræt, ret op og

ned, i den ækle, stive Manchetskjorte og har slet ikke været i Seng maaske,» sagde hun og gjorde Plads til ham ved Siden af sig. «Hvil dig hos mig.»

«Ja, jeg tror virkelig, at jeg er halvt borte af Træthed,» smilte han. «Den Pude har lokket mig længe.»

«Jeg skulde vist lige springe op og sørge for, at ingen kommer og ser os sove saa sent paa Dagen,» mumlede hun, men hun lagde sig bare tættere ind til ham og snuste til hans Kind som til sine Børn, mens de var smaa.

Han laa og trak Panden sammen, som om det gjorde ondt derinde . . Hvad var det, han havde glemt at faa klaret! Noget var der; det stod ham i Hovedet som et Navn, han lige havde nævnt, og nu ikke kunde komme paa for aldrig det.

Pludselig havde han det. Han strøg smilende hendes Ærme frem og tilbage over Albuen og sagde: «Der er nok en, som ikke er helt færdig med at interessere sig for, hvornaar jeg kommer hjem.»

«Ja jeg,» lo hun sagte og lukkede Øjnene.

«For det var dig, som var ved Vinduet for at kigge efter mig nu til Morgen. Ikke sandt?»

«Jeg har ikke været ved noget Vindue. Men nu værsgo at være stille og sov.»

Han pustede pludselig af Hede. Hun havde

ikke været ved noget Vindue! Det havde ogsaa lydt, som var det lige over Hovedet paa ham. Det var Iris! Iris havde narret sin Mand. Og var hos ham.

«Er her for varmt?» spurgte hun og saa ængsteligt paa ham. «Vil du have et Vindue op?»

«Ja, her er varmt,» sagde han, rejste sig halvt og saa sig rundt i Stuen. — Hvad kunde Iris ikke finde paa i denne Tid, hun var saa nervøs.»

Mis lagde Haanden paa hans Pande. «Det er den Hede, som kommer af Træthed og Forsvirelse. Vil du ikke have et Antifebrin. Jeg kan ogsaa godt hente Kaffe til dig.»

Hun saa, at hans nervøse Øjne fæstede sig paa et bestemt Punkt, en Flakon paa hendes Toiletbord. «Kølnervand?» spurgte hun.

«Nej,» sagde han og saa stadig derhen.

— Hvad i Alverden er det, han stirrer paa, tænkte hun, fik Øje paa det og blev selv hed om Ørerne. — En af hendes Hemmeligheder! Det, han nødigst af alt maatte se.

Han stod ud paa Gulvet, saa fraværende paa hende og sagde: «Jeg maa ind til mig selv, Mis. Jeg kan ikke sove andre Steder.»

Hun kunde ikke faa et Ord frem, sukkede bare skamfuldt og fortvivlet.

Da han var henne ved Døren, kom han igen, kyssede hendes Hænder og sagde: «Paa Gensyn

herinde! Hvad man end kan sige om os to, Mis, gamle Ægtefolk og Vanedyr, det er vi ikke.»

Taarerne kom hende i Øjnene af Glæde. — Han har ingenting set, jublede det i hende, han er bare træt, han har ingenting set!

Saa snart han var forsvunden, for hun hen til Toiletbordet, hvor en lille kunstig Gane laa og grinte bag Parfumeflaskerne, med to smaa, spidse Tænder i den ene Side.

Hun greb den og satte sig dybt pustende paa Stolen foran Spejlet og faldt i Tanker, med Hemmeligheden i sin Haand og et drømmende Smil i det lille Pigeansigt. I hendes lykkeligste Drømme fandtes der altid et lyserødt og duftende Barnehoved.

Idet Godsejeren lukkede Døren op til Hallen og saa Fru Iris sidde og stirre ned i en Bog, med sit kønne, unge Hoved saa kønt bøjet, slog det ham: hvor hun ligner Mis. Og i det Øjeblik delte han, uden at gøre sig det klart, Folks Forundring over, at han ikke lige saa gerne kunde være forelsket i sin egen Kone.

Han glemte helt at glæde sig over, at hun saa fredelig ud af Ærgrelse over, at hun virkelig var her. «Hvad i Alverden,» udbrød han og laasede

Døren efter sig. «Hvor kan du falde paa at komme paa denne Tid.»

Fru Iris svarede med sin rolige, jydske Stemme. «Der er ikke noget mærkeligt i, at jeg gaar op til dig Klokken ni om Formiddagen for at laane Anna Karénin,» og pegede paa Bogen i sit Skød.

«Hvor længe har du været her?» spurgte han og gik urolig hen imod Vinduet. «Der var vel ingen, som saa dig, da du kom?»

Paa det Spørgsmaal gad hun ikke svare. Han vidste lige saa godt som hun, hvor behændig og forsigtig hun var. I Stedet for maalte hun ham med sine store kolde Øjne. «Du ser saa fremmed ud. Og er nervøs. Hvor kommer du fra?»

Disse kolde Øjne var det besynderligste hos hende, det saa ud, som var de forundrede over deres egen Kulde, de var saa runde og vidtaabne. Nu da hun slog dem op, blev Ligheden med den kælne Fru Brandt mindre. Dette kønne Pigeansigt syntes ikke alene aldrig at have nærmet sig noget andet Ansigt, men heller aldrig at ville det.

Desuden manglede hendes Skikkelse Ynde, Klæderne sad saa fast og forkert, at den forekom haard. Og hun havde uskønne Manerer, altid Fødderne lidt for langt fremme. Hun lignede en køn, ung Pige i sin første Lærerindeplads paa Landet.

Da han ikke svarede, men rev Gardinet til Side og spejdede ud i Gaarden, gav det et Ryk i hende

af Utaalmodighed. Og hun for op . . men lydløst som en, der er vant til at skjule sin Sindsbevægelse. og med sin flade Haand paa Bogen i Skødet, for at den ikke skulde glide ned. «Hvor kommer du fra, spurgte jeg.»

«Og jeg svarede: fra Mis, som jeg skulde tale med om noget vigtigt. Forresten vil jeg sige dig, at da jeg kørte ind, gik Evert ned ved Stranden for at se efter dig.»

Det skænkede hun ikke saa meget som et Skuldertræk. «Naa, fra Mis!»

«Ja. Og der kom jeg i Tanker om, at jeg havde hørt et Vindue lure heroppe fra.»

»Saa lovede du maaske at komme tilbage til Mis igen?»

«Gør mig den Tjeneste at sige min Kone eller Fru Brandt, siden du ikke kan lide hende . . Nej, jeg gjorde ikke.»

«Der sidder ogsaa et af hendes gule Haar.» Hun pillede et Haar af hans Ærme og holdt det op imod Lyset. «Nej, det er nok et af de hvide.»

Han gik vredt fra hende. «Du har sagt til Evert, at du var ved Stranden,» begyndte han igen. «Det er for uforsigtigt af dig at gaa herop.»

I det samme han vendte Ryggen til, trak hun Ansigtet sammen, som om hun havde Smerter i det. — Nu maa jeg ikke være her, tænkte hun. Nu mangler der ikke andet, end at jeg ikke faar Lov til at sidde her en halv Time.

Og hun saa sig selv løbe her hen i Mørke og Kulde, første Gang Klokken tolv . . og liste sig tilbage igen. Siden Klokken to, Klokken fire, Klokken syv og nu . . Fordi hun længtes efter engang igen at have det godt med ham, ligesom hun i den første ensformige Tid havde længtes efter stormende Opgør . . Skønt hun var stolt af at være en haard Hund, vilde hun være bekendt for sig selv, at hun fik Taarer i Øjnene.

Men hun skulde ikke have noget af at være det bekendt for ham. «Hvis nogen spørger mig, saa har jeg ogsaa været ved Stranden,» sagde hun. «Og hvis nogen ser mig nu, saa er jeg kilet herop for at laane en Bog, som jeg sagde dig før.»

«Kom du af din egen Vej? Det er hestedumt af dig at gaa den Vej paa denne Tid.»

«Jeg har ogsaa prøvet den paa fem andre Tider af Døgnet.»

«Og hvordan vil du slippe herfra? Af Taarntrappen er du sikker paa at ses. Men ses du af din egen Vej, er det meget værre.»

«Jeg skal ikke herfra endnu,» sagde hun og anbragte sig ved hans Skrivebord med Albuerne paa sin Bog. «Og naar den Tid kommer, saa finder jeg ud af det, som jeg plejer.»

Hun irriterede ham ved sin Stemme, sit Væsen, sin Kjole, ved at sætte sig ved hans Skrivebord . . saa det Ønske for igennem ham: gid hun var

en Dreng, at jeg kunde slaa hende. «Du krøller mine Papirer,» raabte han. «Den Tegning der. Din Albue.»

Hun følte, at det bævede om hendes Mund, holdt Haanden for og hostede. Det var ikke første Gang, hun var kommen ubelejligt, men det var første Gang, han ikke straks havde glemt det.

Saa pinte hun sig selv til at smile undskyldende til ham, opfyldt af det ene, at de skulde have det godt, og begyndte paa det Emne, hun selv fandt mest tiltalende . . Hvordan han havde moret sig i Aftes. Om de unge Grever havde været der. Om han havde vundet.

«Skidt, skidt, skidt, det hele,» sagde han og begyndte at trave frem og tilbage bag hendes Stol.

Mens hun forsigtig, med bøjet Hoved flyttede Papirerne, tænkte hun: Der er kommet et eller andet modbydeligt Fruentimmer og har taget min Plads.

Hun mærkede, at han stod stille og stirrede paa hendes Ryg, og hun vendte sig om og saa, at hans vrede Øjne gled fra hendes graa Hvergarns Kjole til de høje, hvide Vægge og gamle Søjler, han holdt saa meget af. «Du staar nok og tænker paa, hvor daarligt jeg passer herinde,» sagde hun. «Du har selv rost mig, fordi jeg er saa udspekuleret kun at være fin de Steder, hvor ingen kan have ondt af det.» — Han staar og ser en anden herinde, tænkte hun.

Hun havde et Nu Lyst til at fare op, slaa Armene om ham og sige ham nogle af de fine Ting, han syntes om hos andre . . at hun holdt af ham, selv om det var forbi, at hun takkede ham, selv om det var forbi, saadan trængte hun til at have det godt i Dag, til at høre et Par gode Ord. — Men jeg opnaar det bare ikke, tænkte hun, undtagen jeg er som ellers . . som han nu engang har fundet mig mærkelig og morsom og alt det. Begynder jeg med søde Ord er jeg færdig.

«Iris,» sagde han. «Jeg har ikke sovet i flere Nætter, er nervøs af den Spænding med Maskinen. Du kan ikke blive her længere.»

Hun vædede sine Læber med Tungen, meget omhyggeligt og langsomt. «Jeg skal straks gaa,» sagde hun. «Men jeg bliver her et Øjeblik.»

«Er der da noget bestemt, du skal tale med mig om?»

«Ja.»

«Noget alvorligt?»

«Ja.»

Han rettede sin i Forvejen rette Ryg, og med den Bevægelse syntes al Træthed at forsvinde. «Jeg gaar ud og lukker Taarndøren op,» sagde han. «Saa er det mindre slemt, hvis du bliver opdaget.»

Den lille Ting, at hun skulde være her for aabne Døre . . ogsaa noget nyt, en mærkelig Forholdsregel, formodentlig af Hensyn til den ny . .

var igen nær ved at gøre det af med hendes Selvbeherskelse. Men hun bed Tænderne sammen. — Jeg maa være rolig, tænkte hun. Og nu er det altsaa, jeg har noget alvorligt at sige ham . . Han venter noget meget alvorligt . .

Han kom igen med de iltre Øjne, han fik, naar han var optagen af noget, bød hende en Cigar og tændte selv. «Saa nu er jeg parat,» sagde han og saa venligt paa hende.

Til hans Forundring gik hun hen til Skabet, hvor hun vidste, der laa Vin, gav sig god Tid til at se paa Mærkerne og trak hed Vin op; hun gik med Kniv og Proptrækker i Lommen som en Kommis.

«Du synes maaske, at det er lidt tidligt paa Morgenstunden,» sagde hun. «Saadan du sidder og ser paa mig-»

«Jeg troede, at du vilde tale med mig.»

«Ja! Ja, det kommer straks,» sagde hun, mens hun trak en Skuffe ud og raslede med Silkepapir og Æsker.

Endelig kom hun til Ro i Sofaen med Vin og en Æske Oranger foran sig. Hun skænkede i to Glas, men bød ikke ham, lukkede stadig ikke sin Mund op, sad bare og saa ud som en, der efter megen Møje er ved at faa det godt.

Skønt Cigaren gjorde ham bedre til pas, irriteredes han paa ny. Han prøvede paa at undskylde hende: Nattevaagen? Nervøsitet?

— For det er vel ikke mig, der er noget galt med, tænkte han og røg stærkere. Mig, der har en Splint i Øjet, eller som pludselig har faaet Øjnene op! Det var hændet ham før, at et Menneske, som han med sit storhedselskende Sind i Aarevis havde stillet højt til Vejrs, var styrtet ned for ham paa en Dag, en Time, ved en eneste Replik.

Han saa ikke mere paa hende, for han vilde huske hende, som han havde elsket hende. Fru Iris med de kolde Øjne, som han havde faaet til at skinne, morsom ved sine daarlige Manerer og sit langsomme Sprog, fordi ingen andre havde Magen til, sød i sin Uelskværdighed imod andre, fordi det viste, at han var hende alt . . saa firkantet i sine Klæder, saa slank, naar hun bare stod i sit store Haar! Lille fattige Fru Alma, som han havde kaldt Fru Iris og lært at føle sig rig.

Hun sad og bed smaat i en Orange. «Det er naturligvis noget med Evert, kan du nok tænke.»

«Naa?» sagde han og vendte sig hurtigt om til hende.

«Nu har jeg bestemt at gøre det, du saa tit har bedt mig om, at sige det til ham og skilles.»

«Det skal du ikke mere for min Skyld,» sagde han langsomt og sagte.

Hun følte, at hun blev bleg. «Hvad skal det

sige?» spurgte hun og gav sig noget at gøre med Spændet paa sit Bælte for at skjule sit Ansigt.

«Det ved jeg ikke rigtigt.»

«Saa bliver du nødt til at tænke dig om, for det maa jeg vide.»

«Maaske bare, at jeg har overstaaet det værste. Ligesom har vænnet mig til det. Men jeg ved det ikke,» føjede han hurtigt til. «Jeg ved ingenting endnu.»

Hun opdagede, at hun ikke turde spørge ham mere for ikke at slaa fast for ham, at det var forbi. Og hun rystede af Raseri over sin Afhængighed, mens hun paa sin sindige Maade erklærede: «Det kan ogsaa være mig det samme, jeg vil skilles for min egen Skyld,» og hægtede sit Spænde med et lille ligegyldigt Smæld.

Tanken om, at det virkelig var begyndt at se sort ud hjemme, irriterede hende i Øjeblikket, saa hun fandt Afløb for sin Forbitrelse . . Det var umuligt, at hun kunde taale de Smaaplager og Pinsler, nu hun fik store Ting at trækkes med. «Jeg vil skilles,» raabte hun . . hun trængte til at raabe, og her gik det an. «Jeg vil skilles, fordi han er ond imod mig . . vel sagtens af Skinsyge, skønt han vil bilde os ind, det ene Skørt kan være lige saa godt som det andet. Jo han er! Han driller mig med at sætte en anden til at opdrage Drengene, fordi jeg er ærlig og siger, at Børn ikke er det vigtigste i Verden. Og han, som er

saa rørt over de stakkels svage Kvinder og ølle-brødsøm imod Pigerne . . mig slaar han!»

«Evert slaar dig ikke. Hvad er nu det for noget,» sagde han og smed sin Cigar.

«Ved du, hvad han mere gør,» raabte hun, ude af sig selv, fordi han ikke troede hende. «Stjæler fra mig!»

Han kom til at le, uimodstaaeligt som den, der ser en anden falde ned og ikke paa een Gang kan rumme i sin Hjerne, at det er farligt, og at det ser latterligt ud. «Stjæler han?»

«Ja, han gør, enten du saa ler eller ej.»

«Lad os nu være ganske rolige,» sagde han og satte sig hen hos hende. «Hvad stjæler Evert fra dig . . Du har da brændt hvert Brev, du har faaet fra mig, som jeg har sagt!»

«Det er ikke Breve. Du ved, det lille Penge-skab, jeg har faaet af dig.»

«Ja! Ja!»

«Og de to Tusind, som du sagde, jeg vandt fra dig! Dem havde jeg i Papirer tillige med de tre Tusind, du ved, jeg fik fra min Broder i Kongo.»

«Nej, men hvad mere?»

«Saa havde jeg altsaa fem Tusind i Aktier og seks Hundrede kontant, som jeg har sparet sammen.»

«Naa ja?»

«De seks Hundrede er borte.«

«Og saa tror du, at Evert har taget dem? Du er jo helt fra det, lille Iris.»

«Ja, jeg tror! Og jeg er vis paa, at de fem Tusind gaar samme Vej!»

«Du er jo gal. Tilmed da Manden er rig.»

«Ikke for Pengene naturligvis. Fordi jeg er mere afhængig af ham uden dem.»

«Paa hvad bygger du det, at han har taget dem?»

«Jeg har set ham staa timevis og øve sig paa at aabne den Laas; det morede mig jo, at ingen kunde finde ud af det. Saa i Nat, en af de Gange, jeg havde været her henne for at se, om du endelig var kommen, og netop havde lagt mig paa min Seng, hører jeg hans tunge Listetrin gennem Gangen. Tak, tænker jeg, nu har han mærket mig ved Havedøren, og jeg lægger mit vaade Omslag paa Panden og har min Undskyldning parat: Hovedpine, trukket frisk Luft i Haven! Men Manden kommer ikke. Derimod begyndte det at gnave i Børnekammeret, hvor mit Skab staar. Jeg tænker, det er Mus. Men Lyden er ikke ens nok. Jeg staar op og kigger gennem Dørsprækken. Der staar han ved mit Pengeskab paa sine store Fødder i sin korte Skjorte! Da var Klokken tre. Klokken halvfire travede jeg atter ind for at se efter, om alt var i Orden. De seks Hundrede var væk.»

Han stod og saa paa hende med sine bedrøvede Øjne. «Hvad kan Mennesket mene med det?»

«Ved du, hvad jeg tror,» sagde hun. «Jeg tror, at han er bleven gal.»

«Alt andet er ogsaa utænkeligt,» mumlede han. «Du sagde, at han slog dig. Han pryglede Knægten i Dag med et underligt Ansigt, som om det var ham en Fornøjelse. Hvorfor slog han dig. Ikke haardt, vel?»

«Han slog mig med Skaftet af sin Pisk,» sagde hun, og det bævede omkring hendes Mund, som følte hun Smerterne igen. «Jeg tror da nok, at man kan se det paa min Ryg.» Hun smøgede Ærmet op og viste en mørk Plet. «Der holdt han mig med venstre Haand.»

Han saa ikke paa Armen. «Iris,» sagde han, gled ned paa Gulvet og skjulte sit Ansigt i hendes Skød: «Hvor er jeg ulykkelig over det.»

Hun sad lidt uden at røre sig, roligere nu, hun ikke saa hans Ansigt; dette forskrækkede Ansigt havde virket paa hende, saa hun var bleven uhyggelig ved sine egne Ord . . Saa glippede hun med Øjnene, som om hun vaagnede. — Det var jo bare noget, jeg var nødt til at bilde ham ind, tænkte hun.

«Derfor er det ogsaa, jeg trænger til at komme her op og have det lidt godt,» sagde hun og klappede hans Hoved med en tilfreds og mæt Mine.

«Alt det saadan en lille stærk Sjæl maa døje,» hviskede han og kyssede hendes Knæ.

Og hun følte sig stolt og tapper. «Det er saamænd aldrig saa farligt,» smilte hun. «Bare jeg har det godt her.»

«Jeg tror, at jeg skal sige det til ham,» sagde han og rejste sig pludselig. «Alt hvad der er at sige! Mig forstaar Evert altid, saa snart vi taler ud sammen.»

Hun rynkede Panden, som om hun tænkte dybt over det, ærgerlig fordi Freden allerede var forbi. «Nej. Det snedigste er at se Tiden an.»

«Se mere Tid an? Hvorfor?»

«Jeg vil se, om han tager flere af mine Penge,» svarede hun og tændte sin Cigar. «Og om jeg ikke kan overraske ham i det.»

«Dine Penge,» sagde han og trak ærgerligt paa Skuldrene. «Hvor kan du regne, hvad han gør i Skinsyge . .»

«Gaar han i mine Gemmer og tager mine egne Penge . . han vilde selv have Ægtepagt, fordi han var rig, og jeg fattig, saa har jeg Krammet paa ham!»

Han stirrede paa hende, blev staaende flere Sekunder og saa og saa, som var hun et eller andet mærkværdigt og hæsligt Dyr.

— Naa, nu har jeg igen været ham for haard, tænkte hun, uden saa meget som at glippe med Øjnene. Naar han faar grundet lidt paa det, synes

han bare, det er godt, nogen har Ben i Næsen, og morsomt, det er mig.

Han drejede sig om paa Hælen, gik hen i Hallens fjerneste Ende, hvor han kastede sig paa en Bænk og lukkede sine Øjne.

Hun blev siddende, indtil hun havde røget sin Cigar ud, uoplagt til mere Snak og egentlig tilfreds med Situationen. — Var der noget, han havde let ved at tilgive andre, var det, at de bar sig galt ad i hans Nærværelse . . aldrig at han bar sig galt ad i deres.

Saa tog hun for at faa en sortie Sofatæppet og en Pude og gik hen og stoppede det omkring ham og under ham. «Nu lister jeg af for ikke at forstyrre dig,» hviskede hun. «Du burde gaa hen paa Sofaen, men er vel for træt. Tak for i Dag. Og heldigvis, at jeg har dig.»

Og hun gik sin Vej ned ad Værkstedstrappen, kastede et undersøgende Blik ud i Haven og gled nemt gennem et Kældervindue. Derefter langsomt bort fra Slottet, lignende en sekstenaars Jomfru med den bedste Samvittighed.

Hun havde slaaet Bogen op for et Syns Skyld. Snart glemte hun alt andet og stod stille midt i Solen for at se, hvordan det endte med Anna Karénin.

Da Godsejeren havde ligget saa længe paa Bænken, at det gjorde ondt, gik han hen paa Sofaen, hvor han straks faldt i Søvn.

En Timestid efter vaagnede han, fordi han savnede sit Tæppe over sig, spekulerede halvt i Søvne paa, hvorfor han følte sig saa lettet, fandt det . . Pengene . . og lagde sig, stadig med lukkede Øjne, om paa Ryggen for i Tankerne med sine egne Hænder at betale alle de Mennesker, som han mistænkte for at have set langt efter ham i den sidste Tid.

Han opdagede, at Børnenes Penge langt fra strakte til, og slog Øjnene op. — Maskinen, tænkte han og rejste sig for straks at spørge til den i Telefonen.

I Stedet for blev han staaende og saa paa Iris' Vinglas. Først nu huskede han hende og det, der havde gjort saa stærkt et Indtryk paa ham, mens hun var her. Een Ting især . . hun sad velbehageligt og spiste Frugter, mens hun fortalte, at hendes Mand slog hende, og at han stjal.

I det samme tænkte han, at hun havde løjet. Og i det samme syntes han, at han vidste, hvordan hun var. Hun var syg, lille Stakkel, paa samme Maade som mange Kvinder; med en evig Lyst til at opleve noget og til i Mangel deraf at opfinde Oplevelser.

Han følte sig igen saa ækel ved alting, at han syntes, han ikke kunde synke. Hendes Levninger herinde, Æsken med de søde Sager, det fulde Vinglas og Asken, hun altid strøede om sig, gav ham en modbydelig Fornemmelse af Nattesvir; han rev Klæderne af sig, hvor han stod, og gik ind i sit Baderum under Bruseren.

— Hvorfor ved jeg pludselig, hvordan hun er. Det Spørgsmaal styrtede over ham med Vandet. Hvorfor ved jeg pludselig, hvordan hun er. Og Vandets Brusen ligesom forhindrede ham i at finde Svar.

Idet han stod ud af Karret og lagde sit Badelagen om sig, havde han det. — Fordi jeg er bleven forelsket i Fru Hald.

Han stod lidt uden at tørre sig og klaprede med Tænderne, forpint ved Tanken om Iris, som han ikke mere vilde kunne holde ud og forbitret over det ny, som han syntes, han selv havde søgt, og nu ikke vidste, hvad han skulde med.

Led og ked af Kvinder i det hele taget skød han alle Tanker om dem fra sig med det Fur, han gav sit Badelagen — Nu vilde han have Fred; han længtes efter Arbejde og Ro, efter rolige Mennesker.

Et Øjeblik efter var han i Klæderne og gik til Telefonen. «Svendborg Jernstøberi . . Brandt, Nørreager . . Er Maskinen i Stand som lovet . .

Sig saa til min Karl, at han standser ved Ruderhegn, hvor jeg vil prøve den.»

Han gik gennem Hallen uden at se sig om, kimede paa Klokken til sin Tjener, Verner, og satte sig hen til Bordet ved Taarnvinduet, stolt over at kunne beherske sine Tanker og vel tilpas i sit friske Tøj.

Verner, en ung velafrettet Fyr, viste sig, stram og ren med Kaffen og med de ny Aviser, som han havde hentet pr. Cykel i Revninge.

Godsejeren saa op og ned ad hans nette Person. «Verner, jeg elsker dig,» smilte han og lod ham blive staaende med Bakken. «Jeg elsker dig som min Morgenfrakke, naar jeg har været hjemmefra alt for længe.»

Verner tillod sig at bukke og smile igen.

«Jeg vil have Ro i en Time,» vedblev Godsejeren. «Tag det blaa Jakkesæt, jeg har lagt fra mig paa Gulvet derinde; jeg trænger til at give dig noget, og forsvind.»

Men inden Verner havde sat Bakken fra sig, blev der kastet en Haandfuld Smaasten imod Ruderne. «Det er vist en af Frøknerne,» svarede han paa Godsejerens forundrede Blik. «For Frøknerne skulde til at spille Tennis.»

«Luk Vinduet op og se ad,» sagde Godsejeren, skød ham i sin Utaalmodighed til Side og gjorde det selv.

Neden under, paa en af de store, grønne Plæ-

ner i Gaarden stod der en ung Pige med Kasket i Nakken og Cigaret i Munden og raabte: «Fader.» Bagved hende tre andre smaa dampende Damer ned til tretten Aar. Nu snakkede de alle fire med Næserne vendte op imod ham. Meningen var, at han havde lovet at se paa Tennis nu til Morgen.

«Saa snart jeg har drukket min Kaffe,» svarede han og tænkte — jeg har da heller aldrig fem Minutters Fred. «Men du, Gerda . . dernede, har din Moder ikke sagt, at hun ikke vilde se dig med Cigaret?»

Den næstyngste gjorde et Hop, som for at hendes Stemme skulde naa højere. «Hun ser mig heller aldrig med Cigaret,» sagde hun og viste straalende af Vigtighed, hvordan hun skjulte den i den hule Haand.

Godsejeren lo ned til hende, stolt over den Fortrolighed, han nød, og henrykt over hendes søde Ansigt — Glans var der over hans Børn, tænkte han. De lignede ikke almindelige Ægteskabsunger, blevne til, fordi deres Fader havde strakt sig i Søvne og tilfældigt var kommen til at røre ved deres Moder.

Spillet begyndte, og han saa, at de spillende straks var Fyr og Flamme. — Det er det, jeg altid har sagt, tænkte han, ingen løber som en ung Pige, der aldrig har faaet noget Kys. Forjættelsen ligger i Luften, og de løber med aaben

Mund og Næsebor for rigtig at faa Lungerne fyldte. Og de hviner i det himmelhøje Vejr . .

Han gik fra Vinduet. I Dag irriterede det ham. Og han vidste dog om sig selv, at han ikke som saa mangen en Fader satte et andet Maal for sine Døtre end for andre unge Kvinder.

Han slugte sin Kaffe, saa ikke til sine Aviser, urolig, saa snart han vidste, at noget ventede paa ham og stillede sig atter pligtskyldigst paa Post uden at huske at se paa Spillet.

Han saa paa den franske Lærerinde, en halvung Pige, falmet i fremmede Huse og fremmede Lande for at tjene det daglige Brød, som nu stod paa Plænen bag ved Børnene, barhovedet med et lille Skindslag op om Ørerne, og lignede en Fugl, der er for syg til at komme bort med de andre . .

Han saa fra hende til Børnene og tænkte, at saa stækkede kunde de ogsaa komme til at se ud. Og blev pludselig smertelig bange. — Hvis Maskinen ikke blev til noget, hvis han ikke kunde give dem Pengene igen. Det faldt ham ikke ind, at det endnu stod ham frit for at lade de Penge være.

De smaa dernede mærkede snart, at Publikum ikke var med, og blev mattere. Irene, den ældste, lod med Vilje Bolden falde, strammede Krøllerne op under Kasketten og raabte: «Du maa gerne have fri, Fader.» Gerda tilføjede: «Maaske Gods-

ejeren en anden Dag vil overraske os . . overraske os med sin Nærværelse.»

«Hvorfor siger du overraske saa tykt?» spurgte han.

«Fordi du altid er sort, naar vi faar dig tigget til at holde, hvad du lover. Og straalende, naar du faar Lov til at overraske os,» lo hun. «Ja overvælde os af egen fri Vilje,» faldt den næstældste ind. «Det er noget, vi store saa tit har talt om, og ikke alene Gerdas Visdom.»

«I er kloge,» smilte Godsejeren. «Jeg er bare træt i Dag. Uro irriterer mig. Jeg tror, jeg vilde have det bedst hos to gamle Jomfruer, som sad paa hver Side af et Sybord og strikkede.»

«Saa maa du hen til Fru Herning,» sagde Gerda.

«Til Fru Herning,» gentog han og nikkede frem for sig . . han huskede, at Fru Herning i Gaar, da han var gaaet fra Maskinen, skulde have erklæret, at efter hendes Forstand, en klar mandig Forstand, maatte den Maskine komme til at virke. «Du siger noget, Gerda,» lo han, fandt sin Hat og for ud.

De tre store Døtre omringede ham og sagde, at de skulde have Fransk i denne Time, men at ingen vidste, hvornaar man fik saadan et Vejr igen, og at han ikke kunde være andet bekendt end at tage dem med.

«At I gider tigge Fader, naar vi lige har staaet

og sagt, hvordan han er,» sagde Gerda og gik fra dem med en stolt Mine.

Godsejeren lo og raabte efter hende: «Der siger Gerda noget igen.» Han saa lidt forlegent paa de andre, som var det hans Skyld, at de ikke var som hun. «Gaa I med Oraklet og jeres stakkels Frøken, som staar midt i Solen og fryser,» sagde han, nikkede til dem og gik.

Paa Vejen tænkte han af Hensyn til Maskinen mere paa Fru Herning, end han nogen Sinde havde gjort. Det, man først lagde Mærke til, var hendes Hænder, store, hvide Hænder, der havde et haardt og energisk Udtryk. Disse Hænder, altid i Travlhed, disse Næver ligesom borgede for, at baade det, hun gjorde og det, hun sagde, var i sin Orden.

Saa snart han lukkede Døren op til hendes hvidskurede Gang, trak han Vejret med Velbehag. Han tørrede sine Fødder, saa paa dem og tørrede igen. Imens betragtede han de nyvadskede Planter i de brede Vindueskarme.

Pigen kom frem i Køkkendøren, stilfærdig og pillen, med Hue og hvidt Forklæde, gik foran ham ind i den tomme Dagligstue og meldte: «Godsejer Brandt.»

Godsejeren smilte lidt ad denne Højtidelighed. Fru Herning lagde an paa Jævnhed og mindede selv mest om en Mejerske, men de gamle Skikke

fra hendes adelige og ødelagte Hjem, dem holdt hun paa.

Inde i Spisestuen fandt han hende, bøjet over en gammel, nykøbt Kedel, som var klemt fast imellem hendes Ben, hun pudsede og havde ikke hørt ham. Nu og næsten altid saa hun ud, som havde hun ikke Stunder til at have hverken Alder eller Køn.

Den Tid tog hun sig kun, naar hendes Mand var til Stede; med ham kom der noget stille lykkeligt over hende, som gjorde hende til Kvinde og ung. Ellers havde hun sit Liv igennem brugt Munden for meget og sine store, kønne Hænder uafbrudt. I sin Ungdom for at holde sammen paa Familieære, æggevendte Lagener og smaa Søstres Strømper. I sit Ægteskab for at faa sin Mand til at se samme Families gode Egenskaber og for at samle lidt sammen, som saa siden under Taarer og med tusinde Formaninger sendtes til hendes Søster, den bekendte Sangerinde Anne Lise Abildgaard, hendes Skam og hendes Stolthed.

Hun smilte, da hun fik Øje paa Godsejeren, som hun satte stor Pris paa, fordi han interesserede sig for hende og hendes, og rev skyndsomst Pudsehandskerne af. «God Dag, Godsejer. Hvem har nu gjort noget galt? Siden De kommer her saa tidlig paa Dagen.»

Han svarede ikke straks, kneb nervøst Munden sammen . . det faldt ham ind, nu han stod her, at

det maaske slet ikke var sandt, at hun havde rost Maskinen, og hvad Forstand havde hun ogsaa paa det. «Vi prøver Roemaskinen Klokken elleve,» sagde han, «Tiden var saa lang.»

«Ved De hvad, den Maskine . .» sagde hun og lagde sit Voksdugsforklæde sammen, forsigtigt for ikke at faa Pulver paa Fingrene. «Maskinen tegner godt! Faar De ikke Magt med den denne Gang, Godsejer, faar De Magt med den næste.»

Nu var han atter sikker paa hendes gode Omdømme og lo lykkeligt. «Gaar De med ud i Ruderhegn og prøver den efter Frokost?»

«Det vil jeg skam gerne,» nikkede hun og skubbede en stor Lænestol hen i Solen til ham. «I Nat . . tror De saa ikke, det Asen til en Maskine gaar for mine Øjne, Række op og Række ned, og trækker Roer op.»

Han smilte fraværende. «Vi ved jo ingenting,» sagde han og lod sig glide ned i Stolen. «Ingen kan vide noget med den Slags Arbejde . . Hver Gang nogen tror, saa tror jeg med!»

«Hvordan er det?» spurgte hun og begyndte at dække Bord. «De kan ikke undvære Kaffe. Og Harald kan jo knap taale at se den Drik for sit Hjerte.»

«Jeg skal bare sidde og se paa,» sagde han hurtigt. «Og saa taler vi ikke mere om Maskinen,» tilføjede han og saa strengt paa hende. «Jo

mere man taler om det, des mere nervøs bliver man.»

«Saa tier vi, skønt der ikke er noget at være bange for,» sagde hun og dryssede Gafler og Glas ud over Bordet, saa det saa ud, som hver Ting af sig selv fandt sin Plads.

Godsejeren strakte sig i Solen. «Hvad gaar De ellers her og oplever? Gud ske Lov, ingenting, plejer De at sige.»

«Ja, ved De hvad, Godsejer, med Familie, der sidder smaat i det . . baade Harald og jeg skæver til Brevene, før vi aabner dem. Men denne Gang . .» Hun raslede hemmelighedsfuldt med sine Nøgler. «Vi har skam netop oplevet noget . .» og tog en Æske frem af Sølvtøjsskabet. «. . Disse!»

«De er til Frugt, hvad,» sagde Godsejeren og synede med paatagen Interesse et stort Etui Sølvknive. «Nej, det er Fiskeknive.»

«Ja, og nu maa De huske, at dette ikke er et Hus, hvor Sølv er en Selvfølge til alting,» lo hun og kiggede over hans Skuldre ned paa Knivene.

«Af hvem?» spurgte han og gav hende Æsken tilbage.

«Gæt!» Hendes Stemme blev sagte og blød. «Af Anne Lise.»

«Af Anne Lise,» gentog Godsejeren. «Jeg vil engang se det Menneske, der har det Navn, og som kan faa Dem til at sige det paa den Maade.»

«Naar hun kommer her, er det for at hvile ud,» svarede Fru Herning og slog Æsken i, som var Søsteren selv gemt derinde.

«Tro mig, De var glad, da De præsenterede Herning de Knive,» sagde Godsejeren for at tale om noget andet.

Hun nikkede vredt. «Det var jeg. For selv om han er sjælden god, bliver det skam ikke morsomt, naar det hele Tiden er ens Familie, der skal hjælpes.» Hastigt tilføjede hun: «Anne Lise tjener Masser af Penge, naturligvis. Men hun lever mellem Mennesker, som hun tit maa støtte . . med sit gode Hjerte.»

Godsejeren betragtede hende smilende. «Det er nu den Søster, De kan takke for, at De fortjener mit: Mønstermenneske,» sagde han. «Dydig selv, uden at dømme andre. Hver Gang De skal til det, behøver jeg bare at minde Dem om Anne Lise. For Fremtiden vil jeg bare hviske «An-ne Li-se.»

Men Fru Herning blev stram om Munden. «Jeg har virkelig altid vidst, at man kan være god uden at være Engel.»

Humøret er ikke paalideligt, tænkte Godsejeren. «Der ser jeg Godsforvalteren,» sagde han og strakte Hals ud imod Haven. «Han kommer fra det lille Hus i Haven, som jeg ikke tør nævne. Han er i sin hvide Frakke. Han er med den ny

Avis og sin Friluftscigar. Klokken er ti og en halv!»

«Saa skal han bare sine Omgange,» mumlede Fru Herning og tændte under Æggekogeren.

«Den særlige Frakke til det Brug,» lo Godsejeren. «Og hans Hjerte. Og alt det andet Pylreri og Pertentlighed . . De maa skaffe ham et Barn at bruge al den Ømhed til.»

Fru Herning saa pludselig ud som en syg, gammel Kone. «Det vil jeg ikke have, De driller os med, Godsejer, naar De ved, at det er vort højeste Ønske,» sagde hun og tilføjede hvast: «Skønt man kan maaske have Sorg nok af andres!»

«Han saa hastigt paa hende. «De er lige ved at græde. Men Fru Herning, det ligner da ikke Dem.»

«Jeg græder ikke. Jeg er gal i Hovedet . . skønt jeg glemte det et Øjeblik over Knivene . . Ikke over det Pjank, De siger . .»

«Over hvad da, Fru Herning?»

«Juliette skal lære Husholdning og være Barnefrøken eller et andet skabagtigt Ord hos Forpagterens . . Det Barn, som jeg har siddet her og læst med, siden hun var fem Aar.»

«Naa, ja. Fru Iris er en dygtig Kone i sit Hus.»

«En Kone er dygtig hver Dag, ikke hver anden!»

«Og Forpagteren, som altid har været Deres specielle Ven. Og Frøken Anne Lises med!»

«Har været min Ven! Er der noget, der smitter, Godsejer, saa er det Slethed og Galskab, Det ser vi her paa Egnen. Min Søsters Smag staar jeg ikke inde for.»

«Ved De, at Folk siger, alt det onde er kommet med mig,» lo han, «som var jeg den Onde selv.»

«Jeg ved, at De vil have mig til at snakke om noget andet, Godsejer. Men jeg vil tale ud! Et forstyrret og forbandet Hus er det med alle hendes Svendborgture og alt det Silkeskidt . . hun vil være bekendt at lade vadske i sin Mands Hus.»

«Fru Herning, se paa mig.» Han ventede, til hun saa op. «An-ne Li-se,» sagde han. «Deres gode Aand.»

«Godsejer! De vil ikke sammenligne min Søster med Fru Jacobsen!»

«Jeg vilde sammenligne Fru Iris med min egen Kone.»

«Det kunde De ogsaa bedre. For de har begge to Deres gode Mand! Saa er der ingen Undskyldning! Nu De igen.»

«Nu jeg igen,» smilte han. »Ja, saa vil jeg sige, De skal tie stille, lille Fru Herning, for De ved ingenting.»

«Ved jeg ingenting? Ved jeg ikke, at hun fylder Drengene med Konfekt, naar hun skal ud,

og ellers skubber til dem alle Vegne. Og jeg har selv set, hun stiller Strygning an med al sin Pynt midt i en Slagtning.»

«Hør nu, Fru Herning,» sagde Godsejeren. «Synes De ikke, at Pladsen passer for Juliette, saa tal med Andersen. Og lad mig være fri.»

«Andersen! Pladsen er jo lønnet ad Helvede til som alt i det Hus. Saa stoler Andersen paa Vorherre. Nej, der er ikke noget at stille op! Og jeg forsikrer Dem, Godsejer, at før, da jeg stod med den Kedel . . hun har købt den Kobberkedel af mig til sin Spisestue, jeg gad næsten ikke gnide Pletterne af den til det Fruentimmer, som forsømmer sine egne Børn. For hvad! Naar Folk siger, det er Dem . . og efter de Meninger, som De har siddet og gjort Dem værre med her i min Stue, kunde jeg skam gerne være gal og tro det . . saa bruger jeg min Forstand! De har ikke den Bondesmag, som har Deres egen kønne Kone. Nej, det er en Kommis i Svendborg, siger jeg. En Manufakturmand.»

Godsejeren saa strengt paa hende og rejste sig.

«Det nytter ikke, De bliver vred, Godsejer. Ved De, hvad De selv har sagt: Eksemplet er Opdragelsen eller lignende, som betød: godt Eksempel, gode Børn, og omvendt. Saa har jeg Lov til at klage mig, fordi Juliette skal til Forpagterens.»

Hun tav, fordi hun hørte sin Mands sagte Trin

i Dagligstuen, lidt hed om Ørerne over som sædvanlig at blive greben i at have blandet sig i andres Sager. Alligevel kom der Smil over hendes Ansigt, og hun trak hurtigt Haaret lidt højere over Panden.

«Der har vi Deres Del af Verden,» mumlede Godsejeren. — Saa faar vi ikke et fornuftigt Ord ud af nogen af os, tænkte han og ønskede Herning langt borte. Det hændte ham hver Gang, at han glemte at regne med det Menneske, lige til han skulde modtage hans ærlige og slatne Haandtryk.

Godsforvalteren, en lang, tynd Mand med et stille, kønt Ansigt og for lange Arme, som han gerne bar paa Maven ligesom en Kone, stod stille i Dagligstuen og gav sig god Tid til at pudse sin Næse. Det kom ham ubelejligt, at Godsejeren stillede til hans Frokost . . den Mand kom ham altid ubelejligt, overelskværdig, overstadig og overaparte, som han var. Han afskyede alle Yderligheder. Paa det jævne var i Stilhed hans Valgsprog.

Han gik ind og hilste paa Godsejeren som paa sin højt overordnede.

Godsejeren hilste lige saadan paa ham. — Han har allerede Terminsansigtet paa, tænkte han og lo ved sig selv. Det forekom ham kun latterligt, at nogen kunde tvivle paa ham . . Gang paa Gang viste det sig, at han ikke alene kunde bære Vanskelighederne, men ogsaa overvinde dem.

Mens de satte sig til Bords, fortalte Godsejeren i en konverserende Tone, at det var lille Gerda, som havde fundet ud af, at det, hendes urolige Fader trængte til, var en Samtale med Fru Herning.

Det vakte Godsforvalterens højeste Mishag . . Hvis han var Fader til saadan en lille Pige, sagde han, vilde han være bange for, at hun var overbegavet.

Overbegavet, mente Godsejeren ikke, man kunde være. Ja, saa var man Geni, men hvad, Herregud, dem havde der jo ogsaa undertiden været Brug for her i Verden. Han foretrak i hvert Fald et Barn med store Muligheder baade til det gode og det onde fremfor et, der var født til den søde, gyldne Middelvej.

Pavse.

Fru Herning, som altid syntes, Godsejeren blev saa uheldig, naar Harald var til Stede, uden at ane, at hun da saa med Haralds Øjne, kom nu med en Bemærkning, som var vis paa hans Bifald: «Man kan jo heller ikke selv vælge sine Børn.»

Godsforvalteren havde det nemlig med Sætninger, som umusikalske med Melodier . . jo tiere han hørte dem, des bedre syntes han om dem. Han slap et Sekund sit træge og spottende Udtryk. «Det er sandt,» sagde han og saa mildt paa hende.

«Det er syndigt,» sagde Godsejeren. «Alt andet faar man Lov til at bestemme, sit Arbejde,

sine Klæder, Farven paa sine Vægge og paa sine Koner. Men det vigtigste . . ens Børn . .»

Hvor bliver han drengekaad sammen med Mænd, tænkte Fru Herning og sendte ham et Blik, som havde hun Lyst til at lange ham en Lussing.

Ny Pavse.

Indtil Fru Herning opdagede, at Godsforvalteren havde sine Ryste-Hænder, dem han gerne mødte med efter at have sendt Godsets ubetalte Regninger bort, og maatte spørge sig selv, hvor hun havde haft sine Tanker! Her sad han og brændte inde med Bekymringerne, mens Herren selv gjorde Grin med det.

Saa tog hun Affære, skønt Harald hadede hendes Indblanding. Hun erklærede, at hun tydeligt saa, Herrerne længtes efter at tale om Forretninger. Værsgo. Hun skulde være som en døvstum.

Godsejeren gik gladelig ind paa det. Den gode Herning var ham i Dag for tydelig og skulde drilles lidt. Allerførst maatte han underrette Godsforvalteren om, sagde han, at Hald, den ny Doktor, maaske henvendte sig paa Kontoret efter et Laan.

Fru Herning turde næppe se hen paa sin Mand. Ingen Letsindighed var ham imod som disse private Laan, hvoraf Laantageren næppe betalte Renterne.

Han havde netop taget en for stor Bid, vendte Maden i Munden og blev gul i Tindingerne.

«Dernæst . .» Godsejeren glemte allerede Drillerierne og saa smilende paa Herning. «Der vil i Løbet af to Dage indgaa tyve Tusind fra Landmandsbanken, Godsforvalter. I Terminen dobbelt saa mange.»

Da gav Fru Herning et Raab fra sig af Glæde, lige glad om Harald skældte ud siden eller ikke skældte ud.

Herning derimod rømmede sig uden at kunne finde paa noget at sige. Og da det saa kom, var det ikke andet, end at Godsejeren endelig maatte tage et Stykke til. Jo vist saa, et Stykke med Ost.

Men dette rørte hans Kone mere, end noget andet kunde have gjort . . Hvad havde han ikke udstaaet, hendes kære, stærke Halle, naar han af bare Lettelse sad og glemte, at han fandt det under Mandens Værdighed at tage sig af noget ved Bordet. Spørgsmaal som: hvorfra? ny Arv? hvor meget? tvang hun nede for at belønne ham.

Godsforvalteren holdt nu Brødbakken foran sin Mave med begge Hænder og saa indtrængende paa Godsejeren. «Jo vist saa, Godsejeren maa sandelig ikke gaa sulten fra vort Bord.»

Saa snart Godsejeren og Fru Herning var vel udenfor, kom de begge i et andet Humør.

Fru Herning stampede i sine Træskostøvler af Fornøjelse over at være sig selv og over Vejret, dette tidlige Efteraarsvejr, som hun syntes solede og luftede ens Sind som ens Sengklæder bedre end noget andet.

Skønt hun faldt i sine Vinterberegninger: Kalkunerne, hun havde i Pleje hos Husmandskonerne og solgte til Kjøbenhavn, Julegaverne, hun for Betaling syede for to af Egnens dovne og cigaretrygende Fruer, nød hun alting omkring sig baade med egne og med Haralds Øjne

Træerne var endnu ikke begyndt med forskellige Farver, men her paa Markerne var der Kulører nok, gul Sennep, rødlige Runkelroer og sentsaaet Havre . . for sent saaet Havre, min gode Forpagter . . Og alle Farver var saa skarpe, fordi Luften paa engang var saa let og stærk, den bare Jord rødbrun, den grønne Stribe, Havet havde nær ved Land, skærende grøn . . Som Harald altid sagde: Ingenting er grønt som grønt i Septembersol.

Godsejeren var paa Vej til sin Maskine, og andet kunde han ikke tænke paa. — Nu vilde han vinde eller slaas helt ned, ikke som de andre Gange paa ny haabe og slide i det og skuffes.

Men Vejret virkede ogsaa paa ham. Mere modtagelig i sin Nervøsitet end ellers, fik al denne Sol og Skønhed hans Hjerte til at hamre af Sentimentalitet. — Hvis dette lykkes, tænkte han, hvor skal jeg være god imod alle, jeg har at være god imod.

Han havde valgt Ruderhegns Roemark, fordi Forpagteren pløjede i Nærheden. De ti Mand dukkede frem, den ene efter den anden, han kendte ingen af dem . . Forpagteren skiftede i de sidste Aar Folk som en arrig Kælling. Han raabte til dem. Nej, Forpagteren var der ikke!

Det gjorde ham i saa daarligt Humør, at han lod, som om han ikke saa den røde Forvalter, der kom luskende hen imod ham paa sin hundeagtige Maade. Det ærgrede ham ogsaa, at han ikke engang kendte Ansigterne paa Folkene, fordi den lumpne Maskine tog al hans Tid. «Nu maa De finde paa noget at snakke om, indtil Maskinen kommer,» sagde han til Fru Herning. «Hvorfor maa jeg aldrig se Frøken Anne Lise?»

Fru Herning rev sig skamfuld ud af sit Regnskab. «Alt andet bliver skam saa ligegyldigt, naar vi staar her og er i Spænding,» sagde hun og lod, som om hun var optagen af at spejde efter Maskinen.

«Forpagteren bliver bedt, hver Gang den Søster kommer,» vedblev Godsejeren. «Hvorfor skal hun

saa skjules for mig? Fordi De er bange, jeg skal forelske mig i hende, skal jeg sige Dem.»

Hun saa godt, at han talte hen i Vejr og Vind, men det huede hende ikke, at det Emne netop da faldt ham i Munden. «Hvad skal De nu gaa og arbejde Dem op til noget, Godsejer, hvis De nu engang skulde træffe hende.»

«Arbejde mig op til,» haanlo han. «De kan tro mig, om De vil . . jeg vilde bruge mine Ben til at rende fra enhver Forelskelse.»

«Det er skam ogsaa det daarlige ved Kærligheden,» smilte hun. «Først naar det Skidt er sigtet fra, kan man være bekendt at være med.»

Godsejeren saa ud over Pløjemarken, som var indspunden i flyvende Sommer lige til den sidst vendte Fure . . saadan havde Elskov forskønnet hans Liv, indtil han havde lært Iris at kende. «Enhver ny Forelskelse vilde jeg løbe fra,» gentog han. «Fordi jeg har lidt under den Del af det, som hedder: Forbi. Jeg vil ikke mere, tør ikke mere.» Han saa Fru Halds lille Mand for sig og sin egen Kone. »Gider ikke. Ved ikke, hvad jeg skulde med det.»

Det lyste op i hans Ansigt. Maskinen drejede ind fra Landevejen, glitrende i Solen med sin lysegraa Maling. Og i det samme skød Forpagterens store Skikkelse frem paa Bakken ved Roemarken.

«Det kalder jeg et godt Varsel, Forpagter,» raabte han. «Bliv, hvor du er.»

Fru Herning skridtede derhen, nu for Alvor ivrig.

Godsejeren i hendes Fodspor. «De skal se, det gaar. Det gaar altsammen. Og saa skal De hjælpe mig, saa praktisk De er. Med Husholdningsskolen . .»

Hun nikkede og skyndte sig at smile af for at hilse stramt paa Forpagteren, som hun ikke havde set, siden han havde fæstet Juliette.

Forpagteren lettede flygtigt paa Hatten, i Lag med nogle Roepiger, der var komne i Klammeri. Idet han gik hen til Godsejeren, sagde han: «Fanden i, at man ikke blev paa Søen, der skulde man da kun hundse Mandfolk.»

«Vi taler om den Skole, vi skal lave for Husmandskonerne, Forpagter,» smilte Godsejeren i det samme.

«Hvad var det nu, de skulde lære paa den?» spurgte Forpagteren, som om han havde hørt om Skoler i Snesevis.

«At bruge deres Penge fornuftigt.» Godsejeren fulgte hver Bevægelse, Folkene gjorde, der læssede Maskinen af, og talte, som sagde han en Lektie frem. «For Eksempel anvende Kød i Stedet for Flæsk, fordi de i Kartofler og deres Melspiser allerede har Stoffer, der virker som Fedt.»

«Lad du dem beholde deres Flæsk, som dog er noget billigere,» lo Forpagteren. «Fedt og

Sukker er netop det, Arbejdsfolk daarlig kan faa for meget af.»

Fru Herning saa vredt til ham . . I den sidste Tid skulde han altid slaa Godsejeren ned. Hun var selv konservativ i meget. Men Forpagterens var kommet pludselig og som personlig Protest. «Vi skal nok finde noget godt, Godsejer, at bruge Pengene til.»

Godsejeren hørte ikke. «Peter, ind fra venstre Side som sidst, Mand,» raabte han og løb hen til Maskinen, som var parat til at begynde.

Mens han gav sine Ordrer, mærkede han ikke andet til sin Nervøsitet, end at det ærgrede ham, at Forvalteren af Nysgerrighed forlod Pløjemarken og stillede sig op for at se med.

«Bare Jorden ikke er for lind efter Regnen,» hørte han ham sige. «Var det ikke bedre at begynde oppe ved Hegnet, Hr. Godsejer.»

«Nej, vi begynder her,» svarede han uden at se paa ham. Han mærkede, at Sveden perlede ham paa Panden af Irritation.

Han stillede Maskinen og smilte til Fru Herning ved den klaprende Lyd, den gav fra sig. «Den sukker ved det.» Men han blev staaende i sin bøjede Stilling, for at de ikke skulde se hans Ansigt.

Han saa, at Grebet gled ned, tog en Roe, løftede den i Vejret, lagde den fra sig, og han

aabnede Munden af Spænding. Den næste Roe blev grebet, løftet og lagt hen. Og den næste.

«Forpagter,» sagde han og rakte forbi Fru Herning efter Forpagteren, som han klemte om Haandleddet. «Jeg havde næsten ikke troet det. Men det gaar!»

«Ja, se, se.» lo Fru Herning, mens den tredje og fjerde Roe gled op. «Ligesom det var Tænder. Jeg bliver skam ganske øm i Gummerne.»

«Ja, jeg tror s'gu, det gaar,» sagde Forpagteren.

«Det gaar, Møller,» smilte Godsejeren over til Forvalteren.

«Gratulerer, Hr. Godsejer,» svarede han.

En Roe knækkede i Toppen. Den næste med! Godsejeren bandede smaat og lod Karlen køre langsommere. Igen. Fru Herning og Forvalteren gav ondt af sig. Top efter Top foer ud af Maskinen.

Godsejeren stillede om paa den og eksperimenterede i det uendelige. De andre saa til i dybeste Stilhed.

«Lad os prøve henne ved Hegnet,» sagde Godsejeren.

Maskinen kørte langsomt derhen; de fire fulgte, som var det Lig.

«Er Roerne ikke udvoksede, Forpagter?» spurgte Godsejeren. «De første, som var store, der gik det.»

«Maskinen maa kunne tage de smaa med de store,» svarede Forpagteren. «De smaa er s'gu desværre de fleste.»

Maskinen gav sit Suk fra sig og begyndte. Top efter Top slyngede den fra sig. En enkelt Roe. Top igen.

Godsejeren saa febrilsk fra Forpagteren til Forvalteren og sagde, at sandsynligvis var der kun en Ubetydelighed at rette . . maaske gik Grebet ikke dybt nok, fordi det var for kort.

«De maa skam hænge i med at faa det forandret, Godsejer, og det straks,» sagde Fru Herning. «Jeg bander aldrig, Fanden ta' mig, den Maskine skal due!»

Men Godsejeren saa forbi hende og raabte til Karlen, at der ikke skulde prøves mere i Dag.

Han blev staaende og ledte i sine Tanker efter noget, han havde Lyst til. Videre skuffet var han ikke, syntes han, bare træt.

Han fandt Fru Hald, opgav hende igen, greb saa sig selv i at staa og spekulere paa, hvad det var, hun manglede for at være smuk . . Glans, Lykke, manglede hun . . og indsaa, at hun var den eneste, der kunde tage hans triste Tanker og give ham ny. «Det er sandt, Nils Juel,» sagde han til Forpagteren. «Har du hentet ham? Ellers gør jeg det og kører til Fru Doktor Hald med den. Hun trænger til en Opmærksomhed for Endemanden.»

Han gik hen til Karlen og gav Besked om Maskinen, som skulde skilles og ned i hans Værksted til i Eftermiddag, da der atter skulde arbejdes.

«Han tager det som en Mand,» sagde Fru Herning og saa moderlig efter ham.

Forpagteren lo med sin sædvanlige, støjende Latter, som ikke forandrede hans tungsindige Ansigt synderligt, og anvendte en af Godsejerens egne Vendinger: «trøster sig som en Kvinde.»

II

Ugen efter at Godsejer Brandt havde været første Gang hos Dr. Hald, var Lægeboligen bleven befriet for sine Fliser. Sidst i Oktober havde Nørreagers Gartner plantet Roser hele Pladsen over. Og samme Maaned var Doktoren kommen ud af sin Gæld og ind i en ny.

En Søndag Eftermiddag midt i Februar sad han inde i sin Kones Stue i en lille flettet Gyngestol, som passede hans korte Ben, med Ryggen tæt til Kakkelovnen, der lugtede af Varme, mens Blomsterne frøs i Vinduet, endnu mæt fra sin sene Frokost og træt af at læse i «Greven af Monte Christo.»

Han sukkede, snart af Velvære, og snart, fordi han var gal i Hovedet, naar han tænkte sig om. — Han havde ikke nok at bestille. Eller han havde for meget. Ikke nok til at klare Gælden og komme herfra. Ikke saa lidt, at han kunde faa sig samlet til at skrive den Roman, han havde Lyst til.

Han stødte stærkt fra med Fødderne og gyn-

gede hidsigt. — Han havde ogsaa en anden Grund til at blive . . at hans Kone var forelsket i Godsejer Brandt. Flytte forelskede Fruentimmer var det værste, man kunde gøre. Man maatte lade dem løbe Linen ud!

Han gyngede hidsigere og smilte . . Han skulde love for, at hun, som for seks Aar siden næppe vilde tro, at der var «saadan Kvinder» til, hun havde ikke selv været sen i Vendingen! Og han, som havde gjort sig interessant med at prædike Lidenskabens Lov for hende, stolende paa, at hun var tilstrækkelig tør og skikkelig, han havde været Idiot! Det hellige Ægteskab, som han kun var indgaaet i, fordi alt andet vilde være uforeneligt med Landpraksis, blæste han paa! Men det morede ham ikke, at han ikke først var bleven ked af hende.

Han smilte igen og snappede en Cigaret i Farten. Det glædede ham derimod, at han havde været Mand for at tage sig i det . . andet var der heller ikke at stille op, Skilsmisse truede hende ikke, tværtimod. Og at han var for stolt til at pine nogen med sine Kærtegn! Forresten maatte han se at indrette sig civiliseret. Der fandtes vel en eller anden lille Pige i Svendborg eller Omegn, han kunde glæde med de Kærtegn.

Han skottede til sin Kone, der sad paa Forhøjningen ved Vinduet, som sædvanlig med sin smukke derriére til ham. Naar han skulde være

ærlig, var det civiliserede Arrangement snart nødvendigt, hvis han skulde bevare Værdigheden og holde den Jalousi nede, en Mand maa føle, naar hans kønne og kloge Kone er Sjælsveninde med en anden . . det legemlige turde han endnu svare for, saa latterligt det kunde lyde.

Han saa sig gal paa hendes Drømmerier. «Det er en stram Søndag,» sagde han for at forstyrre hende. «Kan jeg ikke faa en Cognac?»

Fru Hald, som i den sidste Tid gerne var i det, de i gamle Dage kaldte Lørdagshumøret, hvor hun puslede om ham med magelige Stole og magelige Bøger, gled stille ud efter det forlangte og gled paa Plads igen for at stirre ud i Mørket, hvor hun fandt Drømme om Elskov og Uro og alt det, hun var bange for og attraaede. Da holdt hun af, at en af dem herhjemme sad bag hendes Ryg og havde det godt.

«En ualmindelig sød Søndag,» begyndte han igen.

«I Dag faar den jo Ende ved en Middag paa Nørreager,» trøstede hun.

«Middag om Aftenen paa Landet,» surmulede han. «Netop som man kunde være bekendt at gaa i Seng.»

«Og med Anne Lise Abildgaard,» blev hun ved.

Han trak paa Skuldrene, i Øjeblikket lige glad. Det Navn havde ellers faaet ham i godt Humør flere Gange i de sidste Dage. Han havde beholdt

hos sig selv, at han og Frøken Abildgaard havde fælles bekendte . . hendes Elsker, Lars Kappel havde været hans Ven, hendes Veninde Skuespillerinden Sara Margrethe Moss hans Kæreste . . for at vise sin Kone og andre, at sligt gad han næppe omtale. «Jeg er ikke syg efter en kendt Kjøbenhavnerinde,» svarede han bare og tog allerede det andet Glas.

Lidt efter tilføjede han i en skæbnesvanger Tone: «Landlæger bliver Morfinister af Kedsomhed,» og skænkede paa ny.

Hun vendte sig overrasket om . . den Dag, hun havde betroet ham sin Forelskelse, havde han taget det ganske roligt. — Han havde det vist alligevel ondt, siden han aldrig mere skrev Vers eller Melodier eller malede eller nogenting. «Skal du dog ikke til den Bog?» spurgte hun. «Mennesker, som du siger, du mangler, er der da ogsaa her.»

«Tak,» nikkede han. «Tak, jeg er ikke syg. En Forfatter, der interesserer sig for Hverdagsmennesker, maa selv fejle noget. Man skriver om sin Modsætning. For at behandle Madammerne her, maatte man være pervers.»

Hun tog sine Øjne til sig, led og ked af disse evige Udfald mod Egnen. — Du selv, min Ven, tænkte hun, hører til den ikke usædvanlige Slags, der er bedst, jo mindre Hensyn der tages til dem.

«Jeg har forresten igen i de sidste Dage haft Lyst til den Bog . . netop ved Tanken om Frøken Abildgaard,» begyndte han igen. «Det, jeg vil skildre, er en ejendommelig Type, som jeg maaske i en stor By kunde søge og søge forgæves. Her hvor jeg kan alle udenad, har jeg ikke engang den Tilfredsstillelse at kunne søge . . Du spørger ikke engang hvad det er for en Slags?

«Ja, hvad er det for en Slags?»

«En Ven af mig havde en Elskerinde . . ingen ringere end Sara Margrethe Moss, som var saa sammensat, at han hveranden Dag syntes, hun var et højere Væsen, og til andre Tider fortvivlet erklærede, at den Sort egentlig burde sættes fast. Hun kunde . . hvordan skal jeg forklare dig det . . hun træffer for Eksempel paa tredje Klasse en Kone, som skal rejse langt med en fattig Bylt i Haanden. Hun giver hende sin store, ny Haandkoffert, som hun lige har staaet og sunget over, mens hun lagde alle sine nydelige Ting ned . . gladelig, som det selvfølgelige! Men saa kunde hun s'gu heller ikke begribe, at hun ikke kunde gaa ind i første Klasse og snuppe en eller anden overflødig Taske.»

Fru Hald smilte nogenlunde interesseret. «Det var nu den Del af hende, der skulde sættes fast.»

«Det højere Væsen var s'gu ogsaa heri,» ivrede han . . «Et andet Eksempel! Hun havde en lille Søn. Hun sørgede for, at han havde det net hos

fremmede Folk. Derimod passede hun med egne Hænder en syg Sypiges lille Dreng! Alt af min egen fri Vilje —, det kunde have været hendes Valgsprog, hvis hun havde været saa smagløs at holde Valgsprog.»

Hun sad og lagde sirlige Læg paa Kjolen i sit Skød. — Hun kendte en, det passede til . . Godsejeren, som hun kaldte ham selv i sine Tanker: Alt af min egen fri Vilje.

Han betragtede hende med et spydigt Smil — Han vidste, hvordan Madame saa ud, naar han og hans pludselig forsvandt af hendes Horisont. Og det morede ham at vise hende, at han kendte den, der kom i Stedet for . . saa meget mere som Navnet ikke var blevet nævnet i hendes Tilstaaelse. «Apropos . .» sagde han med en Mine, som fandt han noget vigtigt i sin Hukommelse. «Fru Brandts Slægt vil lægge Sag an imod Brandt, fordi han har brugt sine Børns Penge.»

Hendes Hænder kom til at ryste, mens hun tvang sig til at blive ved med sine Læg. «Godsejeren gør ikke andet, end hvad han kan forsvare.»

«Det kan s'gu blive en kedelig Historie . . den gamle Godsejer tilkaldte nok i sidste Øjeblik to Vidner, Fru Brandt og Søster, som nedskrev det hele . . Og den har allerede givet Brandt et Knæk.»

«Vi skulde i hvert Fald ikke triumfere,» sagde

hun og rev alle Læggene ud. «Du, som selv har laant af de Penge!»

«Til almindelige Renter og Procent, ja.»

Hun blev siddende lidt med bøjet Hoved, mens hun saa Godsejerens skiftende Væsen for sig. — Lige saa tryg hun var sammen med ham, lige saa bange, naar hun ikke saa ham . . latterlig bange, som en Kone, der sad og rystede, mens hendes Mand talte, skønt hun vidste, han talte godt.

«Hvorfor fortæller du mig det?» sagde hun og saa trodsigt paa Doktoren. «Om Godsejeren. I Sammenhæng med det om dine Modeller.»

Han saa forundret paa hende. Han behøvede ikke at agere, han var forundret! — Hun syntes altsaa, at Brandt lignede hans Typer . . det var ikke engang faldet ham ind! «Aa, jeg ved ikke, jeg har glemt at fortælle dig det før,» sagde han bare.

Han havde en Ide til at prøve hende. «Men det var min Type! Jeg har et Eksemplar til! En ganske almindelig Grosserer. Foruden dette Fællestræk at overvælde fremmede med Velgerninger var han besat af Lyvesyge. Han rodede sig ind i Masser af Kærlighedssludder, bare for at have mange at lyve for.»

Hun rejste sig. «Du fortæller mig alt det, fordi du synes, at det ligner Godsejer Brandt.»

«Brandt! Det er s'gu ikke et Sekund faldet

mig ind,» sagde han og saa uskyldigt paa hende. «Ham er der ikke Temperament nok i. Eller han er for afsleben eller for fej! Hvordan var det, du sagde før? Godsejeren gør ikke andet, end hvad han lige netop kan forsvare.»

«Godsejeren!» gentog hun. «Jeg tror, du er gal! Hvis det skulde ligne nogen, maatte det være Fru Iris. Du maa jo være gal.»

Hun gik frem og tilbage, kæmpede med Graaden og fandt ikke andet at sige. Hvor hun saa vendte sine Tanker hen, var der utrygt, uhyggeligt for Penges Skyld . . I hendes Hjem, hvor de havde det saa smaat, at de ikke kunde spise sig mætte for at faa ordentlige Klæder og ingen fik alligevel. Her hvor de spiste og fik Klæder, til de havde det smaat . . Og allermest paa Nørreager, hvor det altid stod paa Knald eller Fald.

«Du skulde ikke gaa til Vinduet igen,» sagde han og saa faderligt paa hende. «Du faar Træk.»

«Jeg gaar ikke til Vinduet, jeg gaar!»

I det samme ringede Telefonen. Hendes Ansigt fik allerede et interesseret, lyttende Udtryk. Hun skyndte sig derind.

— Det er sagtens Kavallerens Tid til Telefonsamtale, tænkte han og saa paa sit Ur.

Hun kom ind igen, fuldkommen forvandlet, lykkelig, men genert som et Barn, der ikke kan komme ud af at bringe en Besked.

Han maalte hende fra neden opad. «Du ser ud, som du var bleven kysset i Telefonen.»

Hun vilde se ham lige ind i Ansigtet, rolig og vred, men en tyk Rødme fik hende til at vende sig bort og lægge Haandarbejde sammen. «Det var en Besked til dig.»

«Var der ogsaa en Besked til mig. Hvem fra?»

«Det var for det første, om du vilde komme op til Forpagteren. Fru Iris var pludselig bleven syg.»

«Fru Jacobsen bliver s'gu lige saa pludselig rask igen. Det Hysteri kan vel vente, til vi alligevel skal til Nørreager. Hvem var det, der telefonerede?»

«Og for det andet var det, om jeg vilde tage med og være paa Slottet saa længe.»

«Jeg vilde gerne vide, hvem det var, der telefonerede.»

«Godsejeren,» sagde hun og smækkede Syæsken i.

«Godsejeren,» gentog han sagte. Hidsigheden skød op i ham, saa han næppe kunde faa Ordet frem.

Han rejste sig, stod lidt og trak Vejret med en sagte Snorken. Saa sagde han værdigt og venligt, som talte han til en Patient: «Jeg vil sige dig en Ting. Du kan gøre med dig selv, hvad du vil, du er et frit Menneske, som vi blev

enige om, da vi giftede os. Men dit Rygte, det er s'gu mit og din lille Piges.»

Hun hørte ikke efter, stod med bøjet Hoved og spekulerede paa, hvordan de skulde komme af Sted straks! Nu kunde det ligne ham slet ikke at ville.

Da han mærkede det, raabte han: «Og vi protesterer imod, at du lader dig slæbe ene op i hans Haller.»

Hans Stemme pinte hende, saa hun tænkte paa at blive vred og bede sig fritagen for hans Raaden over hende. Men hun turde ikke af Frygt for Scene, saa de slet ikke kom af Sted. — Hun kunde heller ikke blive vred nu, hun var saa glad! Vilde ikke!

«Godsejeren skulde til Svendborg,» sagde hun og tænkte: der fandt jeg noget, som kan formilde ham. «Og kommer ikke hjem før en Timestid før Bordet.»

«En Time er vel ogsaa nok til at se paa Tegninger, som I kalder det. Et Held, at du netop har ernæret dig som Konstruktør! Saa I kan agere, at du hjæiper ham med hans umulige Opfindelser!»

«Opfindelsen er lykkedes,» sagde hun uvilkaarligt, fordi han nævnede Ordet, og hendes Tanker ikke var ved andet. Hun var nær ved at tilføje: Og han vil have, at jeg skal være den første, der ønsker ham til Lykke.

Doktoren saa overrumplet ud . . «Ja, undskyld,

har den ikke været det saa tit?» spurgte han og stak Hænderne i Lommen.

«Den er solgt.»

«Til hvem? Har han da faaet Patent?»

«Til en Amerikaner . . Ja, det er længe siden.»

«Og Pengene, faar han ogsaa dem?»

«Alt over Forventning,» sagde han i Telefonen.

«Jeg skal ikke nægte, at det morer mig.» Doktoren kløede sig i sit tætte Haar, en Smule betænkelig over sin egen Fornøjelse. «Jeg skal love for, der bliver en god Gang Gilde i Aften . .»

I sin Iver fulgte han ud af Stuen med hende . . «Solgt! Det er s'gu ganske morsomt at kende Folk, som kan have lidt Held med sig.»

Men ved at se hendes lykkelige Ansigt og hendes Hastværk, mødte Skinsygen igen, saa han bandede sin latterlige Modtagelighed, der gjorde ham det umuligt nu at melde sig fra Selskabet. «Hvor skal du egentlig hen?» spurgte han i Hælene paa hende.

«Ind at lægge min Kjole ned, det andet er pakket. Og ud at sige Vognen til.»

«Det er s'gu sandt, vi skal fines til paa selve Slottet,» mumlede han. «Oppe i et halvkoldt Gæstekammer! Blive der i Nat, det gør jeg ikke, det kan jeg sige dig!»

Han saa, hvordan hun i Forbifarten bøjede sig over deres lille Pige . . der som sædvanlig hang

i Skørterne paa en sløv Barnepige, og som sædvanlig havde Munden smurt ind i Chokolade . . Og hvordan hun med en fraværende og straalende Mine gav hende et flygtigt Kys paa Haaret. — Aldeles som stak hun Næsen til en Rose og ikke tænkte mer paa den.

— Os er hun fuldstændig færdig med, tænkte han. Og han fik et Nu Lyst til at springe paa hende og kaste hende om og laase alle Døre og raabe i det uendelige: Du bliver her, forstaar du.

«Leg med Barnet, for Satan,» brølede han pludselig ind i Ansigtet paa Barnepigen. «Det er s'gu derfor, De er her.» Saa gik han ind til sig selv, smældede Døren i efter sig, aabnede den igen. «Og faa hende vadsket, De der Sovesidse,» tordnede han.

To Timer senere holdt de uden for Forpagterens, hvor de blev modtagne af en statelig, purung Pige med dannede Klæder og Frisure, men med det intetstedsnærværende Udtryk, som anses for passende for den, der knapper Vognlæderet op. Doktoren, som fulgte hvert Hus's Skik, lod ogsaa, som om hun var Luft, skønt han spekulerede paa, hvor han havde set denne ualmindelig nette Pige før.

Imens han talte et Par Ord med sin Kone og sendte Kusken med hende ad Slottet til, bemærkede han i al Hemmelighed: sødt Ansigt, fyldig Barm, Bluseliv, intet Korset, og tænkte sig alle Muligheder, jagende, som han var, paa en Egn, hvor Vildtet snart var talt. Og da han i Entréen blev modtagen af Forpagteren, som tavs tog hans Pels, saa han, at Pigebarnet, nu hun troede sig ubevogtet, havde spillende vaagne, brune Øjne.

«Juliette! Følg Doktoren op til Fruen,» raabte Forpagteren, sløjfende og hvæsende Ordene som paa en Kommandobro.

— Juliette, tænkte Doktoren skuffet. Herskabskuskens Datter, som jeg i Efteraaret behandlede for Blegsot. Det er svært, som hun har udviklet og forskønnet sig.

I det Humør, han var, ærgrede det ham at se hende gøre omkring som en Soldat og tilmed skæve beundrende til Forpagterens snavsede Skikkelse. — Det var noget for saadant et blegblodet Pigebarn at blive tiltalt som en Hund!

«Eller er det maaske bedst, jeg hvisker Dem et Par Ord til, Doktor,» sagde Forpagteren og trak ham lidt til Side.

«Er det ikke det samme som sidst da?» spurgte Doktoren.

«Det viser sig saadan.»

«Er der noget, De har nægtet hende?»

«Alt, hvad hun har bedt mig om.» Forpag-

teren tyggede et Øjeblik paa sit Skæg, mens han overvejede, hvad han vilde sige. «Fordi jeg vil have en Ende paa den Historie. Hysteri, mente De sidst. Noget, som Patienten kunde beherske, men dog en Sygdom.» Han kneb det ene Øje til. «Denne Gang staar det paa Hysteri eller fingeret Hysteri. Hvis De vil skrive Dem sidste Sort bag Øret.»

Doktoren saa dum ud. Hans tidligere Indtryk . . at Forpagteren trods sin Størrelse og sin Stemme var det bare Øllebrød over for Kvinder, navnlig over for Konen, passede altsaa ikke. «Men hvorfor skulde Deres Frue agere,» udbrød han, «som har sin fulde Frihed?»

Forpagteren stod og saa ud af Vinduet med sine paa eengang fraværende og spejdende Øjne: «Sin fulde Frihed,» gentog han. «Det er s'gu ogsaa det eneste her i Verden, der er en Nysen værd.»

Derpaa vendte han sig til Doktoren. «Grunden kan være os ligegyldig. Vi skal paa det rene med, om Mennesket er syg eller ikke. Mig forekommer det, at Anfaldene er afpassede. Og jeg har gaaet og hittet ud af, at hun anvendte Deres Formand, Lassen, Svendborg, hver Gang hun vilde rejse . . til at foreskrive Forandring af Luft. Indtil han vel sagtens blev hende for klog.»

Doktoren følte sig fornærmet over, at han, Kaj Hald, ikke straks havde været for klog. «Sidst

agerede Deres Kone ikke,» erklærede han . . «men var for Alvor oprevet.»

«Hun har nylig haft en Ærgrelse,» vedblev Forpagteren, «. . eller en Sorg kan det vel kaldes for saadan smaa Damer, som kan have skørnet hendes Hoved. Jeg kan ikke blive klog af det! Og jeg vil s'gu ingen Uret gøre.»

«Nu skal jeg se . .» Doktoren nikkede fortrøstningsfuldt. «Jeg maa bare vide, hvad De har nægtet hende, saadan særlig.»

«Hun vilde til Kjøbenhavn i denne Uge. «Du kommer der ikke før i næste, naar jeg kan tage med, sagde jeg, siden du er syg, og jeg foreløbig sat til at passe paa dig.»

«Maa jeg prøve, om det hjælper, hvis hun faar Lov til at komme der nu?»

«De maa prøve, lige hvad De vil, bare vi bliver klar af Uvisheden,» sagde Forpagteren og gik hen imod sin Dør. «Juliette, følg Doktoren op,» brølte han, skønt hun stod tre Skridt fra ham. «Siden ser De vel ind i Kontoret til mig, Hald . . Men Doktor, hov! Hvis Tilfældet skulde se svært naturligt ud, husk saa, at hun har haft sin Moder at studere de Manerer paa.»

«Naa, hvordan gaar det Dem, Juliette?» spurgte Doktoren, mens hun gik foran op ad Trappen. «Er Blegsoten væk?»

«Jo Tak. Her er der saa meget at løbe om.»

«De drikker ikke Eddike mere, hvad?»

«Det var bare hjemme,» sagde hun og blev rød. «Det var vist, fordi jeg ikke havde nok at tænke paa, sagde Moder.»

«Her har De altsaa nok at tænke paa.» Han standsede og smilte til hende. «De er da aldrig begyndt at sværme, Juliette?»

Rødmen steg hende lige op til Fletningerne, der laa tæt omkring Panden. «Her har jeg jo Drengene at holde af,» sagde hun hastigt. «Jeg læser ogsaa lidt med den store.»

Doktoren lyttede. Der kom en Tuden oppe fra, snart som en sygs Klagen, snart som Graad. «Er det Fruen?»

«Børnene er det da ikke, vil jeg haabe,» sagde hun og løb foran ham. «Ja, det er Fruen,» nikkede hun beroliget, bankede sagte paa og lod Doktoren træde ind.

Han studsede ved at se Patienten ligge med Nakken ud over Sengekanten. — Ligger hun saadan for sin Fornøjelse, tænkte han og gik nærmere. Og hun græder det klare Vand. «Det er Doktoren, Fru Jacobsen,» sagde han, løftede hende op og tog uvilkaarligt ømt om det dejlige Haar, der slæbte paa Gulvet. «Saa, nu er vi fornuftige og tager den Nytte af en god Seng, som en syg skal have.»

«Aa, jeg er saa bange,» hviskede hun og klyngede sig ind til ham. «Det kommer igen! Jeg er saa bange, saa bange, saa bange.»

Han smaasnakkede for hende, mens han betragtede hende opmærksomt . . Hun knyttede Hænderne og spredte Fingrene ud igen. Hendes smaa hvide Arme og smaa tykke Barnefødder kæmpede til alle Sider. Og somme Tider strakte hun en fortræffelig Tunge langt ud af Halsen . . Alt dette saa tilforladeligt ud. Vel struttede hun tilsyneladende af Sundhed, men det kunde godt tilstedes den Slags syge.

Endelig fangede han et spejdende Glimt i hendes Øjne — Naa saaledes, tænkte han og tav med sine Formaninger. Nu kunde hun have Lov at arbejde, til hun blev træt. Imens stod han og begreb, hvad det var, Brandt var forelsket i, selv fuldkommen kold, som han heldigvis altid var det i Forretningssager.

«Hør nu, lille Frue,» begyndte han, da de naaede til det Punkt, hvor hun spilede Øjnene op til: hvor er jeg? hvem er hos mig? «Sagde jeg Dem ikke sidst, at De ved en Smule Anstrengelse kunde beherske Dem. Og det kan De.»

Hun glippede med sine stakkels trætte Øjenlaag og saa udmattet og bedrøvet paa ham. «Kan De ogsaa sige mig, Hald, af hvad Grund jeg skulde anstrenge mig med at beherske mig?»

«Jeg ved bare ikke, hvad Fornøjelse De selv kan have af det,» svarede han, lidt usikker. Hendes jydske Tonefald gjorde hele Personen saa troværdig.

«Naar De nu selv var indespærret, Hald,» sagde hun og gav sig omhyggeligt til at ordne sine Lagener og Tæpper, «netop som De skulde til at bruge Næverne for hele Deres Eksistens, tror De saa ikke, det kunde lette Dem at hyle i vilden Sky.»

— Se, hvor rolig hun er, tænkte han. Og hun prøver slet ikke at nægte, at hun overdriver. «Hvad har De da at bruge Næverne til?» smilte han, tog en Stol og satte sig tæt ved Sengen. «Lad os se, om vi ikke kan tale os til Rette.»

«Jeg skal til Kjøbenhavn i Morgen,» sagde hun og knaldede Hænderne sammen. «I hvert Fald kunne tage af Sted! Jeg skal have det saadan, at jeg kan røre mig!»

«Jeg kunde skaffe Dem Lov til at rejse, hvis De ikke var syg,» sagde han langsomt, trykkende sig for det, der skulde komme efter. «Og tror De ikke ogsaa, at De . .» Han tog Tilløb. «De overdriver den Sygdom stærkt! Ja, det er min Overbevisning, at De agerer utilladeligt, jeg maa hellere sige det rent ud!»

Hun saa et Sekund vist paa ham. «Det gør jeg ogsaa, Hald, siden De alligevel ved det! Hvad vil De ellers have, jeg skal stille an?»

Men han saa hvast igen. — Nu skulde hun naturligvis til at køre rundt med ham og agere fuldkommen rask for at komme til at rejse . .

«Tror De maaske, der var kommet Bud efter

Dem i Tide,» vedblev hun, «hvis jeg ikke havde fyldt Nørreager med min Tuden.»

«Var det for at tale med mig?»

«Det meste af det var da. Hvor er Deres Kone? Tog hun med?»

«Ja, hun er taget med,» svarede han, ilde til Mode. «Hvorfor det?»

«Jo, jeg blev syg oppe hos Godsejeren, Hald, og bad ham telefonere! Saa fik jeg Lejlighed til at tale med Dem! Og han til at tale med Deres Kone! Jeg tænkte jo nok, han var saa dreven, at han benyttede den . .»

Doktoren hostede: «Maa jeg spørge . . Jeg forstaar ikke, hvad dette kom Deres Sygdom ved?»

«Ja, De maa spørge, Hald,» sagde hun, tog hjerteligt om hans Haand og trykkede den. «For De skal til at hjælpe mig. Til Gavn for os begge to! Jeg kan jo tale fra Leveren, da De er et Menneske, som kan høre og se, ogsaa hvor det gælder Deres Kone . . Hvad Tid tror De nu, Hald, at hun skal ind i hans Gemakker og se paa Tegninger?»

Han rejste sig, vilde sige: jeg ønsker ikke, at min Kones Navn bliver nævnt i denne Sammenhæng, men hørte, før han fik det over Læberne, hvor latterligt det vilde lyde i hendes Øren . . disse slagterraa Øren, tænkte han i sin Forbitrelse . .

«Jeg synes, De bliver helt højrød, Hald,» smilte

hun forundret. «Jeg kommer ikke med noget, der kan fornærme Dem, det lover jeg. Sæt Dem saa ned igen.»

Han blev staaende, skønt han følte, han lignede en, der ingen Trang har til at forsvare sin Ære, men bare er drillet op til at finde det passende. «Jeg synes bare ikke, det er noget, som kommer Deres Læge ved,» mumlede han.

«Nej, ved De hvad, Hald, vær nu ærlig,» sagde hun og stoppede Puderne om bag sin Ryg. »De blev fornærmet! De er jaloux som en Teolog, hvad jeg aldrig vilde tro. Men jeg kan berolige Dem med, at det er i al Ærbarhed, De ser paa Tegninger.»

Hun blinkede hemmelighedsfuldt til ham. «Det er noget, jeg kan sige, jeg ved, skal jeg fortælle Dem.»

Han blinkede nervøst igen. Hans Vrede druknede i Nysgerrighed . . hvad vilde det sige, at hun vidste det . . og i det Haab, at Folk havde Ret . . Brandt var syg, færdig som Mand; deraf kom den stærke og længselsfulde Erotik, som gjorde det usædvanlige Indtryk.

Men han blev staaende . . Netop fordi han gerne vilde høre videre, var han ikke sikker paa, at det var rigtigt . . for Eksempel over for Forpagteren, som først havde søgt hans Hjælp. I sin Virksomhed havde han altid været, og ønskede han altid at være korrekt.

Han slikkede ivrigt sine Læber . . Naturligvis var han ikke som en Sagfører engageret af den ene Part imod den anden . . Han burde først tænke paa den syge . . Denne Sygdom var af aandelig Natur. Han havde at høre hende ud!

«Jeg vil sværge paa, at det er saa ærbart som De og jeg sammen, Hald. Tag Dem nu en Cigar, og lad os tale ud.»

«Jeg ryger ikke i Praksis,» sagde han og satte sig.

«Nej, vær De ganske rolig, Hald,» nikkede hun, glad ved at faa sin Vilje. «Er der noget, den Mand elsker, saa er det at forføre langsomt.»

Han rømmede sig, skuffet . . Og Skuffelsen satte sig til Ækelhed ved dette Menneske, saa skamløs i sin Fortrolighed, som kun forsmaaede Kvinder kunde blive det.

«Hver Ting for sig,» blev hun ved. «Hoved, Hjerte, Sanser . . Saa sindigt, at vedkommende til sidst beder om, at Resten maa følge med!»

«Der er ikke noget, der hedder Forførelse nu om Stunder,» snerrede han.

«Det er der nu alligevel, Hald,» sagde hun og saa alvorligt paa ham. «Hvad mener De maaske om et Menneske, Lærerinde fra otte Morgen, til Ungerne skulde til Køjs, derefter ung Pige paa en Pind, indtil Forældrene fandt for godt at gaa i Seng sammen, endelig ene op paa et Kammer, hvor Vandkanden var bundfrossen Vinteren igen-

nem, med Uldbukser paa Armene for at sluge en Snes Sider om Millioner eller Lidenskabeligheder og Mord . . Ja, jeg trænger til at sige Ordene rent ud, efter alle de Silkesvøb, jeg er vant til . .»

«Gudbevares,» sagde han og bukkede spydigt. . . «naar hun pludselig kan ligge længe om Morgenen og bliver kysset og klappet om Aftenen og kan regere med tyve Kvindfolk under sig . . Mener De, at hun bliver ked af det, eller trænger til noget andet de første Par Aar?»

«Det gør hun vel ikke . . Men . .»

«Altsaa var det ham, der forførte mig, Hald,» raabte hun. «Selv om den er let at lokke, som efter vil hoppe. Han kunde have ladet mig være i Fred, saa længe jeg var glad ved mit!»

«Der er jo dog Tale om voksne Mennesker,» mumlede han.

«Nu viser han hende Alverdens Herlighed,» fortsatte hun. «Bøgerne bliver levende! Og mere end det. Kender De «Bristol» i Berlin, Hald. Bare de Værelser der . . Mener De, at hun bliver ked af det Eventyr paa et Aar eller to?»

«Forbi er forbi,» sukkede han, træt, som sad han og hørte paa en fattig Kones endeløse Nød . . Og han tænkte paa sit eget. «For os allesammen.»

«Forbi!» haanlo hun. «Nej, det har han dog ikke turdet! Men han bilder mig ind, at han er syg. Han lyver for mig. I Morgen skal han til

Kjøbenhavn for den Sygdom . . Han er forelsket i en anden! Det er det, han fejler!»

«Saa forstaar jeg bare ikke, at der er mere for Dem at gøre.»

«Det skal De faa at se, Hald,» raabte hun og rejste sig halvt. «Giv bare Tid. Juliette,» kaldte hun. «Juli—jette!»

«Hvad er det nu, De vil?» spurgte han og rejste sig. «Mig maa De virkelig undskylde nu! Deres Mand venter paa mig.»

Der kom en Pige ind fra Børnekammeret, rødhaaret, bleg og paa Listesko. Hun meldte frygtsomt og lige inden for Døren: «Julijette er lige gaaet ner og har lavt Forpavterens Tøj frem.»

«Du er akkurat lige saa god, Beate,» smilte hendes Frue. «Skynd dig bare herhen. Doktoren siger, at jeg maa komme op og med til Gildet, Beate. Saa du maa have Gløder til Dampjernet og glatte min blaa Mollskjole ud. Vent bare lidt. Op med Næverne.» Hun trak en Portemonnæ frem fra Hovedgærdet og kastede tre Enkroner i Beates højre Frosthaand. «Nu kan du traktere paa Kæresten til Fastelavn.»

Doktoren, som stod og saa paa Vejret, vendte sig ved Lyden af Pengene. Hvad var det, hans Kone havde sagt . . Fru Iris er snarere saadan. Dette mindede virkelig om de Mennesker, han havde talt om i Dag! Denne indsmigrende Stemme over for en, der ellers var lig Nul, for at faa en

Tjeneste besørget i en Fart. Denne Maner at købe sig fri for et muggent Ansigt, man ikke har Tid at behandle paa anden Maade. Denne Øvelse i at ordne alt i sidste Øjeblik . . Det hele hørte til den Sort, han vilde skrive om . . Sara Margrethe Moss op ad Dage!

Han kom nærmere . . her havde han en Model, bare hun ikke var ham saa meget imod, at han næppe gad se hende. Hendes Ageren. Hendes Løgne. Alt passede. Selv Særken, hun laa i, i Stedet for Natkjole for at brillere med bare Arme . . altid og uvilkaarlig alle Vaabnene i Brug . .

«Hvad vil det sige, at jeg har givet Dem Lov til at staa op og gaa i Selskab?» spurgte han, saa snart Pigen var ude.

«Maa vi nu være her, Hald,» sagde hun og maalte ham halvt fornærmet. «Efter at jeg selv har betroet Dem, hvad jeg fejlede! De siger til Evert, at jeg maa have min Frihed! Det er da sikkert, Hald?»

«Det gør jeg,» erklærede han med Lægeminen paa. «Fordi jeg anser det modsatte for værre for Dem.»

«Det var endda godt,» smilte hun. «Og hør saa, Hald. De spurgte mig før, hvad jeg vilde gøre, naar han var forelsket i en anden. Faa den anden væk! Naar jeg er den eneste, kommer det andet i Orden af sig selv. Hvordan? Ved at vise den anden, at Pladsen er min. Og det? Ved nu,

midt i Hyrdetimen at komme ad min egen Vej, fuldkommen rolig, som den retmæssige. Saa er hun ked af den Historie, stolt og lidt snerpet, som hun er! — Hvornaar? Det er det, De skal skaffe mig at vide, Hald.»

«Jeg ved ikke noget om nogen Hyrdetime.»

«Saa op paa Slottet og sonder.»

«Og jeg vil ikke have det mindste med nogen Skandale at gøre.»

Hun undersøgte hans Ansigt. Det var Alvor. Hun blev stille af Forundring og Vrede. «Jeg sagde: Fuldkommen rolig, Hald,» mumlede hun og lagde sig tilbage i Sengen.

«Men det er ogsaa det samme,» sagde hun hen for sig. «Jeg har hjulpet mig selv før, jeg kan det ogsaa nu.»

«Jeg vil sige Dem noget, inden jeg gaar, Fru Jacobsen,» sagde han. «Jeg har kendt en Dame, som ligner Dem. Jeg er bleven pint og omtumlet af hende, ligesom Deres Mand bliver det af Dem. Jeg har ingen Medlidenhed med Dem. En anden Sag er det, at det, De har betroet mig som Læge, naturligvis . .»

Han standsede betuttet ved at se, at hun fortrak Ansigtet til et nyt Anfald.

«Gaa bare,» hviskede hun. «Ellers kommer det igen. Naar De gaar, kan jeg bedre beherske det.»

«Bliver De syg?» udbrød han og saa forundret,

hvor bleg hun blev, og hvor hun kæmpede for at holde Anfaldet nede.

«Nej, jeg gør ikke. Gaa bare, siger jeg, saa kan jeg beherske det. Jeg er rask.»

«Ja, naar De tror, det er bedst,» mumlede han og gik tøvende imod Døren.

«Husk at sige, jeg er rask,» raabte hun.

Da Døren lukkede sig efter ham, saa hun vredt og triumferende derhen, svang sig ud af Sengen for at klæde sig paa, klaskende de smaa, tykke Fødder energisk i Gulvet.

Mens Doktoren sindigt gik ned ad Trappen, gennemgik han det, han vilde sige til Forpagteren, og tilstod for sig selv, at de var lige nær. Enten var Konen hysterisk, men stærk til at beherske sig, eller ikke hysterisk, med Forstand til at forestille det.

I Entréen saa han Forpagteren og Juliette staa og stikke Hovederne sammen. De tav saa pludselig, syntes han. Og derpaa fik hun en ligegyldig Besked . . naar hendes Fader kunde ventes hjem, eller lignende.

— Den er tydelig nok, tænkte han og skyndte sig ind i Kontoret. Han fortjener den Kone, han har. Og Jomfru Juliette kan sige, hun selv har

været ude om det, med samt sine forlibte Øjne, naar det gaar hende galt. Egentlig var det hele Sammensurium saa ledt, at det eneste, man fik Lyst til, det var at være Eunuk.

Forpagterens Kontor var et firkantet, højloftet Rum med faa og haarde Møbler langs graa, oliemalede Vægge. Der maatte aldrig være mere end fjorten Grader, vidste Doktoren og saa frysende paa Termometret. Det viste tolv. Hans Humør sank yderligere.

Saa snart Forpagteren kom, endnu i snavset Normalskjorte og i Fedtstøvler, afleverede han Lektien . . Han var nærmest tilbøjelig til at tro, sagde han, at Fruen for Tiden var saa nedslaaet, at Brud paa den Frihed, hun var vant til, kunde forværre hendes Tilstand indtil Desparation.

«Ja, ja,» sagde Forpagteren og bød ham en Cigar, «saa er der vel ikke andet for end igen at se Tiden an. I Øjeblikket tænker jeg s'gu mere paa den lille Juliette.»

«Hvad er der hændet hende?» spurgte Doktoren og fik Liv i sine smaa, nysgerrige Øjne.

«Den ældste af Brødrene er druknet ved Forlis. Tilligemed tre Mand her fra Omegnen.»

«Hvad for noget,» sagde Doktoren let fornøjet og dybt medlidende. «Er Andersens Søn druknet. Hvornaar er det Budskab kommet?»

«I Gaar,» svarede Forpagteren og synede Termometret. «Men Andersen vilde have rigtig Be-

sked, før han sagde det til Familien. Og tog til Svendborg. Der var Telefon fra Godsejeren, om jeg vilde skikke Juliette hjem til Moderen ved Sekstiden.»

«Herregud,» mumlede Doktoren. «Men det var en Sløvdrian, hvad?»

«Derfor er han jo ligefuldt Søn og Broder,» svarede Forpagteren og kom en Skefuld Kul paa Kakkelovnen. «Og Damerne har alt for meget at sørge med, Doktor. Jeg tænker mig, Hjertet strækker sig helt ud i Ryggen paa dem, hvor de altid har ondt.»

Doktoren gabede. «Naa, hvad en Broder, det er en Sorg, som ikke slaar nogen ned.»

«Det er der ingen, der gør, efter min Erfaring,» sagde Forpagteren og saa flygtigt til sin første Kones Portræt. «Dør den, vi bedst kan lide, regerer hun en Maanedstid i mit Hoved og min Krop, maaske stærkere end mens hun gik her hos mig. Derefter tager det af pr. Time.»

«Det er dog Træffere allesammen,» sagde Doktoren og tænkte paa det, der pinte ham. «Og der er noget, som hedder, at man kan blive Krøbling.»

«Mængden kan maaske gøre det af med en,» smilte Forpagteren.

«Hvordan gik det til, at han druknede?»

«Jeg kender ikke mere end det samme,» svarede Forpagteren, forsvandt ind i Spisestuen og

kom igen med Whisky og Vand. «Aviserne har det nok i Morgen. Det skulde ikke røre mig, hvis der nu ikke allerede skulde bøjes paa den lille stivnakkede Pige. Men Kvindfolk . . det er saa blødt paa dem allesammen baade indvendig og udvendig, at det ikke kan svare til det, de skal gaa igennem i disse Zoner.»

Doktoren tog sig en tør Whisky. «Der er ikke noget Land, hvor Kvinderne har det saa godt som her.»

Forpagteren satte sig i Sofaen, der var saa haard, at den slog igen. «Ja, jeg regner nu ikke, at de bliver rigtig behandlede undtagen hos den fornemme Tyrk. Saadan smaa nogen, de skal vadskes af og pyntes og more sig og hvile sig igen.»

Han lo med sin sædvanlige Latter, der rystede hele Personen uden at tænde mer end et Glimt i de bedrøvelige Øjne. «Derfor er det, jeg ser skævt til Skørterne i mine Marker. Alle de stakkels Endeskiver, der staar i Vejret deres ti Timer . . naar man ved, hvordan saadan Væsener er skabt.»

De sad lidt tavse . . Forpagteren ret op og ned med tomme Hænder paa sine Knæ.

«Ryger De ikke, Forpagter?»

«Nej, ikke siden min Kone var ked af, at jeg ikke havde Luft nok i Næsen.»

Doktoren saa paa ham. Nej, han ikke saa meget som smilte . . sad og saa træt og gammel

ud trods sin Styrke og sit smukke Ansigt. — Han ruger vel over Konen . . Og over Koneslugeren Brandt, tænkte han. Det samme som jeg gør.

Han fik Lyst til at tale med ham om deres fælles Skade, men slog det haanligt hen . . det kunde jo klæde en at spørge ham, hvordan en moderne Ægtemand med nogenlunde Stolthed skulde stille sig! Nej, men Emnet Brandt maatte han ind paa. Ingen kunde give ham bedre Besked om den Kavaller end en forhenværende Beundrer.

«Sig mig, vilde hun staa op, min Kone?» spurgte Forpagteren.

«Ja, hun vilde.»

Forpagteren sad lidt og pustede til sit tunge Overskæg. «Det harmer mig, hvis jeg har gaaet her og været haard til ingen Nytte.»

«Ved De hvad, Jacobsen,» udbrød Doktoren, «jeg forstaar ikke, at De ikke er mere paa det rene med deres Kone.»

Forpagteren trak paa Skuldrene. «Hvad kender man til saadan en lille Pige, som faar Kost og Løn for at være god imod ens Barn. Det er de altid. Og saa er det en Herlighed for hende at blive gift, og mig kunde det være ligegyldigt.»

«Senere mener jeg.»

«Senere ved man s'gu heller ikke noget,» smilte Forpagteren. «For i de første Tider, Folk lever sammen, er der saa meget, som pynter. Det er vel ens for alle Mennesker! Siden var hun syg.»

— Det er Fanden ikke ens, tænkte Doktoren og gav sig til at lede efter et Emne, hvorved de naaede til Brandt. «Jeg har tit tænkt paa at spørge Dem, Jacobsen . . Socialismen . .»

«Det kommer de s'gu allesammen til mig med,» afbrød Forpagteren ham. «Jeg mener ingenting. Ja, det vil sige . . Mit Hoved duer i hvert Fald ikke til andet end til at faa mig selv frem!»

«Jeg troede, det var den Sag, som holdt Dem og Brandt sammen.»

»Det kan være, det var den, som fik mig her til. Vi mente, jeg kunde passe til at udføre de gode af hans Ideer og holde igen paa de gale. Det viste sig s'gu, at jeg kun kunde holde igen.»

«Og saa er De færdig med at tro der! Men Brandt?»

«Færdig,» udbrød Forpagteren. «Nej, Sagen er der vist ikke noget i Vejen med, fordi jeg er et Fæ. Jeg synes i hvert Fald bedre om den end i min Ungdom, hvor jeg tænkte, som saa mange tænker: har jeg arbejdet mig op fra ingenting, kan de andre s'gu gøre det samme.»

«Fik Brandt Dem saa interesseret, straks De traf ham?»

Forpagteren nikkede: «Dengang var jeg en Hund efter at have andet at pille med end Damer og at samle paa Skillinger. Siden har jeg selv tænkt over Sagerne. Ja, naar jeg er imellem Smaafolk, saa tror jeg ikke meget desværre. Men

er jeg i den fine Ende, tror jeg som en Tyrk, saadan klør mine Fingre efter at pille det fedeste af dem.»

«Der skal nok en Generation til, før det glider,» sagde Doktoren, som haabede, at det aldrig gled. «Især paa Landet. De store Landmænd er for store. Som nu Brandt.»

«Enten de nu vil være store eller smaa, saa har de købt for dyrt,» sagde Forpagteren. «Der er ikke meget til Forbedringer, naar det skal være frivilligt.»

«Nu en Mand som Brandt . .» Doktoren rejste sig og ledte efter Cigarkassen. «De maa indrømme mig, at en Mand som Brandt . .»

«Brandt,» faldt Forpagteren ind og rakte ham Cigarerne. «Ja, saa er der ogsaa det, at de større Ideer, de slaar gerne først og stærkest an i de forkerte Folk.»

Doktoren lo fornøjet over, at det blev til noget. «De forkerte Folk?»

«Saadan Fantasimennesker, de gaar og gør Tingene latterlige for de fornuftige,» sagde Forpagteren. «Naa, jeg skal nu nødigt sige noget,» tilføjede han hastigt. «For jeg er ikke konsekvent, selv i det mindre. Hvis en Mand staar paa Hosesokker foran mig med Huen i Haanden og snakker mig efter Munden, bliver jeg arrig: hvordan er det, du staar og spiller Slave, stram dig op, for Satan. Men er der en Dag en, der siger mig det

mindste imod, saa er jeg der med at raabe: mukker du, din Bondefrederik, jeg skal s'gu give dig Mukken. Det er en Vane, naar man har raabt og kommanderet fra man halvvejs var Dreng.»

Doktoren blev gnaven over, at den anden allerede trak sig ud af sin Smule Haan mod Godsejeren. «Men Brandt, som siger du til en Mand som Andersen, gammel, nobel Mand,» sagde han, skønt han tit havde ærgret sig over, saa varsomt den storsnudede, halvhellige Kusk blev behandlet. «Det er s'gu raat.»

«Nej, de er dus,» lo Forpagteren og trak ud i sine Bukser, som naar han rigtig gottede sig ved en Latter. «Fordi Godsejeren nu engang har sagt du fra Dreng. Det er bare Andersen, der er stædig.»

«Det er jo noget, Brandt godt ved, Andersen er for taktfuld til,» brummede Doktoren og lod den unyttige Samtale dø hen.

Det var begyndt at mørkne. Skæret fra en Lygte, som blev baaren over Gaarden ned til Stalden, viste sig paa Loftet, gled langsomt, i Sæt over det og forsvandt.

«Vil De have Lys paa Møllen?» spurgte Forpagteren.

De havde jo ikke noget, de skulde se til, mente Doktoren. Han vilde derimod foreslaa en

Vending ud . . Op paa Slottet gad han ikke gaa, da han ikke var i Damehumør.

Men Forpagteren vilde vente for at faa lidt Besked om Andersens, naar Godsejeren om lidt kom hjem og saa herind for at spørge til Alma.

Saa sad de atter tavse.

«Skak?» spurgte Doktoren pludselig.

«Mis,» svarede Forpagteren. «Det andet har jeg s'gu aldrig naaet at faa lært.»

Mis kunde Doktoren ikke.

«Ja, saa maa vi ligge,» erklærede Forpagteren. «Tag De Chaiselongen. Sofaen her er mere vant til mig. Ah», sagde han, idet han strakte sig. «Hvis jeg ikke nænner at tage Livet af mig, saa er det, fordi man ikke som Lig kan mærke, at man ligger.»

Han rejste sig i det samme og lyttede ind imod Spisestuen. «Hvad Satan . .»

Doktoren, som var ved at lægge sig, hørte Havedøren gaa, tænkte: Aha. Fruen kommer tilbage fra en forgæves Spejdetur til Slottet, og blev interesseret siddende.

«Hvem der?» tordnede Forpagteren.

«Det er ikke andre end mig, Evert,» kom det med den jydske Røst, der lød usædvanlig mild. «Jeg var en Tur i Haven for mit Hoved.»

Og ind kom Iris, lignende en Bondepige paa et Glansbillede, buttet og blomstrende med de røde Kinder, der duftede af Kulde, indrammede

af et gyldent Tørklæde. «Det er da ækelt, at I sidder her og holder Præstegaards Mørkning.»

Forpagteren rejste sig hurtigt og tændte Lampen. «Hvordan gaar det?» spurgte han.

Hun svarede muntert, at det gik udmærket. Og mens hun med en husmoderlig Mine lagde sit Sjal og sit Tørklæde sammen, erklærede hun, at hun vilde lave Kaffe til dem . . Og det skulde blive af hendes Herremiddagskaffe . . for nu skulde de have det hyggeligt.

Doktoren var bleven lutter Øjne af Forundring over hendes indsmigrende Væsen. Tidligere havde han kun lagt Mærke til hende overfor Brandt, fordi hun der virkelig var ejendommelig, ganske grinagtig flegmatisk, overlegen. Ellers havde han tænkt sig, hun var som imod ham ubehagelig kammeratlig, som imod den, der ikke tæller med. Manden maatte hun altsaa regne for noget.

Forpagteren behandlede hende paa en militær galant, lidt medlidende Maner, som han behandlede alle Damer. Han forbød hende ømt at anstrenge sig med at lave Kaffe.

Derpaa gik han ud til Pigerne. «Kaffe . . God. Og det i en Fart,» tordnede han, som skulde han overdøve sig selv. Han havde kun de to Tonearter overfor det Køn, som i hans Øjne var saa fortryllende svagt. Raaberiet, som sagde: hellere springe i det, naar man dog skal kom-

mandere . . Ømheden, som nærmest betød — Herregud.

Han kom hurtigt ind igen, gnidende sine Hænder. «Naa, saa du vil med i Aften, Alse,» sagde han. «Det er udmærket. Saadan til Selskab, Doktor, da kan jeg lide Damer. Bararmede og vellugtende, i Silketøjet, det passer til dem, saa er de i deres Element.»

Hans Kone gjorde Plads til ham ved Siden af sig. «Nu vil vi have det godt,» sagde hun, tændte en Cigar og stak ham den i Munden. «Jo værsgo. Din Næse er meget bedre nu. Og jeg kan slet ikke høre dig om Morgenen derfra, hvor du ligger.»

Han protesterede lidt og røg saa med en Mine, som en Dreng, der snyder sig til det.

«Nu kan vi faa en Whist, Hald,» vedblev hun. «Jeg lærer Juliette alt, hvad der er fint, for hun er virkelig saadan en pæn Pige.» Hun saa hastigt op paa sin Mand og smilte: «Og saa driller det Fru Herning, jeg vil gerne tilstaa det.»

«Juliettes Broder er druknet,» sagde Forpagteren. «Ved Forlis. Sammen med gamle Skipper Nielsen, Svendborg, Hans Hansen, Revninge og en anden gift Mand med fem Børn.»

«Juliettes Broder,» udbrød hun og tænkte atter paa Fru Herning, som nu naturligvis skulde gøre sig vigtig med Indsamling, Komedier og Koncerter til Fordel for Enkerne. «Vi maa have en Liste i

Stand straks, Hald! Evert, du staar først med to Hundrede Kroner.»

«Det er allerede ordnet,» vrissede Forpagteren, som ikke holdt af Fruentimmersnagen i alvorlige Sager. «Godsforvalterens Broder har sat sig i Spidsen.»

«Overretssagføreren,» raabte hun. »Allerede . . Han kommer i Aften,» trøstede hun sig. «Jeg skal faa ham til at hjælpe mig med noget Velgørenhedskomedie.»

Forpagteren strøg sit Skæg. «Nej, jeg tænker s'gu mere paa den lille Juliette.»

«Mon hun ikke er svært erotisk,» for det ud af Doktoren.

«Juliette,» udbrød Forpagteren. «Hun er et Barn.»

«Der ser saadan op og ned ad Dem, Forpagter,» lo Doktoren og tænkte i det samme: idiotisk af mig at gøre ham opmærksom paa det.

«Det har jeg ogsaa lagt Mærke til,» sagde Iris. «Hun ser mildt til Godsejeren. Men naar han ikke er der, sluger hun dig.»

«Det kan jeg ikke lide at høre,» lo Forpagteren og lagde Spidsen af sit Overskæg ind i Munden. «Der kan dog komme Øjeblikke, hvor saadan noget gør Indtryk paa en.»

«Brandt giver nok nogle Tusind til de druknedes efterladte, nu han har faaet sin Opfindelse solgt,» sagde Doktoren.

Det kom som en Bombe. Og den syntes at ramme Iris, der blev stiv i Ansigtet og febrilsk gav sig til at gnide sine Hænder og aande paa dem for Kulde.

«Sin Opfindelse solgt?» gentog Forpagteren. «Hvem har givet Dem den at løbe med?»

Doktoren blev fornærmet over Udtrykket og svarede værdigt: «Jeg ved det med Sikkerhed. Maskinen er solgt til en Amerikaner. I den Anledning er det, at Brandt rejser i Morgen.»

«Har du hørt det, Alma?» spurgte Forpagteren.

Der var en Haarnaal, som generede hende, den blev sindigt trukken ud og sat til Rette, før hun svarede: «Nej. Saa det kan vist næppe passe.»

«Hvorimod det da maa være Sludder,» vedblev Doktoren, »at Brandt har taget Penge, som egentlig tilhørte hans Børn.»

«Det tror jeg nok, De trygt tør bande paa,» svarede Forpagteren og saa for første Gang bistert paa ham. «Brandt er s'gu ingen bevidst Bedrager.»

Doktoren havde Lyst til at tage Ordet bevidst op, men turde ikke.

Forpagteren vendte sig til sin Kone: «Han kommer her, naar han har været hos Andersen, for at spørge til dig. Om du kan komme med i Aften. Og det skulde du: For han er lige saa

glad for Frøken Abildgaard, som jeg er. Du vilde ogsaa synes om hende, mente han.»

Hun saa et Øjeblik paa ham, som vilde hun forsøge at forstaa, hvad han sagde, rejste sig saa langsomt. «Se, nu kommer det igen, Hald,» smilte hun krampagtigt. «Ligesom jeg sidder her og er saa glad.»

Forpagteren for op paa samme galante Maade, som før da han tændte Lampen for hende, men betænkte sig.

«Er der nogen af jer,» stønnede hun sagte, «som kan bekvemme sig til at følge mig op.»

Forpagteren rørte sig ikke.

Saa fulgte Doktoren hende, stum over dette alt for tydelige Komediespil, som selv Manden forstod . . der jo maatte tro, at han var fuldkommen umulig baade som Læge og Menneske.

«Naar nu Godsejeren kommer, Hald, hviskede hun, da de naaede hendes Dør, «saa kan De med Sandhed sige, jeg ligger i min Seng. Og saa kan jeg fortælle Dem, Hald, at Hyrdetimen bliver den sidste, inden Selskabet samles. Saa skulde Verner have tændt i Fløjen.»

«Ja, jeg er lige glad,» snerrede han, da han var udenfor Hørevidde. «Mær.»

— Den sidste Time, inden Selskabet samles, tænkte han og saa sin Kones lykkelige Ansigt. Saa maa hun klædes om først. Saa maa hun snart til det! Saa maa jeg over til hende straks.

I Gangen snappede han sin Hat og gik saa uvillig ind i Kontoret . . Forpagteren sad vel og brændte efter at komme til at tale om dette sidste med Konen! Det skulde de hurtigt blive færdige med! — Jeg vil ikke udtale mig, før jeg er fuldstændig sikker, vilde han svare. Dermed var han dækket.

Forpagteren sad med Kaffebakken foran sig og røg. «Skal De ud, Doktor,» sagde han og saa til hans Hat, «saa venter jeg med at skænke . .»

Doktoren følte sig nu skuffet ved ikke at blive spurgt . . denne Mands Ro opbragte ham, nu han selv pintes, som noget unaturligt, ja usædeligt. «Jeg gaar bare en Tur i Haven,» mumlede han . . trænger til Luft.»

«Hov, Hov Doktor!» raabte Forpagteren.

«De vil tale med mig?»

«Nej, men jeg vil s'gu ikke sidde her og brænde inde med alle tre Kopper,» svarede Forpagteren og trak Kaffebakken nærmere.

«Bare et Par Draaber da,» snerrede Doktoren. «Jeg maa ud og have lidt Luft.»

«Vil De se, hvor den hopper, den har kogt,» sagde Forpagteren, mens han skænkede. «Hvis nu en Kok havde lavet mig saadan en Kaffe, kunde jeg dog knalde ham en paa Kassen.»

«Jeg synes ikke, det er saa vigtigt,» mumlede Doktoren og slog fast: Manden er fuldkommen ligeglad.

Forpagteren betragtede pludselig opmærksom hans triste Mine. «Sig mig, Doktor,» sagde han og rørte langsomt om i sin Kop. «Sæt Dem ned. Hvordan klarer De Dem med Medlidenhed, som ser saa mange stakkels syge Kvinder. Selv om de ogsaa tit giver sig for ingenting.»

«Udmærket. Jeg ærgrer mig bare, saa jeg tænker paa at avertere: Kvindepraksis modtages ikke!»

«Saa er De jo et rigtigt Mandfolk, Doktor,» smilte Forpagteren.

«Det er jeg heldigvis. — Hvilket vist er meget mere, end man kan sige om vor fælles Ven Brandt,» Doktoren tog ivrigt, i Tanker en Stol og satte sig. «Hvad tror De, Hr. Jacobsen? Hele Mandens Væsen tyder paa, at han ikke er rigtig . .»

«Mener De Mand eller Mandfolk,» afbrød Forpagteren ham.» . . Mandfolk. Ja, saa ved jeg ikke, hvad De vil gøre ved hans fem, seks Børn.»

«Det kan jo være kommet senere,» mumlede Doktoren og rejste sig igen.

«Der er ikke andet fruentimmeragtigt ved ham,» vedblev Forpagteren, «end at han gør det, vi alle ved, er lige ud ad Landeveien, til noget voldsomt vigtigt og fornemt. Og saa, at han ikke kan huske Tal.»

«Det er ogsaa vigtigt, hvis det er Kærlighed, De mener,» udbrød Doktoren og satte sin Kop fra sig. «Vi synes tit, at Arbejdet, Forretningen er

Nummer et. Men det er mest for at skaffe Kone eller Kæreste og Børn gode Vilkaar.»

«Det er noget saa ligefrem, at det ikke er Tanker værd,» sagde Forpagteren og nikkede frem for sig. «Vi arbejder for at gøre det godt for Konen, vel! Men er hun ikke glad over os, saa bare ingen Klager, væk med hende! Der er gode, rare Kvinder nok foruden. Lad gaa, at det er det smukkeste med den samme! Men at det kan være det vigtigste for Folk, der bare læser deres Avis . . Føj for Satan, siger jeg!»

«Hvad har Avislæsning med det at skaffe,» brummede Doktoren.

«Vi læser hver Dag om Ulykker. Hvad er det, de Folk hedder, Rumænere og Armenere eller Armeniere, det ved jeg ikke. Men det er noget, der er et Par Tanker værd . . hvordan saadan seks Hundrede Tyrkere ser ud indvendig, som voldtager hver sin Armenierpige og saa skærer Halsen over paa hende. 1902. Det stod lige saadan til Aar 2, tænker jeg. Det er det oprindelige, som Godsejeren siger. De Folk, der fører Krig og slaar ihjel og voldtager, det er formodentlig de sundeste af os. Lad os tænke paa de civiliserede, hvad! Den mest civiliserede, jeg kender, det er Brandt. Og saa min Kone, skønt hun ser sund ud som et modent Æble. Det er s'gu heller ikke godt at være civiliseret!»

«Degenereret,» rettede Doktoren. »Der er s'gu da ogsaa Folk af den gyldne Middelvej.»

«Det er Dem, Doktor,» lo Forpagteren. «Og saa Herning.»

Doktoren, der altid optog det som en Fornærmelse at blive sammenlignet med nogen, lige meget hvem det var, satte sin Hat paa Hovedet.

«Saa er det jeg ligger her paa min Sofa og spekulerer over . . siden jeg nu ikke kan forandre noget paa Tyrkerne . . Bare over saadan en Smule . . Hvordan skal du ønske, at dine Drenge maa blive.»

«Og kommer til hvilket Resultat?» spurgte Doktoren og smilte spydigt.

«Slet ikke noget,» svarede Forpagteren. «Havde det været Piger, vidste jeg det . . Nej, desværre, jeg kan kun tænke, ikke tænke ud. Derfor er det, jeg synes, at Folk med de bedre Hoveder som nu Brandt, at det s'gu er kedeligt, det meste gaar op i Forelskelser for hele Livet hvert Foraar.»

«Jeg tager ikke min Pels med. Jeg kommer straks tilbage,» sagde Doktoren og forsvandt.

Han smaaløb gennem Forpagterhaven ind i Parken, spændt paa det ene, om der var Lys i hans Kones Vindue. Pludselig tænkte han sig om og vidste ikke, hvad han vilde hende. Han vidste kun, at han maatte se hende inden det Møde med

Brandt. Tale med hende i Ro, længe, hele Tiden mens hun klædte sig om!

Paa lang Afstand saa han, at Vinduet var mørkt, glædede sig et Øjeblik, blev saa bange for, at de denne Gang skulde have faaet andet Værelse og gik nærmere . . han maatte gøre sig et Ærinde op at høre ad . .

Lige udenfor, i Skæret fra de mange oplyste Vinduer saa han to høje Damer gaa frem og tilbage, den ene dovent, den anden saa uroligt, at hun hvert Øjeblik maatte staa stille og vente. I den sidste kendte han sin Kone. — Madame er nervøs, tænkte han, længselsfuld. Af den dovne hørte han et Ord, som hjalp ham til Rette. «Enevold.» Det var Fru Brandt. Og idet de kom ganske nær og atter vendte, lød hendes kælne, konelykkelige Stemme igen . . «Nej, for Enevold elsker mig netop i sort.»

Da maatte han le. Han agerede for sig selv, at Lysten var uimodstaaelig, holdt Haanden for Munden og lod en stille Latter sprutte ud mellem Fingrene. — Det var dejligt dette, at Konen gik og var fortrolig overfor Mandens Elskede med sit fede, glade Enevold!

I bedre Humør gik han tilbage til Forpagterens . . Dette maatte dog virke paa Tora, som var stolt!

Der irriteredes han paa ny.

Alle Døre stod aabne, ogsaa den til Entréen,

hvor der var hundekoldt, og hvorfra det trak. I Sofaen sad den sørgende Juliette, efter hvad han kunde forstaa, indbragt af den omsorgsfulde, landsfaderlige Brandt for at styrkes med et Glas Portvin af sin egen sentimentale Herre. Vennerne stod og talte over hendes bøjede Hoved, som om hun ikke var til Stede . .

De var uenige. Jacobsen vilde, at hun skulde have et Glas til og saa et Sovepulver og i Seng. Mens Brandt mente, at saa vaagnede hun bare med Sorgen stærkere, man kunde lige saa gerne tage fat paa den straks, slap den dog ikke, før den var gaaet igennem fra alle Sider . . «Ja vel,» nikkede Forpagteren. «Men vi andre sørger for at tage den en Smule i Smaapartier.»

Doktoren havde Lyst til at spørge dem, om de ikke, hvis Damen var mindre fristende og frisk, vilde synes, hun havde allerbedst af at tage sig i sin Sorg, passe sine Pligter og gaa op og lege: «Jeg gik mig over Sø og Land» med Drengene.

Han var saa ked af disse to kvindekære Kavallerer, at han vilde liste af igen.

Men Juliette, som ikke hørte paa nogen af dem, udsøgte sig i det samme en Plads paa den haarde Sofaarm til sit Hoved, og græd af al Kraft. Det flove Øjeblik indtraadte, hvor de trøstende ser, at de ingenting er til. Forpagterens triste Øjne gled bort fra Juliette, hen paa Termometret

for at være et Sted. Mens Godsejerens ivrige slog ned paa Doktorens Ryg.

«Doktor Hald,» kaldte han sagte og løb efter ham ind i Spisestuen. «God Dag, Doktor. Dem trænger jeg netop saadan til at snakke med.» Han trak to Stole frem i den Smule Lys, som kom gennem Kontordøren. «Lad os sætte os her.»

Doktoren satte sig tavs. Han havde før mærket, at Brandt paa Tomandshaand havde et indsmigrende Væsen, som om den, han talte med, var den eneste, han gad have med at gøre . . Han tænkte paa det nu, at det havde han mærket! Og alligevel følte han sig smigret og underlig tryg . . Naa, saa længe han havde Don Juan her, var han jo ogsaa ret uskadelig.

Godsejeren fortalte, at han havde ventet i Andersens Stadsstue under Paaskud af at være ved Haanden, hvis Konen skulde faa et af sine Krampeanfald, mens denne underrettede hende og Datteren om Sønnens Død, netop for at lægge en Dæmper paa Andersen, som ved enhver Lejlighed maatte moralisere. Det var gaaet nogenlunde, skønt Andersen trods gode Raad havde udmalet Drengens Angst, da de mærkede, det gjaldt Livet. Men saa til Slut var det kommet! — «Lad mig nu se, lille Juliette, at denne Sorg bliver til det gode for dig, som en Lære.» «Om hvad, Fader?» havde det saa lydt, dirrende midt i Graaden . . Juliette var jo en ypperlig trodsig Nutur . . «Om

at man ikke skal jage sit Barn hjemmefra, Fader, for saa lidt som det, Nils har gjort.» «Om at Vorherre sender dig en lignende Straf,» havde saa Andersen raabt, «hvis du bliver ved, som du har begyndt.» Og Juliette var styrtet ud, barhovedet, grædende.

Doktoren var nær ved at foregive Interesse for Andersens hele Slægt, saa spørgende og optaget saa Godsejeren paa ham. Men han tog sig i det. «Naa, hvad, . . som jeg allerede har sagt til Jacobsen, Sorgen over en Broder . .»

Godsejerens Stemme blev straks køligere. «Nu er det, jeg vil spørge Dem, Doktor. Det eneste fornuftige er, at Juliette kommer lidt bort fra denne Egn hvor hun har et Hjem uden at kunne komme i det. Giver De mig Ret?»

Doktoren vilde svare, at hjemmefra var gerne godt. Men da Brandt i det samme drejede sig lidt om paa Stolen for at spejde ind til Forpagteren og Juliette, som nu talte stilfærdigt sammen, for den Tanke igennem ham: Han vil have hende ogsaa! Derfor skal hun væk fra Forpagteren.

Han smilte og sagde: «Lad os nu se, hvad Jacobsen kan udrette,» lyttede derind og tilføjede: «Jeg tror s'gu, hun spørger ham, om det gør ondt at drukne.» Lidt efter leende: «Og at Jacobsen svarer, det er hans Yndlingsdød.»

Godsejeren vendte langsomt sit Blik imod ham og saa forundret og forarget paa ham. Saa strøg

han sig over Ansigtet, som om han pludselig erindrede, at der var andre til end lille Juliette. «Doktor, vil De gøre mig en Tjeneste?» spurgte han og lagde sin Haand paa hans Knæ.

Doktoren saa fra Haanden op i disse bønlige og straalende Øjne og sendte de Kvinder, der ikke havde kunnet modstaa dem, en medfølende Tanke. «Ja, hvis jeg paa nogen Maade kan.»

«Jo, jeg skal sige Dem, Hald, jeg faar s'gu ikke selv Tid,» sagde Godsejeren og rejste sig. «Jeg maa op og overtale Fru Herning, som ikke vil med i Aften for Juliettes Skyld . . De skal glæde Dem til at se Frøken Abildgaard, Doktor,» smilte han pludselig. «Noget for sig selv, og noget for Dem.»

«Tror De?» smilte Doktoren. «Det vil maaske ogsaa interessere hende at tale med mig. Vi har mange Venner sammen.»

Godsejeren nærmede sig Døren. «Hvis De vil gaa op til Deres Kone og bede hende være færdig om en god halv Time. Saa har vi den Tid i Ro, de andre har travlt med Toiletterne.»

Han saa et Øjeblik vist paa ham. «Tak skal De have,» og gik ind i Kontoret.

Doktoren blev staaende for at bide sig omhyggeligt i Læberne. — Denne Gang gaar jeg dit Ærinde mumlede han, fordi det morer mig. Ikke tiere.

Blodet steg ham til Hovedet, da han genkaldte

sig det undersøgende Blik, Brandt havde sendt ham til sidst . . Naturligvis vidste hans Kone for længst Besked; Elskeren vilde bare sikre sig, at Ægtemanden ingen Scener gjorde. — Men der er en anden, som vil lave dig en net lille Skandale, min Ven, tænkte han. Og jeg skal ikke forhindre det.

Idet han gik gennem Kontoret, hørte han noget, der paa eengang gjorde ham stille. Juliette fortalte, at Broderen havde raabt og jamret sig hele den Tid, han havde holdt fast i Rigningen. Forpagteren nikkede. «Ja, jeg hører, de andre siger, Nils var noget utaalmodig . .»

— Utaalmodig, tænkte Doktoren. Manden var atten Aar og skulde dø. De frelste har bidt Mærke i dette, at unge Nils Andersen var noget utaalmodig ved Tanken om, at der ingen Udsigt var til at slippe for at dø. Han saa Drengen for sig i Dødsstunden. Mørk Nat havde det været, store, sorte Bølger. Han havde de samme ømme, brune Øjne som Juliette og samme stærke, unge Ansigt . . Men ned i Vandet med ham.

Det spillede en stor Rolle i hans Tanker, at Vandet havde været saa koldt. Han strakte sig . . det var meget, alene det, at Blodet var varmt i en! Det andet var s'gu mindre . . som Forpagteren sagde, bare man læste sin Avis. Han tog sin Pels paa og gik.

I Slottets mærkelig skumle Vestibule modtoges han af en livréeløs Tjener for en Dag, som paa Svendborgsk sagde, at Fruen var ved sit Toilette, at Doktorens Frue ogsaa var ved at klæde sig om, og at han skulde vise Doktoren hans Værelser.

— Værelser, tænkte Doktoren og tabte allerede noget af sin Ligegyldighed. Et er naturligvis ikke nok, skønt her sikkert bliver overfyldt i Nat.

Midt i et mægtigt Rum, hvor der var gammelfugtig Luft, skønt det buldrede stærkt i Bilæggerovnen, foran et Spejl, der var dunkelt af Ælde, sad hans Kone og lagde sidste Haand paa sin Paaklædning. Hun var i en efter hans Smag alt for nedringet, grøn Silkekjole, taget paa Kredit i Dagens Anledning . . og han mistede endnu en Kvart af sin Ligevægt.

Han stod lidt og ærgrede sig over hende . . mon hun altid havde haft de Manerer med at holde Farver til Ansigtet, Blomster til Haaret og Hovedet skævt for selv at beundre . . saa bekvemmede han sig til at bringe Brandts Besked.

«Tak,» sagde hun uden at vende Hovedet. «Det ved jeg allerede fra Fru Brandt.»

Han gik nærmere. «Hvad Pokker!» udbrød han. «Skal du til at rede dig efter at have faaet Kjolen paa. Det er noget nyt.»

«Ellers kan man . . ikke se . .» Hun bed

sig i Læben af Anstrengelse, mens hun rullede sit gyldne Haar op i Bukler «. . hvordan det hele tager sig ud . . sammen.»

«Ja, nu gælder det s'gu at slaa Konkurrenterne. Lad mig se.» Han talte paa Fingrene. «Frøken Abildgaard . . efter det Brandt sagde . . farlig! Til Gengæld slipper du maaske den smaa Fru Jacobsen, kaldet Iris. Men Fru Brandt, Mis selv i grande toilette, i sort, hvad?»

«Jeg klarer mig nok, afbrød hun ham og strakte sig smilende efter flere Haarnaale. «Og glæder mig. I Dag er der da Mening i at gøre Gilde. Og i at gøre sig smuk.»

Han tog en Stol og satte sig lige bag ved hende. «Hvorfor skal du nu til at være saa elegant. Hvorfor beholdt du i det mindste ikke det gamle Snit, som der dog var Stil i?»

«Og hvorfor er dine Øren saa lange, Bedstemoder, og hvorfor er din Mund saa stor?» lo hun. «Jo jeg skal sige dig . . nu ser man bedre min Figur.»

«Og hvad skal du stille dig halvnøgen an for?»

«Jo, jeg skal sige dig,» begyndte hun igen, mens hun redte den sidste Bukkel bedre ud. «Naar jeg ikke netop ser min tykke Hals og mine bare Arme, saa mærker jeg Knoglerne i mine Albuer og i mine Knæ.» — Som dog er runde, tænkte hun og satte sine Ben blødt mod hinanden.

«Det er dit tynde Blod,» haanlo han.

Han fortrød straks, at han havde sagt det, fandt det sjofelt at drille hende med det, som hun selv saa tit havde indrømmet og sad lidt og sukkede, mens han mindedes, hvor sød hun netop havde været i gamle Dage, da hun stolt og lidt flov havde betroet ham, at hun aldrig havde haft den mindste lille bitte Fornemmelse af, at hun var Kvinde . . Det laa vist til Damerne i hendes Familie, der jo ogsaa var saadan en ældgammel dannet Slægt, hendes gifte Søstre havde da tit talt om, hvor rart det var i saadan en fordærvet Tid at vide sig fri for den Slags Fornemmelser . . — Fordi disse Snerper af Søstre havde irriteret ham, ikke fordi han ønskede hende anderledes, havde han belært hende om, at det fra Arilds Tid regnedes for noget godt at have stærke, sunde Sanser, en Lykke, en Rigdom. Ivrigere, fordi hun ikke havde troet ham, var han kommen med Citater, med Bøger, med Eksempler fra sine Venner . . Efterhaanden var hun bleven rigelig overbevist og ydmyg. Nu var hun sikkert rigelig anderledes.

Fru Hald havde ikke Tid til at svare straks . . for nu var det, at Blomsterne skulde i Haaret. Hun valgte en Rose, og den kom til at sidde saa frit, den tykke, hvide Skønhed af en Rose. — Saa lo hun: «Ja, maaske er det mit tynde Blod,» og lagde Nakkespejlet fra sig.

Han maalte hende maalløs. — Hun ler, tænkte

han, hun maa jo være bleven en helt anden af Forelskelse. Og han gentog det, han før fortrød: «Ja, det er dit stakkels, fattige Blod.»

Hun var færdig, rejste sig og saa ind i Spejlet, henrykt over sine røde Kinder og hede Øjne. — Det kommer altsammen af den Hals, tænkte hun og skød sin nøgne Skulder op imod sin Kind. Og af den Kjole, der ser ud, som var den skabt sammen med det andet. «Ved du, hvad jeg kan,» sagde hun og vendte sig pludselig imod ham. «Jeg kan tilgive Fortiden al Sparen og Syen om for denne ene Kjoles Skyld.»

Idet hun vendte sig, snoede hendes Slæb sig om hans Ben, saa nær stod hun ham . . Og hun saa ned paa ham med sine blaa, uskyldige Øjne. — Aldeles som var jeg en Ting, tænkte han. Eller en Stuepige, som bare bliver spurgt, fordi der maa tales om Herlighederne.

Han havde Lyst til at slaa til Slæbet eller til hendes hvide Skuldre. «Imidlertid falder s'gu Haaret ned igen,» mumlede han.

«Det gør det da ikke,» sagde hun og følte fornærmet til det, pint af hans gnavne, dagligdags Stemme. — Altid skulde hun slæbe det Hjem og de Hverdage med sig, fordi hun altid skulde følges med ham.

«Er der Tid?» spurgte hun og trak febrilsk Stolen ind under sig. «Hvad er Klokken?»

«Se selv,» sagde han. «Dit Ur ligger lige

foran dig.» — Aldeles som var jeg en Ting, gentog han i sine Tanker. Jeg vil gøre et eller andet, som viser hende, at jeg s'gu er Mand, uden at hun mærker, jeg er jaloux. Bare ved en Scene, som tager lidt af Glansen af hende.

Paa Lykke og Fromme begyndte han med Brandt. «Det er s'gu noget, jeg ikke kan forstaa med Hensyn til vor fælles Ven.» Han tændte lidt langsomt en Cigaret. «At Folk beskylder ham for mange Kærester og tillige for ikke at være noget rigtigt Mandfolk.» — Tredje Gang i Dag, jeg kommer ind paa det, tænkte han, det bliver fiks Ide!

Det gav et lille Ryk i hende af Ubehag. «Et rigtigt Mandfolk,» smilte hun ligegyldig, mens hun skyndsomst rettede paa sine Bukler for at blive færdig og komme derfra. «Hvad er saa det for noget?»

Han saa vist paa hende, og det forekom ham, at hun blev blegere under hans Blik. «Det ved du vel nok . . Et ikke rigtigt Mandfolk derimod, det er en Ridder af den bedrøveligste Skikkelse.»

«Du har maaske en Ven,» drillede hun. «Maaske en Broder til den Skuespillerinde, du opfandt til Ære for mig i Middags.» Hendes Hænder begyndte at ryste, hun trykkede dem alt for fast om Haaret uden at give det den rette Form. «Skal vi ikke holde Fred, bare i Aften,» tilføjede hun og saa alvorligt paa ham.

«Ja, netop en Ven,» sagde han og undveg hendes Øjne med en alvorlig og oprørt Mine. «En femogtyveaarig Student, klog Fyr, Kraftkarl at se til, gerne i Selskab med Kvinder og tilbedt af Kvinder, rig, smuk, forkælet fra Vuggen. Og fuld af Bitterhed, Had, hævnende sig blodigt for den mindste Uret.»

Han gjorde et lille Ophold og skottede til hende, Hun var helt hørt op med at sætte Haar for at lytte, sad og stirrede paa Rosen, der paa ny skulde fæstes i, og som laa i hendes Skød. — Det gør Indtryk, tænkte han og fortsatte: «Med et Ansigt, som for hver Dag blev blegere og med en mere bævende Mund . . Udsvævelser mente Kammeraterne. .»

Han holdt atter inde og lo lidt frem for sig.

Hun vendte sig hastigt om til ham, glemte helt, at han var begyndt paa dette af Ondskab, i sin sædvanlige Drillesyge. «Hvad var det saa?» spurgte hun og saa ivrigt paa ham.

«Udsvævelser,» haanlo han. «Han havde næppe haft nogen Kvinde. Hans Fantasi havde ødelagt ham.»

Hun tog i Tanker Rosen og lagde den over sin Mund, mens hun langsomt drak Duften ind. «Jeg vidste slet ikke, at Mænd kunde være saadan,» mumlede hun.

Han studsede ved at se hende saa betaget.

Nu han tænkte sig om, vidste han egentlig, hverken hvad han havde sagt, eller hvor han vilde hen.

Men saa tilføjede hun paa samme sagte Maade, mens hun nervøst drejede Rosen mellem sine Fingre: «Det maa være meget værre for en Mand . . ikke at være noget rigtigt Menneske.»

Han saa interesseret ned paa sine Fødder og smilte. — Aha, hun anvendte den unge Mand til Sammenligning med sig selv. Hun var næsten rørende i sin Naivetet. Det var godt. Intet kunde ydmyge hende mere, det vidste han! Og det forekom ham nu, at han hele Dagen egentlig uden sit Vidende havde arbejdet netop hen til dette. «Til sidst forelskede han sig,» vedblev han. «Alvorligt! Og blev genelsket.» Han lo. «Og naaede jo at gøre sig grundig latterlig.»

Hun løftede hurtig Hovedet, saa ind i Spejlet for at møde hans Ansigt og stirrede paa ham med halvaaben Mund. «Ler du?»

«Ja, jeg ler,» nikkede han og gengældte hendes Stirren. «Vilde du have, jeg skulde græde over det?»

Hun lagde Blomsten fra sig paa Toiletbordet, tog en stor Naal, hun brugte til daglig, jog den igennem alle Buklerne, som om hun vilde sige: hermed er det Slut. «Man græder vel ikke over andres Ulykke, saa mange der er,» sagde hun. «Men man søger i det mindste at skjule sin Raahed.»

«Undskyld, at jeg ikke kan tage det saa høj-

tideligt,» smilte han. «Maaske er det, fordi man ikke selv fejler noget, at man ikke kan tænke sig . .»

«Jo, du kan tænke dig det,» afbrød hun ham og rejste sig. «Du har aldrig kendt en syg, for hvem det ikke var det vigtigste i Verden at være rask!»

Han saa op paa hende . . trak pludselig nervøs Brynene sammen. Det Spørgsmaal for igennem ham, nu hun stod her saa stor og bleg og skulde gaa fra ham: Var det ikke klogt nu at sige det til hende. Det er noget Snak! Hvad fejler du! Du er jo bare ung! Han svarede straks sig selv: Jo, det var et nydeligt Tidspunkt at vælge . . «I hvert Fald vidste jeg ikke, at det kunde berøre dig saa stærkt,» mumlede han. »Du glemmer din Blomst.»

«Jo, du vidste!» sagde hun og strammede et Sjal om sine Skuldre. «Du sagde det, fordi jeg er saadan . . det vil sige, at du tror, jeg er saadan!»

«Du glemmer din Blomst,» gentog han. «Skal den Rose ikke gøres fast igen?»

«Ikke nu,» svarede hun og samlede sit Slæb for at gaa.

— Saa er det forbi, tænkte han, og hvad har jeg udrettet . . Han syntes nu, at han maatte advare hende eller forberede hende paa Skandale med Fru Jacobsen. Hun bar dog hans Navn. Han indestod for hende. «Tora,» kaldte han.

Hun standsede ved Døren og drejede langsomt Hovedet hen imod ham. «Ja, hvad er der?»

Ved at føle denne overlegne Dronningemine indsaa han, at han ganske rolig kunde lade hende gaa; Brandt, den til Scener vante Don Juan, skulde nok afparere denne og kunde selv om at holde sine Høns i Tømme. «Juliettes Broder er druknet,» sagde han bare. «Du ved, Andersens Datter. Den unge Pige, der tog imod os.»

Hun saa forundret paa ham. «Jeg kender hende jo slet ikke,» sagde hun og vilde gaa.

«Nej vent, det var ikke det . . det faldt mig bare ud af Munden. Du sagde før, jeg løj med den Skuespillerinde, Sara Margrethe Moss. Du kan i Aften spørge Frøken Abildgaard, hendes bedste Veninde! Jeg kan endvidere betro dig, at denne Godsejerens nyeste Interesse er en temmelig slem lille Pige. Seksogtyve Aar, har allerede haft tre Elskere. Og saa langvarigt og ægteskabsagtigt har det været, at enhver Kjøbenhavner kan pege dem ud paa Gaden. Den sidste, den nuværende er min Ven, Lars Kappel.»

Hun saa paa ham ganske som før . . «Jeg kender hende ikke,» sagde hun og gik.

Lidt af Glansen fik vi dog af Sankte Gertrud, mumlede han og tog sit Ur op for at begynde Omklædningen.

Fru Hald havde opnaaet det, hun higede efter . . bare at komme ud af det Rum, hvor hendes Mand var, og mærkede, at det ikke hjalp. Der laa ligesom en stor, klam Næve paa hendes Hoved af de Taarer, hun ikke havde grædt.

Mens hun frysende gik gennem de lange Gange, syntes hun, at hun heller vilde tilbage end frem. Sammen med Doktoren kunde hun være, som hun vilde, vred eller træt; sammen med Godsejeren skulde hun smile, maatte hun smile. Det at være forelsket var aldrig at være sig selv.

Fru Brandt, som kom hende i Møde, vridende sig paa sin kælne Maade . . i en lang sort Fløjls Kjole, konverserede krampagtigt, mens hun viste Vej til Enevolds Allerhelligste . . Alt, hvad hun sagde, var af Vane eller Instinkt. Der fandtes i Dag kun een Ting, som interesserede hende . . det Telegram, hendes Mand ventede med Salgets endelige Afgørelse. I den sidste Tid i hendes Tanker et eneste: Børnenes Penge. Børnenes Penge betød nu meget mere end det meget, der laa i Ordene.

Det Væsen skulde ikke gøre Fru Hald bedre til Mode. Før havde hun saa godt kunnet lide den lille Kone, som var glad ved den Del, hun havde af sin Mand, Navn, Hjem og Børn . . og det var ikke faldet hende ind at tænke paa Samvittighed, dertil havde

hun troet alt for fast paa, at Kærlighed kom og gik efter den højeste Lov. Nu stak det i hendes Hjerte af Uvilje baade imod den anden og imod sig selv.

Mis døjede med at faa den Dør op, som førte fra hendes Værelse ind til Mandens. «Det er det, jeg siger til Enevold,» smilte hun, «hvad skal der laases for, ingen forstyrrer dig . . Men han kender jo sig selv, hvordan han smutter ind til mig paa alle Tider.»

Fru Hald syntes, at det var overflødigt at fortælle hende det og smagløst, men blev saa betagen af Fru Brandts bedrøvede Smilen, som lignede hendes egen, at hun havde allermest Lyst til at trække hende ind i en mørk Gang og græde med hende som i Pigetiden med den første, den bedste Veninde. Alligevel smilte hun høfligt og diskret . . Godsejeren hadede den mindste Ukorrekthed mellem Mennesker, der dog maatte skjule det væsentlige for hinanden . . og havde Ret.

Og Mis smilte igen, mens hun slog Dørene op. «Er de gamle Kamre dog ikke dejlige, naar Lysene er tændte, og med alle de Blomster?» spurgte hun og blev staaende paa Tærskelen.

Saa var det atter Fru Halds Tur. Og hun roste Værtinden for Stuernes Skønhed, skønt hun vidste, at han havde valgt hver Stol selv, og med egne Hænder sat alle Blomster til Rette . . «Hvide Sirener,» tilføjede hun dæmpet og holdt af Glæde

op at smile . . Han vidste, at dem holdt hun saa meget af.

«Sirener er nok det bedste, Frøken Abildgaard ved af Blomster,» sagde Mis og trak sig stadig smilende tilbage.

Fru Hald saa paa Døren, der med Møje laasedes efter hende, og skar Tænder ved Lyden.

Derfra søgte hendes Øjne til Tegnebordet, hvor hun havde siddet med ham og arbejdet. — De havde bare bildt hinanden ind, at hendes Hjælp var noget særligt, syntes hun nu, som de havde bundet andre paa Ærmet, at det ene var af den Grund, hun kom.

Derpaa flygtigt ind i Hallen, hvor de hvide Sirener stod som store Træer. — De Blomster var bestilte, før han vidste det med Maskinen, tænkte hun. Og hvor havde de været dyre!

Hun rettede sig, strammede Halsen stærkt tilbage, mens hun pludselig bestemte sig til i Dag at sige, hvordan hun var . . fattig og tyndblodet er jeg, vilde hun sige. Saa kunde han selv bestemme, om hun var værd at eje. Bagefter var det for sent. Hun glemte aldrig, hvordan hendes Mand var bleven . . aa, saa meget mindre forelsket . .

Men idet hun hørte Godsejerens Nøgle i Døren, strømmede Blodet hende til Hoved og Hjerte. Og latterligt nok til Hænderne med, ellers blege som alle rødhaaredes Hænder . . saa de af Kulde og Hede

ikke kunde faa løst Sjalet op. Hun trippede og stampede, mens hun sled i Knuden . . Hvorfor i Verden skulde hun staa her i denne Stue, som var varm af Blomster og Lys og skjule sin Smule Skønhed.

Han kom ind, som havde han noget paa Hjerte, der straks maatte frem, men standsede lidt forundret . . «Er her saa koldt?» spurgte han og pegede paa Sjalet.

Og han gjorde selv en frysende Bevægelse . . Altid naar han tænkte paa hende, var hun saa varm og straalende, som hun var stor og køn. Saa stod hun her og løste Knuder op med forfrosne Hænder . . Og det lignede hende!

«Nej, saa kold var jeg. Var,» smilte hun og blev mere febrilsk paa Fingrene. — Der var nu ogsaa noget fremmed ved ham, tænkte hun, noget nervøst og fraværende . . «Silke, det binder saa fast.»

«Behold det dog paa,» sagde han og pudsede sin Næse, kort, utaalmodigt. «Og bliv varm.»

Han blev staaende og saa paa hende, som kunde han ikke rigtig tro sine Øjne. Det havde været hans Hensigt straks at sige hende, at det ikke var helt i Orden med Maskinen, men at han i Telefonen havde gjort Begivenheden større for at være sikker paa, at hun kom . . hvad han allerede ved Afringningen havde fortrudt, fordi han jo igen maatte tage Glæden fra hende. Det syntes, som om denne Glæde ikke havde forstyrret

hende mere, end at hun kunde tage Skuffelsen med!

Hun blinkede frygtsomt under hans hvasse Øjne. «Der er da ikke sket noget galt siden Telefonen?» spurgte hun og lod Sjalet være. — Eller mon det er Frøken Abildgaard, han er optagen af, tænkte hun.

«Det maa jeg nok spørge dig om,» sagde han elskværdigt. «Som staar og ser ud, som var du solgt. Hvad er der hændet?»

«Ingenting . . Nej, det er virkelig sandt,» sagde hun urolig, fordi hans Stemme og hans Ansigt sagde hver sit. «I hvert Fald noget, der ikke er værd at tale om. Nu.»

«Lad os tale om det, naar vi dog ikke kan lade være at tænke paa det,» sagde han. Saa smilte han bittert. — Gud ved, om hun ganske havde glemt den Bagatel, at han i Dag havde naaet det, han havde stridt for snart i mange Aar . .

— Nu bytter han om, taler haardt og smiler blidt, tænkte hun. Han, som ellers passer sammen fra Top til Taa. Hvad er der dog sket!

«Du maa sige, hvad der er hændt dig,» erklærede han og saa strengt paa hende. «Siden du ikke kunde skjule det helt.»

«Det er virkelig ingenting,» sagde hun genert, som blev hun beskyldt for at gøre sig kostbar. «Det var bare min . . det var Kaj . . Jeg tror lidt Jalousi.»

«Doktoren, som forargede os alle, da han kom hertil, med sine fem fri Anskuelser,» lo Godsejeren.

Hun gik fra ham, frem og tilbage. «Det er ikke til at have Mand og Barn, naar alle ens Tanker er andre Steder.»

«Det er ganske det samme for mig,» sagde han og saa koldt paa hende.

«Ja. Men det synes jeg ogsaa . . Det er ogsaa galt,» stammede hun.

«Jeg tror, at jeg er mere for min Kone og mine Børn, end for Eksempel din Mand nogen Sinde har været for dig og vil blive for din Datter,» sagde han træt, som havde han sagt Ordene alt for tit. «Giver jeg til andre, er det af min Overflod.»

«Ja,» sukkede hun. «Men Fru Brandt . . Jeg synes . . Ja, hun var bedrøvet, da hun fulgte mig herop, hun var næsten, som om jeg lumskede mig til at tage noget fra hende.»

«Mis ved, at jeg ikke var forelsket i hende, om du slet ikke var til, og at jeg holder af hende, hvem jeg saa er forelsket i. Hun ved saa meget, at hvis jeg siger: Fru Hald og jeg vil være ene en Timestid i Aften . . vi vil maaske arbejde, vil i hvert Fald tale om vort Arbejde . . nu da denne Opfindelse er ved at blive solgt, saa straks i Lag med Nummer to . .» Han smilte pludselig ivrigt til hende . . «Hvad vi ogsaa skal! Jeg har den allerede i Hovedet. En Staldrensemaskine . .,» stoppede plud-

selig op og lo halvt ulykkelig . . «Hvad var det nu, vi talte om?»

«Fru Brandt,» svarede hun og kom hurtig nærmere. «Men Maskinen . . De sagde . .»

»Ja, det var Mis. Det vi lyver for hende,» vedblev han, «er at regne som selskabelig Løgne. Man siger ikke Folk ubehagelige Sandheder, naar de er unødvendige.»

«De sagde, nu da Maskinen er ved at blive solgt,» afbrød hun ham. «Det er da afgjort? Den er solgt!»

— Saa nu kommer der et lille Bevis for, at mine Interesser ogsaa er hendes, tænkte han. «Det er sikkert nok,» nikkede han og saa spændt paa hende.

«Ja, for det sagde jeg ogsaa til Kaj,» sagde hun og pustede lettet ud.

Han tog sine Øjne til sig og rømmede sig for skyndsomt at tale om noget andet. Men fandt ikke straks Emnet. Han kunde bebrejde hende den uforsigtige Sladren til Doktoren om Maskinen. Han gad ikke, saa meget mere, som det maaske netop var godt, at det kom ud allerede nu . . Salget skulde han dog være for stolt til at berøre tiere . . Men hvad var det, de først havde talt om . .

Han gik langsomt hen til sit Cigarskab og valgte omhyggeligt en Cigar. «Lad os, der tror og kan nyde Lykke, som kun kan naas ved, at

vi og andre døjer for den, lad os have Lov til det!» sagde han og kastede Cigaren tilbage i Kassen. «I andre, lad I være.»

«Ja,» sagde hun sagte.

Han saa et Øjeblik smerteligt og haanligt paa hende, strammede saa sin rette Skikkelse endnu mere og gav sig til at forandre noget ved Blomsterne. «Jeg tror, de falder allerede . .»

Dette at han straks opgav hende, han, som bare i en Disput blev ved lige til det sidste, vækkede hende af Sløvheden. Hun vilde ikke opgives . . ikke tilbage til de altid tomme Dage. Nu vilde hun tale med ham, ganske som var hun hans Ligemand — om hvad hun havde følt af Lykke og af Sorg. Hun vilde gaa hen og tage ham om Halsen, ganske som var han hendes Kæreste . . Men hun blev bare staaende og stirrede forskrækket derhen, hvor hun vilde lægge sine Arme.

«Skal vi saa gaa ind til de andre,» sagde han.

«Men De vilde jo tale med mig.»

«Ja, det vil jeg ikke mere.» Han smilte bedrøvet til hende. «Tror du, at jeg vil være Uro og Pine og ond Samvittighed for nogen. Din eneste uundværlige Glæde vil jeg være og ellers ingenting!»

— Det er du, det er du, raabte det inde i hende. Men hun hørte Ordene, før hun fik dem sagt, hvordan de faldt kejtet ud i Rummet, hun kunde ikke faa dem frem. «Jeg kan ikke holde det ud,» hviskede hun bare.

«Herregud, hvad?» spurgte han. Han kom til at smile ved at se, hvor hjælpeløs hun sad. «Herregud, findes der da ikke Ord i din Mund,» sagde han mildt og gik hen til hende.

Da trak hun en af Puderne til sig, lagde sin Pande imod den og klagede, lige glad hvordan det lød: Nej, der fandtes ikke Ord i hendes Mund. Naar hun havde været saa lykkelig hele Dagen . . og hvis hun havde noget at sørge over . . hun kunde ikke sige det, fordi det altsammen . . altid lød af den fattige Fugl kommer hinkende.

»Har du været saa lykkelig hele Dagen,» gentog han blødt.

Han satte sig hos hende og klappede hendes Hoved. «Ikke andet end de Misforstaaelser, som møder, naar Folk ikke bor sammen,» smilte han. «Der kommer han og skal jubles med, og saa kan hun ikke, maaske bare fordi hun har en gal Tand eller en død Søster, som han ikke har hørt om. Ikke sandt?»

«Jo netop. Saadan har det været alle de sidste Gange,» sagde hun og smilte allerede. «Og se nu, hvor nemt De siger det.»

«Sikke nogen kunstige nogen,» sagde han og stak sine Fingre ind i Buklerne. «Men det røde, det er naturligt nok, det pæne, røde Pur, du har paa Hovedet . . Nu skal vi to for Fremtiden begynde med sammen at opleve den Tid, vi ikke

har setes. Altsaa fra den femogtyvende Januar. Du først.»

«Nej, bare fra i Dag. Og De begynder,» bad hun.

«Vel. Jeg vaagnede i Morges og ønskede, at du vilde sige du til mig, jo, det er sandt, jeg gjorde. Og saa fandt jeg ud, hvordan jeg skulde faa dig til det. Brevet, at Maskinen var solgt, hjalp mig paa Vej. Jeg havde fundet den uden! Sig mig, har du Familie i Kjøbenhavn?»

«Nej,» svarede hun og flyttede sig lidt urolig. «Hvorfor?»

«Og kender ingen derinde. Har sjældent været der. Og har sagt til Doktoren, det er et af dine store Ønsker at gaa derinde bare fjorten Dage, ganske ene og bilde dig ind, du var i en fremmed By, i et fremmed Land, det har jeg selv hørt.»

«Ja, det tror jeg ogsaa, jeg har sagt. Hvorfor?»

«I Nat, sent, naar de dydigste er borte, bliver her spillet en ganske lille Baccarat. Du bliver opfordret, vil ikke, spiller til sidst, kun med mig, et Par Gange: Dobbelt op; du vinder . . bare nogle Hundrede Kroner. Du viser Doktoren dem og siger triumferende: Kjøbenhavnsturen. Jeg tager dertil i Morgen. Du følger efter.»

«Det er umuligt,» mumlede hun. «Det kan jeg ikke.»

«Ikke i Morgen maaske. Saa i Overmorgen! Om otte Dage! Jeg skal vente paa dig. Jeg skal

tage her tilbage to Dage efter, at du er rejst for at vildlede dem og atter straks være hos dig. Kan du saa?»

«Nej, nej,» hviskede hun. «Ikke nu allerede.»

«Ikke nu allerede,» gentog han. «Ikke tre Maaneder efter det første Kys, som du selv kom og gav mig. Du har nok Tiden for dig. Men ved du, hvad dette ender med! En stjaalen Time af og til. Lykken bliver mindre, naar man lister sig til den. Og vi behøver det ikke! Vi vil gaa i en gammel Villa, jeg har fundet langt tilbage i en Have og sige du til hinanden lige i Synet paa Solen.»

Han tav lidt for at vente paa hendes Svar og spurgte saa en Tone roligere: «Ikke sandt, det er det eneste rigtige?»

«Jo, jo,» hviskede hun.

Han hørte en mistænkelig Snøften og lod sin Haand glide over hendes Ansigt. «Græder du?» spurgte han og blev saa kold, at det mod hans Vilje hørtes i hans Stemme. «Hvad i Verden . . Hvorfor græder du nu?»

«Det er vist bare . . Det er Nervøsitet fra før.»

«Hvad var der da i Vejen før. Maa jeg nu faa at vide, hvad der er hændt?»

«Jeg tror, det er, fordi jeg tænker paa . . Aa, to som er unge og sunde og forelskede . .»

«Men det er vi ikke?» spurgte han og rejste sig. «Nej, nu er jeg ikke med.»

Hun holdt op at græde . . nu gjaldt det at tage sig sammen og sige det rent ud . . og ledte efter en Begyndelse.

«Maa jeg saa høre,» sagde han og stillede sig foran hende.

Hun tog Hænderne fra Ansigtet og saa op paa ham. «Er det sandt, at der er Mennesker, for hvem der slet ikke er nogen Glæde ved at være gift?»

«Gift?» spurgte han.

«Ja, ja, De ved jo, hvad jeg mener.»

Han rystede paa Hovedet, uoplagt til store Drøftelser . . Skuffelsen havde sat sig til Træthed. Han syntes, at han havde Bekymringer og Besvær, hvor han vendte sig hen, at han ligefrem manglede Tid, de Timer, Dage, Aar, der skulde til, for at faa denne triste, lille Pige selvsikker og lykkelig. «Hvad mener du nu med at spørge mig om det?»

«Er der nogen Mennesker . . Kvinder,» blev hun ved, «som . . det bare er grimt og fælt for?»

«Der er vel nok nogle syge Liljer. Der er nok ogsaa nogle Madammer, hvor det hele sætter sig til Dobbelthage . . Af Fornøjelse over, at de er saa anstændige vel sagtens. Jeg kender ingen. Hvad kommer de mig ved?»

«Saadan er jeg,» sagde hun og vred og vred den ene Haand omkring den anden.

Han slog overrasket med Hovedet, bøjede sig

og kyssede hende paa Panden. «Fordi du ikke har været forelsket,» smilte han. «Ikke for andet.»

«Jo, jeg var,» sagde hun, nu kun opfyldt af at komme til Bunds i det. «Jeg var saa forelsket, jeg kunde være.»

«Saa forelsket som nu?» spurgte han og rynkede Panden.

«Ja, det tror jeg, at jeg var.»

Han gik fra hende, et Par Skridt ud paa Gul vet, hvor han blev staaende og dukkede Hovedet, træt, ked af det. — Det var jo bare et sygt Sind, som han kunde faa sundt, tænkte han. Og forstod ikke, hvoraf hans Tristhed kom.

«Du siger slet ingenting. Du maa sige noget til mig,» bad hun.

Han hørte, hvordan Graaden igen brød frem i hendes Stemme, mærkede, hvor det irriterede ham, saa i det samme for sig et andet ungt, grædende Ansigt, den lille, fremmede Anne Lises, som i Dag havde betroet sig til ham, og som han havde trøstet og forstaaet . . og endnu et, den lille Juliettes. — Er jeg da ikke rigtig forelsket i hende, tænkte han. Eller er det, fordi de andres Graad ikke kommer mig ved.

Han gik bedrøvet smilende hen til hende. «Jeg tror virkelig, du faar mig til at føle mig gammel for første Gang. Ellers vilde dette jo være en Lykke mere . . At blive den, som førte dig op

paa det Bjærg, hvorfra man ser Alverdens Herlighed.»

Da hun bare græd stærkere, tyssede han paa hende, nervøs ved at høre nogen rumstere i Værkstedet neden under. «Om en halv Time har vi de andre. Du vil vel ikke vise dem, at der har været noget i Vejen imellem os.»

Støjen blev tydeligere. Han for op, ude af sig selv over dette Græderi. «Du maa holde op,» hviskede han. «Der kan komme nogen!» Og han saa ængstelig paa Forhænget, der skjulte Vindeltrappen ned til Værkstedet.

Hun blev rolig af Forundring . . hvad var han saa bange for, hvis det var sandt, at hun ikke var nogen Hemmelighed for dem, han skulde staa til Regnskab for. Hun rejste sig og rettede paa sit Haar.

Mens han gik hen til Trappen, kiggede han tilbage for at forvisse sig om, at hun ikke begyndte igen, rev saa Forhænget til Side og raabte ned: «Er det Smeden? Er det Dem, Smed Hansen?»

Trappen knirkede under kraftige Trin, og op dukkede Iris, fuldstændig firkantet i sin Kørepels, og saa forpustet, at hun næppe kunde tale. «Gratulerer,» stønnede hun og rakte to smaa bare Arme frem af Pelsen for at anbringe dem om hans Hals.

Han undgik dem ved at træde et Skridt til-

bage. «Hvor ved De det fra?» spurgte han urimeligt højt. «Her er nogen,» hviskede han, «Fru Hald.»

Hun blinkede forstaaende til ham. Og blev lige henrykt ved med sit: «Gratulerer, gratulerer! Eller til Lykke er det jo, jeg skal sige, Brandt, for at være dansk. Men skidt med saadan Smaating, nu vi er Millionærer.»

Han nikkede smilende til hende, taknemmelig over, at hun ingen Jalousi viste, rørt over, at hun glemte deres Uvenskab af Glæde over hans Held, glad ved, at hun var her. «Og De kommer med i Aften,» udbrød han. «Evert sagde, De var syg.»

«Man er rask, naar ens Venner slaar saadan et Slag,» lo hun, lod Pelsen glide helt af og struttede i blaat Moll og af Sundhed. «Nu kan De jo selv se mig efter, Brandt . .»

«Fru Hald er her,» sagde Godsejeren atter meget højt. «Saa nu kan vi tre have det rart, til Gæsterne kommer.»

«Rart,» sagde Fru Iris. «Nej, vi begynder straks at gøre Gilde. Hvad synes De nu, vi skal tage, Fru Hald, til at drikke Opfinderens Skaal i?»

Fru Hald lod, som om hun ikke hørte sit Navn og gik ind i det andet Værelse for at trække Mødet ud . . men langsomt, omtrent ligeglad . . ikke mere saa ulykkelig eller ydmyg . . Han havde ogsaa sine Fejl! Fru Iris var en Fejl med

det Matrosvæsen . . om det saa aldrig saa meget var forbi imellem dem.

Iris fulgte hurtig efter, men stoppede Godsejeren, der ogsaa vilde med. «Find en af de smaa lette til mig først, Brandt,» sagde hun og blev staaende, til han var vel inde ved Cigarerne.

Saa bruste hun hen imod Vinskabet . . standsede og saa paa Fru Hald, som havde hun røbet hele sin Hemmelighed ved at vide, hvor Vinen var . .

Fru Hald nikkede roligt til hende. «Ja, det er der, Vinen ligger,» smilte hun.

Iris stod et Øjeblik forvirret. — Hun har forstaaet, at jeg vilde vise hende, Pladsen er min, Og hun gør Gengæld. «Jo Tak, Fru Hald,» sagde hun og lod sine Øjne lyne ind i den andens. «Det er mig selv, som har bestemt, at her skulde være Vin, og hvor den skulde ligge.» Og hun gik sindigt hen og tog Glas frem.

Fru Hald blev ved at smile. Tryg, fordi de var tre, overmodig, fordi hun var den smukkeste . . og endnu havde noget tilbage at give . . snoede hun sig ud af sit Sjal og kastede det fra sig. «Hvor er her dejlig varmt,» sagde hun sagte til Godsejeren, som i det samme kom ind. Og hun bøjede sin Hage ned imod Halsen og nød Duften af sig selv.

Det var en Forandring, som nær havde faaet Iris til at bande højt. Og da hun saa Godsejeren rødme lige op til Haaret ved Synet af den elskedes

Yndigheder, svor hun, at selv om hendes Tid var forbi, hvad den ikke var og aldrig skulde blive, denne Snerpe, som allerede havde faaet ham saa meget til Jomfru, skulde ikke hverken komme i Stedet for eller ved Siden af . .

Godsejeren tog sky sine Øjne fra Fru Halds skønne, nøgne Skuldre, som han saa for første Gang. Han skammede sig paa hendes Vegne . . Saadan vilde hun vise sig for fremmede Mennesker, ikke for ham alene. — Hendes Mand har Ret, tænkte han. Balflirt har ødelagt hende.

«Skaal,» sagde Iris, som havde skænket i Glassene og sat dem omkring. «Jeg drikker Millionærens Skaal, Brandt, jeg skal ikke nægte, at han imponerer mig mest! Fru Hald kan tage sig af Opfinderen. Hun er vist mere aandelig anlagt.»

«Mere behøver ikke at være for meget,» sagde Fru Hald og satte sig lidt fra de andre uden at tage sit Glas.

Godsejeren lagde ikke Mærke til det. Det bankede tre smaa Slag paa Døren ind til Dagligstuen . . Mis' Signal. Han trak forundret sit Ur op af Lommen og skyndte sig for at lukke hende ind.

Fru Hald saa, at han modtog hende paa samme hjertelige Maade som før Fru Iris . . eller paa en anden hjertelig Maade, for han var ikke ens imod to Mennesker — Saadan er han mod

dem, han engang har elsket, tænkte hun. Men i samme Nu atter haanlig: Han elsker dem vel endnu.

Mis, som skulde kalde sin Mand til Mønstring, naar alt var i Orden, havde forhastet sig. Et Smut ned hos Kuskens Kone, Madam Andersen . . som hun holdt saa meget af, at hun havde hende til Hjælp hver Gang, der var, hvad Madam Andersen kaldte Storkebesøg paa Slottet . . hvor hun havde grædt hjerteligt over den druknede Nils, havde foreløbig gjort hende uoplagt til Smaating. Alle Vegne manglede det, som kun en dannet Haand kunde udføre.

Godsejeren smilte til hende, bestandig taalmodig med hendes Ligegyldighed i saadanne Sager, og gik for at bøde paa den. Han risikerede ikke sin Magt over Mennesker ved at herse med dem i saa lidt.

Da han var borte, anbragte hun Fruerne foran en halvdød Kaminild og underholdt dem med sine Moderfølelser, som altid faldt hende saa let i Munden, fordi hun trængte til at tale om noget godt . . Noget underligt noget, syntes hun, det var. For Eksempel maatte hun tilstaa, at Børnene, fra de var fem til tolv Aar, ikke interesserede hende ret meget; da var de jo hverken Fugl eller Fisk!

Hun fik Birkebrændet til at blusse og strakte sig Skæret . . Vidunderligst var de jo som spæde, en Del af en selv. Da ønskede hun sig altid, at hele hendes Seng var fuld af dem, at de myldrede som Killinger eller Hvalpe . . Af hendes havde Drengen, som fra første Sekund lignede sin Fader, været den dejligste. Nej . . aa, aldrig glemte hun, hvordan hun, selv jo ikke videre ærværdig, havde moret sig med at holde ham lidt fra sig, naar han skulde have Bryst; staaende i hendes Haand havde han stødt forbitret fra sig med sine tykke Skanker for at komme nærmere, boret sit Hoved ind imod hende, virret med det, lukket sine smaa Øjne og gryntet . . Den lille begærlige Kal!

Hun smilte ved Minderne og saa fra den ene af Damerne til den anden. Ingen smilte igen. Begge sad tavse og saa ud i Luften . . Men hvad skulde hun have saaret dem med. De havde jo selv Børn.

Hun gik videre med de store Piger . . saa yndige de dog var, naar de begyndte at blive til Mennesker! Hendes havde, fra de var tolv Aar, Bevægelser, Barm, Stemme som de sødeste smaa Kvindfolk . . Og saa sig igen om efter et Svar.

Iris synede sine Sko og kom endelig med en af sine langsomme Bemærkninger: «Jeg tror virkelig, det er Evert, der har sagt, at Mødre er de mest kødelige Væsener paa denne Klode. Ente

det saa er Dyr eller Mennesker . . saa snuser de de til Ungerne og bærer sig ens ad.»

Fru Hald saa overrasket op. Hun havde ikke vidst, hvorfor hun ikke kunde lide Fru Brandts Maade at tale om Børn paa. Fru Iris havde Ret! Dette var for megen Oprindelighed.

Mis var nær ved at græde. Aldrig havde hun hørt noget saa raat som en sanselig Moder. Og skønt hun plejede at skaane Enevold for ondt om de Mennesker, han holdt af . . dette skulde han faa, saa snart de var ene!

Da Godsejeren kom tilbage, fandt han sine Damer i en pinlig Stilhed. Det rørte ham ikke synderligt. Han brød sig ikke om at være sammen med dem paa eengang. «Mon Doktor Hald ikke er færdig,» sagde han og vilde gaa igen.

Men Mis, som i den sidste Tid havde et myndigt Væsen over for sin Mand, naar hun tvivlede paa ham, kaldte ham tilbage og gik ham i Møde. «Fik du saa ikke Telegram eller Telefon, mens du var i Svendborg?» spurgte hun sagte.

«Du kan være ganske sikker,» sagde han og klappede hende let paa Armen. «Nej, jeg gjorde ikke, Mis. Men du kan være fuldstændig sikker . . hvorfor kan jeg ikke forklare dig nu.»

Hun blev gladere. Højt spurgte hun ud om Frokosten med Frøken Abildgaard, og mens de sammen gik hen til de andre, erklærede hun, at hun elskede at høre noget om denne lille, yndige

Sangerinde, som dog endelig var noget virkelig ejendommeligt.

Iris spidsede Øren. Mis vidste altid, hvilket Emne hun kunde holde Gemalen tilbage med . . Og stemte i med: «Hvordan synes De, hun ser ud, Brandt? Jeg synes skidt i Overtøj. Men Evert er jo helt væk i hende.»

«Hvordan hun ser ud,» sagde han og smilte. Han drejede en Stol om til Kaminen, satte sig og saa et Øjeblik tavs og lykkelig smilende ind i Ilden.

Iris nikkede . . i Smug og for sin egen Fornøjelse. — Den Tavshed kendte hun: Han havde ogsaa haft det lykkelige og fraværende Smil i Begyndelsen med Fru Hald.

«Hvordan hun ser ud,» gentog han. «Man ved det ikke, for hun er aldrig ens. Hvad hun saa siger, og hun siger de forfærdeligste Ting, har hun store uskyldige Øjne. Til Tider synes hendes Skikkelse smal og rank, og somme Tider synes hun bare saa tynd og lille, at det er en Ynk. Det eneste, der er uforanderligt, det er Tænderne, der altid skinner og ler, hvad der saa er i Vejen.»

Iris nikkede mere aabenlyst, lige glad om han tog det for Bifald eller ej. — Det samme gør dine Øjne, tænkte hun, mens du staar og fortæller mig, at det er forbi imellem os.

Han vendte sig fra hende til sin Kone: «Du vil blive begejstret over, saa beskeden hun er, Mis.

Som Sangerinde har hun jo faaet Blomster fra Hundreder af Beundrere. Hun er taknemmelig for en Gaaseurt! Du skal se, hvor alle dine Sirener vil imponere hende.»

Derpaa til Fru Hald: «De har vel hørt, hvordan jeg traf hende! Fru Herning skjulte hende jo for mig. Saa en Dag i Oktober, jeg kommer ridende gennem Skærris, ser jeg en tynd, brun Pige staa midt paa Vejen og hverken turde gaa frem eller tilbage . . for Dyrebrøl. «Hallo, Godsejer Brandt,» raaber hun glædestraalende. «Vil De købe et lille Liv for to Skilling i gamle Penge.» Jeg springer af Hesten, tager hende ved Haanden og taler saadan til hende: «Hvad hedder du, min lille Pige?» Og hun laver et fire Aars Ansigt: «Anne Lise.» Det var sidste Dag, inden hun rejste, men hun lovede, at næste Gang, hun kom, skulde vi være meget sammen. «Hvornaar kommer De?» spurgte jeg. «Jeg kommer kun, naar jeg har Kærestesorg,» sagde hun. «Da synes jeg, De er her tit?» «Aa, et Par Gange om Aaret.» «Tør jeg spørge, er det den samme, der gør Dem al den Sorg?» «Var det bare den samme, for saa kunde jeg da smide ham væk og tage en ny, men det er de ny, jeg tager.»»

«Fru Hernings Søster!» udbrød Fru Hald. «Som kommer her i Aften? Er hun saadan?»

«Ja, hun er sød,» smilte Mis. «Det er morsomt, at hun skal være her hele Sommeren.»

«Skal hun være her i Sommer?» spurgte Iris. — Nu er det Alvor, tænkte hun og kneb sin Mund sammen . . Hun undte Fru Hald det! Hun undte Fru Herning det! Hun undte Fru Herning det, saa hun næsten glemte at have ondt af sig selv!

«Ja, for det er galt med hendes Stemme,» sagde Mis. «Enevold, var det ikke «Mignon», hun skulde op i, og saa kunde hun ikke for Halsbetændelse.»

«Se, det morer mig nu ogsaa,» smilte han, uden at tænke paa at svare. «Søsteren bilder hun ind, at hun sørger over sin Stemme. Mig betror hun straks det rigtige. «Nu er jeg her igen! Kærestesorg! Ild i Spotterens Hus!» sagde hun, saa snart Fru Herning var ude af Døren. «Men at jeg har mistet min Stemme, det er virkelig sandt. Af Sorg. Hvad er der galt med mig, at jeg aldrig kan beholde den, jeg holder af.» Og saa lo hun pludselig med det friske Gab og alle de blanke Tænder. «Det er, fordi jeg er for lille, jo, det er! Var jeg tre Tommer højere, naaede man ikke at blive saa ked af mig.» Og med sit smertelige Smil. «For saa var jeg ikke saa underdanig . . man bliver ydmyg af at føle sig som saadan en Prik i Verden.»»

«Hun er lidt skabagtig,» mumlede Iris, «ligesom sin Søster.»

Fru Hald vilde bede ham tie med dette, som var betroet ham, og som var saa intimt, men kom

ikke videre end til at tænke Ordene. — Maaske siger han det hele for at gøre mig skinsyg, tænkte hun.

Godsejeren saa paa Iris og sagde strengt: «Jeg svarede hende: gid alle Kvinder var saa betydelige som De, hvad jeg ogsaa mente.»

Saa glemte han Iris og de andre og fortsatte med samme sagte Stemme som før: «Hun svarede: Betydelig . . det har jeg ogsaa troet! Lidt efter at noget har været forbi, har jeg trøstet mig med: det er ham, der var dum, og som ikke forstod mit Værd. Men den, jeg nu holdt af, forstod alting . . klogere og bedre er ingen. Saa nu ved jeg, at jeg ogsaa af Sind er for lille. — Han fik saa travlt. Han havde saa travlt for at faa det forbi, lige saa naturligt og uden Ord, som det var kommet. Hvad forstod jeg . . Han er træt og nervøs, tænkte jeg, jeg maa rejse. Og jeg rejste. Da jeg kom tilbage, var det værre med Travlheden. Men jeg skulde ikke have det forbi uden Ord! Jeg satte ham Stævne, valgte en Variété, for jeg tænkte: i Gøglet og Musikken kommer jeg i mit overmodige Humør; jeg spørger ham: holder du ikke af mig mere, og naar han saa siger nej, hører jeg af Larmen omkring mig, at der er Liv i Verden endda! . . Saa sad jeg der, klam over hele min Krop af Angst. Tiden løb. Jeg turde ikke spørge . . En Klown, som rystede paa Hovedet af sine egne Kunster: «Ich

bin for lilla,» han svarede mig, syntes jeg! Hans: for lilla, blev ved at lyde for mig hele den ensomme Nat. For lille, for lille, for lille!»»

Der blev et Øjebliks Stilhed.

«Jeg vil give Dem et Raad, Fru Brandt,» sagde Iris. «Pas paa Deres Mand. Han er ved at forelske sig.»

Fru Hald lukkede sine Øjne for at presse Taarerne tilbage . . Ikke et Sekund troede hun, at han var forelsket i denne forkrøblede Anne Lise. Men Fortællingen om hende! Og de to andre, der var saa falske imod hinanden og imod ham! Og Iris, Blomsten, som han havde sagt, der maatte være mange af, . . hun var saa plump, at man maatte bede til, hun var den eneste af den Sort i hele Verden! . . Hun, Tora Hald skulde ikke ind i dette Kleresi, aldrig!

Mis, som mærkede, at hendes Mand helt overhørte Iris' dumme Spillen overlegen, vilde ogsaa lade som ingenting og snublede ind i noget, hun ellers ikke vilde have sagt: «Ved du, hvad jeg ikke kan forstaa, Enevold, at hun selv vil fortælle . . Frøken Abildgaard, . . at hun har holdt af saa mange!»

Men han svarede bare: «Ja, er hun ikke underlig.»

Og lidt efter begyndte han igen, lige optagen: «Saa spørger hun mig: «Ved De, hvad der er det værste, Godsejer Brandt? Det værste er, at om et

Aar eller to, saa kommer han lige som de andre tilbage, ved ikke, hvor han har haft sine Øjne, kalder mig den bedste af alle, den dejligste. Og det, som nu vilde faa mig til at skrige af Glæde, det hører jeg paa, kold fra Top til Taa, en Smule flov, ellers ingenting. Triumf, hvad bryder jeg mig om det: Jeg har glemt ham.»»

Og Godsejeren saa fra Mis til Iris og paa Fru Hald, uden at skelne den ene fra den anden. «Hvad synes I om den Blanding! Nu opgiver hun en Stilling, hun længe har kæmpet for, af Lede og af Sorg over noget, hun selv siger, hun har glemt om et Aar!»

Og han stirrede drømmende ind i Ilden . . «Hvor vilde det være en Lykke at have Ungdom og Tro til at gøre hende til Menneske igen, saa stolt som hun er skabt til at være.»

Mis kom i sit moderlige Humør ved at se ham saadan. — Herregud, lille Skind, tænkte hun, han ved slet ikke, hvordan det er fat med ham, siden han taler saadan, at de andre ikke kan tage Fejl.

Hun saa paa Iris, der sad paa Hug og stablede Brænde paa Ilden, og som lavede et ondskabsfuldt Underbid. Og paa Fru Hald, som rejste sig, stiv og bleg. — Og hun lænede sig tilbage i Stolen og tænkte med et Smil: Jeg sidder, som jeg altid sad, og hvor jeg altid kommer til at sidde!

«Hvor skal De hen?» spurgte hun Fru Hald.

«Op at sætte en Blomst i mit Haar,» stammede Fru Hald og blev staaende.

Godsejeren tyssede. «Der har vi de første,» sagde han og gik hen imod Vestibulen. «Faa de store Døtre ned, Mis! Det er Hernings. Nu skal I høre den Stemme, hun har . . bare at tale med . .»

I Forbifarten faldt hans Øjne paa Fru Hald, som stod ret op og ned og kom ingen Vegne, uden at vide hvorfor følte han pludselig en medlidende Ømhed for hende. «Se paa Fru Hald, Mis,» sagde han, «hun passer herinde! Saadan maa den Dronning have set ud, som byggede Nørreager.»

Fru Hald rystede lykkelig og forvirret paa Hovedet under hans kærtegnende Øjne. — Han holder af mig endnu, tænkte hun, det er mig, han holder af.

Da Døren havde lukket sig efter Vært og Værtinde, vendte Iris sit lille rødmossede og rødglødende Ansigt fra Ilden. «Det var da kedeligt, at han ikke fik mig trøstet ogsaa,» sagde hun. «Dem naaede han da at stikke en Sukkersut i Munden.»

Fru Hald satte sig uden et Ord, der hvor hun stod. Og syntes, hun ikke kunde røre sig for Væmmelse.

Anne Lise blev imponeret af Sirenerne, hvor imod hun, i en graa Gadekjole, god nok til Godsforvalterboligen, kun opnaaede at imponere den femtenaarige Gerda, som tilbedte alle, der havde sat Fod paa en Scene, og straks betroede Søstrene sit Indtryk af den fejrede Sangerinde . . Den grimme Ælling lige før den bliver Svane.

Den fejrede Sangerinde var ung, tynd, med usædvanlig bevægelige Træk og en fin, smal Hals. Naar hun var glad, holdt hun af stærke Farver. Af Naturen var hun selv med stærke Farver, brunrødt Haar og smaa røde Kinder, som ikke havde faaet det Mærke, de tyve Aar ellers sætter, dybblaa Øjne, dunkle og lidt ængstelige . . Af Naturen var hun det meste af det, hun var. Dog havde hun nogle smaa nervøse Tribunesmil, som hun i Aften anvendte i det uendelige.

Doktor Hald, som var den første, der prøvede at tale med hende, var nær ved at blive forvirret af at se hende staa og smile forkert til, hvad han sagde. Han stirrede paa et Smilehul i hendes Kind, der kun nødigt gav efter for den sygelige Smilen, og fik Lyst til, som et Barn sætter Fingrene i en Bold, at prikke til det med sin Pegefinger. Alt imens talte han om Musik . . om Teater . .

Hun saa paa Folk. Naar hun var nervøs,

heftede hendes Øjne sig paa et eller andet Menneske, til han blev urolig, spurgte, hvad hun ønskede, eller paa anden Maade viste sig som et levende Væsen. Saa flyttede hun sine Øjne til den næste — Hun stod og saa Lars Kappel her . . hvordan hans skarpe, kloge, fremmede Hoved tog sig ud mellem alle disse flade, lyse Ansigter.

Endelig bestemte Doktoren sig til at spille den Trumf ud, der ellers skulde have været sparet til efter Maden, hvor Menneskesjælen er mere modtagelig: «Har De hørt, hvordan det er gaaet Sara Margrethe Moss?» spurgte han. «De ved vel, det er vor fælles Veninde.»

«Nej, jeg har ikke hørt noget! Kender De Frøken Moss,» udbrød hun og vendte sig hurtig imod ham. «I to Aar har jeg ikke vidst andet om hende, end at hun var i Paris.»

«Der er hun endnu . . fuldstændig færdig . . komplet Eventyrerske — har rodet sig ind i en stor Skandale. Det er meget sørgeligt. Fængsel eller Sindssygeanstalt.»

«Hun var min bedste Ven i mange Aar,» sagde hun og saa for første Gang paa ham.»

«Ogsaa min, som De maaske ved,» smilte han. «Kappel har vist talt om mig. De hørte maaske ikke Navnet før: Hald!»

«Lars Kappel. Kender De ogsaa ham?»

«Jeg har sat Musik til flere af hans Ting,» svarede han og smilte beskedent. «Desværre var

det i den Tid, De studerede i Leipzig. Frøken Moss besøgte Dem ogsaa dernede . . Jeg forsikrer Dem, jeg havde nær slaaet Kappel ihjel første Gang, han vilde fortælle mig, hvordan hun var.»

«Tænk, at De ogsaa kender ham,» gentog hun langsomt. .«Det er sandt, Danmark er et alt for lille Land . . Synes De forresten ikke, at Brandt her ligner ham?» tilføjede hun livligere. Hun kom i Tanker om, at Folk gerne undskyldte den ny Forelskelse med, at Genstanden var den gamle lig, og spurgte, før han kunde svare: «Hvad sagde Kappel om Frøken Moss?»

«De husker jo, hvordan hun var,» smilte han, hensunken i Minder. «Den ene Uge stor Skuespillerinde baade paa Scenen og hjemme. Den næste lille sød en til at passe sin Elskers baade Mad og Strømper, som en fransk Studenterpige. Alt til en Forandring! Kun ikke Sandheden til en Forandring! Ikke engang i de ligegyldigste Smaating.. Hvad var det dog, Kappel kaldte de Mennesker . . »

Hun saa pludselig interesseret paa ham, — Det er da ikke den unge Mediciner, som Sara Margrethe holdt af, tænkte hun. Jo, det er den Fyr, der digtede, komponerede, malede, og som Kappel kaldte «Dilettanten selv i Kærlighed.»

«Kan jeg dog ikke komme paa det,» vedblev han og bankede sig paa Panden. «Jeg har Brug for det. Kappel sagde: skriv en Bog om de

Mennesker! De kender hende, og De kan. De . . de . .»

«De Spedalske,» sagde hun uvilkaarligt.

«De Spedalske,» sagde han og slog et Knibs i Luften. «Ja men det er jo godt! Og jeg skriver den Bog, Frøken, sig Kappel det. Jeg var lidt længe om at opdage, at vi har af dem her paa Egnen. Men læg Mærke til den lille blaa, som staar der og pumper Overretssagfører Herning, Forpagter Jacobsens Kone, i Regelen rolig, borgerlig, tør . .»

Skønt hun ikke længere hørte, hvad han sagde, og hans Stemme skar hende i Ørerne, blev hun staaende, fordi hun ikke gad lede efter en Overgang til at slippe bort. Og hun begyndte igen at se sig om . . efter Forpagteren, som hun kunde lide, Godsejeren, som morede hende . . for deres Skyld var hun her . .

Hendes Øjne standsede ved Godsforvalteren, hendes Svoger, lige som han kom med en af sine dybe Sandheder i Anledning af Kuskens druknede Søn. «Ja, der er jo noget galt i enhver Familie.»

Hun smilte. Nu tænkte han ydmygt paa sin, det vil sige sin Kones, en saa uheldig Familie, at han maatte betegne dens bedste Egenskaber med sin Yndlingsstavelse: over. Svigermoderen overreligiøs, hvilket viste sig ved, at hun gik til Alters mere end een Gang om Aaret, Svigerinden

overmusikalsk, hvad der gav sig Udslag i offentlig Optræden . . Naa, men Godsforvalteren var alligevel god, naar man trængte til at føle sig som et Menneske.

Da Doktoren mærkede, at hun igen svarede med Smil, opgav han at beskrive sine Modeller for paa ny at vække hendes Interesse. «Kappel . .» begyndte han højere. «Kappel prædikede jo som en Grundtvigianer imod de saakaldte Spedalske. De var værre og farligere end nogen anden, fordi deres Sygdom var skjult i store Egenskaber og gerne i Talent. Og var saa smitsom!»

Hun blev ganske rigtig opmærksom ved Kappels Navn, men saa ikke videre elskværdig ud. «Jeg synes, der er nogen, som er meget værre,» sagde hun langsomt. «De Spedalske . . eller vi har ganske rigtig store Egenskaber mellem mange slette. De Mennesker, som jo er jævnt smaa overalt, keder nu mig!» Dermed gik hun.

Siden Forpagteren slet ikke viste sig, Godsejeren tog imod Gæster i det uendelige, satte hun sig med en afvisende Mine hen i en Krog.

Hendes Søster gjorde strenge Tegn til hende. Men nu var hun saa ked af det, at hun ikke kunde styre sig. Hun kneb Læberne sammen og trampede smaat med begge Fødder. Hvor blev ogsaa den Forpagter af, som havde været den første til at lokke hende herop!

Det syntes at hjælpe. Godsejeren kom skynd-

somst hen til hende og sagde, at han jo skulde have den Ære at føre hende til Bords.

Skønt han ikke saa ud til at være i godt Humør, blev hun det straks. «Det skulde jeg bare have husket paa,» sagde hun og lagde sin Arm i hans. «Jeg havde aldrig begyndt med at være fornærmet.»

De vakte en lidt pinlig Opmærksomhed. «Her plejer det at gaa korrekt til,» sagde han, men turde ikke andet end smile af det. «Ja, jeg mener bare, det er dog Synd for Deres Søster, ikke sandt?»

«Jeg vil ikke føje mig efter fremmede,» sagde hun. «Jeg føjer mig efter dem, jeg holder af, til de bliver lede og kede af det.»

Ved Bordet begyndte han med at vise hende, hvordan han kunde spille med sine Gæster som en Jonglør med Flasker . . han fik alle i Aande, enhver til at brillere med sit.

«Vil De tro, at jeg gør disse Gilder af Klogskab,» sagde han og tænkte: det er vist i Virkeligheden klogt. «De Godtfolk, der ser mig som Vært, er nær ved at bande paa, at jeg er Adelsmand. Uden det vilde de tro, jeg var Eventyrer.»

«Eventyrer,» smilte hun. «Gid De var. Der er ikke noget, jeg savner som en Eventyrer, der vilde tage mig bort fra det hele paa en Motorvogn.»

«Nej, Eventyrer, det er jeg mindst af alt,» sagde han og saa højtidelig ud.

Naar han blev højtidelig for saa lidt, brød hun sig ikke om ham. Hun begyndte igen nervøst at se sig om. Hendes Øjne standsede ved Søsteren, der sad et Par Pladser fra dem. «Der er dog een, De ikke kan faa Humør i,» sagde hun, «Bodil.»

«Deres Søster,» smilte han og bøjede sig forbi hende. «Fru Herning,» kaldte han dæmpet. «Efter Bordet faar vi en Indsamling i Stand, Fru Herning, for de efterladte, som skal glæde Deres store Moderhjerte.»

Fru Herning, forgrædt . . i sin evige sorte Silkekjole, som i Dagens Anledning var pyntet med Tyl over en meget skarp Hals, rystede paa Hovedet. «Saa vidt som til at sørge over det økonomiske er jeg skam slet ikke kommen endnu, Godsejer.» Men hun anfaldt dog straks sin Svoger Overretssagføreren, der sad paa hendes højre Haand, for at faa ham til at stille sig i Spidsen for Indsamlingen i Svendborg.

Sagfører Herning saa paa hende, som en Levemand, sortskægget, med bløde Hænder og sylespidsede Negle, ser paa en gammeldags og mager Svigerinde . . tilmed instrueret af Iris, der ønskede at hans Deltagelse skulde have et andet Udslag. Og svarede hende derefter. En enkelt Sætning kom højt og utaalmodigt: «Meget vel, Bodil. Men jeg har nu

som sagt tænkt i denne Sag at stille mig yderst rétiré.»

«Hørte De det,» sagde Anne Lise til Godsejeren . . «Hjemme fortalte han, at nogle Flotheder med at holde Heste og Kutter havde givet ham Ord for at være vigtig. Nu vælger han denne Lejlighed til at vise, at han ikke er det.»

«Jeg stiller mig i Spidsen i Stedet for,» smilte Godsejeren.

«Og han benytter samme Lejlighed til at vise, at han ikke er flot.» Hun efterlignede Hernings Stemme. «Jeg vil anse ti Kroner som passende Bidrag ved denne Lejlighed.» Aa, jeg hader den Slags Mennesker, saa jeg ønsker at gaa paa Hænderne, bare fordi de gaar paa Benene.»

«Jeg giver fem Hundrede Kroner,» lo Godsejeren. «Og fem Hundrede til, hvis jeg maa gaa paa Hænderne med Dem.»

«Hvad bryder jeg mig om Deres Vært-kur,» sagde hun og tømte sit Glas.

«Vært! De siger noget.» Han vendte sig til den franske Frøken, som havde en af de unge Grever til Bords . . for at de borgerlige skulde forstaa, det var en Ære . . sagde hende smukke Ting, saa hun skinnede af Glæde, lagde hende kvikke Svar i Munden, til Greven tænkte: det er jo en ildfuld Dame, og selv tog fat.

«Den lille Mand dernede med Muldvarpehaaret,

Hald,» sagde Anne Lise. «Ham har jeg hørt om før. Hvordan synes De, han er?»

«Vor lille Landlæge. Han udmærker sig ved at have en overordentlig dejlig Kone,» svarede Godsejeren og saa for første Gang til Fru Hald, der allerede sad med Vinkinder og syntes stærkt optagen af sin Herre, Forpagteren. «Og ved ikke at være Psykolog, hvad vi jo ellers alle er nu om Stunder.»

«Jeg ikke,» smilte hun, «undtagen naar jeg er ved at forelske mig. Ellers er alle yndige, bare de gør Kur til mig. Men inden jeg glider i Løvens Gab, ser jeg hver Plet paa hans Tænder.»

«Maa jeg spørge . .» Han tav lidt, havde et Øjeblik hele sin Opmærksomhed hos Fru Hald, som nu med sit syttenaarige Koketteri fæstede en Blomst i Forpagterens Knaphul . . «Maa jeg faa at vide, har De opdaget noget galt ved mig?»

«Ja, det har jeg egentlig,» svarede hun langsomt, selv forundret over, saa meget hun havde opdaget.

«Hvilket altsaa er gode Tegn,» sagde han og tog ligegyldigt en Blomst fra Bordet. «Og hvornaar ophører den Skarpsynethed?»

«Det siger sig selv. Naar man er slugt, saa kan man ikke se,» lo hun. «Men hvorfor sidder De og ser saa vist paa min Forpagter. Er det Damen, De ser paa?»

«Damen er Doktorfruen, jeg talte om før. Er hun ikke smuk?»

«Jo, hun er smuk,» svarede hun og saa beundrende paa Fru Hald. «Og hvor er hun vidunderlig koket!»

«Hvorfor siger De det paa den Maade,» spurgte han og drejede nervøst Blomsten mellem sine Fingre.

«Jeg mener det saadan,» svarede hun. «Det umiddelbare Koketteri der, det er jo bare et Overmaal af Kraft.»

«Koketteri er altid modbydeligt,» sagde Godsejeren og tilføjede hastigt: «Forresten synes jeg slet ikke, at Fru Hald koketterer.» Han kaldte paa sin Tjener, Verner og gav ham lidt utaalmodig en Ordre.

Hun saa stadig smilende og beundrende paa Parret. «Forpagteren er nu ogsaa uimodstaaelig . .»

«De ved vist egentlig slet ikke, hvordan han er, Deres Ven,» udbrød Godsejeren og vendte sig saa brat om imod hende, at det saa ud, som vilde han slaa. «Synes han om en Kvinde, forguder han hende, saa længe hun bliver hos ham, mader hende, vadsker hende, viger ikke fra hende . .»

«Jamen det er jo yndigt,» smilte hun og skød Skuldrene i Vejret. «Jeg kan mærke, bare hvordan han trækker Handskerne paa mig, Finger for Finger ligesom paa Børn.»

»Er hun saa borte, gaaet af Kedsomhed eller

død af det,» vedblev han, «er han ganske lige saadan mod en ny; Individet blæser han paa, han bryder sig kun om Kønnet.»

«Jamen hvad gjorde det med den anden, naar jeg var død. Og jeg blev, til jeg døde, for jeg længes netop saadan efter at blive forkælet og beholdt.»

«Det mener De ikke,» sagde han og vendte sig irriteret fra hende. — Hvorfor begynder hun saa de halve af sine Sætninger med Jamen, tænkte han. Og det djærve Væsen, som passer til Søsteren, klæder ikke hende. Hun er kun sød, naar hun smiler saa smertelig bange og bedrøvet.

Han gav sig til at tale med sin Dame til venstre, mens han holdt Øje med Fru Hald og hørte efter, hvad Anne Lise, nu elskværdig og dannet underholdt andre med. — Det er umuligt, at hun mente det med Forpagteren, tænkte han pludselig og skyndte sig at blive færdig med det, han talte om.

Hun var det ikke med sit. Han maatte vente, og han rømmede sig Gang paa Gang. «Sig mig ærligt,» begyndte han, endnu før hun havde sluttet. «Sig mig nu ærligt,» gentog han og saa hende ind i Øjnene. «Kan De forstaa, hvad det er hos Forpagteren . .»

«Ja, jeg kan!» afbrød hun ham og saa alvorligt igen. «Ja, først er han jo køn, og man

kan lide ham. Men hvis han har særlig Held med sig i Kærlighed . »

Hun dæmpede sin Stemme og saa ikke mere paa ham. «Det er det, at det er den halve Lykke for os at blive attraaet! Den Mand, der bryder sig fejl om Fornærmelse, Tilrettevisning, der glemmer det som alt andet paa Jorden for sin pludselige og heftige Attraa . .»

Han tyssede vredt. «Jeg tror, De vil,» hviskede han. «Deres Stemme, som er saa tydelig . .»

Hun dæmpede Stemmen endnu mere. Men hun blev ved: «Det skal jo overvælde at blive attraaet, det er jo Meningen! Før vi endnu kender hele Lykken . . naar det er den, vi holder af, skal det overvælde os, saa vi glemmer, for Eksempel, hvor besværligt det er med de smaa Børn! Naar det er en anden end den, vi holder af . . og vi mærker det . . bare i et Haandtryk, i en Kompliment, saa slaar vi Øjnene ned og rødmer og skammer os, men vi nyder det! de dummeste af os tror, de er fornærmede, men vi nyder det!»

«En anden siger De?» spurgte han og stirrede paa hende. «En fremmed? Enhver?»

«En fremmed maaske,» sagde hun og saa roligt igen. «Ikke enhver. Den lille Muldvarp, Doktoren der nede . . jeg tror, han kunde blive til et ildsprudende Bjærg for mine Øjne, uden at det rørte mig. Men en fremmed, en som jeg

maaske ikke kunde komme til at holde af, kan et Sekund faa mig til at gløde af Glæde, at sitre af Velbehag. Det er mig . . mig han vil have . . mig finder han værd at eje!»

«Jeg synes, at det er sørgeligt,» sagde han og saa ikke mere paa hende.

»Jeg er saa ked af, at jeg ikke rigtig ved, hvad det er,» sukkede hun. «Enten skal Kvinder være som min Søster . . hendes Sjæl er frossen fast til den Mand, der passede til hende, da hun var atten Aar, saa hun aldrig ser andet, end hvad han ser. Hun bliver mindre af det, men Herregud, hun er lykkelig . . Ja, man skal være saadan! For rokker man først ved deres Love . . ogsaa ved de frisindedes . . ogsaa Deres, Godsejer, De hører jo ikke . . saa ser man, at for naturlige Mennesker bliver der hver sin.» Hun lo lidt. «Min Lov er uden Grænser.»

Han saa sig uroligt omkring. Han syntes, at Tonen ved dette Selskab ikke var, som den plejede, langtfra upaaklagelig. For ham saa det ud, som Fru Hald var saa optaget af Forpagteren, at hun hverken hørte eller saa nogen anden. «Fru Hald,» sagde han og tog sit Glas.

Han havde sagt det saa sagte, at han vilde gentage det. Men hun havde hørt det. Hun maatte have siddet med de halve af sine Sanser hos ham! Til Trods for alle de Mennesker, snarere opildnet af dem sendte hun ham et lykkeligt Smil.

«Hvad er nu det for noget,» sagde Anne Lise, som interesseret saa fra den ene til den anden. «Den smukke Dame elsker Dem jo.»

«Hvad er det, De siger?» spurgte han, satte sit Glas fra sig og sukkede lettet.

«Elsker den smukke Dame Dem, spørger jeg!»

Han saa et Øjeblik smilende paa hende. «Jeg gider ikke nægte det. Jeg stoler paa Dem.»

«Og holder De ogsaa af hende?»

«Nej. Jeg vilde ønske, jeg gjorde det! For hun er det værd . . Men ved De nu, hvorfor jeg betror Dem dette, som jeg ikke behøver! Fordi De skal se, at der er Mennesker, endogsaa Mænd, som kan staa for at blive attraaet . . selv af en, han holder meget af, og som han finder dejlig at se til, god at faa Forstand af.»

Hun rystede langsomt paa Hovedet. «Jamen det er underligt,» sagde hun og smilte, som om hun syntes godt om det.

Paa eet Punkt afveg Nørreagers Selskaber fra andre, der blev ikke holdt Taler. Nu stod til alles Ubehag Iris op og slog paa sit Glas. Mis, der aldrig havde set hende gøre Skandale, men stadig ventede, at nu kom det, gjorde Tegn til Verner om et Glas Vand. Godsejeren rømmede sig.

Iris talte roligt, som var hun vant til det, og uden at sætte sin tørre daglige Stemme det mindste op. Om Maskinen, der var arbejdet paa i tre Aar, som nu var solgt og vilde gøre sin Opfinder

rig . . Om denne Opfinder, som altid havde sagt, der maatte være noget galt med det Menneske, der bestandig havde Uheld med sig. Det havde han sagt, mens han selv kun havde Uheld. Han havde nok været lumsk sikker paa, at Sejren kom. Nu var den der. Godsejer Brandts Skaal!

Godsejeren, som først med et Jag i Hjertet havde tænkt: hvis Salget ikke gaar i Orden . . nu da de alle faar det at vide, blev snart sikker paa, at den Skræk var sygelig. Brevet laa jo her i hans Tegnebog med Ord, der var saa gode som Afgørelse . . Endnu før Taleren sluttede, tilhviskede han Overretssagfører Herning, som nysgerrig bøjede sig imod ham, nogle hastige Oplysninger, fik endogsaa Tid til at trække Brevet frem for at se Køberens Forbogstaver.

Skaalen blev drukken med behersket Glæde, næsten som om man ikke vidste, om denne Dametale var en daarlig Spøg.

Godsejeren mærkede intet. Idet han atter satte sig, saa han lykkelig og triumferende paa Anne Lise.

«Ja, det var igen en forelsket,» nikkede hun. «Fru Jacobsen, ikke sandt? Bodil har tit talt om hende.»

«Hun er anderledes, end baade Bodil og De og jeg kan se,» sagde han og sendte Iris et beundrende Blik. «Hun overrasker altid. Dette var dristigt, fordi jeg lige saa gerne kunde være bleven

vred. Somme Tider er hun slet, somme Tider overvældende god . . imod fattige for Eksempel. Hun er intrigant, forvoven. Hun er, som hun har Lyst til at være. Hun agerer aldrig.»

Hun saa nøje paa ham. — Naa, og Doktoren sagde: hun agerer altid, tænkte hun. «Hende er De forelsket i,» sagde hun med et Nik til hvert af Ordene. «Og det synes jeg ikke om!»

«Det er forbi for længe siden.» Han knyttede Hænderne og smilte. «Aa, men det er dejligt at have det godt med dem, man engang elskede . . Mis,» kaldte han. «Mis! Er det tilladt at drikke med Værtinden?»

Men Mis, som sad og tænkte: her maa være noget galt, siden han ikke har sagt noget til mig, dette er et eller andet Fif af Iris, kunde ikke andet end ryste paa Hovedet, bleg lige ud i sin lille Næse. «Jeg har det ikke godt lige i Øjeblikket,» mumlede hun og vilde rejse sig.

Han saa strengt paa hende. «Du er en net en at overraske,» smilte han. «De er da mit Vidne, Fru Herning, at min Kone altid har sagt, hun elskede at overraskes. Og vil De nu se.»

Mis gjorde Vold paa sig selv — maaske vilde han virkelig overraske mig, tænkte hun, kom sig, lo og drak med ham.

«En til,» sagde Anne Lise. «Ens egen Kone.»

«Og det er jeg stolt af,» nikkede han. «Det

er ogsaa længst forbi . . Og saa daglig ses . . Og alligevel!»

«Ja, vi slipper Dem aldrig,» lo hun. «Ved De hvorfor . . Fordi der aldrig er fundet en saadan Tro i Israel.»

«Vi?» spurgte han og saa hende ømt og ivrigt i Øjnene.

Hun lo bare, hun vidste ikke, hvad hun ellers skulde gøre med disse forlibte Øjne i sine. Af Generthed lo hun med Munden vidt aaben.

Hans forelskede Blik flyttede sig til det friske Gab, hun slog op. «Hvis jeg nogen Sinde kommer til at holde af Dem, saa kysser jeg de Tænder en for en,» hviskede han.

Hun rødmede. «Alle Sangerinder har smukke Tænder,» sagde hun saa for at slaa det hen. «Og deraf ser man, at Gud er til.»

«De inderste Tænder med,» hviskede han og lagde under Bordet sin Haand paa hendes Knæ.

Hun holdt op at smile og trak Vejret i smaa, hurtige Drag.

«Tror De, at jeg faar Lov til det?» spurgte han.

Hun rystede ganske svagt paa Hovedet, mens hun saa frem for sig med sine taagede og ængstelige Øjne.

Han saa forundret og henrykt, hvordan hun blev siddende der, rød, uden at røre sig, ligesom under en Fortryllelse, hun ikke kunde hæve. «Du holder jo af mig,» hviskede han.

«Nej, jeg gør ikke, det tror jeg ikke, jeg gør,» sagde hun, aandeløs, som gjaldt det at forsvare sig imod en haard Beskyldning. Saa tilføjede hun sagte: «Jeg skammer mig.» Og smilte ganske lidt. «Men jeg nyder det.»

Hans Haand forsvandt af hendes Skød, han rettede sig og saa paa hende. «Nej Tak.»

«Barbar, Bonde,» smilte hun og trak sin Skulder lidt i Vejret, som om hun frøs.

«Jeg vil ikke eje saa meget som et Smil af Dem, uden jeg har hver Smule,» sagde han og gav sig til at spise.

«Nej, lad være at spise nu; hør paa, hvad jeg vil sige,» bad hun og lagde et Sekund sin Haand paa hans. «Hvorfor skal alting være saa tungt og groft . . Somme Tider naar jeg har det godt med et Menneske, saa faar jeg saadan Lyst til at bøje mit Ansigt hen til ham og bede: aa, klap min Kind lidt, eller kys min Mund en eneste Gang. Det forstaar De ikke. Mine Kinder, de er saa slemme til at tørste efter et Kærtegn. Nej, De forstaar det ikke.»

«Det gør jeg ikke, Gudskelov,» sagde han og blev ved at spise.

Hun saa lidt paa ham. — Det er ogsaa det samme, tænkte hun. Forresten bliver han god igen lige saa sikkert, som det vilde være det bedste for mig, om han aldrig saa til den Side, jeg var.

Hun fik ogsaa fat paa Kniv og Gaffel og skar

løs paa sin Mad. — Ved jeg nu ikke, hvor det fører hen, tænkte hun. Aa, jeg havde vist mine Formodninger, før jeg kom. Og jeg kom alligevel. Og jeg forelsker mig i ham. Og jeg faar alle Ulykkerne om igen. Alverden vil han forlange af mig, af Klogskab og Finhed og Fanden og hans Oldemoder. Jeg, som havde lovet mig selv at lede Verden rundt efter en, der som Forpagteren af den ene Grund kunde lide mig, at jeg var Kvinde og han Mand . . netop den Kvinde.

Hun drak af sin Vin for at blive gladere og sad og stirrede træt ned i Glasset. Dette med Brandt var kun for den, der var uskyldig, stolt, ung. Alle de Kærtegn, som skulde skjules og glemmes, Vaner, som skulde forandres, Meninger med. Interesser, som skulde opstaa, før hun vandt ham helt Det vilde hun ikke! . . For saa, naar hun havde naaet at danne sig efter ham, legemligt og sjæleligt, at miste ham . . af en helt ny Grund, altid af en ny Grund. Og vel altid af den samme.

Hun tog sig til Hovedet med begge Hænder, som vilde hun løfte alt Haaret af. Inde i det Hoved dirrede det igen med Klownens ynkelige Stemme: For lilla. Hvad var der ellers i Vejen med hende. Hun kunde ikke glemme sig selv nok! Det var, som Kappel sagde, ikke for ingenting, at «jeg» stod saa stort i hendes Breve. For lille.

Hun lukkede et Sekund Øjnene. Nu saa hun

ikke alene ham ved de Ord. Ogsaa andre, hun havde holdt af. Ikke som de havde elsket hende. Som de havde pint hende! Da de gik fra hende! Og da de kom igen . . fordi hun atter var ny nok, eller fordi andre havde været endnu daarligere! Hun vilde ikke mere!

«Anne Lise,» kaldte Fru Herning, som havde faaet røde Pletter paa Kinderne ved at se sin Søster sidde saadan. «Hør efter.»

Hun for sammen og smilte. Denne strikse og omsorgsfulde Tone, der lød ligesom: Puds din Næse, mens hun var ganske lille, gav hende Fornemmelsen af at vaagne til en tryg Hverdag. Herregud, der var ingenting sket. «Nu skal jeg sidde pænt,» hviskede hun og nikkede mildt. Den Søsters Kærlighed var det eneste, der stod fast her i Verden.

Overretssagfører Herning, Egnens forsigtige, store, self-made-man talte nu for Opfinderen, Christian Enevold Brandt med latinske Citater og med nogle korte klare Fakta. Køberens engelske Navn udtalt med Kartofler i Munden.

Det var en Tale, som var til at forstaa. Stemningen steg. Man raabte om alt det, Brandt havde lovet, naar den Maskine var solgt. Fru Herning skulde have sit Dækketøjsskab fyldt, og en af Greverne en Luftbro over en Pyt Vand i sin Have.

Mis havde faaet alle Kulører af Glæde . .

Max Herning kendte hun. Den Tale af ham betød, at Børnene havde deres Penge igen! De skulde ikke bøde for deres Moders Letsindighed! Deres Moder havde haft Lov til at stole paa deres Fader. Selv var de de dejligste Børn i Verden! «Enevold, hvad faar jeg?» raabte hun og overdøvede alle andre. «Du husker vel nok, at du har lovet mig et nyt Drivhus,» tilføjede hun bange for, at nogen skulde forstaa det rigtige . . Han havde ikke lovet hende mindre end forhaabentlig en Søn til.

Godsejeren svarede anstrengt elskværdigt paa det altsammen.

«Det er som i Teatret, naar alle klapper . . Man maa juble med,» sagde Anne-Lise, som altid blev glad i Tummel. «Se paa den yndige, lille Gerda, hun kan ikke sidde stille af Glæde. Det er jo ogsaa en stor Lykke, De har trukket ind i dette Hus ved Haarene, Godsejer!»

«Tænk, jeg synes, det er saa lidt,» sagde han og saa paa hende med sine bedrøvede og ærlige Øjne.

«Saa lidt,» gentog hun og saa usikkert paa ham.

«Imod at vi to sidder her og er ved at forelske os i hinanden.»

«Forelske . . forelske» vrissede hun. Hun standsede. Hun gad ikke forstille sig nu og kunde heller ingen Ord finde til det — Han siger,

at det er saa lidt, tænkte hun . . Han mener det. Alt det han har tænkt og arbejdet, og Kones og Børns Glæde, det synes ham i Øjeblikket intet imod det, at denne lille Smule Pigebarn om lidt bliver hans. I Tanker lo hun højt. Jamen kære, Vorherre, hvordan kan du tro, at noget Hjerte kan modstaa det.

«Hvad i Verden sidder De og ler af selv?» spurgte han.

«Jeg ler ikke,» sagde hun og blev alvorlig. «Jeg tænker paa det, De har sagt om Arbejde,» tilføjede hun lidt efter og krummede febrilsk sit Brød. «Det er sandt, at det engang imellem maa og skal lykkes for en! Talent, det er jo bare det samme som Instinkt hos Dyrene! Men Dygtighed, det man Tomme for Tomme erhverver sig. Jeg har ogsaa arbejdet med en bitte lille Stemme! Nu skal De se, hvor vidt jeg er naaet, . . nu om lidt, naar jeg synger for Dem.»

«Vil De synge i Aften?» spurgte han og stirrede paa hende. — Mon hun husker, tænkte han, at hun endnu i Gaar sagde: jeg kan ikke synge, naar jeg ikke er lykkelig forelsket.

«Jeg ved det godt,» sagde hun og virrede med Hovedet, som om hun forstod hans Tanker, og de generede hende.

«Verner,» kaldte han. «Over hos Godsforvalteren . . Frøken Abildgaards Luth. Spring Verner.»

«I det grønne Gæstekammer, Hansen,» sagde

Fru Herning, som var bleven opmærksom, da Godsforvalterens Navn blev nævnt. «Det skal da ikke være ved Bordet, Anne Lise, som Harald ikke kan lide.«

«Jo, det skal være ved Bordet,» svarede Anne Lise uden at se paa hende. «Men først maa jeg være pæn.» Og hun rakte langt ind over Bordet efter Blomster og modtog fra alle Sider store Klasser Sirener, som hun stak i Bryst og Haar, lige glad hvor det traf. «Jeg vil være en hel levende Busk Blomster. Tror jeg ikke, at jeg er pæn, saa kan jeg ikke synge!»

«Det gør jo ondt,» sagde Godsejeren, som fulgte hver Stilk, der boredes ind i hendes tætte Haar.

«Tænk, at jeg skal synge i Aften,» sagde hun og blev ved at stikke Blomster i Haar og Bælte og Bryst. «Og saa for Dem, som vist slet ikke kan lide Sang. Jeg ved, hvad jeg først vil synge. Musikken er bare af mig. Men Ordene . . Ludvig Holstein, ham kender De, ikke sandt? Engang jeg laa for Døden sendte min Ven mig hans Digte, og jeg kom mig. Det er virkelig sandt. Pludselig vilde jeg leve!»

Hun blev febrilsk ved at tale, til Luthen kom, saa rejste hun sig midt i en Sætning, lagde dens Baand om sin Hals uden at agte paa Blomsterne, som dryssede fra Haar og Bryst ned omkring hende . .

Gerda raabte: «Mis! Moder, se, nu er hun bleven Svane,» og tav forskrækket i den dybe Stilhed, der var bleven.

Anne Lise sendte hende et af sine smaa, nervøse Tribunesmil. Saa løftede hun Hovedet, lukkede Øjnene halvt og sang:

«Kys mig paa Øjnene, Sol!
Skønt de fortjener det ej.
Under de lukkede Laag
baner sig Taarerne Vej.
Milde, medlidende Kys
strejfer mig kærlig og blidt — —
Tak, at du kysser mig, Sol,
skønt jeg har syndet saa tit!»

. . . . . .
. . . . . .

Ved Siden af den saakaldte Spillestue, hvor en Del af Selskabet var søgt hen for at begynde med Billard og ende med Baccarat, i et Rygeværelse, som aldrig blev brugt, sad Anne Lise og Forpagteren i Sofaen ved en Whisky og vilde reformere Verden . . Hun vilde reformere Verden i det, der kaldtes Kærlighed, og han sagde ja, fordi hendes Stemme var saa rar at høre paa til en Cigar.

Hun sad og klaprede smaat med sit Glas i Bordet, ude af Stemning her i denne tomme Stue, ærgerlig fordi hun saa let var kommen i Stemning

før . . Væk skulde al den Højtidelighed, der var, sagde hun, den gav kun ødelagte Mænd og frække Fruentimmer. En oprigtig og gensidig Lyst til hinanden, det var det eneste, det gjaldt om, det var Forelskelse og kunde blive Kærlighed . . Børn vilde der altid være Mødre til at tage sige af, lige saa mange som nu.

«Ja,» sagde Forpagteren, skønt han syntes, at dette ogsaa lød svært højtideligt.

Hun holdt op at klapre med Glasset, betænkelig fordi hun fik saa ubetinget Medhold. «Men hvis vi nu raadede over at faa det anderledes, tror De saa, vi turde?»

«Nej.»

«Nej, for jeg skal sige Dem . . min Ven vilde skrive en Bog om en, der var uskyldig og fin, og som alligevel syntes som jeg. Men det turde jeg ikke. Vent, til du har set en uskyldig være saadan, sagde jeg!»

Iris viste sig mellem Portiererne ind til Billardstuen. «Brandt leder efter Dem,» sagde hun. «Og vil have Dem til at rende med et Kagefad og samle ind til de efterladte.»

«Nej, nu er jeg saa ked baade af de levende og de døde,» svarede Anne Lise. «Jeg vil være i Fred.»

«Ja vel,» Iris lod Portiererne gaa sammen igen og forsvandt.

De andre sad lidt tavse. «Hvorfor er Deres

Kone saa rar imod mig?» sagde Anne Lise. «Hun og den lille Gerda har plantet sig for Fødderne af mig hele Aftenen.»

Forpagteren, som havde tænkt sit derved, stirrede tankefuldt i sit tomme Glas. Først havde han tænkt: Fru Herning skal drilles; siden: en kjøbenhavnsk Rivalinde er bedre end en her paa Egnen; sidst: Brandt skal vindes tilbage med en morderlig Finhed.

«Hvad Forpagter, De kan da gerne svare,» sagde hun, saa nervøs, at hun ikke taalte at vente paa det ligegyldigste Svar.

— Nej, hvad jeg skulde svare for, tænkte han og bestemte sig med et Ryk til at fylde sit Glas igen. Hun her ser sort nok paa Tilværelsen endda.

«Det passer jo slet ikke med det, De har sagt mig om hende, Forpagter.»

«Alma har altid holdt af Musik,» sagde han. «Hun har s'gu mange Gange tvunget mig til at spise med Skuespillerne, naar der har været noget i Svendborg.»

Nu hun fik Svaret, hørte hun næppe efter. Hun drak to, tre Gange af sin Whisky, vendte sig saa rask om til ham og sagde aandeløs, som bestemte hun sig endelig til at tilstaa: «Saa De mig i Aften ved Bordet?»

«Ja, jeg lagde Mærke til Dem flere Gange,» smilte han.

«Og hvad tænkte De?»

«Jeg tænkte, det er tydeligt nok, at her som overalt bliver jeg Nummer to, naar Godsejeren viser sig.»

«Nej, om mig! Hvad tænkte De om mig?» Hun stak sin Arm ind under hans og vedblev paa samme aandeløse Maade. «Jeg holder af ham endnu, saa jeg i dette Øjeblik synes, jeg vilde blive gammel og grim og uden Stemme for alle andre, bare jeg betød noget for ham et Døgn hvert halve Aar! Saa dette ny, som fik mig til at synge, som De selv hørte, Forpagter. Og De ved, hvad jeg har fortalt om den store Komponist, som jeg næppe kender, og som jeg elsker, saa jeg altid i mine Tanker synker paa Knæ for ham. Og med alt det, som jeg føler oprigtigt, ganske som jeg, da jeg var Barn, kunde være ærlig Veninde med mange, har jeg allermest Lyst til at løbe bort fra alle Højtidelighederne til Spanien med Dem, Forpagter. Jeg ser os køre ganske langsomt paa de hvide Veje i Alhambra og Granada . . Fod for Fod, for Solen steger, og Hesten skal heller ikke døje noget. Ja, det vil jeg allerhelst.»

Forpagteren sagde ingenting, skønt han forstod, han skulde. Han nøjedes med at lade sin ene Finger glide kærtegnende ned ad hendes Arm.

«Hvad synes De om saadant et Menneske, Forpagter. Hun er baade til at græde over og til at skrupgrine af, synes jeg.»

«Jeg synes, hun er sød,» sagde Forpagteren og gentog sit Kærtegn.

Hun greb ham om Hovedet med begge Hænder og saa koldt og alvorligt paa ham. «Rent ud! Finder De noget sygt ved mig . . fordærvet . . abnormt . .»

«Herregud,» sagde Forpagteren og trykkede sin Kind op til hendes Haand. «Bare De kunde se Deres eget lille Ansigt.»

«Ved De, hvad det er at være spedalsk. Ikke det fra Bibelen,» sagde hun og slap ham. «Jo, Navnet derfra paa den værste legemlige Sygdom . . som dog viste sig ved Bylder, sagde Kappel, saa andre kunde tage sig i Agt . . det skulde sættes paa den værste sjælelige Sygdom, som skjules af yndigt Ydre og yndige Egenskaber, sagde han. — Aa, han har døjet saa meget med de Mennesker. Det viser sig ved Upaalidelighed . . i de mindste Ting og i Venskab, i Penge, i Kærlighed . .»

«Spedalsk lyder svært uappetitligt,» smilte Forpagteren, som syntes, at nu maatte der gøres noget for at mindske paa Alvoren. «Godsejeren kalder det moral insanity og beskylder mig . .»

«Jeg tror, jeg er det i Kærlighed,» sluttede hun.

Han saa lidt paa hende og smilte. «Saa har jeg s'gu ogsaa været spedalsk i min Ungdom. Jeg syntes s'gu tit om flere paa een Gang.»

Hun blev pludselig rolig . . fordi dette rolige, tørre Menneske var som hun og tænkte som hun.

«Ja De, en Mand! Og saa saadan en . . En frisk Fiskerdreng . .»

«Fra Frederikshavn,» lo han. «Ja netop. Og saa havde jeg den Vane at sige det rent ud, naar der var en Pige, Dame, jeg vilde have. Jeg syntes, det var en Ære, for det viste, at jeg fandt noget ved hende. Passede det hende ikke, stod det hende frit for at vinke af.»

«Naa, saa De syntes, det var en Ære! Ja, jeg med,» sagde hun og smilte af det forsorne Sprog, han fik, naar han talte om sin Ungdom. «Det hele er dog mest til at le af, Forpagter. Sammen med Dem.» Hun lo igen. «Og hvordan er det, Kjole misklæder Dem. Hvis jeg skal til Spanien med Dem, maa jeg saa bede om Dem i Arbejdstøj med blød Skjorte, værsgo.»

«Vi skal ikke til Spanien. Jeg er for gammel. Jeg ved, hvordan det ender. Det keder mig at blive smidt væk.»

«Jamen, det er jo det, jeg altid siger. Siden alt, hvad der er frivilligt, hører op, skal en jo smides væk. Det bliver altid mig, fordi jeg er trofast. Nu kunde vi to jo være trofaste sammen indtil Døden.»

«Ja, hvis De nu ikke havde set Brandt,» sagde han og kneb det ene Øje til.

«Aa, Brandt, det er ingenting,» sagde hun og blev alvorlig. «Ved De, hvad jeg tilmed tror. Jeg tror, han er ulykkelig forelsket i Fru Hald. For

efter Bordet sagde han til hende i en nonchalant og kølig Tone, lige som de havde skændtes om det før: «Skal vi to saa siden spille Plat og Krone om Villaen i Kjøbenhavn?» Og da hun sagde nej, saa han bedrøvet paa hende og drejede sig om paa Hælen . . Saa skulde jeg oven i Købet fortrænge hende! Saa stor og pragtfuld hun er Nej, jeg er ked af de korteste Straa. Jeg strider imod til det sidste.»

«Det er det rigtige, Skaal!» sagde Forpagteren og stødte sit Glas imod hendes.

Godsejeren kom ind. Med en travl og ærgerlig Mine satte han en Bakke, der raslede af Penge, foran Anne Lise. «Jeg kunde ikke vente paa Dem. Folk er ved at tage hjem,» sagde han, uden at se paa hende. «Det er ingenting, jeg har faaet. Vist næppe fire Hundrede.»

«Jamen, det er da mange,» udbrød hun. «Og saa sagde Max Herning, Folk ikke havde Penge paa sig ved en Middag.» Hun vilde tælle Pengene, men maatte stadig begynde forfra. — Han er jaloux, fordi jeg sidder her med Forpagteren, tænkte hun. Han er jaloux, Manden. Og hun saa lykkelig paa ham. «Forpagteren og jeg sidder her og er nær ved at kede Livet af hinanden.»

Hans Ansigt klarede op. Men han lod endnu, som om han ikke havde Tanke for andet end den Indsamling. «Jeg sneg mig igennem, hvor Max Herning spiller Billard,» sagde han. «Men ved

du, Forpagter, hvormed du kan smigre dig ind hos din Dame . . vi skal imponere Herning og give ham et godt Eksempel . . ved at springe de Par Skridt hjem og hente fem Hundrede Kroner fra mig, som ikke ejer saa mange Kontanter.»

Anne Lise saa forundret op . . hun syntes, hans Stemme slog over, som tvivlede han, i det samme han sagde det, om at den anden vilde . . Hun skottede til Forpagteren, som sad og trak fortvivlet i sit Skæg, og holdt betuttet op at tælle Penge.

«Og helst lige saa mange fra dig selv,» vedblev Godsejeren. «Er det ikke sandt, Frøken Anne Lise?»

— Han er saa bange, at han glemmer sin Jalousi, tænkte hun. Han havde aldrig begyndt paa det, hvis han havde husket sig om! Og hun smilte ængstelig til Forpagteren. «Jo, værsgo, rige Forpagter. For min og de andre fattiges Skyld.»

«Jeg kan i det højeste give tre Hundrede,» sagde Forpagteren langsomt. «I hvert Fald til jeg ser, hvad der trænges til. Herning er mig ligegyldig.»

«Saa maa du tage syv Hundrede for mig . . syv Hundrede,» sagde Godsejeren, nu fuldstændig rolig og saa vist og truende paa ham. «Naar Frøken Abildgaard præsenterer Herning Pengene, maa der være mindst fjorten Hundrede.»

«Jeg har ikke saa mange liggende,» sagde Forpagteren.

«Det ved jeg da, du har, naar du fik halvtredje Tusind fra din Købmand i Aftes,» for det ud af Godsejeren. Han fortrød det, trak nervøst Ansigtet sammen, som om han ventede at blive slaaet. — Nu staar jeg her og nagler fast med Tretommersøm, at han har dem, tænkte han. Og ikke vil.

«Jamen hvad gør det, at det ikke er kontant,» sagde Anne Lise og rodede rundt i Pengene uden at turde se op. «Læg et Papir.»

«Jeg har ikke flere Penge, som jeg tør betragte som mine,» sagde Forpagteren.

«Læg et Papir,» gentog Anne Lise. «Vi har o overbevist Herning.»

Godsejeren var bleven bleg. — Nu da han ved, min Maskine er solgt, tænkte han og rettede sig. Han maa jo være bleven gal. «Saa gør vi det,» sagde han, tog et Blad ud af sin Tegnebog og skrev . . langsomt. — Det er umuligt, at [illegible]n vil saare mig saa haardt, tænkte han og smilte pludselig til Forpagteren for at give ham Anledning til at gøre det godt igen. «Jeg synes s'gu ikke, du kan være det bekendt, Forpagter. Men nu taler vi ikke mere om det.»

Han saa fra Forpagteren, der ikke fortrak en Mine, flygtig til Anne Lise, som bare var optagen af at pille visne Sirener ud af sit Haar, skrev sin Seddel færdig, tog Pengene og gik, rank som et Lys.

«Hvor kunde De ydmyge ham, mens jeg hørte paa det,» hviskede Anne Lise. «Jeg elsker ham. Jeg glemmer Dem det aldrig!»

«Det er noget, De slet ingen Forstand har paa,» sagde Forpagteren og tændte sig en Cigar.

Hun sad lidt og grundede med begge Hænder omkring sin Pande. «Hvorfor gjorde De det?» spurgte hun og tog hans Haand. «Det skal De sige mig. Er han upaalidelig med Penge? Er han, som vi talte om før?»

«Naar et Menneske endelig har sat en Grænse,» sagde Forpagteren og vred sin Haand ynkelig i hendes, «saa kan det s'gu ikke nytte at overskride den ved første Lejlighed.»

«De har altsaa sagt ham det før . .» sagde hun langsomt . . «Men nu er det anderledes,» tilføjede hun hastigt. «Forpagter! Nu bliver han rig og vilde være en Slyngel, hvis han ikke betalte tilbage.»

«Det vilde han s'gu ogsaa altid gøre,» afbrød han hende. «Hvis han bliver rig.»

«Er det ikke sikkert? Er det ikke sikkert, at han bliver rig?»

«Jeg er lige ved at tro det. Men man ved ikke noget med Mennesker, der altid ser saa lyst paa Sagerne, som det er dem behageligt.»

«Altsaa er han saadan,» sagde hun og lukkede et Øjeblik træt sine Øjne.

«Og det, der er tilladeligt for ham, det gaar

s'gu ikke for os andre, der har den tørre Forstand,» sluttede Forpagteren.

«Men det er sikkert, at han tror paa det selv. Det saa jeg,» sagde hun og rejste sig.

«Det er det. Han tvivler s'gu ikke et Sekund,» sagde Forpagteren. «Ellers var det nemt nok at sige saadanne Mennesker Sandheden.»

«Aa, De har gjort mig saa ked af det, Forpagter,» smilte hun og lagde sin Haand paa hans Skulder. «Grænse! Hvad skal saadan et pænt Menneske sætte Grænser for? Er De ikke Socialist, Forpagter? Og er De ikke rig? Og det tilmed med arvede Penge! Og saa sætte Grænse for de Par Kroner.»

«Herregud,» sukkede han. «Forfra! Damer kan ikke med den Slags. Grænsen er ikke sat ved denne Lejlighed, lille Frøken! Mine arvede Penge er for længst væk! Kender De et Ord, der hedder Frihed? Naa! Det er det eneste af dem alle sammen, jeg endnu sætter Pris paa. Frihed faas kun for Penge. Har jeg Penge, kan jeg endogsaa stikke af fra mine Drenge uden at være en Slyngel. Jeg giver s'gu ikke en Stump af min Frihed væk for at drille Herning, den Laps, eller lignende.»

«Nej,» sagde hun og slap ham.

«De kan komme og forlange en Stump af den,» smilte han. «Og De skal faa et stort Stykke.»

Hun gik hen til Billardstuen og kiggede ind.

«Han er der ikke,» sagde hun og lod Tæpperne falde sammen igen. — Jeg faar ikke Fred, før jeg har set ham være som ellers, tænkte hun. Det er umuligt at forvinde det Ansigt.

«Ved De, hvad jeg tænker paa, Forpagter,» sagde hun, mens hun atter satte sig hos ham. «Jeg fortalte Dem vist ikke, at Brandt vendte sig fra Fru Hald til mig og spurgte: «Vil De da, lille Anne Lise? Vil De med til Kjøbenhavn . .» Nu tænker jeg paa . . Jeg kan jo sagtens finde et Ærinde derind, hvis det kan gøre ham en Smule glad. Maaske synes Bodil, det er upassende, det sagde jeg ogsaa. Men saa mener Deres Kone, vi kunde følges alle tre.»

«Skulde det gøre det bedre,» sagde Forpagteren.

«Ja, det vil jeg!» sagde hun og rejste sig igen. «Selv om jeg ogsaa svor paa, at det gjorde jeg aldrig i Evighed.» Hun bøjede sig ned til ham og hviskede, skønt ingen kunde høre dem. «Giv mig Ret i det ene, Forpagter. Der maa være nogen derovre, hvis det ikke gaar, som han venter.»

«Ja,» sagde han og tænkte: Paa den Maade er det s'gu vist dog, at den Mand holder sig saa lige.

Hun lyttede ind til Billardstuen og gik derhen. «Ja, nu er han der.» Lidt efter, dæmpet. «Og Fru Hald er der og staar og ser forlibt ud. Naa,

saa har hun fortrudt sit Nej! Og jeg beholder mit.»

Hun stirrede spændt derind. Godsejeren og Doktoren havde et Bord for sig og spillede, tavse og alvorlige, et Spil, hun ikke kendte, Godsejeren med Ryggen til hende. Fru Hald stod over for ham og søgte at fange hans Øjne. «Nu faar jeg virkelig ogsaa Lyst til at spille,» sagde hun meget højt . . et Par Gange. Men han saa ikke op. «Det var da morsomt,» sagde han bare. «Nu kommer det, min gode Doktor, nu kommer det.» Og han lagde triumferende sine Kort frem.

Hun blev staaende længe . . Fru Hald blev mere og mere forpint. Doktoren sad med en Mine, som kunde han ikke taale at tabe, ophidset, spydig. Godsejeren hverken hørte eller saa, han spillede; da Modparten et Øjeblik betænkte sig, hørte hun ham raabe: Faites votre jeu, monsieur. Det Udtryk kendte hun fra Romaner. «Forpagter,» kaldte hun. «Kom her hen og sig mig, om det er Hasard, Hald og Brandt spiller.»

«Ja, for de tog sig et lille Kvarter før,» svarede han uden at flytte sig. «Doktoren tabte nogle Tusind. Nu skal han vel have Revanche.»

Spillet interesserede hende . . fordi den samme stadig tabte. Hun hørte nøje efter, regnede ud. Nu havde Hald tabt tre Tusind. Nu fem. Endelig vandt han to, tre Gange i Træk. Derefter tabte han i det uendelige; saa blev hun træt og

gad ikke følge med. Stakkels Fru Hald stod, stor og majestætisk, og saa ud, som om hun skammede sig.

Nu var de oppe paa tolv Tusinde. De blev ivrigere. Hurtigere og hurtigere syntes hun, de spillede. Hald slikkede uafbrudt sine Læber. Godsejeren raabte sit: Faites vos jeux, messieurs, hver Gang han selv spillede.

«Aa, jeg bliver saa rasende af at se paa den Doktor Hald,» sagde hun og gik pludselig tilbage til Forpagteren. «Hvad i Verden spiller den Idiot for, naar han er bange . . Sig nu noget til mig, Forpagter. Jeg er ked af det.»

«Hvad mener De om, at jeg følger Dem hjem,» sagde Forpagteren.

«Nej, jeg maa blive. Jeg synes, jeg maa blive,» sagde hun paa sin aandeløse Maade. «Ved De, hvad det er, jeg ikke forstaar. En Mand som Brandt . . naar han er som herinde før, saa kommer det af, at Penge egentlig er ham saa ligegyldigt, ikke sandt?»

«Jo.»

«Jamen saa maa han ikke blive saa ophidset af at spille om Penge, at han ikke mærker, at den, han holder af, er nær ved at græde. Fru Hald staar og stirrer paa ham . . som var hun baade købt og solgt. Han er lige glad! Han spiller. Det gaar ikke sammen med det andet, Forpagter.»

«Saadan er han heller ikke,» sagde Forpagteren. «Saa bryder han sig ikke om Fru Hald. Eller hun er ikke i Kridthuset for Tiden.»

Hun saa lidt paa ham og smilte. «De er dog saa rar og klog, Forpagter.» Igen febrilsk: «Men hvad sidder De egentlig her og tænker paa Timevis. Deres fjollede, fikse Ide, at vi maa skynde os at dø, naar vi har det nogenlunde?»

«Noget derhen ad,» smilte han. «Hvordan Folk dør i Aviserne og rundt omkring. Altid ender det skidt. Jeg sidder og vælger Datoen selv, Dødsmaaden, Humøret.»

Hun sukkede og lænede sig tilbage med lukkede Øjne. «Ja, De er god til at opmuntre en ældre Dame, det er gaaet lidt tilbage for,» sagde hun uden et Smil.

I Stilheden hørte de hvert Slag paa Billardkuglerne. «Gud ved, hvordan Herning og Greverne faar afgjort det Væddemaal,» sagde Forpagteren for at underholde hende. «Det er et Væddemaal.» Og pludselig hørte de en pragtfuld ung Mandslatter. «Det er den lange Greve, der ler.»

«Aa hør. Jamen det er dog nydeligt,» sagde hun og rejste sig. «Hvor han kan blive ved at le. Nej, leve skal vi, lille Forpagter, og det, saa det runger efter!» Hun gik hen til Forhænget og trak det helt fra.

I det samme kom Mis, ilsomt og værdigt. «Har De Deres Ven, Forpagteren, her,» smilte hun og

gik forbi. «De maa faa Enevold til at holde op at spille med Hald, Forpagter», sagde hun, bøjede sig indtrængende ned og tog ham i Skulderen: «Jeg forsikrer Dem, Konen staar og sælger Sølvtøjet i Tankerne og sætter Barnet ud.»

Forpagteren saa mildt til det af hendes kønne, store Bryst, der blev synligt, mens hun bukkede sig. «De kan selv meget bedre, lille Frue, sno Dem hen at faa det i Orden.»

«Jeg har snoet mig og vendt og vredet mig,» lo hun. «Enevold ser mig ikke.»

«Men hvis det skulde være en Whisky,» sagde han og gjorde Plads til hende. «Saa har vi Glas.»

«Gør det nu, Forpagter, gør ham det forstaaeligt,» sagde hun og sank halvt ned i Sofaen. »For min Skyld.«

Forpagteren gav sig til at børste Fnug af hendes Fløjlskjole. «Før skulde jeg gøre noget for de fattiges og Frøken Abildgaards Skyld,» sagde han. «Men det viste sig, at det var for en anden Mands Skyld.»

«Jeg indrømmer, at dette er for Enevold,» sagde hun og hjalp rødmende til med Børstningen. «Jeg ved jo, hvor ked af det han bliver bagefter.»

«Enevold, Enevold,» lo han og nikkede anerkendende til hende. «Jeg beundrer Dem virkelig for den Snes Aar med Enevold. Men jeg havde aldrig tænkt mig, jeg skulde komme til at spille Ven hos alle Damerne.»

Anne Lise saa paa ham med rynkede Bryn. — Hvad er nu det for en mærkelig blandet Kur, han gør, tænkte hun. Lidt Whisky er der i den, lidt almindelig Begærlighed og lidt oprigtig Beundring. Og Fru Mis lader sig paavirke trods sin evige, ældgamle Kærlighed til Enevold og alle deres store Unger. Hun er rødmende, smigret, kælent paa Knæ i Sofaen.

Hun gik støjende hen til dem og skænkede sig et Glas Sodavand. — Det er mine egne Teorier, tænkte hun, men det er Fandens væmmeligt at se paa!

«Frøken Abildgaard, vi har jo Dem,» udbrød Mis. «De kan faa Enevold til at holde op at spille. Han gør, hvad De siger, saa dejligt De sang.»

«Ja, lad bare mig,» sagde hun og gik med det samme. «Jeg er oplagt til at slaa, om det skal være.»

«Nej, Doktoren maa sidde i Held først,» forklarede Mis og stillede sig ivrigt i Vejen for hende. «Det allerbedste er, at jeg lister tilbage, holder Øje med Spillet og gør Tegn til Dem, naar Hald ikke længer er den tabende.» Og med en hemmelighedsfuld Tyssen sneg hun sig ind til de spillende igen.

Anne Lise saa vredt efter hende. «Hvordan er hun egentlig?»

«Hun er sød,» svarede Forpagteren.

«Ja, det kan jeg selv se. Men tror De ikke,

at hun er saa sød og lad og vuggende, at hun under andre Forhold kunde være bleven hvad som helst?»

«Under andre Forhold, det kender jeg ikke. Men De skulde se hende, naar en af Børnene er syg. Eller der er noget i Vejen for nogen.»

«Tror De ikke, at de, der er blevne hvad som helst, kunde være blevne gode Mødre? Tilfældigt! Tilfældigt! Aa, Forpagter, hvor længe skal jeg staa her og vente?» spurgte hun og stampede i Gulvet.

«Det kan blive ti Minutter, og det kan blive to Timer. Men sæt Dem og smag paa Deres Whisky, nu vi kan se her fra.»

«Og saa er jeg taget her til min Søster,» sagde hun og blev ved at stampe, «fordi jeg syntes, jeg sad i Dynd mellem mine egne Folk . . fordi jeg kvæles af deres fælles Kur og Kurren og det heles uendelige Ligegyldighed. Saa er I lige saadan her.»

«Af rene Steder, som Godsejeren kalder dem,» sagde Forpagteren, «omgaas Deres Søster tre Proprietærer, en Godsejer, fem Forpagtere, fem Præster og en Snes Borgere i Svendborg. Men paa Nørreager trækker vi de forkerte Folk til, siger hun.»

«Til de Mennesker vil jeg! Jeg trænger til at se paa dem!» Hun lo lidt. «Saa synes jeg straks, der dog er mere Mening i os alligevel! Ja, jeg

er umulig, Forpagter. Og saa gider jeg ikke engang grine af mig selv. Men ti nu bare helt stille . . Ellers kan jeg heller ikke passe paa . .»

Hun syntes flere Gange, at Fru Brandt vendte sig for at gøre Tegn til hende. Men det var til Fru Hald. Af og til fandt de to Fruer sig beføjede til at smile elskværdigt til hinanden og ryste ligeglade og overbærende paa Hovedet af de høje Tal. Men mest stod Fru Hald og stirrede som hypnotiseret paa sin Mands Mund . . Herregud, den store Frue havde virkelig glemt sin elskede Godsejer ved Tanken om al den Sparen og alle de trange Dage, der kunde komme af dette . .

Endelig saa hun Mis langsomt vende sin store Person med Slæb og Tilbehør for at hviske «Kom.» Hun for derind! Hun vidste ikke, hvad hun skulde sige. Men nu skulde hun i Lag med ham, i Lag med noget!

Hun rørte ganske let ved hans Skulder. «Saa,» sagde hun ganske sagte, «hvis De nu ikke hører op straks, straks, med den Spillen, saa fortryder jeg, at jeg har sunget for Dem, saa mente jeg ikke noget med det, saa tager jeg det i mig igen. Og jeg vil ikke til Kjøbenhavn i disse Dage, som jeg ellers vilde!»

Han lagde sine Kort fra sig. «Mente De da noget med det?» Han huskede at sige: «Undskyld» til Doktoren. «Mente De alligevel noget?» spurgte han og spilede sine Øjne op. Han huskede ogsaa

paa de andre. «Kom, skal jeg hviske Dem en Hemmelighed i Øret om dette ædle Spil,» sagde han og trak hende ned til sig paa en Maade, som var det hele lige uskyldigt. «Jeg . . elsker . . Dem.»

Hun blev ved at remse op alt det, hun ikke vilde, som kunde hun ikke standse . . Ikke til Kjøbenhavn. Ikke mens han var der! Ikke synge til Fordel for Juliettes Broder . .

«Det er nok!» lo han. «Ikke sandt, Doktor, der er ikke noget at stille op, naar Frøken Abildgaard for Eksempel nægter os Assistance til Koncerten.» Han kastede Kortene mellem hinanden. «Hvordan staar saa vort Regnskab?»

«To,» sagde Doktoren og tørrede sin Pande. «To Tusind, to Hundrede!»

«Jeg Dem? Saa maa De nøjes med en bons i otte Dage.»

«Nej, De glemmer vort Mellemværende, Hr. Brandt. Jeg skylder Dem for Ombygning, Haveanlæg . .»

Fru Hald gik ud af Stuen uden at se sig om. Den eneste Tanke, hun kunde rumme, var at komme hjem i Seng . . Ja, og saa maaske vaagne i Morgen ved, at hendes lille Pige kaldte.

Anne Lise gjorde et lille Løb tilbage til Forpagteren. «Glem, at jeg var vred paa Fru Brandt før. Og at ingen maatte være letsindig uden jeg. Og undskyld, hvis jeg sagde noget ondt om

Tilværelsen. Det er jo kun, naar man selv er helt udenfor . . Ser De, Forpagter . .» Hun viftede triumferende med begge Hænder. «Vi spiller ikke mere.»

«Ja, De er sød,» sagde Forpagteren. «Kan der nu ikke blive Ro til en lille Whisky?»

Den sidste Gæst var borte. Mis sank som sædvanlig ved denne Lejlighed ned paa en Stol, der hvor hun stod, og sagde til sin Mand: «Nej, saa vellykket et Selskab har vi aldrig haft!» Og som sædvanlig gennemgik de alt det, der var Triumf for Huset eller for ham.

Saa kom de til Salget af Maskinen. De lagde Planer, som de selv troede paa. Der var ingen Ende paa alt det, som skulde gøres . . Især ikke da hun mærkede, at han begyndte at blive søvnig . . for at blive alene efter et Selskab, det var det værste, hun vidste.

Derefter havde hun Historier om Børnene. Mis fortalte saa ypperligt om sine Børn . . og uden at lægge ret mange Morsomheder til . . at deres Fader var nær ved at kende dem bedst derigennem.

«Var det ikke godt, det Gerda raabte om Frøken Anne Lise,» sagde hun og tænkte: nu taler

vi lidt om Anne Lise. «Saadan er hun netop, snart en lille Kylling og snart en skøn Fugl.»

«Ja, Gerda er god,» sagde han og gabede.

Hun blev et Øjeblik stille . . Var han allerede saa vidt med Frøken Abildgaard, at han helst vilde tie om hende. Men saa forekom det hende ligegyldigt, umuligt at forandre som det var. Hun havde at beholde sit af ham! Og i Aften at beholde ham længe!

Hun kom i Tanker om mer Børnehistorie og smilte glad: «Nej, nu skal du høre! Da jeg skulde klædes om, stod jo som sædvanlig hele Sværmen omkring mig. Irene syntes, det var dumt, at jeg helst vil have, de tager et hvidt Haar væk, hvis de ser et . . for hvidt Haar er det skønneste af alt, synes hun. Saa svarer Gerda hende spidst, for de var Uvenner: «Det er imidlertid den Slags Skønhed, som man synes bedst om hos andre.»»

«Ja, Gerda er dejlig,» lo Godsejeren og rejste sig. «Men nu kan jeg ikke mere, Mis. Jeg vil i Seng.»

«Naa ja,» sagde hun og rettede ligegyldig paa sit Lager af løse og faste Fletninger. «Verner har vel sørget for dig.»

Han var gaaet hen imod hende for at tage hendes Haand til Godnat. Nu blev han staaende lidt fra og saa paa hende. Han syntes, hun var saa sød med det tøsemugne Ansigt, hun satte

op . . altid naar han vilde gaa, og kun naar han vilde gaa, bestandig sikker paa, at den Mine og en sylespids Stemme var noget ganske nyt og meget imponerende.

Han smilte til hende og gik nærmere. Naar han var glad og undte andre Glæde, holdt han endnu mer af at se den mugne Mine forsvinde! Og den myndige og den moderlige! Han elskede at se denne lille Ingenting, som Mis mest var, vokse, ranke sig, som Kvinder gør i det Nu, de er sikre paa deres Kys.

Han bøjede sig ned og kyssede hende paa Panden. «Sammen med dig, Mis,» sagde han. «Synes du ikke, vi to har fortjent at være denne Festnat sammen?»

Hun saa lidt paa ham og glippede med Øjnene, rejste sig saa, allerede med Herskerindeholdning og lykkelige slørede Øjne. Men Stemmen gjorde hun stadig spids . . Naar hun skulde være ærlig, var hun aldeles rasende paa ham, sagde hun. Altid skulde han faa hende omtrent til Taarer først! Alt skulde være Overraskelser! Aldrig kunde man faa Lov at glæde sig til noget!

«Paa den anden Maade blev det bare aldrig nogen Glæde, Mis,» lo han. «Ja, Glæde maaske, ikke en stor Lykke, som det skal være.»

«Jo, for mig, min Herre,» sagde hun og knejste. «Gudskelov, vi er ikke ens!»

Han skænkede af den Vin, hvori de havde taget

Afsked med Anne Lise og Max Herning, deres sidste Gæster. «Skaal for vore atten Aar, Mis . . om ikke tro, saa trofaste.»

«Nej, jeg vil ikke,» sagde hun. «Ikke her. Her vil jeg ikke være længer end højst nødvendigt.» Hun rakte sig forbi ham og samlede paa en Bakke Blomster, Cigaretter og Vin, passede, at ikke saa meget som hendes Kjole strejfede ham. «Det er mig imod bare at røre ved Dem, Monsieur.»

«At du gider, Mis,» sagde han, skønt han morede sig over, saa nydelig og virkelig ung hun var. «At du aldrig bliver for gammel.»

«Gammel! Ved du, hvor ung jeg er,» sagde hun endelig med den varme, dybe Stemme, han ventede paa. «Jeg kan faa . .» Hun spredte sine Fingre ud og saa paa dem, savnede en Haand til og tog hans, «femten yndige smaa Unger endnu.»

Hun gav Bakken et Skub længere ind paa Bordet, saa Glassene klirrede. «Hvad skal vi med det. Lad det blive her. Der skulde kun findes en eneste Maade for Jer at faa Vin paa . .»

Hun knejste, saa hun blev højere end han, tog fast om hans Nakke, fast under sit ene Bryst og trykkede hans Næse og Mund ind imod det. «Og det kun hos sin Kone, din uartige Dreng,» sagde hun med sammenbidte Tænder.

III

Et halvt Aar efter, en Solskinsdag i August, stod Mis med Havehat paa og skrev i en Almanak, hvori hun indførte de større Begivenheder i sit Liv . . kun med Tegn eller Bogstaver, for hun kunde intet have i Fred for Børnene. J. o. J. og E., hvilket betød: Jeg opdager Juliette og Enevold.

Hun løste sin Hat, men lod den i Tanker blive paa. I Morges havde hun faaet et anonymt Brev, der angav dem; sikkert et af Iris' sædvanlige, fine Dokumenter. Og i dette Øjeblik havde hun virkelig i Haven set et Glimt af ham, der underlig fortroligt og listende trøstede Juliette, som skulde have et Barn, og som stod og skælvede forelsket under hans Øjne, med en Kurv Hindbær foran sin stakkels Figur.

Pludselig skrev hun et Spørgsmaalstegn til. Hun maatte have set Syner, hvad Enevold angik, ophidset som hun var efter alle Sommerens Ulykker. At Juliette var paa gode eller gale Veje var vist. Og nu kunde hun ikke engang gaa ned og trøste

hendes Moder. Alting var ogsaa saa uhyggeligt paa Nørreager nu.

Hun førte Pegefingeren op langs Dagene i Almanakken, stoppede op ved anden August, hvor et Ord var skrevet helt ud: Rotterne. Anden August havde Godsforvalteren faaet endelig Besked om, at det ikke blev til noget med de mange Penge for Maskinen, og havde sagt sin Plads op, træt af de evige Vanskeligheder. Rotterne forlader det synkende Skib.

Et Blad tilbage stod der en hel Sætning: Fru Jacobsen gør Skandale . . Endelig havde Fru Iris gjort den Skandale, som Folk, der havde Øjne i Hovedet, altid havde ventet sig af hende . . Sankt Hansaften, da de kom fra Blusning ved Stranden, havde hun staaet midt i Gaarden og forlangt at komme til at tale med Godsejeren. I over en Time havde der saa lydt rasende Ord ud fra de aabne Vinduer. Endelig var Taarndøren bleven revet op. Og i den lyse Aften løb Enevold ned ad Trappen med den tunge Firkant, Iris var, i sine Arme. Hun sparkede, hun bed, han holdt fast! Ved Foden af Trappen sagde han, idet han slap hende: «Om De saa raaber hele Gaarden sammen, jeg lukker ikke op.» Og han havde laaset sig inde og smældet alle Vinduerne i. «Jeg hævner mig!» var det eneste, hun raabte efter ham. Siden havde han ikke set til hende og altid omtalt hende som Fru Jacobsen . . alle havde siden kaldt hende

Fru Jacobsen. Men saadan noget gjorde det alligevel saa uhyggeligt paa Nørreager.

Hun slog tilbage til Februar. Februar, Marts, April var fulde af Kryds. Kryds betød, at hun og Enevold havde haft det særlig godt sammen, Februar især. Da var ogsaa det Barn blevet til, som nu bankede og slog her under hendes hamrende Hjerte.

Hun pudsede sin Næse haardt for at holde Taarerne tilbage. Nu kom der aldrig mere Kryds i hendes Almanak. Nu blev hun og Enevold aldrig virkelig Venner mere. Se Sommermaanederne, hvor blanke de stod! Engang imellem et S. . . Skændtes. Han vilde til Chicago og se at faa sin Ret med Maskinen. Vel. Han vilde følges med Frøken Abildgaard, som skulde paa Tournée der ovre. Vel. Men han vilde have Gerda med, fulgt af den franske Frøken . . Nej.

Tankefuld trak hun Skrivebordsstolen ud og satte sig. Naar hun bare kunde finde ud af, hvorfor han vilde have Gerda med. Barnet var særlig begavet, sagde han, havde bare godt af at se sig om. Og saa var det en Del af Hjemmet og af hende . . Det lød nydeligt. Men det kunde ogsaa tænkes, at det var det usædvanlige i at rejse med Datter og Elskerinde, der tiltalte ham, eller en lignende Barnagtighed.

Hun rev sin Hat af og slængte den fra sig. Siden hun havde opdaget, at Maskinen slet ikke

var solgt den Dag i Februar, da de festede for den . . og bagefter var bleven det paa slette Vilkaar, bare for at være det, havde hun faaet skarpe Øjne over for Enevold . . Næppe skarpe nok siden hun endnu ikke var vis paa, at han ikke alene løj med ydre Ting, men ogsaa i sit Hjerte.

Og hun huggede med sin Stol, mens hun trak den bedre ind under sig, og gav sig til sit Regnskab . . Aa, Gud hjælpe de Folk, der ingenting ejede og ingenting tjente, og som skulde leve alligevel: Snydt for Lærred: Hundrede Kroner, snydt for Oksekød: Hundrede Kroner . .

Men hendes Øjne faldt atter paa Almanakken, hun skubbede den ned i Skuffen, mens hun blev ved at skrive. Atten andre af disse smaa grønne Bøger var der . . Irene syv Pund. Det var det første, der stod! Aa, de dejlige Tider, hvor der ikke var andet end den Slags at bemærke. Gerda, tolv Pund, Gerda tolv og et halvt. Tykke gaar ved een Haand. Irene første Gang i Skole.

Da hun dog ikke kunde blive fri for at tænke, satte hun begge Albuer paa Bordet, lænede Hovedet i Hænderne og gav sig til det. Hun kunde ikke blive fri for Almanak 1898, Oktober Maaned! Det Blad stod altid saa tydeligt for hende, naar hun syntes, andre bar sig nederdrægtigt ad. Og altid saa hun hele Siden, Fødselsdage, Drengens

Vægt, Ugens Evangelium. Nederst ved den syvogtyvende en stor firkantet Plet, som hun havde lavet med Vilje og siden tværet ud som en tilfældig Klat. Den Dag havde hun bedraget Enevold. To Dage efter stod et lignende Mærke, lidt mindre . . Gud ved hvorfor, da aldeles det samme var sket. Siden aldrig!

Hun for sammen. Hun hørte ham op ad Havetrappen i det Stormløb, han holdt, naar der var det mindste i Vejen for ham. — Nu er der nok ny Ulykker, tænkte hun.

Godsejeren, som var i hvidt Tøj, med Stok og Hat i Haanden, standsede forpustet i Døren, ganske rigtig med et forpint og ondt Ansigt. Det lyste en Smule op i det ved at se, hvor køn hun var. «Sidder du der, Mis,» sagde han, «og ser ud, som havde du Forstand for to.»

Skønt hun havde set ham, for hun atter sammen ved hans Stemme. — Ja, Forstand for to, tænkte hun, det har jeg altid, naar jeg gaar med de smaa, Siden bliver jeg den gamle. Denne Gang vil jeg benytte Tiden og bruge den Forstand. «Det er bare mit Regnskab,» sagde hun og dukkede sig over Skriveriet.

«Kan du ikke tage din Hat paa, Mis, og gaa med til Andersens. Fru Jacobsen har nok for en Gangs Skyld talt sandt, da hun sladrede om Juliette. Vi maa se at faa Andersen til Fornuft.»

Hun rejste sig straks. Men hun vendte Ryggen

til ham, mens hun langsomt bandt sin Hat. Det at de sammen skulde til Andersens, bestyrkede hende i hendes Formodning. Det skulde slaa Sladderen ned! Lige i Løvens Gab, det lignede ham!

Af Vane gik hun hen for Spejlet, pillede ud i Sløjfer og ned i sin spanske Trøje . . Uniformen, som den kaldtes af hendes Søstre, der ogsaa gerne gik og skulde skjule . . Herregud, stakkels lille Juliette i en altfor snæver Kjole med Hindbærkurven som eneste Værn.

«Skynd dig, Mis,» sagde Godsejeren. «Vi maa tage Andersen før Middagssøvnen.»

Mens de gik gennem Gaardene, fortalte han, hvordan Andersen havde pint Juliette for at faa Kærestens Navn at vide. Juliette havde tiet som en Helt! I Aftes var Hidsigheden løbet af med Andersen, saa han havde slaaet hende. Og Madam Andersen havde faaet Krampe.

«Men hvorfor vil hun ikke sige det?» spurgte Mis. «Er det da ikke en rigtig Kæreste?»

«Fordi hun vel har lovet ham at tie stille,» svarede han og gik irriteret hurtigere endnu. «Fordi Pigebarnet ikke er et Pjat.»

Mis, som satte sin Stolthed i at have saa let og rank en Gang som ellers, tænkte ikke paa at bede ham gaa langsommere, arbejdede med Armene for at følge med . . Fortvivlet fulgte hun med. Hendes daarlige Humør og hendes Angst steg

med denne Fart, i denne Solhede. Var det virkelig sandt, dette med Juliette, saa løj han ogsaa i sit Hjerte, som han kaldte det; han, som altid sagde, at han maatte se en Kvindes Sjæl, før han brød sig om hendes Legeme. Han kendte ikke mere til Juliette end til Nørreagers tyve, tredive andre Piger.

Pludselig stod hun stille. «Enevold, jeg har saadan Fornemmelse af Ulykke,» sagde hun og trykkede sin Haand ind imod sin Strube.

«Det er dette Vejr, Mis. Solen stikker. Og Regn faar vi ikke,» sagde han, og saa selv urolig ud.

Lidt efter spurgte han, idet de gik forbi Forpagterhaven. «Var det ikke Fru Jacobsen, der paa Plænen i den hvide Kjole?»

«Det var Tøj paa Bleg,» svarede hun uden et Smil. — Hende ser han alle Vegne, tænkte hun. Han er bange for hende. Og har Grund til det. Hun behøver ikke at lyve i sine anonyme Breve, der er nok at tage af.

Andersens Hus skinnede pynteligt i Solen, med røde og blaa Klematis op ad den Veranda, som han sagde, at selv bedre Folk misundte ham. Forstuedøren var strengt laaset alle Hverdage, vidste Mis, saa de gik straks ad Køkkenvejen.

«Men Gud dog, det er jo Herskabet,» sagde Andersens lille, fine Kone, som var dresseret til et fuldkomment Dansk, kun med Udeladelse af de

allervigtigste d'er. Hun skyndte sig at løfte en Gryde af Ilden. «Nu skal jeg kalde ad Andersen. Værsgo, gaa dog inden for i Stuen, Frue.»

Mis blev bedre til Mode, straks hun saa Madam Andersens rolige Ansigt. «Nej, jeg bliver foreløbig, hvor jeg er,» sagde hun og saa sig om i det kølige, blanke Køkken. «Hvor har jeg taget mange glohede Pandekager her med Ungerne, Madam Andersen.»

Mens Enevold gik ind i Stuen til Andersen, fik hun en Køkkenstol og satte sig rigtig til Rette. «Hver Gang jeg ser Dem, Madam Andersen, kan jeg ikke forstaa, hvordan jeg har kunnet undvære Dem saa længe.»

«Nej, jeg har da ogsaa været med at faa de sidste smaa,» smilte Madam Andersen og satte sin Gryde over igen. «Det er Hinnebær, jeg er henne og sylte. Det var Nilses bedste Syltetøj, Hinnebær og Slaaen, de to Slags.»

Mis saa til Loftstrappen, der førte op til Børnenes gamle Kammer. «Juliette,» sagde hun for at komme til Sagen . . og ogsaa bort fra den druknede Nils.

«Ja, er'et ikke grusomt for hendes Fader, som har gjort saa meget for hende,» sagde Madam Andersen og satte en lille Gryde Fløde paa andet Hul. «Jeg ved ogsaa lige saa bestemt, at nu bliver Andersen strengere ved Drengene.»

«Men Juliette. Er hun ulykkelig over det?»

«Juliette,» gentog Moderen med ligesom lidt Smil over Ansigtet. «Ja, det var jo ikke rigtigt af Juliette, som selv kun er et Barn og ved, hvor megen Sorg hendes Fader har haft. Og græder gør hun jo ogsaa. Men det er dog den Slags, Frue . . vi græder i Aar, og saa til næste Aar ved samme Tid . .»

«Ja, saa ler vi over hele Hovedet,» afbrød Mis hende og lo lettet — Madam Andersen ved alligevel, hvem den Kæreste er, tænkte hun, og at Juliette bliver gift med ham. «Og den lille Fyr er lige ved at kunne le med. Ja, han har jo kunnet le længe.»

«Ja, saa ler vi, naar vi paa nogen Maade har Raad til det,» sagde Madam Andersen og begyndte at skumme Hindbærrene. «Jeg ønsker ogsaa, Frue, at det maa blive en Dreng. Saa tror jeg, Juliette kalder ham Nils . . for hun har været en god Søster, naar hun sad her sammen med mig . . Andersen halvsover lidt i sin Stol om Aftenen, til at sørge over Nils.»

Mis sukkede . . hun kendte det med Madam Andersen, hvad de saa begyndte paa, endte de med Drengene, især med den druknede Nils.

Og Madam Andersen blev ved . . Juliette, hun blev her, og hende kunde man kræse lidt op for, uden at Andersen tænkte stort over det, og stikke lidt til . . Men Drengene, de fik aldrig Lov at sætte deres Ben hjemme mere! Og alle Vegne var

der Erindringer efter dem, især herude, naar hun stod ved Maden. I Dag havde de haft brune Bønner, som var det første, Nils kom ud og forlangte, saa snart han havde hilst paa sin Fader . .

«Men Madam Andersen,» afbrød Mis hende. «Ved De, hvad jeg hørte paa Dem før . . De gaar ganske stille og glæder Dem til at blive Bedstemoder, lille Madam Andersen.»

«Gu' dog, Frue, nej,» udbrød Madam Andersen og værgede sig med Skummeskeen. «Saadan som Andersen har stræbt for, at vi skulde holde os nette.»

«Men er det da ikke . . Tror De da ikke, Madam Andersen, at det er et Menneske, Juliette kan gifte sig med?»

Madam Andersen rystede paa Hovedet. «Hvad skulde hun saa gaa rundt og være forstyrret over . . Nej, ved Fruen hvad,» tilføjede hun hviskende, «jeg lokkede saa meget ud af Juliette . . det er en af de store her paa Gaarden.»

Mis skød Vinduet op, satte sig igen energisk med Benene langt fra hinanden for Varmen . . «Hvem tror De, det er, Madam Andersen? Lad os tale rent ud af Posen, som vi plejer.»

«Jeg mente, det var Forpagteren, skønt det er skammeligt at sige, hvis det er forkert. Han har den syge Kone. Men Andersen fortæller, at Forpagteren meget haardt udtalte sig til ham, da det var gaaet galt for lille Paula, at de uskyldige

Piger, dem kunde Folk blive fra, naar der var nok af det Skidt, der ved, hvad de begynder paa.»

Mis kneb Øjenbrynene sammen . . «Ja, det har Forpagteren aldrig gjort. Han har heller aldrig sagt det saadan,» tilføjede hun hastigt. «Men det er jo ligegyldigt.»

«Nej, Gu' dog glæde sig, Frue,» begyndte Madam Andersen igen. «Det vilde dog være uforskammet.» Hun pegede paa en lang, uoplukket Konvolut, der stod i Køkkenrækken. «Det er fra Hjalmar. Jeg tør ikke vove at fly Andersen det, saadan han skabede sig i Aftes med Juliette, som jo er rimeligt. For Hjalmar har vist ikke til det bare Brød.»

Taarerne begyndte pludselig at sile ned ad hendes lille, tørre Ansigt. Hun snøftede og snøftede. Men da det blev ved, lagde hun to Ringe under Gryden, satte sig hen paa Huggeblokken og tog sit Lommetørklæde frem . . Det var Nils, hulkede hun, hvordan skulde hun glemme hans lille, rare, gode Ansigt. Han havde altid været den bedste af Børnene. Og saa dø paa den skammelige Maade, især da Søen ikke var hans egen Lyst. Det var netop saa sært, som den Dreng altid havde været bange for Vand. Men Andersen havde jaget ham og truet ham med Politiet, fordi Drengen havde taget en Femkroneseddel af en Skuffe.

Mis kunde det altsammen og græd hver Gang,

opløst af Medlidenhed. Hun græd ogsaa nu, men af Vrede. Samtidig med at hun saa Nils for sig som den lille, hvidkrøllede Skønhed, han var, da hun kom til Nørreager, saa hun sin egen Gerda, som hun var nu. Vildere og klogere end de andre Børn, tørstigere efter Livet. Blev der ikke passet paa Gerda, var hun om faa Aar som Enevolds sidste Elskede, den lille Anne Lise, en Stakkel for den, der havde sin klare Forstand, ikke andet end en Stakkel. Gerda blev ikke jaget væk saadan som Nils, hun blev lokket bort af Mennesker, som var klogere og især morsommere end hendes Moder! «Hvorfor skal de have Lov at tage dem fra os,» hviskede hun og græd stærkere.

Hun lyttede efter Enevolds og Andersens Stemmer, som syntes at overgaa hinanden i værdig Vrede. «Hvorfor skal de raade mest,» sagde hun. «De skulde slet ikke raade. Børn er bare en Biting for dem, som nu for Enevold. Eller mer Forfængelighed, som for Andersen.»

«Men Gu' dog, Frue,» sagde Madam Andersen, rejste sig stilfærdigt og gav sig til at skumme Hindbærrene. «Vi maa jo heller ikke blive urimelige, lille, gode Frue.»

«Bliv siddende, Madam Andersen,» hviskede Mis ude af sig selv. «Jeg vil tale med Dem. Jeg vil fortælle Dem noget. Enevold rejser fra mig, hvad siger De til det? Til Amerika med Fru Hernings Søster.»

Madam Andersen lagde Skeen paa Kanten af Gryden. «Men Gu' dog, hvad er'et for en Verden,» sagde hun og blev staaende stiv, ret op og ned.

«Ved De, hvad jeg saa gør, Madam Andersen,» sagde Mis og vred sit Lommetørklæde. «Jeg lader ham rejse! Jeg kan godt klare mig selv med mine Børn. Det siger Forpagteren ogsaa. Det er for at ordne noget for mig, at Forpagteren er i Kjøbenhavn.»

«Hvad er'et for en Verden,» gentog Madam Andersen. «Men Gu' dog, Fløden,» jamrede hun, frelste den i sidste Øjeblik fra at koge over og tog sig fortvivlet til sit lille kappeklædte Haar. «Nu render det snart rundt. Aa Gu' dog, at Herskabet skal herfra . . Andersen talte om det.»

«Ja, nu skal Herskabet herfra,» sagde Mis, rejste sig, og saa skæbnesvangert paa hende. «Godsejeren til Chicago. Og jeg . . Ja, jeg bliver ikke engang her paa Fyn, Madam Andersen. Det bliver vist Aarhus.» Hun slog Armene om hendes Hals og trykkede hende op til sig. «Lille Madam Andersen . . Der bliver jeg alene nu i November med en fremmed Jordemoder. Hvor vil jeg tænke paa jer allesammen her paa Nørreager!»

«Hvad er'et for en Verden,» hulkede Madam Andersen. «Hvad er'et for en Verden . . Andersen!» udbrød hun, holdt op at græde og stod ret.

Andersen stak Hovedet ind. «Moder, kald ad Juliette.»

Madam Andersen maatte igen have Gryden af Ilden, tog et mægtigt Tag foran i sin Kjole og forsvandt ad Loftstrappen.

«Er Fruen her,» sagde Andersen og kom nærmere. «Fruen maa dog træde indenfor.»

«Nej Tak,» sagde Mis og satte sig fornærmet paa Køkkenstolen. «Hvad skal jeg ind for. Det piner bare Juliette endnu mere.»

Men da hun saa ham staa der og vente, stor og duknakket og gammel, tilføjede hun mildt: «Kan De dog ikke tage roligt paa dette her, Andersen?»

«Jeg gør, hvad jeg kan for det, Frue, og tænker paa, at vi alle er Syndere,» svarede han og saa hende i Ansigtet med sine haarde, mørke Øjne. «Men saa meget kan en Fader vel endnu forlange, at Børnene siger ham, hvad han spørger om.»

Mis syntes, at han skottede tilbage til Stuedøren. Og vist var det, at han hævede Stemmen med Vilje. — Hvordan mon vi kommer herfra, tænkte hun.

«Jeg maa vide, hvad den Mand hedder, Frue, vedblev Andersen og klaskede Bagen af den ene Haand i den anden. «Jeg har mine Formodninger. Og jeg faar ikke Fred før, hverken naar jeg gaar ved mit Arbejde eller om Natten, naar jeg ligger

og taler til min Kone og snakker med min Gud og faar ikke Blund i mine Øjne.»

Madam Andersen, som, saa snart Manden var til Stede, kom til at ligne en Oldenborre, der farer paa alle Vegne, kom tumlende ned ad Trappen, flygtende for Juliettes: Hvad skal jeg, Moder? som fulgte hende i Hælene. Svarede hun, var hun bange for, at Juliette blev, hvor hun var.

Saa gled Juliette efter, ned ad de stejle Trin, paa samme slirende Maade, som da hun var Barn. «Hvad er det nu, jeg skal, Moder?»

Hun opdagede Faderen og Fru Brandt, saa sig om efter noget at have i Hænderne og holde foran sig — Siden det var opdaget med hende, var det mere at se for hver Time, syntes hun, og satte sig der, hvor hun stod, paa det nederste Trin.

Mis, som fandt hende rørende med den hjælpeløse Holdning, nikkede mildt til hende . . Herregud, hun havde smaa, brune Skjolder i Ansigtet, som Mis selv aldrig havde haft — Nej, lille Juliette, tænkte hun, du hører ikke til de fine Heste, hvorpaa sligt næppe anes.

«Vi har kaldt ad dig, Juliette,» begyndte Andersen uden at se paa hende, «fordi Herskabet har hørt, du har sat dig op imod os, og gerne vil mægle imellem os. Nu spørger jeg dig igen i Fruens og din Moders Nærværelse, om du ene med dine Forældre vil sige, hvem den Mand er, der næst dig selv er Skyld i din Ulykke?»

«Det kan jeg ikke, Fader, det har jeg jo sagt,» mumlede hun.

Mis skyndte sig hen til hende, bøjede sig ned og strøg hende over Kinden. «Har han bedt dig om at tie, lille Juliette?»

«Nej.»

«Er det da noget, du bare har paa Fornemmelsen?»

«Ja.»

Mis blev staaende forvirret og rettede paa Juliettes Fletninger. — Saa er det ham, tænkte hun. Ingen anden end Enevold fik os til at tie bare paa Fornemmelse.

Hun saa ham komme frem i Døren, ung og elegant, rolig som altid, naar det gjaldt, saa fra ham til sig selv og Juliette og til de to gamle — Hvor ser vi andre medtagne ud imod ham, tænkte hun, tilrakkede. Hvor jeg kan forstaa, at Iris og andre har Lyst til at forstyrre hans Overlegenhed, hans Ro, hans Ungdom, Styrke, det hele.

Godsejeren gik hastigt og let hen til dem og lagde sin Haand paa Juliettes Skulder. «Hør nu engang, Juliette. De vil ikke sige Deres Fader noget nu. Jeg har tænkt mig, at det er, fordi De maa tale med Deres Kæreste eller Ven først.»

Juliette saa taknemmeligt op paa ham og nikkede ganske lidt.

Ved det Syn kogte det i Andersens Hals og Bryst, saa det lød, som om han var dødssyg. Han

hvæsede henimod sin Kone: «Hvad er du for en Moder, som skal have fremmede Folk til at lokke Sandheden ud af din Tøs!»

Madam Andersen, som stod stiv ret op og ned, endnu med det krampagtige Tag i sin Kjole, trippede og hviskede: «Andersen, husk Herskabet. Du siger selv, vi maa huske, det er Herskabet.»

Godsejeren lagde kun Mærke til Juliette. «Det er jo saa rimeligt, lille Juliette, at De maa tale med ham først. Men ogsaa, at Deres Fader vil have Besked. Kan De ikke sætte en Frist, Juliette?»

Juliette saa op paa ham som en døvstum, der skal læse af Munden. «Jo, jeg kan sætte en Frist.»

«Tre Dage. Er det længe nok?» spurgte han.

«Ja, tre Dage, det er længe nok.»

Andersen rev i sit Skæg, og hans lange hidsige Læber bevægede sig voldsomt, før han fik noget frem. «For at Fyren imens faar Tid at stikke af! Nej, jeg skal nok faa Sandheden ud af dig,» raabte han og gik hen imod hende . . «Og af flere!»

«Andersen,» kaldte Konen, som var bleven ganske gul i Ansigtet. «Frue, jeg bliver daarlig, vist,» stammede hun og holdt sig i Køkkenbordet.

Mis saa fra hende til Andersen, som stod og hev efter Vejret. — Han farer i Enevold, tænkte

hun og tog ham haardt i Skulderen. «Andersen,» sagde hun og klappede ham. Hun trak ham med sig ind i Stuen. «Andersen,» begyndte hun igen.

Ved dette usædvanlige, at Fruen kærtegnede ham og saa ham bønligt op i Ansigtet, forsvandt hans Hidsighed som Børns ved uventet Mildhed. Han sank ned paa Knæ og huggede Hovedet imod en Stolekant. «Jeg beder dig, Gud!» mumlede han. «Gud, jeg beder dig!»

Mis stod lidt og klappede hans store, hvide Hoved. «Jeg lover Dem, Andersen, De skal faa Rede paa dette. Og Deres Ret og mere til. Men De maa give en Smule Tid, Andersen, ikke sandt?»

Hun tog sin Mands Hat og Stok og skyndte sig ud i Køkkenet. — Gud ved, hvordan det gaar Madam Andersen med Krampen, tænkte hun flygtigt. Og hvad Enevold spekulerer paa.

Han stod i Døren og talte om Vejret med Madam Andersen, som havde sit sædvanlige stive, stille Ansigt . . Juliette var gaaet op til sig selv. De mente begge to, at det blev Torden.

«Enevold,» sagde Mis og satte hans Hat paa. «Vi maa skynde os hjem. Jeg skal tale med dig.» Hun stak sin Arm i hans og skubbede ham med sig som Andersen før — Gudskelov, der friede jeg ham fra en fæl Scene, tænkte hun.

Madam Andersen fulgte dem til Laagen og smaaløb ind for at faa sine Hindbær over.

Mis syntes, saa snart de var uden for Køkkendøren, at hun havde overdrevet Faren. Og hun blev mere betænkelig ved at se Enevolds ligeglade Mine . . hun havde maaske endogsaa gjort galt i at afværge en Scene, som kunde have overbevist ham. Han, som aldrig var til at overbevise.

«Hvad vil du saa tale med mig om,» spurgte han, tog sin Arm til sig, pustede af Varme og gik stærkere.

Hun rettede sig med Taarer i Øjnene . . Det at han ikke engang havde lagt Mærke til, hvor hurtigt og bestemt hun havde handlet, irriterede hende, men det at han for af med hende i Sol og Støv, var meget værre. Han, som altid . . før denne lille Sangerinde, altid, hvor forelsket han saa var i andre, havde haft hundrede Hensyn overfor hende. «Noget jeg ikke kan sige dig her,» svarede hun og fulgte lige i Hælene paa ham med en bestemt og skæbnesvanger Mine.

Hun irriteredes endnu mere, da hun i Godsforvalterens Køkkenhave . . et Stykke Jord, den driftige Fru Herning havde tigget af Forpagteren, fik Øje paa hende og Søsteren og saa, at Enevold

i samme Nu blev lutter Smil — Ingen havde taget ham fra hende som denne lille, tynde Anne Lise, med næppe Fugls Føde heller i Hjertet, som hun selv havde sagt . . før det lykkedes Enevold at faa hende indbildsk.

«Nu tror jeg, Fru Herning anvender den store Sangerinde til Ærteplukning,» sagde han og hilste allerede derhen, skønt de slet ikke saa ham.

«Kan du se dem, Mis,» sagde han straks efter og lo lidt. «Opskørtede, Fru Herning med Kasket . . De ligner to smaa Piger i Totterne paa hinanden, som de staar der! Fru Herning er skam en stram ældre Søster. Og se, den lille, der ikke rigtig ved, om hun kan klare sig . .«

Han tav. Han opdagede, at de skændtes for Alvor og blev uvis staaende. Mis gik langsomt videre.

«Aldrig,» lød Fru Hernings skarpe Stemme.

Anne Lise stod og pirrede spagfærdigt til sin Kurv med en lille gul Støvlespids. «Jo, det har jeg rigtignok sagt dig paa mange Maader, Bodil.»

«Aldrig,» sagde Fru Herning og rev Ærter af, saa en Ranke fulgte med. «Jeg har aldrig, aldrig vidst, at du var saadan.»

Anne Lise bøjede sig efter en Ærtebælg og lukkede den langsomt op. «Jeg har sagt, at hvis du vidste, hvordan jeg er, vilde Herning sige, at jeg var værre end en, der gaar paa Gaden. Har jeg ikke sagt det maaske?»

«Det vilde du vel ikke have, jeg skulde tage for Alvor,» raabte Fru Herning, satte sin Kurv fra sig og slog Laaget i.

Mis gik tilbage til sin Mand. «Enevold, kommer du saa,» sagde hun, vendte straks om og gik igen.

Han saa hen til Laagen. «Jeg maa sige dem, at det kan høres helt herud,» svarede han og blev staaende.

«Havde jeg troet det,» raabte Fru Herning endnu højere, «hvor kunde jeg saa have forsvaret dig overfor Harald, som jeg har gjort. Og overfor hele hans Familie.»

Anne Lise rettede sig altid, bare hun hørte Herning og hans Familie nævne. «Derfor tav jeg,» sagde hun, rev Ærterne ud af Bælgen og spillede lidt med dem, før hun spiste dem. «Naar du tror, du skal svare din Harald . . hvad han saa spørger dig om . . og siden han ikke taaler nogen Ukorrekthed inden for sine overrene Vægge . . saa tager jeg bort nu, vi har talt ud sammen, og kommer ikke mere igen.»

«Anne Lise, lad være at staa og gnask Ærter og lad ligeglad!» raabte Fru Herning ude af sig selv. «Ja, du er vel ligeglad,» tilføjede hun pludselig stilfærdig, satte sig paa Kurven og rokkede frem og tilbage. «Du kan sagtens, du kan sagtens undvære mig . . Jeg kan ikke undvære dig.»

Anne Lise saa hen paa hende med sit forlegne og smertelige Smil. «Men det kan jo ikke være anderledes. Bodil, derfor holder vi jo alligevel af hinanden, fordi vi ikke ses.»

Mis fik helt ondt af dem, og det vilde hun ikke. «Enevold, kommer du,» sagde hun og stampede i Jorden, saa Støvet stod omkring hende. «Om lidt kan du gaa til hende og trøste hende, saa længe du vil.»

«Men Mis,» sagde han og saa forundret og bedrøvet paa hende, mens han skyndte sig hen til hende. «Og lad dem dog ikke høre os nu, de er bedrøvede.»

Anne Lise havde faaet Øje paa dem. Hun rev sin Hat af og svingede den med et Smil, som de skinnende Tænder gjorde endnu større. «Hvem gaar med til Skærris, naar Solen er væk?» raabte hun.

Han hilste sørgmodigt igen. — Hvor maa hun være ude af det for at raabe saadan til mig, tænkte han. Hun som aldrig af sig selv vil noget eller begynder paa noget, altid føler først, hvordan jeg er til Sinds . . «Jeg kommer længe før,» raabte han tilbage. «For Humøret er skidt.»

Mis hilste slet ikke.

Saa snart de var hjemme, lukkede hun, dirrende af Vrede og af Varme alle Døre, satte sig paa sin Skrivebordsstol og saa forretningskoldt paa ham. «Du har engang sagt, at naar jeg ikke kunde

forstaa dig, som du var, maatte vi skilles,» begyndte hun. «Det kan jeg ikke mere. Jeg opgiver at forstaa dig.»

«Men hvad er der dog med dig, Mis,» spurgte han og satte sig hen til hende. «Det har jo ikke i mange Aar været saadan.»

«Med mig,» lo hun. «Ja naturligvis med mig! Du . . højt hævet over os alle, dig er der aldrig noget galt med.»

«Hvad synes du da, der er i Vejen med mig, Mis?»

«Lad være og spil sagtmodig og blid,» raabte hun og dundrede med knyttet Haand paa Stoleryggen.

Men hun blev rolig af at se paa ham, tvang sig til det. — Nu har han det stille, bedrøvede Ansigt, tænkte hun. Han er bedrøvet, har det jo heller ikke godt . . Hvor maa jeg være paa min Post. For nu skal alting klares, al Uret frem, min Uret ogsaa . . maaske. «Der er det i Vejen . .» begyndte hun.

Hun stoppede op . . saa paa den Haand, hun havde slaaet før og sugede og bed i den for at vente lidt med at sige ham Sandheden. «Der er det i Vejen med dig . . Aa, at jeg ikke mere kan holde ud at lyve,» raabte hun pludselig . . «At jeg ikke mere vil lade, som jeg tror paa dig. Jeg ved jo aldrig, hvad der er sandt. Smaating.

Store Ting. Det er ganske tilfældigt, om noget er sandt!»

«Nævn mig et Eksempel, Mis,» sagde han og tændte en Cigaret. Hans Hænder rystede af Vrede.

«Maskinen,» sagde hun og saa fast paa ham.

«Jeg troede, jeg havde forklaret dig, hvorfor jeg gjorde det,» sagde han en Tone strengere. «Har du ikke andre Eksempler?»

«Jo, jeg har,» raabte hun, paa ny irriteret. «For Eksempel . . aa, hvem kan finde Eksempler, naar man skal bruge dem! Den Tur til Kjøbenhavn med Donna Anne Lise nu i Juli, som var til Stockholm! Hvorfor skal du narre mig, naar jeg aldrig gør Vrøvl. Hvad har jeg saa for det?»

«Aldrig gør Vrøvl,» gentog han og trak paa Skuldrene. «Der er jo ogsaa noget, der hedder, at du ikke skal bedrøves til ingen Nytte.»

«Jeg har ogsaa et andet Eksempel,» udbrød hun og satte sig bedre til Rette. «Endemanden. Ja, det er længe siden. Men jeg har ikke glemt det, fordi det var første Gang, jeg opdagede, at du kunde undvære dit: Hensigten helliger Midlet. Ved Middagsbordet udviklede du omstændeligt, skønt du lavede det med det samme, hvordan du ved din Klogskab havde lokket Endemanden til at tilstaa . .»

«Jeg har vel haft en Grund til det, Mis. Jeg

har glemt det. Men har jeg nogen Sinde løjet for dig i mit Hjerte. Eller i Hjertesager. Har jeg sagt til dig, du er den eneste, eller paa nogen Maade overdrevet min Kærlighed til dig . . som dog er og altid bliver, Mis. Har vi ikke været enige om, at det er det, der betyder noget.»

«Nej,» sagde hun, tog sin Papirkniv og kastede den fra sig. «. . Ikke overfor dem, man holder af. Lad det være godt overfor fremmede. Men overfor dem, man bryder sig om at blive troet af, naar det gælder, er den mindste Løgn Løgn!»

«Ja, ja, det kan være, du har Ret, Mis,» smilte han. «Det lyder bare saa forfærdelig grinagtigt i din Mund. Du som mange Gange har løjet bare for at have det godt, Mis.»

«Ja, netop. Du lyver, og jeg lyver somme Tider, saa jeg slet ikke ved, hvad jeg selv mener . . Forresten har du ogsaa løjet i Hjertesager,» afbrød hun sig selv henkastet, som var de nu ved Smaatingene. «Juliette.»

«Juliette.» Han lagde sin Cigaret fra sig og stirrede paa hende, paatagen forfærdet. «Hvad har du nu tiltænkt mig, Mis?»

Hun saa stift ned i sit Skød. — Nu er vi ved Afgørelsen, tænkte hun. «Enevold,» sagde hun og saa bønligt paa ham. «Lad os være ganske stille. Det andet gør mig saa ondt nu. Jeg ved godt, at det er dig, der er Fader til Juliettes Barn. Du vil vel skjule det for mig, fordi

du tror, jeg ikke kan taale, at mit Barn her skal have Søskende, som ikke har mig til Moder. Jo jeg kan.»

«Det er jo alvorligt dette,» sagde han og rejste sig. «Mis, se op paa mig.»

«Nej,» sagde hun og blev ved at se ned. «Og svar mig ikke, før jeg har sagt alt, hvad jeg kan sige . . Enevold, selv om jeg har været anderledes før, nu har du faaet mig saa vidt, at det i dette Øjeblik kun vilde gøre mig godt, hvis du sagde: «Ja, det er sandt, Juliettes Barn er mit.»»

Han gav sig til at gaa op og ned ad Gulvet, standsede pludselig foran hende: «Der er en eneste Ting, der interesserer mig i alt dette,» sagde han. «Du har fundet ud af, at jeg er en Løgner, en Slyngel . . allerede for fem, seks Maaneder siden. Med den Mand skal du have et Barn, Mis . . Du maa jo skamme dig!»

Hun stirrede lidt paa ham. «Skal det nu vendes mod mig,» mumlede hun, drejede Stolen omkring, lænede sig mod Bordet og græd: «Nu skal det vendes imod mig. Fordi han ikke kan have en eneste Fejl!»

Han stod lidt og saa paa hende og tænkte: Nu er jeg snart træt af Mis. Saa sagde han: «Vi maa jo have en Ende paa dette, Mis,» og tog let om hendes Haand. «Tænk nu paa det,

du skal tænke paa . . At du slet ikke nu kan taale at græde saa meget.»

«Aa, hvorfor kan du ikke have en eneste Fejl,» hulkede hun og holdt krampagtigt fast paa hans Haand, skønt hun vidste, han ikke mente noget med den Haand. «Alle, alle vi andre har jo Fejl. Tror du ikke, at jeg har løjet for dig! Ikke i mit Hjerte, som du saa smukt kalder det, for jeg har ikke et Sekund brudt mig om andre end dig . .»

«Men med Hovedet har du sværmet for den Sanger, du kørte ind for at høre tre Aftener i Træk, Mis,» smilte han.

Hun rev sine Nøgler op med den Haand, han ikke holdt, tog Almanak 1898 frem, slog op paa Oktober og pegede paa Pletterne. «Se den Dato der. Og den nedenunder. Dengang bedrog jeg dig! Aa somme Tider, naar du ikke har brudt dig en Døjt om mig, har jeg været lykkelig over det! Jeg har ogsaa narret ham, har jeg tænkt . . Saa nu er det hele sagt!»

Han tog i Tanker Bogen fra hende. «Den syvogtyvende Oktober, den otteogtyvende Oktober,» læste han højt.

«Du tror det ikke,» sagde hun og saa paa hans Haand, der stadig holdt om hendes.

«Nej, jeg tror ikke,» sagde han, lagde Almanakken paa Skrivebordet og blev ved at stirre i den.

«Kan du ikke huske det Efteraar, hvor Hanne

Berg havde været her hele Sommeren . . og jeg hadede hende, saa jeg kunde have boret hendes Øjne ud! I Oktober vilde du over til hende, jeg tiggede dig om at blive, du rejste! Kan du ikke huske, at da du kom igen, saa sagde jeg ikke et eneste Ord?»

«Nej, du ved nok, Datoer og den Slags, det husker jeg aldrig,» svarede han og saa fra Almanakken ned paa Gulvet; to firkantede Prikker dansede uafbrudt for hans Øjne.

«Jeg sagde ikke noget, fordi jeg selv havde mærket, hvor let det gaar at gøre noget galt. Først sad jeg og drak Mumm hver Aften med mig selv, det har jeg fortalt dig, jeg vilde være fordrukken, til du kom hjem. Saa var det, at det andet hændte. Og det var egentlig ikke for at gøre dig noget ondt, nej, slet ikke, det var fordi, det var saa svært at lade det være. Lige dengang . . Saa nu er det hele sagt,» udbrød hun igen og sukkede. «Tror du mig saa?»

«Jeg har troet det hele Tiden,» sagde han og blev ved at stirre ned i Gulvet.

Han forstod ikke, hvad der gik af ham. Skinsyge havde han aldrig kendt uden som et kort Jag i Hjertet. Nu hamrede det Hjerte, som naar han havde holdt sig vaagen med sort Kaffe Nætter igennem . . Hvorfor! Nu han ikke holdt af hende mere, ikke forbandt noget med det, ingen-

ting saa ved det . . «Hvem var det?» spurgte han pludselig.

«Det kan jeg ikke sige,» svarede hun og saa bønligt paa ham. «Hvorfor behøves det?»

«Det skal du. Det vil jeg vide. — Ja, jeg maa vide det, tænkte han. Det er det, jeg mangler, for at blive helt fri for at føle noget ved det. Jeg maa se hans Ansigt. Naar jeg har set en fremmed Mands Ansigt ved Siden af hendes, er jeg fuldkommen fri for at bryde mig om hende. — Grev Christian, tænkte han videre, den blegfede, vigtige Dreng, ham kan det da umuligt være. . . «Sig det nu,» sagde han og slap hendes Haand. «Du sagde jo ogsaa før, Mis,» tilføjede han mildere i Tonen for hurtigere at naa Maalet, «at nu skulde vi være fuldstændig ærlige mod hinanden.»

«Jeg kan ikke sige det,» sagde hun og begyndte igen at græde. «Hvor kan jeg dog det, naar vi har lovet hinanden at tie stille. Og han altid vil holde det.»

«Hinanden . . lovet hinanden . . hvor det lyder,» haanlo han.

«Og hvis du bliver vred paa ham, Enevold . . saa er det stor Synd af dig at faa mig til at sige det.»

«Hvis du ikke siger det, skal jeg nok skaffe mig det at vide,» sagde han og lod, som vilde han gaa.

Hun trak ynkelig Skuldrene sammen . . «Forpagteren.»

«Forpagteren,» gentog han. «Ham her, Forpagteren her, Evert!» Et Øjeblik stak det i hans Hjerte, saa han ikke kunde røre sig. Saa jog Vreden ned gennem hans Ryg . . en tyk Streg, syntes han, af Vellyst og Raseri. Han bøjede sig og slog hende paa Kinden med Bagen af sin Haand tre, fire Gange. «Var det yndigt, var det yndigt, var det yndigt!»

Hun holdt op at græde og slog Øjnene vidt op, som om hun pludseligt vaagnede . . Hun havde ikke nogen Sinde følt et Kærtegn dejligere end disse haarde Slag i sit Ansigt. — Han holder af mig endnu, tænkte hun. Naar han er jaloux, saa holder han da af mig . .

Han gik fra hende, op og ned ad Gulvet. «Forpagteren,» lo han. «Kaptajn Evert Jacobsen. Skipperen med den flotte Figur og de store Fødder og brede Negle paa Næverne.»

— Jeg skulde tale saadan om en, han havde brudt sig det mindste om, tænkte hun, smilte bag hans Ryg og holdt sig paa sin hede Kind . . Naar han er saa jaloux, saa holder han da af mig.

«Hvornaar var det?» spurgte han og standsede paa ny foran hende.

«Det sagde jeg jo, Enevold. Den syvogtyvende Oktober.»

«Og saa? Hvornaar saas I saa igen?»

«Aftenen efter . . Og saa aldrig mere.»

«Hvorfor saa aldrig mere?»

«Nej, for han sagde, det var saa kedeligt at se, naar jeg siden sad og græd.»

»Var du meget ulykkelig over det, Mis,» sagde han, bøjede sig pludselig ned og kyssede hende paa Munden, og gik atter fra hende, frem og tilbage . .

Hun sad og ønskede, at han vilde gaa sin Vej for at hun i Fred kunde tænke sig om. — Hun saa godt, hvordan det nu kunde blive . . hvis der bare ikke var det imellem dem med Gerda. Det Hjem, hun og Børnene fik, blev for lille til, at han til Stadighed kunde holde ud at være der. Saa tog han paa de lange Rejser, han tit havde talt om, kom hjem ligesom en Sømand, forelsket, nygift, fulgt af Fester og Lystighed! Til daglig havde hun saa Ro og Regelmæssighed til at opdrage Børnene . . Saadan vilde hun saa gerne være gift.

Pludselig lo han. Han blev ved at le, gik helt hen til hende og lo hende op i Ansigtet. «Familieskabet med Juliette slipper du nu ikke, Mis, siden det er din Ven, Forpagteren, der er Synderen . . Det ventede du nok ikke.»

Hun rejste sig og gik et Par Skridt hen imod ham . . «Juliette . . Fortalte hun dig det i Morges?»

«Hun søgte Beskyttelse og Raad hos mig i

Morges, ja. Han er rejst uden at tænke sig Muligheden af, at hun kunde blive opdaget imens, eller ofre en Tanke paa, hvad den Opdagelse betød med den Fader, Juliette har.»

Hun gik langsomt hen til Havedøren og saa ud. — Hvis han tilgiver mig dette, tænkte hun, skal jeg altid tro ham. Hvis det er sandt, maa Gerda rejse med ham, som hun saa gerne vil. Og jeg skal altid tro ham, der hvor det virkelig gælder.

Hun lukkede et Øjeblik træt sine Øjne . . Hvis det er sandt . . hvis . . hvis . .

Han tog sin Hat. «Jeg gaar for at høre, hvornaar Evert kommer hjem,» sagde han, idet han gik forbi hende. «Men du er maaske underrettet,» spurgte han og smilte spydigt, skønt han ikke vilde. «I er vel saa fine Venner endnu, at du ved det?»

«Ja, han skulde komme i Dag,» sagde hun og lod som ingenting. «Jeg ved det . . for, Enevold, der er noget endnu, jeg maa sige dig. Da vi var saa vrede paa hinanden og alting ved at ramle sammen, har jeg ordnet noget med Onkel Sigismund . . Og Forpagteren hjalp mig, nu han var i Kjøbenhavn . . Saa nu ved du det hele.»

«Dette synes jeg nok, du kunde have sparet mig for, Mis,» sagde han og saa strengt og bedrøvet paa hende. Men han spurgte hende ikke

nøjere ud. Han længtes efter at komme af Sted. Og han gik.

Hun maatte helt ud paa Havetrappen for at se efter ham. — Hvis jeg har taget Fejl med Juliette, tænkte hun, skal jeg gøre, hvad jeg kan, for at gøre det let for ham altsammen. Og jeg har taget Fejl med Juliette. Det er da ogsaa rimeligere, at jeg har set forkert i dette sidste Aar end i alle de andre atten.

Hun smilte, fordi han løb lige paa Børnene, som kom fra Bad . . og fordi de altid jublede saadan omkring ham. Den vilde Jagt af Piger, svingende med Badekurve, og med udslaaet, vaadt Haar ned ad Ryggen, skønt det var forbudt . . Og saa Drengen, som altid gik for sig selv, skønt han var den lille. Han havde gule Sneglehuse i Haanden; dem snakkede han med. Hvor lignede han et lille, fint Føl med sine høje, tynde Ben, der næsten slog lidt Sludder . . og med sit smalle kloge Hoved. Den lille Raceunge han var!

Hun tog sig under Brystet, hvor hun hvert Øjeblik mærkede Barnet, og smilte stærkere. — Der kom Irene sidst, langsomt i dyb Snak med sin Ven, der trods travle Studier holdt Sommerferie til September. Hvor var de nydelig forelskede, de to . . Der gik Irene, og her stod hendes Moder . .

Hun lagde begge Hænder under sit Bryst, for at føle ham rigtigt . . den lille, sunde, sprælske,

som skulde være en Dreng, en Broder til den lille, ensomme derude. — Selv om Livet tit er strengt . . og ogsaa tit grimt, tænkte hun. For mig er det alligevel rigt.

Godsejeren gik lige til Forpagterens Dør uden at standse en eneste Gang. Der vendte han om uden at betænke sig. Han kom til at huske paa Iris.

Han stønnede ved det. I sin Ophidselse havde han kun set de andre, Mis og Forpagteren. Nu saa han ogsaa Iris. Sagen blev saa meget værre og væmmeligere, netop saa meget som hun havde vist sig ond og raa. — Dette tog Vejret fra ham, fik ham træt og gammel, færdig her paa Nørreager og alle Vegne.

Han gik Omvejen ad Alleen, hvor der var mindst Sandsynlighed for at møde hende. Nu havde han snart mange at undgaa, mange, som maatte bort, hvis han skulde blive. Han smilte haanligt . . De blev, og han maatte bort.

Mens han gik gennem den lange Avlsgaard, flimrede det for hans Øjne af Nervøsitet, i Solheden, saa han hvert Øjeblik syntes, han løb Panden imod en Bjælke. I hans Hoved skød hans

Sorger frem paa samme bratte Maade og forsvandt lige saa pludselig for ny. — Fallit tænkte han. Jeg undgaar næppe Fallit. Forpagteren. Jeg tager hellere hele Skammen paa mig, end jeg tager een Tjeneste til af ham. Fru Hald . . Fru Hald har jeg svigtet. Ja, hende svigtede jeg; der havde jeg Skylden . .

Han trak rask sin Hat ned i en Spids foran, saa den skyggede bedre, og svor, at han ikke skulde lade sig kue af det med Mis til at lade alle andre Sorger samle sig og trykke ham ned. Han havde ogsaa Glæder . . sin ny Opfindelse, som han kun manglede Ro til, Børnene, for hvem han var det lyse og lystige i Livet, Anne Lise, for hvem han var det hele. Fru Hald . . Fru Hald kunde han vinde igen.

Men idet han naaede ind i Porten, i Skygge, fik han ved at høre en Røgter slaa løs paa en Ko, et af de syge Anfald med vellystig Gysen, som viste ham, at han havde en af sine fortvivlet nervøse Dage. Og da han kom ud i Alleen og der fik Øje paa den, han vilde undgaa, ejede han ikke Vilje til at vende om. Hellere lade staa til end samme Vej tilbage.

Paa en Lerbunke, som skulde anvendes til Logulv, og som var dækket af Valmuer, sad Iris med sin Dreng og sin lille Stedsøn. Hvidklædt og nydelig sad hun der og lavede Dukker af Blomsterne; optagen, som hun altid var af det,

hun i Øjeblikket havde for, forklarede hun, med en Stemme, der hørtes langt bort, at den højrøde, voksne Valmue var Moderen, de lyserøde unge Piger, og se de smaa hvide, det var Børnene. Den lille Karl Einer, der var saa ivrig, at han lagde hele sin tykke Person op i hendes Skød, sagde: «Det er Pigen,» og holdt den højrøde Valmue i Vejret. «Nej, Moderen har jeg lige sagt,» snerrede hun. «Poul, har du snart Teateret færdigt,» raabte hun til den store, der med en stille og gammelklog Mine satte Sten sammen til en Firkant. «Du var ikke nær saa dum, Poul, da du var fem Aar.»

Godsejeren vovede sig frem og gik stilfærdigt forbi. — Og saa tror Evert for ramme Alvor, at hun er sindssyg, tænkte han. Hvornaar har en gal Ro paa sig til at lege med Børn.

Iris hørte hans Trin, saa spændt op. «Brandt,» raabte hun.

Han standsede overrumplet og blinkede nervøst hen imod hende. — Hvad mente hun med at kalde paa ham, hun, som havde plaget ham, siden de skiltes, med tøseagtige Drillerier og med alvorlige og onde Paafund. Nu skulde han vel pines med en pludselig Anger.

«Brandt,» raabte hun igen, rejste sig og slog sin Kjole ren for Blomster. «Ja, nu giver jeg Nødraab. Tag mig lidt med derhen ad, hvor De

skal, Brandt. Nu jeg har set Dem, keder jeg mig ihjel med Dukketeater.»

Han blev staaende. Af bare Uro syntes han, at han maatte vide, hvad hun vilde ham.

— Han venter, tænkte hun, rev en Haandfuld Valmuer af og stak dem i sit Bælte. Han venter virkelig. Og hun fortrød i det samme det sidste, hun havde gjort imod ham . . at underrette Andersen om det med ham og Juliette, og Hernings om det med ham og Anne Lise. Den Mand kunde altid vindes tilbage, bare man mødte igen og sagde: uden dig er Livet ikke værd at leve.

Hun sprang ned fra Lerbunken, saa hendes brogede Strømper saas, hun smilte, hun glædede sig. Bare at følges med ham ud af en Landevej . . straks Liv og Spænding. — Han skulde have givet mig denne Lejlighed for længe siden, tænkte hun. Saa var megen Skade undgaaet for os begge.

Drengene travede slukørede lige i Hælene paa hende og stak deres smaa spørgende Ansigter frem.

Godsejeren, som saa, hvor varm og smilende hun kom ham i Møde, vendte sig lidt bort og borede i den tørre, støvede Vej med sin Stok Nu han følte sig nedværdiget . . uden rigtig at forstaa hvorfor, da de andres Fejl ikke kunde fælde ham, vidste han, at han vilde føle sig dobbelt nedværdiget i hendes Selskab. Og det forstod han! Han huskede hende fra sidst, da hun stillede

og kaldte ham til Regnskab med sine raa Ord, fordi hun havde hørt, hans Kone var frugtsommelig. Mis, havde hun raabt, er ikke andet end et Hundyr, baade som Kone og Moder, en Høne et Sted, hvor der er for mange af dem, der lægger sig ned foran Hanen, naar Hanen skraber for en anden . .

Han vendte sig langsomt imod hende. — Jeg skal blive ved at huske dig saadan, tænkte han. «Er Evert kommen hjem fra Kjøbenhavn?» spurgte han. «Jeg skal tale med ham.»

Hendes Ansigt blev ganske stift under hans ligegyldige Øjne. «Karl Einer, lad min Kjole være med din varme Haand,» raabte hun og slog Drengen over Armen. «Ja, Evert kom allerede med Aftentoget,» smilte hun saa, «blev i Nyborg, agerede Forretninger hele Formiddagen for ikke at være under Tag med mig. Klokken tolv var han her og piskede straks af til Hernings, som han er Potte og Pande med mer end nogen Sinde. Det er morsomt for mig, Brandt, synes De ikke?»

«Saa vil jeg se at træffe ham der,» sagde han og hilste for at gaa.

Hun stillede sig i Vejen for ham. «Nej, jeg vil med. De ved jo nok, hvordan jeg skriger op, naar jeg ikke faar min Vilje. Og jeg skal virkelig tale med Dem . . Hjem med jer, smaa Drenge,» smilte hun blidt.

Da den lille, som altid fik festrøde Kinder, naar

hans Moder legede med ham, begyndte at græde, nem til Taarer som paa sin Fødselsdag, strammede hun den store op med at dunke ham i Ryggen . . «Du kunde ogsaa gerne tage dig lidt af ham, Poul . . Her . .» Hun fandt Penge i sin Lomme og puttede i hans. «Faa saa Beate med jer til Høkeren.» Og hun tog rapt om den lilles tykke Arme, skubbede ham legende og smilende et Stykke paa Vej, satte Neglene i og løb tilbage.

Godsejeren saa efter Poul, der med den ubevægelig resignerede Mine, han havde fra sin Fader, tog sin grædende Broder om Maven og slæbte ham hjem over de spidse, ophedede Brosten. «De er nok ikke bleven anderledes mod Deres Børn,» sagde han og begyndte hastigt at gaa. «Hvad er det saa, De vil mig?»

«Børn er som Dyr, de skal fodres og lystre,» svarede hun og tænkte: jeg staar mig sikkert som sædvanlig ved at være mig selv. «Skal jeg betragte dem som Mennesker, bliver det Karikaturer, smaa fulde naragtige Fyre.» Hun lo. «Karl Einer især. Aldeles som jeg tænker mig Evert, naar han bliver sindssyg, hvad han er paa Vej til.»

«Gør mig den Tjeneste ikke at tale om Børn eller noget andet, jeg holder af . .»

«I Dag er jeg altsaa ikke morsom i min Oprigtighed,» smilte hun. «De kan tro, Brandt, jeg har haft en streng Tid, siden vi saas.»

«. . og kom til det, De vil mig,» sagde han og slog til et Træ med sin Stok.

Hun gik og rettede paa sine Valmuer, ledte efter noget, hun vilde ham. Evert, som for Alvor optog hende, gik det ikke an at komme med nu. Saa efter noget at stemme ham mildt med. Det plejede at virke at tale om nogen, han brød sig om. Men hun havde haanet dem alle i sine Breve til ham. Endelig fandt hun Fru Hald, som hun havde anset for saa ude af Spillet, at hun havde skaanet hende. «Ved De, hvordan Doktorens har det,» sagde hun. «Om Fru Hald er kommen hjem fra sin Familie?»

«De har vist set Doktorens senere end jeg,» sagde han. — Fru Hald, tænkte han. Fru Hald, den eneste, jeg har en daarlig Samvittighed overfor. Hun stod og strakte sine skønne Arme ud efter Livets Skønhed, kaldte sig syg og fattig, fordi hun ikke vidste, hvad Kærlighed var. Og jeg syntes bare, hun var besværlig, træt som jeg var af det, der ikke var lige til, trættet ud af en lille ond Kvindes Luner.

Han lo højt. For de andre havde han gjort, hvad han kunde. Og selv Iris havde taget lidt ved Lære. Hun havde flyttet sine Intriger et Par Etager op; det var hende ikke længer nok at pine Børn og Piger . . Resultatet af tre, fire Aars Kærlighed!

«Er det Hald, De ler af?» spurgte hun.

Han begyndte at gaa ganske langsomt. En ny Tanke pinte ham. Tre, fire Aar tilbage. 1898. Var det med Mis og Forpagteren før eller efter, han var begyndt at holde af Iris! «Hvornaar lærte vi hinanden at kende?» spurgte han.

«Evert og jeg kom hertil for snart otte Aar siden.»

«Nej. De ved, hvad jeg mener. Hvad Dato?»

«Naa—aa.» Hun saa ham smilende ind i Ansigtet. «Det var min Fødselsdag. Niende December 1898. Hvorfor spørger De mig om det, Brandt?»

Han slog igen en høj Latter op. — Saa var det ham, tænkte han. Saa var det ham, der først gjorde mig til Hanrej. Han maa have grint godt, da jeg kom med mit sædvanlige, at jeg ikke forstod, hvorfor ethvert Menneske ikke kunde faa sin Kone til at være tro. Han svarede mig ypperligt: Den Mand, der ikke kan det, har i hvert Fald Fejl, han bør bøde for.

«Jeg synes ikke, De skulde le,» sagde Iris og fik pludselig Taarer i Øjnene, «hvis det er af mig. — Ja, jeg har gjort meget, der ikke var pænt . . Saa troede jeg, Brandt, at De kom og bad mig være god, som De gjorde i gamle Dage . .»

Hun tav ved at høre en Vogn bag ved sig, hvis Rumlen hun kendte, vendte sig og saa Everts Jagtvogn med Kørehestene for, og hos Kusken en Pige i blaa Bomuldskjole med bart Haar. «Marie!

Hernings Stuepige,» udbrød hun. «Mon Evert skal ud igen! Vil han ikke engang selv komme hjem og sige Vognen til.» Hun stod stille et Øjeblik. «Brandt, nu samler det sig sammen om os,» vendte sig og gik Vognen et Par Skridt i Møde.

Han hørte hende spørge Kusken ud og skyndte sig videre . . Nu samler det sig sammen om os, gentog han. Ja, hende havde det længe truet. «Hun er utilregnelig og skal behandles som saadan,» havde Forpagteren sagt. «Man har Lov at handle bag hendes Ryg.» Naar han tænkte sig om, havde han saa ikke i den sidste Tid haft ganske det samme medlidende og ligegyldige Væsen overfor ham . . Og han havde handlet bag hans Ryg!

Der hvor han gik, var det jævn Bakke, han havde kun nogle faa Skridt til det højeste Punkt, dem løb han. Saa stod han stille og saa langt ud over Markerne og saa ned til Fjorden. Han tog Afsked med Nørreager . . I Morgen paa denne Tid var han borte. De havde handlet bag hans Ryg. Han gik sin Vej, og de eksisterede ikke mere for ham.

Iris kom styrtende efter ham . . «Ja, nu skal Evert og Herning til Svendborg. Skal vi køre med ned til Godsforvalteren og stoppe dem!»

«Nej,» sagde han og blev ved at gaa.

«Kør saa bare,» raabte hun tilbage og fulgte med ham. «Marie havde Bud med, om jeg vilde

være hjemme fra Mellemmadstid til Klokken seks. Evert vilde tale med mig. Skal jeg saa sende ham op til Dem?»

Han svarede ikke. Vognen kørte forbi. Han saa, at hun nikkede fortroligt til Pigen. «Husk saa Pouls Tørklæde, saa snart De finder det, Marie,» sagde hun, og det lød saa falsk, at enhver kunde høre, det skulde forstaas anderledes. Han standsede og tog hende i Armen, smilte: «Hvad har De nu for med Fru Herning. Har De fyldt hendes Syæske med Oldenborrer eller bildt hende ind, Herning er utro med Juliette? Saadan Smaating er det jo, De har skiftet med i Sommer,» slap hende pludselig. «Nu vil jeg have Lov til at gaa min Vej ene og i Fred.»

«Nu vil jeg have Lov til at sige Dem, at det ser galt ud for os to, Brandt,» sagde hun sagte med Taarer i Øjnene. «Det var det, jeg vilde tale med Dem om.»

Den stilfærdige Stemme, som han næppe før havde hørt, gjorde Indtryk paa ham. «Ser det galt ud for Dem, Iris,» sagde han, «og det ved jeg godt, det gør, saa tag Dem sammen. Vær god og fornuftig. Saa bliver Evert det ogsaa.»

«Jeg klarer nok mit,» afbrød hun ham og lo. «Med mig er det vist bare, at jeg skal en Smule paa Sindssygeanstalt, som Evert har truet med hele Sommeren. Det kommer han ikke langt med, Gud give, han var saa sund som jeg! Men for

Dem, Brandt, gælder det hele Deres Velfærd. Jeg har læst Breve undertegnet: Onkel Sigismund, som Mis har ladet flyde paa Everts Skrivebord. Hvis De ikke gaa ind paa Betingelser, som sikrer Mis og Børnene det, der nu skaffes dem at leve af, saa vil de prøve at faa Dem gjort umyndig . . Mer endnu, Brandt. Der har meldt sig en Liebhaver til Nørreager, af sig selv, siger de. Evert vil væk. Hernings vil blive.»

Han stod og saa søgende ned for sig. «Jeg synes, der faldt noget,» mumlede han og skød forsigtigt Støvet til Side med sin Støvlespids. «Jeg rev noget op af min Lomme.» Skønt han var forberedt, vilde han vinde Tid til at beherske sig, nu han hørte det saa rent ud og brutalt. Men i det samme for det ud af ham. «De Herrer skal ikke gøre sig nogen Ulejlighed. Jeg gaar af mig selv.»

«Rejser De?» spurgte hun og hjalp ham med at lede. — Rejser han, tænkte hun, saa er der ikke den Ting til, jeg gider mere, hverken være ond eller god. «Er det sandt. Hvor rejser De hen?»

«Ja, jeg rejser,» sagde han og saa pludselig paa hende. «Lad os derfor række hinanden Haanden og gaa hver til sine Sorger.»

«Bliver det langt bort. Bliver det til Chicago, som jeg har hørt?»

«Til Chicago eller til Sverrig, ligesom jeg kan

skaffe Penge til,» sagde han og lo igen. «Lad os ikke staa her og lede længere,» tilføjede han og begyndte at gaa.

«Jeg har Masser af Penge,» raabte hun, som var det et Halmstraa i sidste Øjeblik. «Vil De have nogen hos mig?»

«Jeg tror, De vil,» sagde han. «Og raab ikke saa højt.» Han saa sig ængstelig om . . de var forbi Andersens, nær ved Godsforvalterboligen, Vognen holdt udenfor. «Naturligvis vil jeg ikke laane Penge af Dem.»

«Brandt, hør engang,» sagde hun dæmpet. «Jeg har, fra jeg blev gift, samlet Penge sammen, fra Husholdningen og alle Vegne, fordi det ærgrede mig med Everts Ægtepagt. I den sidste Tid har jeg tænkt: naar han og Anne Lise rejser, giver jeg dem alle mine Penge, hvis jeg faar Lov at følge med.»

«Tror De, at jeg rejser for de Penge, De har taget fra Deres Mand? De er ikke rigtig klog.»

«Saa for dem, De selv har givet mig! De har jo selv givet mig de fleste, Brandt. Det er jo Deres.»

Han hørte ikke mere efter, vogtede spændt paa Godsforvalterens. Herning og Forpagteren kom ud, begge klædte som de skulde til Begravelse og med samme Mine. Fru Herning fulgte dem til Vogns med et underlig bevæget og lykkeligt Ansigt. — Fru Herning, min eneste virkelige Ven,

tænkte han, smiler hun, hvis de lægger Raad op bag min Ryg . .

Han rev sit Ur op. Ved Synet af de tre Mennesker længtes han efter et eneste: at komme bort fra Nørreager. De syv, otte Timer, der var igen, og som han hverken vidste, hvordan han skulde faa Has paa eller faa til at slaa til, gjorde ham pludselig fortvivlet.

Han vendte sig til Iris, som stjal hans Tid og hans Kraft og pinte ham til ingen Nytte. «Du vil med, naar jeg rejser, siger du,» begyndte han langsomt. «Tror du, jeg kunde taale dig om mig hver Dag.» Pludselig forbitret. «Har du glemt de Raaheder, du raabte mod min Kone? Jeg ikke; jeg vilde høre det, hver Gang jeg saa dig. Lad os to nu i det mindste blive færdige med hinanden.»

«Din Kone,» begyndte hun og smilte haanligt.

Han saa det og lo hende op i Ansigtet . . «Nej, det er aldeles dejligt! Aldeles dejligt. Den Tanke at flygte fra det Helvede, Nørreager er bleven, og tage dig med!»

Hun stemte i med som for at overdøve ham. «Din Kone! Ja, se det finder jeg nu aldeles dejligt, at du ikke kunde tilgive mig for din Kone.» Hun holdt sig med knyttet Haand paa Hjertet. «Aa Gud, jeg kan ikke holde ud at le saa meget.»

Han blev stille ved at se paa hende. — Vi

staar jo her og ler som to Idioter, tænkte han. Han saa Scenen for sig paa et Billede. Den gamle, mørke Allé og de to hvide Mennesker, der stod og lo den sidste Rest af Elskov ud i hinandens onde Ansigter. «Jeg synes, jeg har aldrig let saa meget som paa denne Tur,» mumlede han og tog sig træt til Hovedet. «Lad os holde op. Og komme til Fornuft.»

«Ja, undskyld, naar De kommer med Deres Kone, Brandt, saa kan jeg ikke være alvorlig. Ved De virkelig slet ikke, hvad det er, De ikke kan tilgive mig! At jeg sagde Dem Sandheden, hvordan De løj med Deres Ærbarhed og Ædelhed.» Hun pinte sig paa ny til en voldsom Latter. «Aa Gud, naar jeg fornærmede Mis, hvor lykkelig var De saa ikke som den fine Forsvarer. Aa Gud, Brandt . .»

Han stirrede paa hende. Som hun stod der og lo, saa hun ud, som var hun virkelig gal. Og det, hun sagde, var jo ogsaa sindssygt. Og hendes Øjne med den kolde Glans. Evert havde dog vist Ret. «Jeg tilgiver dig alting,» sagde han pludselig elskværdig og smilende. «Hvis du lader være at stjæle mere Tid fra mig i Dag.»

«Ho . . ho,» haanlo hun. «Nu behandler De mig, lige som Evert gør, lille Brandt. De er saa overlegen, at De næsten ikke ved, jeg er her. Dengang De opfandt mig, var jeg yndig og ejen-

dommelig og fuld af Temperament . . for her var ingen andre at eksperimentere med!»

Hun tav pludselig ved at se ham spejde efter Vognen, som var ved at forsvinde langt nede i Alleen. «Naa, nu bliver Passagen fri til den lille Anne Lise,» sagde hun og stillede sig i Vejen for ham. «Naar jeg har sagt, hvad jeg vil, vel at mærke!»

Hun greb ham i Skuldrene. «Den lille Anne Lise,» mumlede hun, «Deres lille Anne Lise,» stampede, saa Støvet stod omkring dem, fordi hun ikke straks kunde finde noget at ramme ham med. «Aa haa, haa . . aa,» jublede hun pludselig. «Den lille Anne Lise kunde laane Penge af mig. Jo, hun kunde. Da vi var i Kjøbenhavn. Til sin Kunstner-Kæreste.»

Hun tav og stirrede paa ham. Til hendes Forfærdelse fortrak han ikke en Mine. Det var ham ligegyldigt, at hun var ond, det var ham ligegyldigt, at hun var ond imod hans Elskede . .

Han saa ned paa hendes Hænder, som gad han ikke ryste dem af sig, og smilte som til et Barn. «Du vil da ikke slaas med mig. Du husker jo nok fra den Aften, hvem af os, der er den stærkeste.»

Hun stirrede paa hans Mund. Han smilte paa samme medlidende, milde Maade som Evert. — Nu tror han det ogsaa, tænkte hun. Nu tror han ogsaa, at jeg er gal. Og hun tog sine Hænder

til sig, underlig listende, som om hun ikke vidste, hvad hun skulde gøre med dem efter dette. — Naar han tror, jeg er gal, tænkte hun, saa kan jeg ikke ramme ham.

«Jeg kommer ind til Evert ved Femtiden,» sagde han stille, forundret over det fortvivlede og døde, der pludselig var kommet over hende. «Far vel saa længe.»

Hun stod lidt og stirrede ned for sig og slog til sin store Valmuebuket, saa Bladene fløj, slog den fra den ene Side og slog den fra den anden. — Gal, tænkte hun og syntes for første Gang, at hun i det Ord havde en Fjende, værre end de andre. Gal. Gøres til et Barn. Fodres og lystre.

Saa lænede hun sig imod et Træ, bestemt paa at vente paa ham, optagen af at se, hvor han gik hen. Men da han virkelig drejede ind til Godsforvalterboligen, dyede hun sig ikke. «Brandt,» raabte hun. «Gaa ikke videre. Ikke ad Havelaagen; Dynamit. Brandt . . Dy—na—mit!» Og hun sendte endnu en Lattersalve efter ham.

«Stakkel, hvor ser han ulykkelig ud,» sagde Fru Herning, da hun fik Øje paa Godsejeren, som gik frem og tilbage i Forhaven. «Han er dog kun for et Barn at regne med samt sine store Evner.»

Hun løb ind i Spisestuen, hvor der var aabne Havedøre, og raabte ud paa Verandaen: «Anne Lise, hent Godsejeren ind, som gaar ved de højstammede Roser. Han skal opmuntres.»

Saa tilbage at mase med et Vindue, som ikke vilde op for Ranker, der skulde have været beskaarne for længst . . hun havde været saa slem til at forsømme i den sidste Tid. «Godsejer, kom ind og faa lidt varmt at sætte Heden med.»

Godsejeren, der havde ventet i Haab om, at Anne Lise skulde se ham, vinkede i Forbigaaende til Fru Herning, der stadig havde det underlig lykkelige Ansigt. «Det Smil har jeg ikke set i flere Maaneder,» raabte han for ogsaa at være munter.

Ved Gavlen kom Anne Lise ham i Møde, endnu ikke klædt om efter sin Ærteplukning, som sædvanlig tavs, spejdende efter, hvilket Humør han var i, før hun i det hele taget havde noget.

I Dag, for første Gang irriterede det ham. — Ja, lille Anne Lise, tænkte han, du var saa lige til, for dig behøvede jeg ikke at være bange som for Fru Hald. «Noget galt?» spurgte han og blev staaende.

«Noget galt, og det mest godt,» svarede hun og saa netop saa tørt og koldt paa ham, som han spurgte.

«Lidt af det gale er den Kjole der,» sagde han og pegede ned ad hende. «Forresten troede jeg,

der var noget særligt, siden du spurgte, om jeg vilde med til Skærris.»

«Ja, jeg bliver nødt til at rejse,» sagde hun paa sin aandeløse Maade, siden han ønskede Besked. «Fru Jacobsen har raabt efter Herning: «Hvordan gaar det med Strengheden, nu Deres egen Svigerinde er Kæreste med en gift Mand.» Saa forhørte Bodil mig saadan, at jeg svarede: Kommer jeg til at holde af en, der er gift, og han af mig . .»

Hendes Øjne funklede af andre og ivrige Tanker. Øjenlaagene gik travlt op og ned, som for at skjule det. — Hvad var det med den Kjole, tænkte hun. Den faar Skyld for noget hos mig, som irriterede ham.

«Havde Fru Jacobsen ikke raabt, hvem den Mand var? Naa, saa gør hun det næste Gang,» sagde han og gik videre.

«Til den Tid maa jeg være borte. For den Sorg taaler jeg ikke at se.» Hun lo lidt. «Og da jeg dog blev kastet ud to Timer senere . .» tav pludselig. — Jeg gaar vel og holder mig forkert, tænkte hun, saa det ser ud, som var der ingen Bryst i Kjolen.

«Ved Fru Herning virkelig ikke noget endnu?» spurgte han.

«Bodil,» udbrød hun. «Bodil siger . .» Hun efterlignede Fru Hernings Stemme og lignede hende fuldstændigt. «Godsejeren er den eneste, som gider

gaa og være Ven med Kvindfolk uden.» Det er hun netop saa stolt af! «Og Ane Lise gaar skam ikke og lyver for mig i mit eget Hus.»»

Han saa paa hendes Mund, hvor det lille, smertelige Smil, han holdt saa meget af, listede sig frem. «Ja, Livet er ikke lige lystigt altid,» sagde han og stak et Nu sin Arm i hendes.

Hun trykkede sig ind til ham og lo, saa den stærktrøde Tunge og alle de skinnende Tænder saas. «Jamen dejligt er Livet! Dejligt!»

Hun blev ligesaa pludselig alvorlig. De smaa fine Rynker sitrede i det bevægelige Ansigt, som var de overpinte af den evige Skiften. Munden kneb sig sammen, gammel, som maatte den have Fred nu. — Hvis han er begyndt at blive ked af mig, tænkte hun . . med mit altid ens Væsen. Ja, jeg laver mig ikke om alligevel! Der var noget alvorligt bag ved det med den Kjole. Men jeg bliver ved at være, som jeg er! Det sagde jeg ham forud. Jeg vil være, som jeg er.

Da de kom til Verandaen, standsede han igen. «Det er sandt, jeg fik ikke spurgt om . . Hvad er der hændet Fru Herning?»

«Det bedste, der kunde hænde hende,» smilte hun paa ny lutter Ungdom og Glæde over det, der var hændet Søsteren, men jeg har lige staaet og svoret ikke at sige noget til nogen endnu.»

«Er det, at Hernings bliver her paa Nørreager?» for det ud af ham. Han blev mørkerød

over hele sit solbrændte Hoved. — Hun faar ogsaa at vide, at de handler bag min Ryg, tænkte han. Og hende rejser jeg ikke fra, hun følger med mig!

Hun stirrede paa ham. «Bliver Hernings her paa Nørreager,» gentog hun og fandt i sin Hukommelse Ord og halve Sætninger, som kunde tyde paa det. «Hvor kan de det, naar du ikke ved det?»

Han smilte bedrøvet. «Dig har de altsaa kunnet narre! De tror ogsaa, at de narrer mig. De kan jo ikke tænke sig, at et Menneske ganske rolig i lange Tider har gaaet her og ladet dem lægge Raad op imod sig . .»

Hun saa paa hans Ansigt, hvor Blodet jog op og ned. Det fine, kloge Ansigt af samme Slags Skønhed og Adel som Lars Kappels. Og hun saa de andres brede Hoveder, Hernings, Forpagterens, Max Hernings. — De Bønder ydmyger ham, tænkte hun. De Herrer Herning, de indskrænkede Stakler, som passer saa nøje paa Lov og Ret, Skik og Brug . . de svælger i Uret, naar Loven er med dem. «Jamen hvorfor skrider du ikke ind?» spurgte hun.

«Det vilde betyde saa lidt, om jeg skred ind,» svarede han og rettede sig stramt. «Forpagteren ejer mere af Nørreager end jeg. Han har gjort mig til Straamand, og nu skal jeg helt væk. Naa, de har jo Ret, jeg duer ikke her, naar jeg ikke

er rig. Og jeg klarer mig nok, min Himmel er jo alle Vegne, jeg kan ogsaa lave Maskiner i Amerika. Det morer mig bare saa hjerteligt, at de spiller under Dække med mig . . alle mine bedste Venner. Og tror, jeg er blind, fordi jeg ikke tigger dem eller truer dem eller i Hemmelighed spiller imod dem. Jeg kunde rejse Penge hos Onkel Sigismund, om jeg vilde. Men jeg ved, at jeg ikke mere kan have med de Mennesker at gøre. Nu jeg er sikker paa, at de har svigtet mig, saa gaar jeg ganske stille min Vej.» Han smilte lidt. «Saadan er jeg nu bleven fra Vorherres Haand.»

«Hvor de er plumpe og onde,» mumlede hun. Hun havde samme Fornemmelse, som naar de bagtalte ham . . at hun med sin Krop maatte kaste sig imellem, siden hun ingen Vaaben havde. «Bodil kan da ikke vide dette; det er umuligt.»

Han var gaaet et Par Trin op ad Verandatrappen og skimtede Fru Herning gennem de lukkede Glasdøre. «Lad os vente, til vi er rolige,» sagde han og gik ned igen. «Nej, Fru Herning kan ikke være med, det tror jeg heller ikke. Hvad er det, hun er saa glad over?» tilføjede han hastigt.

«Det er Forpagteren.» Hun skyndte sig at sige det for ikke i noget at være allieret med de andre. «Nu har han bestemt, at hans Kone skal bort. Ikke for de Ting, hun har gaaet og drillet os med, sagde han, det var ikke farligt, naar Folk

først vænnede sig til, at hun ikke var normal. Men fordi hun igen var begyndt at tage sig af Børnene! Dem skal Bodil have, nu hun rejser. Vistnok allerede i Aften. Begge Drengene.»

«Der ordnes store Ting paa Nørreager i disse Dage,» sagde han og for pludselig op ad Trappen. «Allerede i Aften,» smilte han. «Skal vi to ogsaa rejse i Aften . . over Nyborg, hvis Fru Jacobsen tager Svendborgvejen, eller omvendt. At her kan blive luftet ud, grundigt og paa een Gang . . Fru Herning!» Han bankede smaat paa Ruderne i Havedøren. «Kom her ud, Fru Herning, saa er De rar. Jeg kan ikke faa mit Vejr inden Døre.»

«Ja, lad os to rejse i Aften,» sagde Anne Lise.

Fru Herning kom styrtende med Køkkenforklæde, som var løst om Livet; ikke smilende, som de havde ventet; i Oprør, med febrilske Pletter paa Kinderne. «Nu kan jeg ikke mere,» sagde hun og kastede et stort Etui paa Verandabordet, et Metalbord, som dansede ved det. «Nu giver jeg mig, Godsejer.»

«Hvad er der saa sket?» spurgte Godsejeren, som altid blev rolig ved Udsigten til at kunne ordne noget for andre. Han trak hastig Stole frem . . det maatte ogsaa hurtig overstaas, for at de kunde komme til det, der var vigtigt for ham. «Lad os tre nu sætte os stille ned og tale fornuftigt sammen.»

Fru Herning blev staaende og trykkede Haanden mod sit forpustede Bryst. «. . Jeg skulde tage Kaffeskeer frem . . saa tænkte jeg . . Forpagteren havde lige fortalt, saa meget blev borte, lad mig tælle mit Sølvskab efter, mere for en Orden. Anne Lises atten Fiskeknive mangler, det bedste vi ejer!»

Anne Lise skubbede irriteret til Etuiet. «Herregud, Bodil; det kan du da tage lidt roligere.»

«Saadan noget kan jeg ikke lide, du siger, Anne Lise,» snerrede Fru Herning. «Hvordan tror du, det vilde se ud i et Hus, naar den Slags blev taget ligegyldigt.»

«Det kan De nu trygt gøre med dette,» sagde Godsejeren. «Det er ikke andet end en ny Streg af Fru Jacobsen, det Skind, som jo er utilregnelig.»

«Ja, og saa faar du dem igen,» sagde Anne Lise. «Af Forpagteren.»

«Ti stille, Anne Lise. Du taler som et Barn paa tre Aar.» Fru Herning vendte sig forarget fra hende. «Godsejer! Fru Jacobsen har ikke sat sine Ben her i over et Aar. Altsaa maa der være medskyldige inden for vore egne Vægge.»

«Ja, det er Marie,» sagde han. «Jeg har set hende hviske sammen med Fru Jacobsen. Og derfor behøver der ikke at være noget ondt i Marie, saa uskyldigt som Fru Jacobsen fremstiller den Slags. Skal vi saa foreløbig lade det være godt, Fru Herning og tale lidt sammen. Vi ses næppe mere.»

«De kan lige saa gerne lade mig gaa, Godsejer,» klagede Fru Herning og tog sig til Hovedet. «Jeg kan skam ikke engang forstaa, hvad De siger. Og skønt Anne Lise staar der med det spydige Ansigt . . ingen ordentlig Husmoder er ligeglad med, at der bliver stjaalet af hendes Gemmer!»

Godsejeren lyttede ind imod Spisestuen. «Er det Marie, den der kommer med Kaffen?» spurgte han. «Vent saa lidt. Kaffen herud,» raabte han.

«Tak, der paa Bordet,» bad han, da Marie viste sig, ren og frisk som den pure Uskyldighed. «Er det ikke Marie, De hedder? — Marie, Fru Herning har opdaget Deres og Fru Jacobsens Narrerier med nogle Sølvknive. Gemmer De Knivene, eller gemmer Fru Jacobsen dem?»

«Ja,» sagde Marie. I sin Forfjamskelse gik hun tilbage og lukkede omhyggeligt Dørene, som ikke maatte staa for Støv.

«Naa, De har dem,» sluttede Godsejeren, som kendte de umyndiges Maade at svare paa. «Saa skal vi til større Spørgsmaal,» sagde han sagte til Anne Lise.

«Alle atten Fiskeknive?» spurgte Fru Herning. Og da Marie nikkede, tilføjede hun dæmpet. «Læg dem saa ind paa Spisebordet straks, Marie. Og saa skal jeg forklare det for Godsforvalteren, saadan at han ikke bliver vred, siden du ellers er saa flink.» Hun saa, at hun var i Køkkenforklæde og kastede det efter Marie. «Tag det med dig ud.»

«Fortæl mig saa lidt om det ny her paa Nørreager, Fru Herning,» sagde Godsejeren.

Fru Herning bød ham Kaffe, endnu optagen af Knivene. «Jeg havde skam bare skræmmet hende til at tie stille, det ved jeg godt. Jeg kender ingen, der klarer saadan noget som De, Godsejer.»

«Jeg hører, at De skal opdrage Poul og Karl Einer, Fru Herning,» sagde han og lavede omhyggeligt sin Kaffe til. «Lad mig nu allerførst faa at vide, hvor glad De er over det.»

«Hvor ved De det fra,» udbrød hun. «Det maa De skam slet ikke have hørt, Godsejer. Forpagteren vil selv op i Eftermiddag og fortælle Dem det.»

«Ja, nu har jeg fortalt det,» sagde Anne Lise.

Fru Herning lod sig dumpe ned paa en Stol og vred sine store Hænder, saa det knagede. «Om jeg er glad, Godsejer! Overglad er jeg. Jeg har jo aldrig maattet for Harald tage nogen til os uden Vederlag, og vi har skam heller ikke Raad. For disse bliver der betalt, som var de smaa Prinser.»

Hun hørte et Øjeblik efter Marie, som inde i Spisestuen lagde de atten Sølvknive paa Bordet, og tog saa fat igen. «Og der er ligefrem Kontrakt, at det er mine Drenge, til de bliver voksne. Og til den Tid saa er det mine Drenge, Godsejer, ikke sandt, saa vist som vi, ogsaa Harald, det ved

jeg, vil føle det saadan fra det Øjeblik, Poul og lille tykke Karl Einer tripper her ind over Tærskelen.»

Hun tav lidt. Da han ikke svarede, begyndte hun igen. «Vi to kender de Drenge, Godsejer. De holder mest af Poul, og det har Moderen gjort, Stakkel, skønt det ikke var hendes egen. Og Poul er jo ogsaa næsten ængstelig god og klog. Men vi skal ikke gøre Forskel, det siger Harald ogsaa, han ved, vi vil holde.»

Anne Lise gjorde Mine til at afbryde hende. Men Godsejeren sagde: «Lad Deres Søster nu fortælle os om Drengene. Saadan har jeg Lyst til at huske Fru Herning.»

«Ja, ikke sandt, Godsejer,» nikkede hun uden at høre, hvad han sagde. «De glæder Dem med mig. Bare vi tænker paa Karl Einers Græden; saadan en lille syg Tuden, som et Barn har, der for tidlig er vænnet af med at græde ud. Han skal skam faa Lov til at brøle, som det er Børns Natur, til de bliver saa store, at de selv generer sig ved det.»

Hun lagde Mærke til Anne Lises stadig mugne Mine og tænkte: Nu skal der komme noget, som interesserer hende. «Ved De, hvad Forpagteren sagde, Godsejer, ganske det samme som De: «Hvis De ikke havde haft den Søster, Fru Herning, havde De været alt for hvas til at tumle med Børn.» Saa de Drenge kan jeg takke Anne Lise for.»

Anne Lise rejste sig . . Hun vilde ikke høre mere af Søsterens Fortrolighed overfor Godsejeren, saa længe hun mistænkte hende for at narre ham grundigt i det, der kom ham ved. «Jeg skal have en anden Kjole paa,» sagde hun og gik hen til hende. «Gaa med op. Der er noget, jeg skal spørge dig om.»

Godsejeren rettede sig skyndsomst, saa vist paa Fru Herning og sagde: «Og saa bliver Godsforvalteren vel her paa Nørreager, nu der kommer ny Ejer!»

Fru Herning vilde give et snedigt Svar. Men hun følte sig pludselig som en Klud. Godsejeren kunde jo ikke vide, at hun havde holdt sig for Ørerne og sagt: Jeg vil være fri for noget Maskepi mod min Ven, Godsejeren. Skamrødmen steg hende lige til Pandebenet, mærkede hun, og talte for hende.

Anne Lise stod og klaprede med Laaget paa Etuiet. «Bodil, gaar du saa med?» Hun følte sig saa tung og mat, nu hun vidste Besked, at hun ikke anede, hvad hun vilde hende. Men hun blev ved. «Gaar du saa med Bodil, hvad.»

«Der sidder et Brev i det Laag. For at tale om noget andet,» sagde Godsejeren.

Fru Herning strakte Haanden ud. «Sidder der et Brev?»

«Det er bare mit Visitkort, der er blevet siddende,» svarede Anne Lise og viste hende det.

Men Fru Herning, som vidste, at der ikke havde siddet noget Kort, snappede det. Paa Bagsiden stod med en Skrift, der nogenlunde lignede Anne Lises . . et enkelt Ord fuldstændig Iris' . . kort og godt: «Jeg tager mine Knive igen, skal bruge alle de Penge, jeg kan faa. Jeg rejser til Amerika med Brandt, er hans Kæreste.»

Hun læste det to Gange nøje igennem, rakte det til Anne Lise og rejste sig.

Anne Lise kastede et Blik paa det, blev rød og rakte det i sin Forvirring videre til Brandt.

I det samme gik Fru Herning.

«Ja, det var klogt,» sagde Godsejeren og nikkede spydigt til Anne Lise. «Enhver, der saa dig, vidste det hele.»

«Jeg er her igen om fem Minutter,» sagde hun, allerede paa Vej ud efter Søsteren. «Hvad saa! Hun har ogsaa narret os,» tilføjede hun og lukkede Døren haardt efter sig.

Fru Herning havde allerede faaet fat paa sit Arbejde. Hun klippede kulørte Billeder ud af gamle Børnebøger til de kedelige Vægge i det Værelse, der skulde være Drengenes. De røde Pletter paa hendes Kinder brændte, det mærkede hun godt. Men hun maatte passe, hvad der skulde

passes. Der var grædt nok for Anne Lise. Nu havde hun andre at holde af.

Hendes Hænder rystede, saa hun klippede i. Hvor havde hun grædt for den lille Søster, som havde det underlige Smil og var saa ensom og havde saa svært ved at komme frem som Kunstnerinde, og aldrig Penge, og alle Vegne det daarlige Rygte, som Stillingen førte med sig. Men i Sommer havde hun tænkt ligesom i et Lyn: altsammen Paaskud for daarligt Humør, kommen af daarligt Levned, skudt Tanken bort igen som den Raaddenskab, den var . . Og Tanken var rigtig!

Skønt Anne Lise selv var paa Vej til ikke større Sager end at klæde sig om, studsede hun ved at se Søsteren sidde der ganske som sædvanlig. «Mon du to Minutter kan lade Hus være Hus, Bodil,» sagde hun. «Og tale med mig, som snart rejser.»

«Nej, jeg kan ikke,» mumlede Fru Herning. «Billederne skal op, inden Drengene kommer.» Og hun tænkte: Ja, Billederne skal op, og Haralds gamle Sabler og Bøsser skal hænge over Sengene! Den Smule, der kan gøres for de Drenge paa den Dag, deres Fader og Moder gaar fra dem, hver sin Vej, det skal gøres, om ogsaa Humøret er borte! Poul og Karl Einer skal ikke undgælde for, at min Søster er en Tøjte.

Anne Lise stod og saa paa hende med et

Ansigt, som græd hun bare ikke, fordi hun havde grædt sig læns. «Saa faar vi ikke talt sammen,» sagde hun og gik. «I Aften rejser jeg.»

Lidt efter kastede Fru Herning Saks og Bog og fulgte efter, grædende fulgte hun efter. Ved at se Anne Lises Ansigt var hun kommen til at huske paa hendes Sang . . For ikke mange Aar siden en lille klar Ungpigestemme som saa manges, nu med saa skiftende Udtryk, bedrøvet og bittert, og ogsaa det Harald kaldte overerotisk, som lød dejligt i Sang. — Det burde jeg være bleven klog af, tænkte hun. Og deri er ligesom en Undskyldning. Fordi de siger, at alt det maa til for de stakkels Kunstnere, som dog gør os andre godt.

«Ja, vi har narret hinanden,» sagde Anne Lise, saa snart hun saa hende. Hun rev Kjole, Støvler og Strømper af og talte i samme Tempo, som Hænderne gik. «Hvor har I kunnet gaa og snyde jer til at ordne saa vigtige Ting uden hans Vidende! I har naturligvis Lov til det, det tvivler jeg ikke om. Men hvor kunde I!»

Fru Herning holdt op at græde af Forundring over tilmed at blive angreben, angreb saa blindt: «En Mand, der har Kone og voksne Børn! Og smaa Børn! Du maa skamme dig, hvor maa du skamme dig. Hvor kan du være over Jorden med saadan en Kærlighed! Anne Lise, jeg spørger, om du ved, at hans Kone skal have et Barn!»

«Ja, og det har hun Lov til,» raabte Anne Lise. «Og han med! For de to Mennesker holder af hinanden.» Hun hørte selv, at hun forsvarede sig forkert, saa det ogsaa paa Søsteren gjorde det værre. «Skønt de er gifte, holder de af hinanden. Og trods det, at han hører til de Mennesker, der kan holde af mer end een. Hvad jeg ogsaa kunde, hvis jeg havde mer end een at holde af!»

«Du ved jo slet ikke, hvad du siger,» sagde Fru Herning. Af Vane gik hun hen til Skabet og tog Kjole og Skørt ud, fordi Anne Lise altid i sit Hastværk rev saa meget ned. «De kalder stakkels Fru Jacobsen sindssyg. Er hun sindssyg, maa du være gal!»

«Det vil jeg ogsaa være,» sagde Anne Lise og for i lyse Silkestrømper og højhælede Sko, «hvis du og Herning er kloge!»

Fru Herning blev staaende med Kjolen i Haanden og stirrede paa hende. «Hvad i Verden,» udbrød hun, «hvad skal du med Balben for at gaa til Skærris!»

Hendes Hænder kom igen til at ryste. Og hun havde nær tilføjet: Det er nok Godsejerens Smag. Hun vidste godt, at Godsejeren havde den simple Smag med skrigende Strømper. Men hun bed det i sig. — Lad mig dog ikke blive raa ogsaa, tænkte hun; lad dog ikke Hidsigheden løbe af med mig, saa jeg bliver raa. «Nej du er ikke rigtig klog, lille Anne Lise,» sagde hun.

«Stakler er I alle tre, du og Godsejeren og Fru Jacobsen.»

«Stakler, det er netop det, vi synes, I er,» sagde Anne Lise, rev Dagligkjolen fra hende, kastede den paa Sengen og tog sin gule Blondekjole frem. «Jeg tænkte paa det før, da du var saa syg for dine Sølvknive. De er jo kun Stakler, som aldrig, aldrig kan lade de smaa Ting være smaa. Hvornaar har du haft en Sorg saa stor, at det har undladt at gøre dybt Indtryk paa dig, hvad Vejr du havde til din Vadsk? Svar mig paa det.»

Fru Herning blev ved at stirre . . Ellers naar de havde skændtes lidt, altid var Anne Lise den blide, blidere for hvert Aar — Herregud, hun raaber saadan op, lille Pige, tænkte hun, for at overdøve, at hun har Uret, og at hun er ulykkelig.

«Og i Dag,» blev Anne Lise ved, «da du har den største Glæde i dit Liv, siden du blev forlovet med Herning, saa glemmer du det for dine atten stakkels Sølvknive. Du bliver saa febrilsk, at du giver dig til at være hjertelig Veninde med den, du og Herning længe har behandlet som Fjende. Jo længe! Jeg hørte Herning sige for flere Maaneder siden: Godsejeren maa have Kniven paa Struben. Hvor kunde du tie til det!»

«Aa Snak, Anne Lise. Nu taber jeg Taalmodigheden,» snerrede Fru Herning. «Jeg tier, naar min Mand vil, at jeg skal tie!»

«Det gør jeg ogsaa,» sagde Anne Lise og rev alle sine Hægter op igen, fordi hun havde hægtet skævt. «Men jeg kunde aldrig have en Mand, der vilde have, jeg skulde tie til det, du tier.»

«Nu skal jeg sige dig en Ting . . lad være og staa og flaa forkert i din Kjole, lad saa hellere mig . . og det er: Det var i yderste Øjeblik, vi fik Forpagteren til at samle sig sammen med sin første Prioritet. Nu frelses Godsejeren fra Fallit. Og det vilde Godsejeren aldrig frivilligt. Saa længe der kan rejses en Skilling, vil han sætte den til paa Nørreager. Og faa andre til at gaa i Tøjet med! Han snakker og lyver jo Fanden et Øre af og tror selv, det er Sandhed, og faar os andre til at tro med. Men du ved naturligvis heller ikke, at han lyver.»

«Jo, jeg ved,» raabte Anne Lise og stampede utaalmodigt, fordi Søsteren med sine rystende Hænder hægtede ved Siden af. «Men ikke lumsk som I, ikke for at skade nogen. Som Børn lyver, før man lærer dem, at de i Længden staar sig daarligt ved det. Det lærer jeg ham ikke! Jeg vil lade ham lyve. Som han er, holder jeg af ham. Hans Fejl er hans egne. Det er mere, end man kan sige om nogen af Hernings!»

«Du skulde ikke lade det gaa ud over Harald, Anne Lise, som ikke er her.»

Anne Lise satte sin Hat paa og jog Hattepinden gennem sit Haar. «Og hans Dyder er hans egne!

Storsindet er han, ridderlig, forelsket kan han være som ingen anden Mand.»

Fru Herning, der som sædvanlig synede hende nøje, før han skulde ud, gjorde Tegn, at Hatten maatte af igen. «Dit Haar ligger dig halvt ned paa Ryggen,» sagde hun og gav sig i Lag med at sætte det. «Ja, det kan ikke nytte, Anne Lise, saa længe du hører her til Huset, maa du finde dig i at se ordentlig ud.»

Mens hun stod der med det Haar, som hun havde redt og vadsket, fra det var smaa, gule Krøller, fordi det var saadan et vanskeligt Haar at behandle med alt det Pur, faldt Taarerne ligefrem ud af Øjnene paa hende og faldt, hvor de vilde. «Anne Lise, vil du gøre en eneste Ting for mig?»

«Ja, hvis jeg kan.»

«Vil du lade være at rejse herfra sammen med ham?»

«Det kan jeg ikke love, Bodil. Det var derfor, jeg vilde tale med dig. Hvis han vil have det . . hvis det er en Stump Trøst for ham . . nu da I jager ham fra Nørreager . . saa rejser jeg sammen med ham, naturligvis.»

«Det er da saa lidt. Anne Lise, lov det!» bad Fru Herning, mens hun rakte hende Hatten. «Bare en halv Dag senere.»

«Saa lidt,» smilte Anne Lise. «Hvornaar har du gjort saa meget for mig. Ja, du har gjort

meget, meget for mig. Men hvornaar noget, der var imod Hernings Vilje?»

Skønt Fru Herning oprørtes ved den Sammenligning, paatalte hun det ikke . . det var jo haabløst.

Men endnu havde hun ikke opgivet alting. «Jeg beder bare om det, fordi . . Du kommer jo igen, Anne Lise, som du er kommen før. Og hvis vi ikke skjuler dette for Harald, saa kan vi ikke forlange, han skal tage imod dig. Husk paa, jeg er i Familie med dig, jeg forstaar hver Smule af din Sang . .»

Anne Lise holdt op med sin haanlige Smilen. «Begynd bare ikke at skjule noget for Herning,» sagde hun og saa hende ivrig ind i Øjnene. «Du vilde aldrig kunne holde det ud. Og vi to kommer dog ikke til at kunne sammen mere. Til daglig vilde du ikke kunne døje mig efter dette. Nej, nu har vi kun at være trofaste hver mod sit.»

Fru Herning gav sig febrilsk til at rydde op i Stuen. — Vi kommer dog ikke til at kunne sammen mere, blev det ved at sige i hendes Hoved. Og ind imellem naragtige Ting, som det at Knive stikker Venskab ud, skønt hun aldrig havde været overtroisk.

Anne Lise stod endnu lidt og syntes, hun skulde sige noget, fandt ingenting. «Og Tak fordi du hjalp mig med at klæde mig om,» sagde hun og løb ned.

Idet hun lukkede Døren, satte Fru Herning sig ned og græd højt. — Det var bedst at komme af med Taarerne, ræsonnerede hun midt i sin Sorg, og være nogenlunde klar, til Harald og Drengene kom.

Anne Lise saa paa Godsejerens Ansigt, at der var gaaet meget mere end fem Minutter, men hun var ikke i Humør til at undskylde sig . . Han syntes heller ikke oplagt til at modtage nogen Undskyldning; han rejste sig og fulgte hende uden et Ord. De var saa tavse, at den andens Fodtrin i Gruset irriterede.

«Det er, ligesom vi havde været fra hinanden et helt Aar,» sagde hun pludselig og smilte.

Han svarede ikke, for bare af i nervøst Hastværk . . Ingenting havde han i Orden. Ventetiden havde han brugt til at komme i Tanker om, at han slet ingen Penge havde. Tydeligt saa han for sig de to Tyvemark fra den sidste Berlinertur, som i Gaar, da han betalte Mis' Regninger, laa tilbage i hans Pengekasse. Al hans Uro vendte tilbage, fordi han ikke engang kunde rejse den Dag, han vilde rejse.

Han gik ad Skærris til, siden det engang var bestemt, skænkede ikke Vejen en Tanke. Af Vane

gav han sig til at spejde over til Stien i Udkanten af Lunden, en Genvej, som Børnene gerne benyttede for at overraske ham med en sidste Vinken oppe fra Jernporten. Pludselig var det Iris, han spejdede efter. Idet de gik ud fra Hernings, mente han at have set en hvid Stribe af hende den modsatte Vej, hjem; nu var han vis paa, at hun forfulgte ham her.

Anne Lise maatte gerne tage to Skridt, naar han tog eet, og alligevel havde hun altid paa Fornemmelsen, at hun fulgte ham saa nemt som en lille Hund. Ogsaa aandeligt følte hun det, som havde hun fire smaa rappe, bløde Poter at følge ham med . . Eller saadan havde hun følt det. Hidtil. I de seks Maaneder, der var omme.

Hun gik og nynnede det Ord: forbi ved sig selv. Ja, for saa megen Fornemmelse havde hun endnu i den Side, hvor Hjertet sad, at hun mærkede, hvor det altsammen var anderledes. Ellers, saa snart de var ene, kom han med sin Snes smaa Spørgsmaal: Om hun vilde køre, sejle eller gaa. Om hun var for varm, eller om hun frøs . . Hvad Farve hendes Skørt havde i Dag. Hvad Farve hendes Stemme . . Altid som var hun Midtpunktet i den eneste Del af Verden, det var værd at regne med. Nu følte hun bare et stort tomt Rum imellem dem.

Han hørte Trin ude fra Marken, Træskotrin, og stod stille. Naar han var nervøs, troede han

alting var Bud til ham . . En halv Snes Husmænd kom ud fra en indhegnet Plads, hvor der var Havesager . . i Række med et stort Kaalhoved under hver Arm. «Naa, Forpagteren kan nok ikke faa spist sine Grøntsager,» smilte han haanligt. «Se, hvor fattige de Mennesker ser ud med den fattige Gave!»

«Folk ser altid ynkelige ud i Flok,» sagde Anne Lise, glad bare ved, at der blev talt.

Han trak sig sky tilbage bag Træerne, fordi en af Mændene fik Øje paa ham, og hele Flokken hilste. «Jeg kunde ikke gøre noget for dem,» sagde han og gik videre. «Jeg forstod dem ikke nok. Jeg skulde have været født imellem dem.»

»Nej, jeg forstaar dem heller ikke,» sagde hun, stadig i en Tone, som om hun gottede sig over det. »Jo, de unge naturligvis, der snakker til mig med Cigar i Munden. Men de gamle, de stilfærdige . . Jeg taler forkert til dem ligesom til Børn, som staar og ler lumsk af min falske Ligemandstone. Jeg er fuld af Ærefrygt og Ubehjælpsomhed som overfor Børn. .»

Han afbrød hende kort: «Du taler, som om du havde lært det udenad,» irriteret, fordi hun gav sig til at beskrive sine mærkværdige og ligegyldige Fornemmelser, nu de bare burde tænke paa at klare sig.

Hun holdt beskæmmet inde med sin Veltalen-

hed. Saadan lød det saa tit, naar hun havde tænkt lidt over en Ting. Men han plejede at kalde hende klog og beundre hende for det som for det andet . .

Hun skottede op til hans mørke, stille Ansigt for at se, hvad hun havde gjort ham. Ja, hun skulde jo spørge ham ud og tage sig af hans Sorg. Men naar hun nu selv var saa ked af at have mistet det eneste, hun havde kendt af et Hjem, af en Moder, af den Borgerlighed, hun somme Tider trængte til, som Bodil trængte til Musik, at hans Besværligheder syntes hende mindre . . hvad kunde hun saa sige! Agere vilde hun ikke, ikke i den mindste Ting, det havde hun bestemt, og det havde hun hidtil holdt. I hver Smule vilde hun være, som hun var . .

Hun rev sin Hat af og viftede sig ivrigt med den . . Han havde jo allerede været saadan, da han kom. Han var bleven ked af hende. Der var noget her i Verden, der var alt for ens: lykkelig Kærlighed. Og hun var for ens. Engang havde hun været trodsig, vild og hver Dag ny. Dæmonisk havde de kaldt hende. Dæmonisk! Nu kunde hun le bare ved Tanken om, at Folk kunde gaa og være dæmoniske paa denne lille Jord. Hun var jævnet ud som gamle, gode Mennesker.

«Ja, det er varmt,» sagde han og saa til hendes gule Hat, der flimrede for hans Øjne, og sagtnede et Øjeblik Farten. «Vi gaar ogsaa kun til Jern-

porten. Vi maa hellere køre en Tur. Vil du med til Halds og sige Farvel?»

«Til Halds,» sagde hun en Smule spørgende. Han og Fru Hald var jo blevne enige om ikke at ses mere.

«Jeg vil ikke forlade Nørreager for altid uden at have set Fru Hald,» sagde han og for paa ny af.

Hun kom til at smile, skønt hun ikke vidste noget værre end Folk, der smilte spydigt ved sig selv. — Naa, saa Fru Hald var Grunden! Og det ikke fordi han havde set Fru Hald igen. Nej, fordi han allerede længtes efter noget nyt. Efter noget andet end denne alt for taknemmelige, hver Dag taknemmelige, hver Dag idiotisk og ens glade! Og hun skulde denne Gang være for klog til at prøve at blive ny igen. Hun skulde ikke mere veksle med Stolthed, Ydmyghed, Kulde og Lidenskabelighed. Det hjalp kun saa kort. Og bagefter følte hun sig saa nedværdiget ved det, ligesom slidt paa sine Knæ. Hun vilde vænne sig af med denne Tilbeden Mænd, den Følen sig dem underdanig.

Hun gav sig til at nynne. Hun bogstavelig dansede hen ad Vejen i sine lette Sko . . og i den største Nervøsitet hun kendte, hvor hun følte sin Krop og sine Klæder som noget for sig, noget ungt, smidigt og elegant, og sit Hoved som tungt og ældgammelt, fuldt af bitre Erfaringer. Erfaringer

i Hundredvis syntes hun, som hun ikke havde skænket en Tanke, før nu hun følte det tomme Rum mellem sig og den, hun havde glemt dem for.

Hun gik hen paa den anden Side af ham, fordi hun syntes Tomheden sprang ud fra hendes Hjerte eller jog derind. Hun vilde føle det mindre, naar Hjertet ikke vendte imod ham. — Det tomme Rum, tænkte hun. Hun kendte det saa godt, at hun havde Øgenavne til det. Den lille Milsvej, der kommer mellem to Mennesker, der i en Rus giver sig hen og saa vaagner hver for sig. Det kunde soves væk, det var det sikreste. Og snakkes væk, ja, der var nogen, der kunde tale saa dejligt videre om sig selv, at Tomheden næppe mærkedes. Men der var ogsaa en, som havde stirret videre . . stirret videre med sine store Øjne efter den Lykke, hun ikke var.

Hun drejede sit Hoved fra den ene Side til den anden, som var der overalt noget, hun vilde være fri for. For første Gang i mange Maaneder saa hun Lars Kappel for sig. Og Godsejer Brandt gik her ved Siden af hende med samme Udtryk i Øjnene, syntes hun. Og blev hende bare saa fremmed ved det.

«Nu jeg skal fra Nørreager,» begyndte han igen, «saa er det eneste, jeg fortryder, de Folk derhenne med den fattige Kaal under Armen. Og saa Fru Hald.»

— Saa, nu skal jeg underholdes med Fru Hald,

tænkte hun. Ustandseligt. Ligesom Iris dengang for et halvt Aar siden ustandseligt maatte høre om mig.

Han glemte al Nervøsitet og gik langsomt. «Især naar jeg tænker paa de ti tætte Sider, hun sendte mig dengang i Februar efter Selskabet,» vedblev han og smilte. «Ti tætte Sider for at forsikre mig, at hun ikke mere holdt af mig. Du har selv hørt, hvor mandfolkealmindeligt jeg svarede hende. Ikke sandt?»

Hun hørte kun halvt efter. Hun tænkte paa Iris, der saa ynkeligt havde prøvet alt muligt for at beholde ham, selv det at smigre sig ind hos ham ved at protegere hende, Rivalinden, den ny.

Han blev ved med sit: «Og ved du saa, hvad Hovedbeviset var? Det har jeg aldrig fortalt dig . . Beviset var, at hun, dengang vi spillede Hasard, paa almindelig lille Kone-Maner var bange for, at Manden skulde tabe. Det var Tegn paa, at hun ogsaa sjælelig var syg og fattig, skrev hun . . Saadan noget er da rørende. Ikke sandt?»

Hun knejsede. Hun lovede sig selv, at Iris skulde tjene hende til Advarsel. Ikke en Taare vilde hun græde. Ingen skulde se saa meget som en Sitren omkring hendes Mund.

Da hun stadig ikke svarede, saa han forundret paa hende. «Saadan noget er da rørende,» gentog han. «Ikke sandt?»

Hun svingede bare med sin Hat som en fornærmet Skolepige sin Taske.

Han standsede, holdt hende smilende tilbage og lod sin Haand glide over hendes Ansigt. «Jo, det er virkelig Anne Lise,» sagde han og glippede forundret med Øjnene. «Jeg troede, jeg havde mistet mine Sanser. Det er Anne Lises Ansigt, straalende af Solbrændthed og alle andre dejlige Farver. Men det er Anne Lise som jaloux!»

Den pludselige Overgang fik Taarerne frem i hendes Øjne. — Det har ikke været andet end Syner fra gamle Dage, tænkte hun.

«Den lille Anne Lise,» drillede han. «Den lille Anne Lise, som holder paa, at stor Plads i Hjertet er en god Ting, staar og tier med bævende Mund og vaade Øjne, fordi jeg et Øjeblik tænkte paa en anden. Den lille Dame er jaloux.»

Nu tog hun fat i samme Tone, og det faldt hende let. «Ja, fordi den Dame ved, at der i det Hjerte kun er een Plads, som passer for hende. Og det er den Plads Nummer eet! Hun har faaet fine Fornemmelser i Sommer. Skal hun degraderes, gaar hun. Hun pakker sine brogede Kjoler ned i en alt for lille Taske, tager den i Haanden og gaar ganske alene til Amerika, hvor hun synger sig en ny Lykke til.» Hun lo lidt. «Af Sorg.»

Han klemte hendes Hoved fast imellem sine Hænder. «Sikre Prinsesse,» lo han og slap hende.

«Sikre,» smilte hun. «Aa ja, somme Tider.»

«Det kan du ogsaa være,» sagde han og saa hende alvorligt ind i Øjnene. «Fru Hald kan jeg nu engang ikke forelske mig i . . Jeg vilde bare ønske, at jeg havde saa megen Magt over hende, at jeg kunde faa hende til at bryde ud af det med Manden, som hun døjer under. Men lad os nu ikke tale om fremmede,» tilføjede han og gik pludselig irriteret videre. «Vi har nok med os selv.»

«Hvad da?» spurgte hun og rynkede Panden, fordi de allerede skulde tale om andre Ting. «Hvad er der da galt for os. Nu vi kommer fra Nørreager?»

«At vi ikke kan komme her fra! At vi ingen Penge har! At vi ingen kan skaffe!»

«Jamen det maa da Forpagteren kunne, naar han har solgt Nørreager,» sagde hun i sin letsindigste Tone. Først nu var hun vis paa, at det ikke var hende, han var ked af. — Ingen Penge, det, hun aldrig havde hørt i hans Mund, men ellers kendte saa godt, fik altid Mænd til at glemme alt andet.

«Solgt Nørreager,» haanlo han. «Tror du, Forpagteren saadan gaar hen og sælger Nørreager uden mit Vidende. Han overrasker mig maaske med en lille Eksekution, fordi hans Prioritet er forfalden . . det kan han . .»

«Naar Forpagteren ikke har solgt Nørreager,» afbrød hun ham. «Lad os nu være alvorlige og

blive færdige med det . . saa tror jeg, at han har det hele lagt til Rette. Sagde Bodil ikke, han kom for at tale med dig. Han har ordnet det godt, saa meget kender jeg til Forpagteren. Og har han ordnet det godt, er der Penge til, at du kan rejse, hvad han ved, du vil!»

«Jeg tager ikke imod flere Velgerninger af Forpagteren,» raabte han. «Ikke imod en eneste.»

Hun saa forundret paa ham. «Den Slags Stolthed kan jeg ikke fordrage. Har jeg Penge, giver jeg gerne til alle mine Venner. Det har du ogsaa gjort. Saa kan vi vel ogsaa tage imod. Saa overlegen maa man være.»

«Jeg har aldrig taget imod en Stump af et Menneske, som jeg saa ned paa,» svarede han. «Og jeg ser ned paa Forpagteren. Jeg har troet ham bedre end andre, ment, jeg havde faaet ham videre. Han er værre. For Eksempel overfor Kvinder . . værre endnu end før.»

«Herregud. Lad ham være overfor Kvinder, som han vil . .»

«Saadan noget vil jeg ikke høre dig sige. Du har den Undskyldning, at du har været i daarlige Hænder. Forpagteren har ingen Undskyldning . . for at have forlokket Juliette . . ligesom en Herremand i gamle Dage sine Piger.»

Hun standsede og gav et lille Raab fra sig af Forundring.

Han for sammen og saa hen til Jernporten,

Børnenes sædvanlige Skjulested, som var faa Skridt fra dem. «Hvor?» hviskede han. «Sagde du ikke, at du saa nogen?»

Uvilkaarligt hviskede hun ogsaa. «Nej, jeg spurgte bare: Juliette.»

I den Stilhed, der blev, hørte de Skridt ude paa Marken, Løben . . Det var bag ved dem. Og han vendte skyndsomst om og gik imod Lyden; han kunde aldrig have nogen bag sig, ikke engang en Hund.

Andersen dukkede frem mellem Træerne, listende og forjaget, lignende en Teaterrøver med sit lange flagrende Skæg.

Det gav et Sæt i ham ved at se Godsejeren før beregnet. Han var gaaet ud for at prygle Manden. Paa Vejen havde han forestillet sig, at han vilde slaa ham ned, og det straks han havde varskoet ham . . varsko vilde han, siden han var den stærkeste og saa vel som gamle Godsejer altid havde advaret sine Fjender. Nu blev han staaende, forlegen og forpustet. Han havde rendt Raseriet af sig, syntes han.

«Er det mig, du vil tale med, Andersen,» raabte Godsejeren og gik helt derhen. «Er der noget los?»

«Jeg vil bare anmode Godsejeren om en Samtale,» sagde Andersen langsomt. — Han tænkte paa Fru Jacobsen, som var Skyld i, at han stod her . . Jo, hun havde talt sandt, sølle Kone, som

de alle beskyldte for Løgn, for hun havde blottet sig selv.

«Værsgo, Andersen. Snak fra Leveren.»

Andersen saa paa hans smilende ligesom alt for spinkle Ansigt og repeterede Fru Jacobsens Ord: Hævn Juliette og mig med, Andersen, havde hun sagt, jeg har ingen andre, som vil gøre det. Ydmyg ham med Prygl af sin Kusk . . som bedre end han kunde have været Godsejer, Andersen . .

«Men snak fra Leveren i en Fart. Og lad ikke Frøkenen vente.»

Nu saa Andersen først Frøken Abildgaard, som stod oppe ved Jernporten. Hun nikkede til ham med det venlige Væsen, hun havde sammen med sin Søster, Fru Herning. — Ja, nu er det din Tur at blive forført og ødelagt for Livstid, tænkte han og rettede sig pludselig truende. «Det maa være under fire Øjne,» sagde han.

«Vi er ene nok her,» sagde Godsejeren kort. — Det er Juliette, tænkte han. Han tror det samme, som Mis troede i sin evige Jalousi. Det er modbydeligt, saa meget som jeg har talt med det Menneske. «Sig nu, hvad det er, og lad mig være fri for Vrøvl.»

Det hjalp paa Andersen. Hvor tit havde han ikke haft Lyst til at svare igen, ja til at slaa, naar denne Hr. Godsejer uden Gods aflagde sit kammeratlige Væsen og blev uforskammet. Den Tone virkede paa ham som flere Flasker Vin. Men han

besindede sig. Han var ikke den Mand, som gik frem i Blinde eller efter Fruentimmersnak. «Hvem skal køre for Godsejeren til Byen i Aften?»

«Det kan Verner gøre, hvis du vil være fri.»

«Godsejeren rejser altsaa i Aften?»

«Ja, jeg rejser, Andersen. Men inden skal jeg nok hjælpe dig med at ordne det, vi talte om i Middags.»

— Gud ved med hvad, tænkte Andersen. Lus, som lister af fra Nørreager, nu den ikke mere kan udpines til Rejser og Dameselskab og Grevegilder. «Saa klarer vi os vist bedre selv,» haanlo han.

Godsejeren stirrede paa ham. «Hvad gaar der af dig, Andersen,» spurgte han . . sagte, fordi han til sin Ærgrelse følte Blodet stige sig til Hovedet. «Staar du og gør Nar ad mig op i mit eget Ansigt.»

Andersen rev som en rasende i sin Trøje, der var bleven for snæver i Ærmerne. «Jeg anser mig for ude af Deres Tjeneste,» sagde han. «Og berettiget til at give Dem en Mindelse med paa Vejen. Frakken af!» raabte han. «Lige Vilkaar.»

Godsejeren rørte sig ikke. Det gik ham som i Drengeaarene: før Slagsmaal spillede hans Fantasi ham altid det Puds at vise ham Resultatet af en haard Kamp. Nu saa han sig liggende paa Jorden under Andersens Hænder. Han havde især saa ondt af sit Ansigt.

Andersen ind paa ham, først med et Par Knytnæver i Brystet for straks at faa Vejret af ham; de traf ikke paa rette Sted. Godsejeren raabte: «Du er jo gal, Andersen, du maa skamme dig.» Saa ind paa Livet af ham for at kaste ham.

Godsejeren stod solidt paa sine trænerede Ben. Og nu tog han fat. Han arbejdede sig op til tilstrækkelig Vrede. Og nu følte han ogsaa samme Fornøjelse som i Drengeaarene, naar det endelig gik løs; ikke saa megen Smerte ved de Slag, han fik, som Velbehag ved dem, han gav; undertiden et Jag af Vellyst, som et Sekund tog Kraften fra ham.

Anne Lise, der havde saa ødelagte Nerver, at hun kun var fuldkommen rolig, naar der var noget paa Færde, syntes heller ikke, hun følte mere ved det end ved at se Drenge slaas. I hvert Fald vidste hun, at her havde hun bare at holde sig stille.

Indtil pludselig en lille Mand, som hun netop havde set bøje ned ad Markstien, listede frem paa den anden Side af Jernporten, støvet og svedende i sit tykke Udgangstøj, stillede sig bag en af Pillerne, hvor han havde Udsigt til Kampen, og grinte.

Da følte hun sig i slet Selskab . . med den ondskabsfulde Grinen, og i slet Selskab blev hun sensibel og usikker. — Jamen det er vist ogsaa latterligt, tænkte hun, at slaas med Andersen. Mon

jeg ikke skulde skride ind og raabe det, som Brandt selv er for stolt til: Slaas med Forpagteren, ikke med andre!

Mens hun nøje passede paa, at Godsejeren var lige saa smidig, som den anden var stærk, undersøgte hun den lille nysgerrige ved Siden af sig, som hun syntes, hun havde set før, udfandt, at det var Endemanden, hvem hun og Godsejeren engang havde besøgt, og blev bedre til Mode. — Saa havde Godsejeren en Ven til her.

Hun støttede sine Arme mod en af de smaa Søjler ved Porten og bøjede sig hen imod ham, for at hendes sagte Stemme kunde høres. «Er det ikke Skovfogden fra Skærris?» spurgte hun. Hun mærkede, at Armene snurrede fra Albuerne ud i Fingrene. — Saa er jeg alligevel bange, tænkte hun, og saa er der Grund til det.

Han sansede næppe at trække Luen af til Svar, saa optagen var han. — «Mej faa Lov. Hva æ der i Vej her? Hva har han jort Andersen?»

Hun skelnede ikke Ordene. Men da Godsejeren i det samme snublede og faldt . . han var straks paa Benene igen, men saa fæl ud af Støv, med flænget Jakke, raabte hun pludselig ind i det lille grinende Ansigt: «De skulde hjælpe den Mand, som engang hjalp Dem.»

Endemanden pillede ved Pibespidsen, der stak ud af hans stramme Brystlomme. «De æ smette

godt aa vie, vaa Rædi han æ.» Og blev ved at grine.

«Aa, modbydelige Fjols,» raabte hun og for forbi ham.

Hun tog store Skridt og slog med Armene, som skulde hun bane sig Vej med dem. Det syntes hende, at Endemanden repræsenterede hele Nørreagers, ja hele Verdens Utaknemmelighed imod Brandt. Og nu kunde han bagefter hundrede Gange bebrejde hende, at hun bar sig ad som et Kvindfolk, han skulde ikke døje saa meget som et Slag af de Mennesker mere! Nu gik hun imellem.

Og hun for lige ind paa dem. «Andersen, det er Forpagteren,» raabte hun. «Det er Forpagteren, Andersen!»

Hun fik straks Ørenlyd. De lod, som om de var bange for at gøre hende Fortræd, og stod ret, begge trætte af at slaa, ødelagte af Hede. Men de saa utaalmodigt paa hende, som forstyrrede hun dem.

Hun gik tættere ind paa Andersen, saa hun tvang ham et Skridt tilbage, og sagde ganske sagte: «Jeg vil sige Dem, at det er Forpagteren. Det, De mistænker Godsejeren for, det er Forpagteren.»

Andersen saa bare paa hende med Øjne, der var gamle og tomme af Træthed. Han følte ikke meget andet end Smerter, der især stod ham i Benene. Og endnu en Smule Trods. — Han for-

trød ingenting. Men Fanden havde sin Finger imellem, naar hans Ven Godsejeren skulde have Prygl.

Anne Lise blev ved med sit: «Jeg ved ikke, om jeg maa sige det. Forpagteren gør det vel selv. Men sandt er det, Andersen.»

— Forpagteren, tænkte Andersen, Forpagteren. Men det var ham umuligt at flytte sin Vrede derhen. Den Smule, han kunde sanse, var, at selv om Forpagteren ogsaa var en Slubbert, blev Godsejerens Syndebræt ikke tomt.

Godsejeren slog Støvet af sig, heftede Jakken sammen med sin Brystnaal, strakte sig og smilte ved Tanken om, at han befandt sig som efter et Dampbad. Han mødte Anne Lises Øjne og havde mest Lyst til at tage sig en hjertelig Latter sammen med hende.

Men han gik højtidelig hen til Andersen . . det skulde overstaas . . og Herregud, han stod der og saa saa syg og slidt ud. «Jeg ved, du vilde finde det værdigere, hvis jeg nu gik min Vej uden et Ord, Andersen. Jeg vil alligevel sige dig, at jeg har nemt ved at glemme den Uret. Det er gaaet mig ligesaadan med et Menneske, der har kendt mig bedre end du.»

Andersen saa lidt paa ham som paa Anne Lise før. — Der findes næppe det paa Guds Jord, tænkte han, som kan stoppe den Mund.

«Og jeg har ondt af dig og din Kone, Andersen,

som har sat saa megen Lid til de Børn. Og opdraget dem, som I nu engang troede, det var bedst.»

Andersen bukkede sig møjsommeligt efter sin Trøje . . han havde mest Lyst til at smide sig der, hvor den laa, syntes han . . og trak den langsomt paa.

Godsejeren saa forundret paa ham, fordi han ikke gik. «Jeg ved ingen anden Trøst end den, at Forpagteren sikkert ordner det saa godt, som det kan ordnes,» sagde han. «Der gør jeg naturligvis ogsaa, hvad jeg kan.»

Andersen blev staaende stram, som om han ventede endeløse Ordrer.

«Nu skulde du gaa hjem til din Kone, Andersen. Ved hun, hvad du havde i Sinde? Ja, saa skulde du skynde dig. Du vil dog nødig have hende syg. Ikke sandt?»

«Hun er syg, Hr. Godsejer.»

«Var hun syg, da du gik. Saa I maatte have Læge. Hvem sørgede saa for det?»

«Fru Jacobsen telefonerede, Hr. Godsejer.»

Godsejeren smilte lidt. «Naa, saa det var Fru Jacobsen, der sendte dig herud . . Men sig mig engang . . var Doktoren hjemme? Nu spørger jeg ogsaa for min egen Skyld.» Han saa flygtigt til Anne Lise. «Saa gaar vi dog til Skærris og prøver at møde Hald.» Og saa sig nervøst om, irriteret fordi han ikke kunde bekvemme sig til

at gaa fra dette underlig hjælpeløse Menneske. «Du staar, som du var bleven til en Saltstøtte, Andersen.»

Endemanden, der lige skulde lumske forbi ude paa Marken, følte sig truffet af hans hvasse Øjne og blev staaende med Huen i Haanden. — Kaske d' ette æ san allivel han æ fære paa Gaarri, tænkte han, sien han ser saa storsnøvet øv.

«Jacob Iversen,» raabte Godsejeren. «Tøv og tag Andersen med, som er syg.»

Andersen gjorde i det samme omkring og gik uden at skænke Endemanden en Hilsen. Han skulde ikke slaa Følge med en forhenværende Forbryder. Støvet stod efter ham som efter et Firspand, saadan slæbte han paa Benene.

«Se, hvor Vorherre er pæn imod mig,» lo Godsejeren til Anne Lise. «Hver Gang jeg er modløs, viser han mig, at jeg er saadan et net Menneske. Det er en dejlig Fornemmelse, ikke sandt?»

Han stak sin Arm ind i hendes. «Nu gaar vi to, som hørte vi hinanden til. Tilstaa, at du var bange,» drillede han. «Du havde lidt med: Og naar de gør min Kærrest Fortræd . .»

«Jeg har ikke Tid at tilstaa,» sagde hun. «Jeg tænker paa det næste. Vi maa fra Nørreager. Det er umuligt at være her efter alt dette.»

«Lad os nu ikke tale om det, som ikke kan blive anderledes,» sagde han og fik onde Øjne.

«Jeg ejer ikke et Sted mere, hvor jeg som Mand kan være bekendt at henvende mig.»

«Jamen kan jeg ikke?» for det ud af hende.

Hun tav lidt og tænkte sig om. — Var det ikke meget værre, at hun gik til Forpagteren, siden han straks maatte vide for hvem . . tilføjede saa tøvende: «Forpagteren har sagt, at jeg bare kunde komme til ham.»

«Se, det kan jeg nu ikke forstaa, du siger,» udbrød han. «Vil jeg gøre noget for en Ven . . saa tier jeg med hvordan . . jeg ydmyger ham ikke med Enkeltheder . .»

«Nej, nej,» sagde hun og trykkede hans Arm.

«Og lov mig een Ting aldeles bestemt,» bad han. «Gør heller ikke noget, som piner dig. Føler du dig det mindste ydmyget, kommer der en lille bitter Plet paa din Kærlighed til mig.»

«Jeg ydmyg over Penge,» lo hun. «Jeg synes jo altid, Penge er ligegyldigt. Der hjælper dog ordentlige Mennesker hinanden. Det har alle gjort for mig, og jeg for alle.»

Han smilte. «Ja, du vilde være en nydelig Forretningsmand.» Og trykkede sig forelsket op til hende. «Hvad stirrer du saa tankefuld i Jorden for. Aa, det er de smaa Fødder, der maa passes, at de gaar, som det anstaar sig smaa fine Fødder. De Ben klarer sig selv, sikre som de er paa deres Skønhed.»

Hun svarede kun med sine nervøse Kunstner-

indesmil. Hun tænkte paa, hvordan hun vilde komme forkert og forpint ind ad Døren hos Forpagteren, som engang, mens hun hørte det, havde nægtet Brandt Penge. Og hvordan hun nu havde slaaet en Latter op, som om det mest var hende en Fornøjelse. Var det da ikke muligt paa engang at holde af en Mand og at være fuldkommen ærlig imod ham.

Først da hun havde slaaet fast, at det var ikke muligt, gav hun sig for Alvor til at nyde de vidunderlige Ting, han sagde om sin sandfærdige Forelskelse i hendes brune Kinder, hvide Tænder, gule Strømper . .

Klokken fem kom Forpagteren med overanstrengte Heste for at naa hjem paa den Tid, han havde sagt til sin Kone. Idet han sprang af Vognen, saa han, at den nærmer endog var forfalden. Desto ærgerligere blev han ved den Besked, at Fruen havde taget Giggen for at køre til Svendborg . . ad den smalle Klintvej, da hun ikke vilde opholdes af ham. Og at hun ikke kunde være hjemme før syv.

Husjomfruen, der fortalte ham det, opirrede ham yderligere ved at følge ham helt ind i Kontoret. Hendes Hængekrøller, hule Kinder, graa Magerhed . . i daarligt Humør saa han det, han

ellers ikke skænkede en Tanke, alt irriterede ham. — Hun lever da af at suge de Kinder til sig, tænkte han, eller af at æde Koks.

Jomfruen saa godt, hvor gnaven Forpagteren var. Men hun var nødt til at sige ham, at Doktorens gik og ventede i Haven. Og endnu mere til at lade ham vide, at Folkene havde klaget over Kosten. Fruen havde selv smagt paa Kødet og sagt, det var mer end godt nok. Saa skulde det ikke væltes over paa andre . . At man skulde taale Smædeviser uden for sit Vindue.

«Kald paa Juliette,» tordnede Forpagteren.

«Juliette er sendt hjem i Forgaars af Fruen.»

Forpagteren, som havde lagt Papirer fra sig paa Skrivebordet og lukket Skuffen op for at gemme dem, glemte det og laasede igen. «Sig saa til . . hvad er det nu, hun hedder, Beate, at hun gør Drengene i Stand og lader dem komme ned.»

Jomfruen blev staaende. «Forpagteren husker nok, at Doktorens venter. Og hvis Forpagteren saa vil tale Folkene til, naar de klager . . at jeg al min Tid har sagt: det, de skal have, det skal de have.»

«Pil saa af, Jomfru. Ja vel,» raabte Forpagteren.

Han skridtede i det samme støjende forbi hende ud i Haven. — Han maatte af med de Mennesker derude! Saa hen at tale med Juliettes Forældre!

Saa til Godsejerens! At han, naar Alma kom, kun havde Afregningen med hende tilbage.

For Enden af den store Plæne paa hver sin Side af Flagstangen stod Doktoren og hans Kone og talte øjensynlig om at faa Flangstang Mage til. Fruen saa op ad den, som var den hende lige saa ligegyldig som alt andet. Men lille Doktor syntes svært optagen.

Forpagteren maalte nøje . . i sin uvilkaarlige Jagen efter at tænke paa ligegyldige Ting, Doktorens snuskede Person i Bukser, hvor Striberne af Sparsommelighed svajede ind, med Konens flunkende, silkeagtige Sommerkjole og en hel Hat hvide Fjer. — Hun har klædt sig paa for en anden, tænkte han, siden hun ikke ser, hvor lidt Manden syner til den Stads.

Doktoren, som i den sidste Tid snakkede voldsomt op om alt, fordi hans Kone ellers faldt hen i Melankoli, holdt lettet op med Flagstangen. «Der har vi ham!» udbrød han. «Tora, kom lidt langsomt efter. Jeg skal tale et Par Ord privat . .»

Han løb et lille Stykke. — Jeg farer straks i ham, tænkte han: Aa, laan mig en fem, seks Hundrede Kroner, Forpagter, til Nytaar.

Saa sagtnede han Farten for at overveje, om han skulde tilføje: Til min Kones Rejse. Og maaske give en lille Redegørelse, hvorfor han ikke kunde klare det selv.

Han vred sig ved det. Det var ogsaa fælt, saa Huset var blevet dyrt, siden Tora var mere ligeglad med det og mere syg efter Adspredelser . . og ham mere uundværlig. Og ubehageligt som ulykkelig Kærlighed til ens egen Kone trivedes paa Landet.

Da han naaede til at trykke Forpagterens hede Næve, blev det bare til en Undskyldning, fordi de havde slaaet sig ned her, skønt Fruen ikke var hjemme. Nu var de engang paa Nørreager, han i Sygebesøg hos Andersen . . og Tora i Udgangshumøret. Hos Hernings havde de været og var bleven anmodet om at komme igen en anden Gang.

«Hvem var syg hos Andersen?» spurgte Forpagteren.

«Konen, Manden, hele Sylten s'gu,» smilte Doktoren. «Madammen maa jeg ind til igen om et Par Timer . . Tora, her tror jeg dog, vi faar Held med os! Ikke sandt, Jacobsen, De giver en Whisky under Lindene.»

«Jeg liver altid op ved at se en smuk og sød Dame,» sagde Forpagteren og hilste paa Fru Hald. «Men Sagen er, Doktor, jeg er tosset af Forretninger; kommen i Dag, stikker af igen i Morgen. Slottet . . har De prøvet der?»

«Dem mødte vi paa Vejen,» sagde Fru Hald, før Doktoren kunde svare. «Skal vi vente, maa det være hos Dem, Forpagter.»

Doktoren slikkede nervøst Læber ved at mindes

Mødet . . hvor unaturlig ilter Madame var bleven, da hun saa Brandt og Sangerinden Arm i Arm. Hun vilde partout videre, skønt Don Juan vinkede og løb for at naa over Marken hen til Vognen. — Vi kommer s'gu aldrig videre med at forvinde den Kærlighed, tænkte han.

«Ja, vent De her, lille Frue, Gudbevares,» sagde Forpagteren. «Saa maa jeg bare liste af en lille halv Time . . Jomfru,» raabte han ned ad et Kældervindue. «Whisky ud. Og Appelsinvand, eller hvad De har, Fruen kan nyde.»

«Undskyld, Hr. Forpagter,» Jomfruen stak bedende sit Ansigt ud af Vinduet. «Andersen var her og venter i Kontoret.»

«Andersen. Udmærket,» raabte Forpagteren. «Lad Bud gaa op paa Slottet, Jomfru, om det passer Godsejeren, at jeg kommer om et knebent Kvarter.» Han viste Doktorens hen under Lindene og skyndte sig ind.

I Kontoret beholdt han helst Hatten paa, men da han saa Andersen sidde krumbøjet lige inden for Døren, lignende en gammel, syg Svane, rev han den af. «Sid dog hellere ind i Stuen, Andersen.»

Andersen rejste sig og sagde ingenting.

Forpagteren vidste heller ikke, hvordan han skulde begynde. «Værsgo, Andersen, hvis De har noget paa Hjerte.»

Andersen saa ham ligesom møjsommeligt ind i

Ansigtet. «Jeg har overfaldet Godsejeren, Hr. Forpagter,» begyndte han.

«Godsejeren! Hvad Fanden har De overfaldet Godsejeren for, Mand?»

«Det var min Hensigt at give ham en Mindelse; det blev nu kun til en Smule Slagsmaal. Fordi jeg troede, han var Juliettes Forfører, Hr. Forpagter.»

Forpagteren bukkede sig og smøgede sine Bukser op for at faa Tid til at smile i Skægget, saa uimodstaaeligt forekom det ham, at nu, der endelig optraadte Prygl paa Godsejeren, hvad Folk længe havde ventet . . af en Fader, Mand eller Broder . . saa var det ikke ham, saa var han himmelraabende uskyldig! Derpaa saa han nysgerrig op. «Hvordan klarede han sig, siger De?»

Andersen blinkede uroligt ved denne unaturlige Ligegyldighed. — Er det nu heller ikke ham, tænkte han. «Godsejeren har jo gode Kræfter, Hr. Forpagter,» svarede han i en Tone, som om han bukkede med det samme.

«Naa, og nu vil De give mig en Mindelse, Andersen,» sagde Forpagteren og smilte pludselig til ham med sit tungsindige Smil.

»Hr. Forpagter,» Andersens store, hidsige Mund bævede, saa han næppe kunde faa Ordene frem. «Min Kone og jeg havde betroet vor lille Pige til Dem . . Hele hendes Fremtid, Hr Forpagter . .»

Forpagteren hentede sine Nøgler frem af sin

dybe Bukselomme og gav sig sindigt til at lukke Pengeskabet op. Imens ordnede han, hvad han skulde sige — Juliette er i den Alder, skulde han sige, hvor de fleste har et Hjerte, som kan elske kraftigt og hvem, som kommer i Nærheden. Det kunde være blevet Godsejeren, og det kunde være blevet den lille fikse Gartner. Det blev mig, fordi Juliette laa og græd saa gudsjammerligt over sin druknede Broder sent om Aftenen, naar jeg kom fra Selskab. Juliette bliver ved at være en sød Pige med varmt Blod, som vil have nogen at holde af. Stil Dem ikke i Vejen for det, Andersen. Men stil hende saadan ved min Hjælp, at den næste, hendes Øje falder paa, gerne binder an med hende for altid.

Han sagde ikke noget af det. Det forekom ham overflødigt nu, da han havde tænkt det. Han rakte Andersen en Sparekassebog.

Andersen tog sine Briller paa, saa paa Navnet og saa paa Summen. «Ja, Hr. Forpagter.» sagde han, «det er jo mange Penge. Men . .»

«De er til Juliette, som De ser,» afbrød Forpagteren ham. «Naar Barnet kommer, kan De henvende Dem til Godsforvalteren, som kender min Bestemmelse. Der er ogsaa noget om, at det er mit Ønske, Fru Herning opdrager Barnet sammen med mine Drenge. Nu kan I jo snakke om Sagerne.»

Andersen drejede Bogen mellem Fingrene, urolig

for at komme af med, hvad det var hans Pligt at sige. «Det er mange Penge, Hr. Forpagter,» begyndte han igen. «Og Penge er meget. Men det er ikke Æren.»

«Jo, det er. Med Fornuft, Andersen. For nylig fik Juliette et Frierbrev fra en forelsket Fyr, som hun gav ærlig Besked, for hun holdt meget af ham. Lad hende nu om et halvt Aarstid komme her hjem igen . . tilmed som godt Parti! Hvad? Selv om Fru Herning saa ogsaa sidder og passer et Barn, de siger, er Juliettes . .»

«Penge er ikke Æren. Og ikke Samvittigheden.»

«Sludder og Vrøvl,» Andersen,» raabte Forpagteren pludselig hidsig. «Og det kender De godt! Jeg skal sige Dem, hvoraf jeg slutter det med Sikkerhed. Godsejeren vilde De helst have slaaet sønder og sammen, ikke sandt? Men her mødte De s'gu spagfærdigt, for De vidste, jeg havde Midler til at hjælpe paa Tingene.»

Andersen forsøgte at komme til Orde. «Ja, ja, Hr. Forpagter. I hvert Fald . .»

«De kan være vis paa, Andersen, at jeg ogsaa ved, hvad Penge er,» vedblev Forpagteren. «Nu har jeg Lyst til at stikke mig en Tur til Søs som i gamle Dage. Men havde jeg ikke de Skillinger, maatte jeg s'gu pænt blive paa Landjorden og slide videre for de Børn, jeg gaar her og sætter i Verden.»

«Ja, saa vil jeg sige Farvel, Hr. Forpagter. Og maa det være mig tilladt, siden Forpagteren rejser . .» Andersen stak Haanden frem.

Forpagteren lod, som om han ikke saa den . . jo ældre han blev, desto mindre syntes han om al Sigen Farvel.

Han stod og trykkede sig bare ved at sende en Hilsen til Juliette. «Hvis Juliette nu mener, det er sært, jeg rejser uden et Ord . . Ja, saa maa De s'gu pynte lidt paa det, Andersen, og sige, at naar jeg stiller hendes Barn lig med Karl Einer . . for den store har jo sin Mødrenearv . . det viser, at jeg sætter hende højt, eller lignende.»

Ved Tanken om hvad dette: lig med Karl Einer betød for ham og hans Familie, havde Andersen ondt ved at bevare Værdigheden og holde sig fra at takke den, der havde bragt hans Barn i Ulykke. Han stod lidt og trykkede sig, ganske som Forpagteren før. «Jeg maa dog have Lov at sige Forpagteren,» sagde han saa og glippede rørt med Øjnene, «at hun ikke har været til at drive til at sige Sandheden. Jeg har dette fra andre. Juliette var trofast.»

«Ja, Juliette er god nok,» sagde Forpagteren. «Saa husk nu i Morgen, naar jeg er væk, at pynte lidt paa det. Saadan smaa nogen i den Stilling . .» Forpagteren lukkede Døren op. «Ja, her er jo meget at ordne endnu, Andersen . .»

Han hørte Børnene paa Trappen og gav sig

Tid til at se efter Andersen, fordi han dog skulde vente paa dem. — Nu retter han sig, det gamle Testamente, tænkte han. Og føler sig som Stamfader til en Kapitalist.

«Herind med Drengene, De der, Beate,» raabte han ud i Gangen.

«Det er Fader, som er kommen hjem fra Kjøbenhavn,» hørte han Poul sige sagte og bredt, som naar han ventede sig noget godt. Og den lille tumlede i det samme over Tærskelen og spilede sine runde Øjne bedre op. «Hvad har du?»

«Jeg har nok noget,» svarede Forpagteren. «Jeg har bare stillet det hen hos Fru Herning. Der kan I straks gaa op og hente det. Men hvad vilde I nu sige, hvis I skulde blive hos Fru Herning i Nat og blive der mange Dage, mens vi rejser?»

Poul begyndte at trippe af Glæde. «Hvis bare Juliette ogsaa kom,» sagde han og saa bagud til Beate.

«Fru Herning vil selv hjælpe jer med alting. Og Poul skal ikke mer være lille Dreng, siger hun, med Paaklædningen. Han skal lære at vadske sig selv, for det giver Kræfter. I kan tro, det vil blive noget andet altsammen.»

Han stod lidt med Karl Einer i Haanden og klappede Poul paa Hovedet og ledte efter noget at sige ham, som han siden vilde rette sig efter, fordi det var det sidste, han havde hørt af sin

Fader. Men han fandt ikke noget, som var værd at tage i sin Mund. — Prøv at lade være at gøre andre Fortræd, Poul . . det tænkte han lidt paa. Men det var ikke noget at sige til en Dreng, som var alt for blød i sig selv.

Karl Einer rykkede i hans Haand. «Hvad har du til mig?»

«Løb og se ad,» svarede han, slap ham og klaskede Hænderne sammen. «Skynd jer . . Farvel kan I være fri for.»

Men Poul, som holdt stærkt paa Formerne, bukkede uden at række Haanden, som hans Moder havde lært ham, og sagde med hele sin gammelkloge Artighed: «Farvel Fader, og tak for Gaven, du har til os hos Fru Herning.»

Mens Forpagteren gik ud i Haven, saa han dem styrte af over Gaarden, tænkte igen paa, at han ikke havde haft noget at sige til dem. Og paa, hvad de havde sagt til ham.

Doktoren snakkede ivrigt over sit Whiskyglas. Forpagteren lyttede ved at høre, han skrev paa en Bog om de Folks Sygelighed, der sjældent sagde et sandt Ord . . dem kendte han saa godt. Titelen skulde være «Løgn», hvad Fruen ikke syntes om.

Han saa hen til hende . . hun sad nok saa interesseret. — Doktoren havde maaske lært hende, at Værket skulde give Glans over Revninge Lægebolig. Kun engang imellem kiggede hun sig uroligt omkring, som om man aldrig kunde vide sig sikker.

Men da han kom ind paa Bænken mellem Ægteparret, talte Doktoren om den økonomiske Side af Sagen. Saadan et Par Tusind Kroner paa een Gang . . ved Nytaarstid, naar Lægehonorarerne drattede ind . . Naar man nu bare kunde finde en lille nem Maade at komme over den døde Tid paa.

«Ja, Penge,» lo Forpagteren, gnaven over, at Manden serverede ham den fine Vise, han kendte saa godt, mens Konen var til Stede. «Lad De det Ord staa paa alle Bladene i Deres Bog, Doktor, hvis De vil ramme det rigtige Liv. Jeg hører s'gu ikke andet, ikke engang af mine egne Drenge.»

«Nej, de, der har dem, hører ikke andet,» sagde Doktoren. «Og vi andre tænker, taler, drømmer ikke andet. Er det underligt, naar for Eksempel ens Kone trænger til anden Luft, Adspredelser . .»

Fru Hald stillede Spidsen af sin opslaaede Parasol i Jorden og drejede den rundt, mens hun forlegen kiggede ned i den. «Jeg tror, du vil . . Trænger jeg til anden Luft, saa rejser jeg.»

«Kære, smukke Frue,» smilte Forpagteren. «Tag Dem i Agt for saadan Ord som: anden Luft, Adspredelse; de næste, De faar Brug for, bliver: Liv, Spænding, dem kender jeg fra min Kone . .»

Fru Hald, som uvilkaarlig passede paa Laagen mellem Parken og Haven, fik hurtig Parasollen op. «Der kommer Godsejeren,» sagde hun og saa forskrækket paa Forpagteren.

«De har s'gu gode Øjne,» sagde han og kneb sine sammen. «Ja, nu maa jeg atter ulejlige Dem, Doktor, for at komme ud . .»

Fru Hald rejste sig ogsaa; hun gik et Par Skridt bort og kom et Par Skridt igen. Hun rystede Parasollen, saa de hvide Tylspiber bruste over Hattens Fjer og det røde Haar.

Forpagteren gik Godsejeren i Møde.

Men Godsejeren for forbi, lige hen til Fru Hald.

«Ja, her kommer jeg bag paa Dem,» smilte han. «De vilde ikke standse, fordi jeg gik med en Dame under Armen, Fru Hald. De er jaloux, anden Grund nytter ikke noget.» Han vendte sig og hilste paa Doktoren. «Hvordan klarer De Dem, Doktor, med en Kone, der er skinsyg selv paa fremmede Mænd?»

Doktoren hørte næppe efter, saa optagen var han af sin Kone, der med Ungpige-Koketteri snurrede Parasollen paa sine Skuldre, saa Haar, Fjer og Tyl viftede ned i hendes rødmende Ansigt.

«Vil De nu se Baldronningen fra Klubballerne,» brummede han.

Han fortrød det. Hun saa fra ham lige ind i den andens Øjne og sagde uden at lægge mindste Dæmper paa sin forelskede Stemme: «Jeg har jo ogsaa siddet her og fortrudt det.»

«Hvad har De fortrudt? Og hvor længe?»

«Det hele . . hele Tiden,» svarede hun, nu ganske sagte.

«Jeg med,» hviskede han, saa det kun saas paa hans Mund.

Doktoren rømmede sig . . saa voldsomt, at de forstod, det var med Vilje. — Kærlighedens Ret, Gudbevares, skønt han havde mest Lyst til at frafalde de Teorier, nu han saa, hvor de førte hen. Men Dannelsen først. Dannede Mennesker stod ikke og voldtog hinanden med Øjnene, naar der var andre til Stede . .

Og det hjalp, at han rømmede sig. Godsejeren var der straks i Konversationstone. «Undskyld, Doktor, hvis jeg gør Kur til Deres Kone. Nu rejser jeg . . og jeg er sentimental ved det . . fra Nørreager.»

«Fru Hald rejser ogsaa. Vi rejser allesammen. Og vi har travlt,» sagde Forpagteren, «hvis vi skal tale sammen.»

«Derfor kom jeg,» sagde Godsejeren og blev straks iskold i Øjnene. De skiftede igen. «Saa Fru Hald rejser ogsaa. Pas saa paa, Doktor, at

jeg ikke opsporer hvorhen.» Og truende og smilende gik han med Forpagteren.

«Han er storartet,» sagde Doktoren. «Det er altsaa sandt, at han er færdig her, og han er lige sej og efter sidste Mode.»

Fru Hald satte sig og nippede til sit Glas, som om intet var hændt, og med Øjne, som var der hændet Alverden. «Du minder mig om Moder,» lo hun for at slaa det hen, «hun vilde have, det øjeblikkelig skulde ses paa en Kones Hat, at hendes Mand var gaaet fallit.»

Men Doktoren blev ved. «Nu er han inde at slaa Forpagteren for en lille Formue til Lystrejse med Sangerinden. Ja, han er gal. Han har den Sygdom, som er saa tiltalende for Patienten selv . . Moral insanity, spedalsk.»

Hun saa paa ham for at give et vredt Svar og saa skamfuld bort igen . . Ja, han var jaloux, og han var latterlig i sin Jalousi, og han var forkert sat sammen og slet klædt paa. Men han havde været god imod hende hele denne Sommer . . Og god nok! Jo ynkeligere hun havde følt sig, desto mere var han stegen i hendes Øjne . . Han kunde holde af. Og det af en eneste. Og det af hende.

«Hørte du, at Forpagteren havde opdaget, du havde en Snært af samme Sygdom?» spurgte han og gik helt hen til hende, ind i hendes Slæb. «Du lignede hans Kone. Jeg har ellers søgt at

skjule det for dig. Jeg har behandlet dig efter Bibelens Forskrift for de mistænkte syge, set til dig efter de syv Dage, fundet Symptomerne uforandrede, haabet paa andre syv Dage . .»

Hun bad til Svar om sin Kjole. — Det var hende ikke muligt at holde Tankerne sammen til skinsyge Scener, hun kunde lige saa godt sige ham det med det samme. Han vidste, hvem hun holdt af. Og den Mand havde i dette Nu sagt, at han ikke havde glemt hende, havde smilt til hende, som var der ikke andet til, skønt hans Sorger stod lige op ad ham i Forpagterens forretningstørre Person.

Doktoren satte sig ved Siden af hende og greb hende i Ærmet. «Ved du, hvad jeg ønsker nu! Jeg beder til, at din Sygdom maa slaa ud i lys Lue.» Han lod hendes Haand falde ned med et Bump. «Hundrede Gange hellere end dette forfra.»

— Det beder jeg ogsaa til, tænkte hun. — Ja, hvis jeg var sund, hvis jeg var som andre Kvinder, hvis jeg ikke var saa bange . .

Hun lagde den Haand, Godsejeren havde holdt, over sin Mund og drak Duften ind, mærkede svagt den Parfume, hun huskede saa godt, og gav sig til at suge paa Haanden. «Jeg har virkelig revet mig slemt paa den Brombærranke.»

Saa snart Godsejeren saa Kontoret, kom han i den rette Stemning. «Her er jo klamt ogsaa om Sommeren,» udbrød han og kastede sin Hat fra sig. «At du ikke bliver gal i Hovedet paa alle Mennesker i saadan et Hul.»

«Ja, se hvor Folk kan være forskellige,» sagde Forpagteren, trak en Stol frem og anbragte sig i Sofaen. «Sæt dig og ryg, saa snakker vi bedre.»

«Ja, vi er forskellige,» sagde Godsejeren, maalte hans store Person og gik hen til Vinduet. «Jeg staar hellere her, hvor jeg kan se en Smule Sol.»

Men han vendte sig lige saa brat om igen, og nu betragtede han Forpagteren, som havde han aldrig set ham før. Mansketskjorten, der var gennemsvedt, det tunge Skæg, der hang som pjaskvaade Gardiner, alt var ham lige uappetitligt. — Mis, tænkte han, Mis . . Og ikke som Iris, fordi hun var gift med ham. Nej, efter egen Smag . .

«Allerførst maa jeg gøre dig en Undskyldning,» begyndte Forpagteren, «med Hensyn til Nørreager . .»

Godsejeren slog en Latter op, der mindede ham om hans og Iris' Støjen i Alleen, saa han gik til den anden Yderlighed og talte ganske sagte: «Undskyldning! Mellem saa gode Venner! Du skulde gøre mig en Undskyldning, fordi du har behandlet min Kone som et af dine andre Pigebørn. Den Undskyldning har du sprunget over.»

«Hvad er det for noget?» sagde Forpagteren og lavede sine runde Øjne større.

«Det nytter ikke noget, du laver Forundring. Hvordan vil du faa mig bildt ind, at Mis fortalte mig det for sin Fornøjelse!»

«Hun kunde jo synes, at hun ogsaa . . siden du altid . .» forsøgte Forpagteren.

Han vidste ikke, hvor han skulde gøre af sine Øjne, fæstede dem paa en Kasse Cigarer, der stod overfor ham, som om en Cigar i Øjeblikket var det eneste vigtige for ham. «Maaske vilde hun spille rask . . det har man hørt før om Damer . . de synes de skal være ligesaadan . .»

Han trak resolut Cigarkassen til sig. «I hvert Fald har jeg ikke noget med det at skaffe.»

Godsejeren rev den ud af Haanden paa ham og dundrede den i Bordet. «Maa jeg være fri for denne ædle Nægten, som du har læst dig til!»

«Aa Sludder. Skal vi drille hinanden som Drenge,» sagde Forpagteren og rejste sig . . «Jeg ved bare, at vilde min Kone komme og fortælle mig om dig . . jeg har sagt: vil du tie og det øjeblikkelig.»

«Naa saadan,» nikkede Godsejeren. «Nu skal jeg gribe i min egen Barm. Det kan jeg godt. Men først vil jeg tage dig her, Forpagter . .» Han tog ham med begge Hænder i Frakkeopslagene og rystede ham. «Og bede dig se mig ind i Ansigtet. Ja, jeg har holdt af din Kone, og hun af mig.

Men du tog Mis, som du og dine Slags tager jeres Tøse . . som du har taget Juliette, og som du har taget din egen Kone, alle.»

Han slap ham. «Derfor har du heller aldrig ejet noget af de Mennesker. Og derfor tog jeg heller ikke noget fra dig.»

Forpagteren fik sine Øjne til sig i en Fart, flov . . flov, fordi Manden stod der og troede tykt paa den Forskel og holdt sit bedrøvede, kvindesmukke Ansigt lige ind i hans, bragt til Tavshed for tresindstyvende Gang af det Menneske, der dog selv troede paa sin Mening og sin Ret og paa Mening og Ret i det hele taget. «Du er s'gu baade saa meget klogere og saa meget dummere end jeg,» sagde han, «at jeg ikke kan hamle op med dig.»

Da Godsejeren gav sig til at gaa op og ned ad Gulvet med sin ulykkelige og unærmelige Mine, vedblev han: «Vi kan jo alle have vore Fejl og fejle Meninger. Jeg har aldrig kunnet lide det meget Væsen af denne Hr. Elskov, som kommer saa voldsomt og lumsker af igen. Eet er vist; jeg vil s'gu ikke mere diskutere den Ting. Saa hvis du er her for at gøre et Nummer ud af det . .»

«Nej, jeg vil takke dig for dit Venskab i det hele taget,» sagde Godsejeren og standsede over for ham. «Ogsaa fordi du har slaaet dig sammen med mine Fjender, Onkel Sigismund og Herning . .»

«Ja, lad os tale om det,» sagde Forpagteren og satte sig atter ind i Sofaen. «Forretningerne.»

Han slog med sin Pegefinger til hver Sætning: «Du ved, hvad Sigismund synes om dig! Han havde ingenting gjort, hvis du blev blandet i det. Nu har han skaffet din Kone noget at leve af . . en Kollektion i den By, hun netop ønskede, og det en stor, kan du sige hende.»

Godsejeren lo. «Kollektion . . Lotteri . .»

«Ja, Lotterikollektion,» sagde Forpagteren, og nu blev han fornærmet. «Du synes vel, det lyder saa fattigt, eller hvad det er, du og Alma plejer at sige, det, vi her har maset med at faa i Stand . Men det er s'gu rigtig godt.»

«Ja, jeg lo af Mis som Kollektrice,» sagde Godsejeren. «Og nu ler jeg af Sigismund. Mis vil ikke skilles, som I har fristet hende til! Det gør mig ondt for jer, men den Triumf faar I ikke.»

«Naa ja, nu er jeg ked af Damevrøvl frem og tilbage,» sagde Forpagteren og rejste sig. «I klarer jer jo ogsaa nok, nu du er af med Nørreager og Godsejerfornemmelser . . dygtig som du var, da vi traf hinanden. Men jeg vil give dig et Raad. Begynd med at blive et Par Aar derovre og dan dig en Stilling. Penge kan du faa her . .»

«Tak,» sagde Godsejeren og greb sin Hat. «Jeg tog Penge af dig, da jeg troede, du var min Ven, jeg tager dem ikke nu.» Han gik hastig

imod Døren. «Og Mis og jeg indretter os, som vi har Lyst.»

Forpagteren, der havde fulgt ham, var nær ved at faa Døren i paa sin Næse og smilte ved det. — Se, det kunde jeg nu heller ikke have gjort ham efter, tænkte han. Han ved, vi aldrig ses mere. Han ikke saa meget som rakte mig Haanden, for han kan ikke lide mig. Der ligger nu hans Stolthed og Sanddruhed. Et Sted skal man vel have det.

Til sin Glæde fandt Forpagteren Bænken ved Whiskybordet tom. Han saa Fru Hald henne ved Gitterporten, hvorfra der var Udsigt baade over Gaard og Have, og forstod, at hun havde ventet, Godsejeren igen skulde vælge denne Vej, siden hun kiggede saa forknyt til den anden. Han saa Doktoren et Stykke derfra, skjult for Konen . . liste frem . . og liste bag sit Træ igen, for at vogte paa hende. — Se, det Syn var der nu mange, der kunde more sig over, tænkte han, naar man ikke var saa bedrøvelig anlagt.

Han satte sig godt til Rette imod Træet. — Nu havde han Fred til at falde lidt i sine egne Drømme. Deri spillede et lille Pigehoved den største Rolle. En Dødsmaske, som Godsejeren havde haft

hjem fra sin sidste Rejse, taget over en fransk Pige, der havde druknet sig. Et Barn paa femten Aar, der maaske aldrig havde vidst, hvad Vellyst var, og som var død med al Vellyst tegnet af paa sit fine, bløde lille Ansigt. Det var Døden som Lykke. Lykken saas især paa de store, lidt tykke Læber, men overalt, selv paa de lukkede Øjelaag. — Siden han havde set det Ansigt .. som var virkeligt, havde han været færdig med at interessere sig for Bøsser og Apotekere. Vandet, som han før ikke kunde lide, fordi han havde set saa mange oppustede Lig i Søen, var det bedste, det blødeste, det sikre. Der blev Døden til en Fornøjelse.

Han lukkede Øjnene. Efter Billedet af den lille Pige fulgte altid et andet. Han saa sig selv nøgen, Kraftkarl, som han Gudskelov var endnu, springe i Vandet ved Nørreager Klint, svømme langt ud, og som gjaldt det Livet. Han følte, at han kun havde Kræfter til et Par Tag endnu og vendte om for at faa en sidste Væddekamp med sig selv og naa ind til Land. Landet skulde komme ham saa nær, at han kunde se Ruderne i Slottet og i Forpagterboligen glimre i Solen — og han skulde ikke naa det. Han følte igen den gode, rare Træthed, som han havde savnet i alle de Aar, han ikke havde slidt sig mør. Han lige formaaede at vende sig om paa Ryggen, saa sank han, han sank ned i samme Vellyst som den lille

Pige, der havde druknet sig i Seinen, døde med det Udtryk i sit Ansigt . .

Han glippede med Øjnene, slog dem op . . Han troede, han laa i Vandet, men han var bare ved at falde i Søvn. Øjnene faldt i, han sov.

Han vaagnede ved at høre Doktorens Stemme og saa ham og Kone et Stykke derfra; de ilte frem, og de ilte tilbage paa et lille solbeskinnet Stykke, begge to brandrøde af Bevægelse . . Jo, jo, han var nok saa levende, han havde hele Komedien klods op af sig endnu.

Han holdt Øjnene oppe for at glæde sig over, saa godt denne høje Pige gik paa sine Ben, og saa højt hun holdt op for sine Skørter. — Det var sikkert nok, hun havde snakket med sin Godsejer, saadan en Rejsning der var kommen over hende.

Men han blev gnaven og lysvaagen ved at høre Doktoren blive ved at skræppe op. — Fyren var naturligvis kommen stikkende, mens Fruen og Godsejeren havde været ved at aftale noget, de skulde have for sig selv. Nu var han saa fuld af Jalousi, at han var en hel Karl. — Han skulde tvinge hende til at rejse, tvinge hende til den nødvendige Pragt, tvinge hende til det nødvendige Letsind og Humør. Hun skulde ikke have det mindste at kaste Skylden paa, naar hun kom igen . . saadan som han vidste, hun vilde komme igen.

Den smukke Kone syntes kun optagen af sit

eget. Hun holdt hele Tiden sine Øjne halvt lukkede, som var den Glans, der var tændt i dem, for god til andre. Til Svar paa den hele Salve kom hun med en meget fornuftig og kort Bemærkning. «Vi vækker Forpagteren», sagde hun. Og de forsvandt ind i den gamle Grotte.

Ene med Fluer og Lindeblomstduft faldt Forpagteren paa ny i Søvn, vaagnede ved, at han snorkede og sov igen. Indtil han blev rusket vaagen. «Forpagter, saa vaagn!»

«Hvad er der?» spurgte han og saa ind i Anne Lises fortørnede Ansigt. «Jeg tror s'gu, jeg hverken har faaet Mad eller Søvn i et Døgn. Er der sket en Ulykke igen, saadan som De kaldte . .»

«Ja, at De sidder og snorker op ad et Træ i mislykket Mansketskjorte,» sagde hun uden et Smil. «Nu kommer jeg til at se Dem saadan paa hele min Rejse.»

Han blinkede imod hende, som var det til selve Solen. «Hvad kommer De her for og er saa dejlig i gule Kniplinger og med røde Roser i Hænderne. Sæt Dem ind hos mig.»

«Jeg kommer her og er dejlig,» svarede hun og satte sig hos ham, «fordi jeg i Dag har været ked af det, og man aldrig kan blive saa ynkelig, naar man er fin. Jeg har beholdt Stadsen paa, fordi jeg kommer her i et rigtig gement Ærinde. Jeg skal have Penge, Forpagter, mange, til evigt Eje. Hvad skal vi gøre ved det?»

Han havde travlt med at læse Udskriften paa et Brev, der hang ved hendes Rosenbuket — Fru Hald stod der. «Penge, det passer usædvanlig godt,» lo han og tænkte: Herregud, at hun bliver sendt i det Ærinde, og saa med Rosenblommer til den anden. «Jeg sidder netop med et godt Papir her i min Tegnebog, som ingen har villet have.»

«Men mange,» sagde hun og saa ængstelig paa ham. «Saa mange, at jeg kan rejse fire Gange . . fem, seks Gange,» skyndte hun sig at tilføje, fordi fire lige var de rejsendes Tal. «Seks Gange til Amerika . .»

«Ja, og leve længe derovre i Fryd og Herlighed,» afbrød han hende. «Kan De saa slaa et lille Smil?»

«Aa Forpagter,» sagde hun, tog om et Par af hans tykke Fingre og knugede dem. «Det var en stor Sten fra mit Hjerte. Ikke fordi jeg skulde bede om Penge . . straks jeg saa Dem, var jeg ikke bange mere . .»

«Kan De saa ikke slaa et lille Smil, nu da det er overstaaet?»

«Nej, jeg kan ikke slaa et Smil,» sagde hun og lænede sig ind til ham. «For jeg er ikke andet end et sygt og fjollet Hjerte, saa følsomt, at jeg er nødt til at vrænge af det selv for ikke at tro, jeg er dum.» Hun lo og slog ham smaat

med sin Skulder. «Kan De mærke, at mit Hjerte banker helt derop?»

«Herregud, skal vi nu allerede til at hænge med Hovedet igen,» sagde han og klappede hende.

«Nej,» sagde hun og sad ret. «Det er bare, fordi jeg er bleven alene. Jeg gaar jo altid som i lutter Morfin. Jeg har ikke været mig selv hele Sommeren, og det er godt. Men nu jeg er ene . . saa vaagner jeg . . og saa ser det altsammen anderledes ud . . Og det er ligesom ingenting var rigtig sandt, Forpagter.»

«Men hvorfor er De da ene, lille Anne Lise?»

«Jo, for da jeg nu sad hos Mis og sagde Farvel, kom Godsejeren farende med ny Bestemmelser. Jeg skal rejse ene i Aften, og det kan jo være godt for Bodils Skyld. Men heller ikke i Morgen kommer nogen efter! — Brandt, Mis og Gerda tager om et Par Dage til Aarhus og ser, hvor hun skal bo.»

«Naa, alligevel til Aarhus,» mumlede han.

«Det varer nok et Par Uger, før han og Gerda kommer til Kjøbenhavn. Det varer saamænd tre.» Hun smilte lidt. «Og femten er jeg vis paa, før Tournéen gaar til Amerika.»

«Herregud, ene to Uger,» smilte han. «Er det noget at hænge med Næbbet for. De skulde have giftet Dem. De skal klistres op ad Deres bedre Halvdel lige som Fru Herning. Men Deres

Øjne falder naturligvis altid paa saadan overnaturlige Mennesker, der skal have det saa forskelligt . .»

«Og som saa snart bliver ked af mig,» afbrød hun ham, «og bare synes, jeg er en lille en. Men nu ved jeg godt, hvordan jeg vil være. Det vigtigste i Verden skal være, om jeg kommer frem. Jeg maa bo fint af Hensyn til Luften, for jeg skal synge, have elegante Klæder, for jeg er en ung, køn Kunstnerinde. Min glatte Hud,» hun lo haanligt, «min Specialitet skal hver Dag roses og æres . . Min Indbildskhed og Forfængelighed skal vokse, indtil Anne Lise Abildgaard og Begrebet ulykkelig Kærlighed er utænkeligt . . Hvad er det Menneske, som ikke kan goutere mig og altid bliver ved at goutere mig . .»

«Ja, og naar De saa kommer over at synge for Amerikanerne, som er saa tossede efter danske Damer,» sluttede Forpagteren.

De sad lidt tavse. «Deres Kone, Forpagter,» sagde hun saa. «Jeg vil alligevel gerne sige Farvel til hende . . For jeg tænkte paa, nu jeg gik herhen, hvor kan man regne, hvad et fortvivlet Menneske gør. Og vi bliver jo saa fortvivlede og nedværdigede . . for ingen Verdens Ting.»

«Nej, hør nu,» sagde han, «hvad blev vi to enige om for tre, fire Dage siden! Lad os holde Ørerne stive, nu jeg endelig er bleven fast. Forresten er hun slet ikke hjemme . .»

De sad igen tavse. Lad os ikke glemme det

vigtigste,» sagde han og fik sin Tegnebog frem. «Hvor gemmer nu saadan en lille Dame et vigtigt Papir?»

«Der er jo to Papirer,» sagde hun og foldede dem langsomt ud.

«Ja, for jeg tænkte s'gu af mig selv paa, at De skulde rejse,» lo Forpagteren. «Og paa hvor nærig Herning er.»

Hun sad forvirret med en Seddel i hver Haand, holdt dem sammen og læste paa dem. «Jamen, det er jo forfærdelig mange Penge. Det er Vanvid.»

«De ser nok,» sagde han og lod Fingeren glide over den ene. «Ihændehaveren — Landmandsbanken — Navnet der! Og sig saa nødig Summen til nogen af Brandts . . Sig det halve, som jeg havde tænkt mig, Godsejeren vilde laane . . hvad han ikke vilde . .»

Hun saa hurtig op for at vide, om han haanede Brandt for denne Omvej . . som egentlig var saa naturlig . . Nej, han sad med sit sædvanlige triste og troskyldige Ansigt.

Og hun gav sig igen hen til sin Stirren. «Det kan jeg ikke glemme . .»

«Hvad kan De ikke glemme?»

«Hvorfor De vil gøre det for mig.»

«De siger jo altid selv, at Penge er ingenting, skidt med Penge . .»

«Jamen, det er ikke sandt. Det siger vi allesammen. Men Penge er forfærdelig meget. Min

Angst før kom maaske mest, fordi jeg igen skulde ud i det Hav af Pengesorger, jeg plejer at være ved at drukne i. Jeg sidder her og bliver ganske rolig.» Hun lo lidt. «Jeg synes ligefrem, det er umuligt, nogen foreløbig kan synes, jeg er ingenting med alle de Penge. Jeg vokser i mine egne Tanker, fordi der er en, som vil gøre saa meget for mig!»

«Ja, det falder nu snart,» sagde han og saa utilfreds ud ved Tanken, «naar De hører, hvor lidt de Penge kommer til at gælde i min Forretning.»

«Ved De hvad, Forpagter, jeg havde en god Veninde, af god Familie, køn og klog og vigtig var hun, aldrig vilde hun gifte sig . . for dette gammeldags, at Kærlighed og Frihed maa følges ad. Efter to Elskovshistorier giftede hun sig med en lille mager og tør Mand, bare fordi hun syntes, det var saa rørende, at han elskede hende, saa han vilde sørge for hende. Saa ynkelige bliver vi . . for ingen Verdens Ting, og saa meget mærker vi, hvad Penge er.»

Hun vendte sig pludselig imod ham. «Jamen har man Lov til at give saa mange Penge bort, naar man har Kone og Børn?»

«Gem dem nu,» sagde han og stak Papirerne ned i Udskæringen paa hendes Kjole.

Han tog hurtig Haanden til sig. Doktoren kom ud af Grotten og nærmede sig langsomt. —

Han ser mig saa lumsk ud, tænkte han. Han har nu beregnet, jeg skal være den nemme Maade at komme over den døde Tid paa. Men jeg er s'gu ked af at være ædel hele Dagen.

«Der har vi jo min Ven, Dilettanten,» udbrød Anne Lise og lavede kunstig forskrækkede Øjne. «Ja, jeg ser ham bort! Jeg vil være her i Fred lidt endnu. Jeg har forresten en Buket til hende, til Fru Hald,» tilføjede hun, da hun havde nidstirret Doktoren, til han bøjede udenom. «En Afskedsbuket og et Afskedsbrev.»

— Et Afskedsbrev, tænkte Forpagteren, der lyder saaledes: For Guds Skyld mød mig i Morgen i Korsør, eller lignende.

Doktoren, der blev staaende et Stykke derfra generede ham. — Lad os hellere se at faa en Ende paa ham, tænkte han. For jeg hjælper s'gu ikke flere Damer med Rejsepenge til Godsejeren. «Hør, lille Frøken,» sagde han. «Skønt vi har det rart . . Vil De undgaa Doktoren . .»

«Ja, jeg vil. Jeg gaar,» sagde hun og rejste sig. «Men jeg giver Dem et Kys, Forpagter.» Hun bøjede sig ned og kyssede ham tre, fire Gange. «Farvel! Og Tak! Og Farvel! Og Farvel!»

«De er alt for kraftige de Kys,» smilte han og tørrede dem af. — De Kys for Penge, tænkte han, skønt hun er jo meget brav alligevel, den lille Anne Lise. «De finere Kys er nok optagne.»

Hun stod og saa fra ham til Pladsen, hvor hun havde siddet, krøb sammen og saa ynkelig tynd ud. «Jeg vil ikke gaa,» surmulede hun som et Barn. «Jeg vil ikke være ene, lille Forpagter.» Og tilføjede uden Udtryk som en Remse: «Jeg er saa lille, saa lille.»

«Ja, og ved De, hvem De ligner,» sagde han og saa forelsket paa hende. «De ligner den lille Pige, som hænger paa Godsejerens Væg, og som har druknet sig i Seinen. Jeg er vis paa, at naar De er allergladest, saa ligner De hende.»

«Men jeg vil leve, til der ikke er en Trevl tilbage at leve for,» sagde hun og saa pludselig vredt paa ham. «Saadan vil jeg leve.« Hun rev en Rose ud af Buketten, jog dens lange Stilk igennem sin lukkede Haand, saa Tornene rev hende, lindede sit Tag og lod Rosen glide blødt og langsomt igennem.

«Ja, Livet er nu lige omvendt,» smilte han. «Stilken til sidst.»

«Saadan vil jeg leve,» lo hun og viste ham den forrevne Haand. Hun ordnede hastigt Buketten igen, skottede til Doktoren, smilte til Forpagteren med sit Grædesmil og løb, alt det hun kunde.

— Kys for Penge, tænkte Forpagteren . . og det af en lille Pige, der ellers er fin og rar. Og: hvad har du til os, Fader. Og: Juliette var trofast, Hr. Forpagter. — Naa, man ser jo ogsaa Tingene værre, naar man forud er ked af hele Forestillingen.

Doktoren, der kom hen imod ham, straks Pladsen var tom, irriterede ham pludselig saa stærkt, at han vilde undgaa ham, om det saa kun blev for et Øjeblik. Han tog varsomt Buketten og lagde den ind paa Bænken i Grotten til Fru Hald. «Se, hvad der er kommen til Dem, lille Frue,» sagde han og gik igen uden at se paa hende for ikke at forstyrre hende.

Saa styrede han løs paa Doktoren. — Nu skal han fures, tænkte han. Forresten er det jo rimeligt at give ham den virkelige Grund, flink som han har været og Almas Læge.

I det samme kom Jomfruen, der tog sig dobbelt udhungret ud, nu baade Fruens og Juliettes Pligter hvilede paa hende, og spurgte, om hun maatte sætte Maden paa Bordet.

«Mad!» raabte Forpagteren og blev helt anderledes til Sinds. «Jeg har ikke set Mad siden i Formiddag. Jeg har s'gu glemt Mad.» Han saa paa sit Ur. «Doktor, vi har en halv Time at spise i før mine Forretninger . . Hvad har De, Jomfru, at sætte frem?»

«Jeg har lavet Fiskegratin og Kylling, Hr. Forpagter.»

Forpagteren blev ligesaa pludselig alvorlig. — Disse to Retter varmt til Aften, som Alma ikke vilde lade sig afdisputere, naar der var fremmede, samtidig med, at hun, saa snart han ikke passede paa, udpinte den daglige Kost, fik ham til at gøre en Grimasse. «Det er Folkenes raadne Kød, der kom mig paa tværs, Jomfru.»

Saa gav han sig til at nynne . . ved at huske, at det kunde være ligesaa ligegyldigt som alt det andet, en Strofe af Smædevisen, han kendte saa godt fra de andre Gaarde: «Og Jomfruen er ogsaa sød. Hun under os knap det tørre Brød» . . Naa ja, ja, Jomfru. Sørg De nu for, at det ikke sker mere i Deres Tid heller.»

Han vendte hende hastig Ryggen. «Saa De, Doktor, der var ved at falde en hel Rulle Forsvar ud af Munden paa hende,» lo han, mens hun forsvandt. «Naa, hent nu Fruen, Mand, og til Bords!»

Doktoren betænkte sig et Øjeblik. Han var ikke oplagt til Forpagterens Kaadheder, havde mest Lyst til at gaa sin Vej med sin Kone og hendes store Rosenbuket og vedhængende lettre d'amour for at lirke ud af hende, hvad der stod, og faa Vished . . nu egentlig det eneste han brød sig om. Paa den anden Side, naar han skulde holde Ord med Hensyn til Rejse og have Penge

i en Fart, var der ingen anden Udvej end Forpagteren . . «Vil De ikke selv, Jacobsen,» bad han. «Jeg er i Unaade hos Madame.»

Forpagteren, som igen var falden i dybsindige Betragtninger, kaldte, der hvor han stod: «Lille Frue . . Fru Hald!»

«Hør Doktor,» begyndte han saa, «inden jeg rejste, sagde jeg til min Kone, at hun skulde fra Nørreager den femogtyvende, som er i Dag, hvad hun rolig tog imod . . Jeg kommer i Tanker om: Hun er kørt sin Vej, skønt jeg sendte Bud, hun maatte være her, det tyder paa Vrøvl. Skulde De ikke holde Dem i Nærheden, hvis vi faar den sædvanlige Krampe.»

«Ja vel,» sagde Doktoren. «Skal Deres Kone saa til sin Svoger og Søster, Jacobsen?»

«Nu kan de jo snakke sammen om Sagerne . . Max Herning, som skal følge hende til Nyborg, og saa min Svoger, som venter der, og hun selv. Jeg tror s'gu stadig paa Sindssygeanstalt med fuldkommen Ro. Men naar I siger nej, baade De og den i Kjøbenhavn . .»

Han stod lidt og pustede tankefuld til sit Skæg. «Naturligvis, jeg under hende det godt. Men jeg kan s'gu ikke lide hende mere. Hun har været mig for hamper mod Drengene,» lo saa pludselig paa sin tungsindige Maner . . «Der har vi skam den lille Frue. Og vi bør smile til Ung-

dom og Sundhed, Doktor, naar vi staar og taler om det andet.»

Fru Hald kom hen imod dem. Buketten sad i hendes Bælte, mægtig, saa den tvang hendes lave, fri Bryst opad, glødende og yndig saa hun ud. Men hun var saa febrilsk, at hun traadte forkert og holdt forkert i Kjolen.

Ja, har der ikke staaet Korsør i Brevet, tænkte Forpagteren, har der staaet en anden Stad. For hun ligner aldeles en Brud fra gammel Tid . . nær ved at fortryde, fordi det ikke er til at vide, hvor galt det er, som skal skjules saa godt . .

Doktoren saa ogsaa Forandringen. Det var den Vished, han længtes efter, og han blev saa forbitret, at han for tyvende Gang haanede sig selv for denne infame Indbildning, som ulykkelig Kærlighed var . . Skab, der hos civiliserede Mennesker kun kunde trives paa Landet, hvor der ikke var nogen Trøst at faa fat i.

Idet de begyndte at gaa ind, traadte han bag ved Forpagteren og tvang hende et Par Skridt tilbage. «Til Lykke,» nikkede han. «Jeg ser, at Dagen er bestemt.»

Nu hun vendte Ansigtet imod ham, saa han, at Forandringen var til det bedre. — Hun tør ikke, tænkte han. Den Glans, som kom af deres Kurren, er borte. Nu er det Alvoren, Afgørelsen. Og hun ser nærmest yndig hjælpeløs ud. Hun tør ikke.

Hun saa lidt paa ham, fortørnet over hans Triumferen, Taarerne kom hende i Øjnene. Og hun sagde uden videre . . sagte, men lige i Ansigtet paa ham: «Hvorfor har jeg heller ikke et eneste Menneske at tale med . .»

Doktoren smuttede bag ved hende for at være et Øjeblik ene. — Tiraderne fra Forlovelsestiden . . Venskab, hvis vi forelsker os i en anden, Trofasthed, mens der rases ud, var saa venlige at suse ham for Ørerne . . Naa, han havde troet paa dem dengang og troet, det var ham, der fik Brug for dem . . Men hvad skulde han gøre med Forsikringerne fra i Sommer . . om uegennyttige Raad og Fanden og hans Oldemoder . .

Han bankede sig paa Panden. — Lad mig nu være ærlig imod mig selv. Vel var det bedst for hende at løbe Linen ud. Vel staar man sig altid ved at gøre, hvad man har Lyst til, kort som Livet er. Men jeg har nu Lyst til at holde hende tilbage . . ved alle Midler, til det yderste.

Han gned sig i Hænderne ved Tanken om, at hun intet turde gøre uden at betro sig til ham. Han havde vænnet hende til det, saa hun nu maatte raades, bare hun skulde skrive et Brev om en ny Kjole. Han gned sig i Hænderne, saa hun vendte sig om ved Lyden.

Da de gik op ad Havetrappen, han paa det nederste Trin, de andre helt oppe, hørte han Forpagteren sige: «Ja, det passer jo udmærket. For

Klokken syv har jeg netop ogsaa en vigtig Forretning at afgøre.»

— Hvad er det, der passer, tænkte han, hvad har hun at gøre Klokken syv. Et Møde. Et Løb op paa Slottet. Maaske bare en Visit hos Fru Brandt, der betyder Ja til Mødet med Manden . . Skønt han følte, det var dumt, raabte han op: «Hvad er det, der passer? Skal du nogen Steder hen?»

Fru Hald gik ind uden at svare eller se til ham. — Lige saa sødt forstaaende han havde været hele den Tid, hun var ynkelig og tvivlede om al Ting, lige saa haanlig og drengedrillende, nu hun begyndte at rette sig.

De naaede netop at sætte sig til Bords, da Forpagteren hørte en Vogn, som ingen anden kunde høre. «Der har vi Giggen med Forretningerne før Tiden,» sagde han, rejste sig og tog Fadet fra Jomfruen. «Pisk af, Jomfru, og lad Bud gaa til Hans Peter, at han øjeblikkelig spænder for aaben Landauer . . til Godsforvalteren efter Overretssagføreren . . saa her tilbage at faa flere med. Har De det Jomfru?»

Han gav sig Tid til at gaa om paa den rigtige Side og byde. «Jo vist saa, de skal s'gu spises, mens de er hede.»

Fru Hald, der næppe kunde sidde stille paa Stolen og ikke taalte Synet af Mad, fyldte skyndsomst sin Tallerken.

«Naar nu Hans Peter er tilbage, saa har vi Ende paa det med det samme,» sagde Forpagteren. Han blinkede hemmeligt til Doktoren. «Har De saa et Øre med, naar vi raaber højt, Doktor,» og gik.

«Vi maa virkelig vente med at spise, til han kommer igen,» sagde Fru Hald og saa fornærmet til sin Mand, der var kommen til at knase en Skorpe. Og i det samme hun rejste sig: «Kan vi dog ikke gaa nu? Jeg bliver nervøs af at være paa det samme Sted hele Tiden . .»

Skønt Doktoren var sulten, rejste han sig ogsaa. I denne vigtige Stund vilde han ikke irritere hende med Spisning, hvad hun var saa vanskelig med. — Men passiv, tænkte han. En Scene med mig, lige meget, om jeg er vred eller fortvivlet, bringer hende i Oprør, og det stiver hende af.

«Gaa ind og sig, jeg er ikke rask,» bad hun igen. «Jeg kan heller ikke lide at være her, nu hun snart kommer hjem. Hvad er egentlig Klokken? Hvad Tid var det, Fru Jacobsen kom hjem?»

«Uret hænger paa Væggen,» svarede Doktoren. Han dyede sig ikke for at tilføje: «Og det var vist Klokken syv . . du skulde passe.»

Han fik den Ide at fortælle hende, hvad her skulde foregaa, og det højtideligt og stemningsfuldt. «Tora,» sagde han og gik helt hen til hende. «Forpagteren vil skjule det for dig . . men jeg vil hellere sige dig, hvorfor jeg er nødt

til at blive . . Nu . . maaske i dette Øjeblik faar Fru Jacobsen at vide, at hun skal her fra for altid . . Jeg maa være i Nærheden, hvis hun skulde blive syg.»

»Herfra i Dag! Skal hun fra Drengene i Dag, og fra det altsammen. Og imod sin Vilje!» sagde hun og saa sig forfærdet om. «Og vi sidder her og skal spise.»

«Jacobsen har det jo ikke med Finesser,» svarede han. «Og skal Bylden skæres, er det ogsaa bedst uden Langdrag. Men det er strengt. De er jo allesammen meget mere Mødre, end de ved, saa længe de gaar over Ungerne . .»

Men nu saa hun paa ham med det Ansigt, hun plejede at byde ham sammen med det evige: det har du selv sagt. «Du afpasser nok dine Anskuelser efter Situationen,» smilte hun. «Synes jeg ikke nok, det var saa underligt . . din pludselige Medlidenhed med Fru Jacobsen.»

Hun rynkede Panden og citerede: «Man kan ikke være Moder altid. Først og fremmest maa man selv være Menneske og leve sit Liv . . Hvem er det nu, jeg har det fra?» Og hun gik pludselig hen ved Vinduet og anbragte sig ganske som hjemme med Ryggen til ham. «Fra dig.»

Hun lagde Armene op i den brede Karm, lænede Hovedet imod dem for at gemme sig saa godt som muligt. — Nu maa jeg klare mig selv, tænkte hun. Nu maa jeg se at komme til Klarhed.

Og hun begyndte ganske tørt med et: altsaa. — Altsaa jeg elsker den Mand. Jeg tror, han kan faa mig til at føle, jeg er et Menneske med Hjerte og Forstand, af Kød og Blod. Men hans Tid og Taalmodighed med mig er saa knap . . Og jeg ved jo, hvordan jeg er, hvor bange, naar det gælder . . og iskold . . Hun smilte haanligt . . Jeg kommer aldrig videre end til at tænke mig de Kærlighedens Fagter. Ikke engang saa vidt, at jeg bekvemmer mig til at gøre dem efter . .

En Lyd i Værelset forstyrrede hende. Som om hun sad med Regnskab, begyndte hun forfra. — Altsaa jeg elsker den Mand . .

Doktoren pillede staaende lidt ved Maden, men da hun vrissede ved den Smule Skraben med Gaflen, holdt han op . . bandede den Maade, hvorpaa han var kommen under Tøffelen, og gav sig til at gaa op og ned ad Gulvet. — Passiv, tænkte han, hver Gang det kneb for ham at tie.

Han saa til Kontordøren, der stod paa Klem efter Forpagteren. Da man ikke hørte det mindste derinde fra, troede han, Konferencen holdtes i Dagligstuen, og stak Hovedet ind. De var der begge to. De saa ud, som talte de om Vejret. Fru Jacobsen, endnu i Kørefrakke, sad og strakte Fødderne mageligt fra sig. Forpagterens Stemme stod aldeles til hendes flegmatiske Holdning. «Siden du tog til Svendborg for at træffe Max

Herning, saa passer det vel godt, at han kan tage med dig i Aften.»

— Sikke fornuftige, tænkte Doktoren og travede paa ny frem og tilbage. Jeg troede ikke, den Sort som Fru Jacobsen kunde staa for stor Stil ved saadan en Lejlighed.

Han saa hen til Vinduet, hvor hans sad. Hun tog tungere paa Tingene. Hun var begyndt at græde. Og nu begyndte hun at tale i Munden paa sin egen Graad. «Hvorfor har jeg dog ikke et eneste Menneske, der kan raade mig.»

Saa var det hans Tur. «Tora,» sagde han og satte sig hos hende. «Du synes ikke, jeg er den Ven, jeg har lovet dig at være . . Du tror ikke, jeg forstaar dig mere . .

Tora, kan du slet ikke tænke dig Grunden til, at jeg ganske stille maa lade dig selv tage din Bestemmelse.

Lille Tora, prøv nu at være retfærdig. Har man i denne ligegyldige Verden Lyst til noget, maa man tage Hatten af for sin Lyst og følge den! Ikke sandt, det er det samme, jeg altid har sagt . . Og det er vist, at jeg vilde sige til dig nu: følg din Lyst . . hvis det ikke netop var det Menneske . .»

Hun holdt op at græde og saa paa ham.

«I gamle Dage var du selv saa forfærdet over, som jeg kunde forstaa alting,» vedblev han. «Maaske vilde jeg endogsaa kunne undskylde

disse Mennesker med Lyvesyge, hvis jeg ikke var bleven pint af dem . . som Sara Margrethe Moss' Elsker. Men nu da jeg engang ser disse syge Løgnere som Svamp og Skab og Smitte . .

— Tora . . Jeg, som vil skrive en Roman om dem, skrive Afhandlinger til Advarsel for vor lille Pige . . for lille Tut, naar hun bliver stor . . og for alle . . jeg skulde raade dig til at gaa til den Mand . . som er et saa uhyggeligt Eksemplar af Arten.»

«Det er ganske ligegyldigt, hvordan han er, eller hvordan du tror, han er,» raabte hun og vendte sig fra ham.

Han blev stille af Skuffelse; siden han havde faaet Lov at tale saa længe og saa godt, troede han, at hun var med ham.

«Men hvordan er jeg!» græd hun. «Hvor syg og elendig er jeg ikke.»

Han rejste sig, klemte Hænderne om Ryggen paa sin Stol for at faa Afløb for sin Hidsighed. Men Ordene faldt ham ud af Munden. «Naa, saa det er dig, der ikke er god nok. Ikke varm nok. Ikke hidsig nok . .»

Han brugte et Ord, som han forskrækket snappede efter igen, sagde det saa rent ud to, tre Gange og gik fra hende. «De Overvejelser vil jeg lade dig ene om.»

Han kom igen. «Hvad tror du, man maa kalde den Kvinde, som kommer til sin Mand med

den Slags Betænkeligheder, inden hun tager sig en Elsker . . Du kan vælge mellem Ordene raa eller gal.»

Han bøjede sig og hviskede og hvæsede ned over hendes Hoved: Denne Mand havde faaet sin Løn. Denne Mand, der ikke vilde behandle sin Kone som et Pigebarn, man lærer Kunster! Fin og stille skulde en Hustru være — til Adskillelse fra Rosset . .

Hun stirrede paa ham. «Hvorfor haanede du mig saa, fordi jeg var det?»

Han hørte ingenting, blev ved paa Lykke og Fromme. — Denne Mand, som havde føjet sig efter hende i alting. Hun havde i den sidste Tid behaget sig i Kyskhed som en Nonne. Gudbevares — skønt han vidste og ogsaa havde sagt hende, at det skulde hun ikke blive sundere af. Gudbevares . . Hun vidste det jo bedre. Hun bildte sig jo ind at være anderledes end alle andre Kvinder, skønt hun bare var ung . .

«Er jeg bare ung,» gentog hun og rejste sig. «Aa, du ved vel ikke, hvad du siger i din Hidsighed. Nu skal jeg vel narres med noget nyt. Før har du kaldt mig syg og abnorm, nu er jeg bare ung.»

«Ja, nu skal du narres med noget nyt . . lige i Favnen paa din hæderlige Ven.»

Kontordøren blev i det samme lukket haardt til. De for sammen ved det begge to.

«Saa, nu har vi raabt, saa de andre har hørt det,» sagde han sagte. «Vi har s'gu vækket det andet stakkels Par,» lo han, «som netop havde et Øjebliks Fred.»

De hørte Fru Jacobsens Stemme lige ved Døren.

«Til en Afveksling et klagende Jydsk i Stedet for et flegmatisk,» sagde han og lyttede et Øjeblik. «Hun siger, at Drengene er herinde, og at hun vil tage Afsked med dem, hvad hun ikke maa . . Den anden stakkels Kone,» tilføjede han og saa ondt paa sin, «som ikke selv gaar fra sine Børn, men bliver jaget.»

Nu dundrede det paa Døren ind til dem med en knyttet Haand. «Er det Dem, Hald?» lød Iris' Stemme. «Skynd Dem herind, jeg maa ikke komme til Dem.»

«Værsgo, Doktor,» sagde Forpagteren.

Doktoren saa til sin Kone, som lod sig falde ned paa en Stol i Skjul bag Døren, idet den blev slaaet tilbage, og han lod den staa paa vid Gab efter sig, for at han kunde høre efter hende, og hun høre dem.

«Hald, saa var det sandt, det var Dem,» raabte Iris og for ham om Halsen. «Jeg skal da ikke spærres inde, Hald. Hvis I spærrer mig inde, ved jeg godt, at jeg kommer til at bære mig ad som en gal. Jeg ved, hvordan jeg vil skrige, naar jeg ikke kan gaa og komme, som jeg vil.

Netop fordi jeg er rask, Hald. Er det da ikke rigtigt?»

Doktoren saa til Forpagteren, der stod og ludede som en træt Hest. «De sagde jo ogsaa til mig, Jacobsen . .»

«Det har hun altsammen hørt og tog roligt,» sagde Forpagteren og trak paa Skuldrene.

«Ja, straks tog De det ganske roligt, Fru Jacobsen, det hørte jeg selv herind.»

«Jeg troede jo bare, det var en Trudsel, saa tit som jeg er bleven truet, Hald.»

«Det er Løgn, Doktor. Det er altsammen paa Beregning for at trække Tiden ud. Ellers var hun begyndt straks.» Forpagteren gav sig til at gaa op og ned og tilføjede mumlende: «Og saa havde det knap været saa ærgerligt.»

«Naturligvis vil jeg trække Tiden ud, Hald,» raabte hun. «Jeg kan ikke tage herfra i Dag! Lad det være, at jeg ikke bryder mig mere om Evert, det ved vi jo allesammen. Her er andre, jeg holder af! Drengene. Og her er andre. Jeg kan ikke tage herfra uden Varsel.»

«De har jo en hel Uge vidst, at det skulde være i Dag, Fru Jacobsen.»

«Ja, og det skal være i Dag,» sagde Forpagteren og standsede hos dem. «Om jeg saa selv skal bære dig ned og lade Vognen lukke.»

«Ved De hvorfor, Hald?» lo hun. «Jeg har jo opdaget ham. Fordi det er den femogtyvende,

en af hans Mindedage, som han altid har haft saa travlt med.»

«Jeg sætter altid en bestemt Dato, Doktor, for ellers bliver det slet ikke.»

«Hans Kones Dødsdag, Hald. Det finder jeg saa storartet. Den anden Kone skal væk paa den Dato, den første døde. Det er nu hans Sentimentalitet, og den er fin.»

«Og jeg holder det altid bestemt, Doktor, for ellers bliver det slet ikke,» sluttede Forpagteren og gik igen.

Saa saa hun pludselig fortvivlet efter ham. «Bare jeg en Gang til turde bede ham om at sige Farvel til Drengene . . skønt han tror, at det ogsaa er for at trække Tiden ud . . Tro bare den Smule, Evert, saa skal jeg ikke være ond mere. Hjælp mig dog, Doktor, at faa Lov til at sige Farvel til Poul og Karl Einer. Jeg maa spørge Poul, om jeg ikke har været god imod ham. Om jeg aldrig skal se ham mere.»

«Jeg har sagt Nej,» raabte Forpagteren, før Doktoren kunde svare. «Det er Synd for Drengene, da den Komedie ingen Nytte er til.»

Saa lo hun. «Det er Dem, jeg ler af, Hald. De er jo bange! De ved, at jeg ikke fejler mere end Brandt, det har De selv sagt. Men De tør ikke røre en Finger for mig. Jeg skal smides fra Hjem og Børn for en tosset Historie. Men Brandt. Hvad gør I ved ham. Han rejser frank af Sted

med sine Elskerinder. Ingen af jer lægger et Halmstraa i Vejen, skønt han har kasseret jeres Koner.»

«Jeg kan s'gu ikke begribe, at den Vogn ikke kan være her, Doktor,» sagde Forpagteren og gik hen til Vinduet.

Saa græd hun. «Jeg ved godt, at jeg bliver hidsig. Men nu har jeg sat de to stakkels Betingelser, jeg vil vente til i Morgen, og jeg vil se Drengene. Saa kan jeg ikke flytte mine Tanker fra dem, før de er opfyldte. Saadan var jeg ogsaa som Barn, jeg kan ikke, om jeg ogsaa vilde. Aa, Hald, De kunde gerne glemme det, jeg sagde om Dem før, og hjælpe mig.»

Doktoren var højsindet af Hensyn til den aabne Dør. «Ja, kan Deres Kone ikke faa Lov til at sige Farvel til Børnene . . Naar De saa faar Ende paa det, Jacobsen.»

»Hør, nu skal I snart tage jer i Agt. Nu bliver jeg s'gu hidsig,» raabte Forpagteren og blev i det samme ligbleg i sit hede, vaade Ansigt. «Og de Par Gange, det er sket,» mumlede han, «er der slaaet en Mand i Gulvet.»

Han stod og slog sig paa Munden, til det værste var ovre. Saa gav han sig til at gaa frem og tilbage, som om han overvejede dybt, standsede endelig foran Iris og sagde i sin sædvanlige Tone: «Siden vi taler om Drengene . . Jeg vil dog nok vide . . Viste det sig virkelig, at det var Karl

Einer igen . .» Han vendte sig til Doktoren og saa vist paa ham. «Den Dag, jeg rejste, havde vi en slem Historie, Doktor. Karl Einer har fundet paa at aabne sig Moders Skrivebordsskuffe og liste Pengesedler ud.»

«Ja, det var ham igen,» sagde hun pludselig i sin livlige Fortælletone. «Tænk Dem, Hald, bare fordi det er forbudt, frister det den lille Fyr. Og med sin sædvanlige Fantasi forklarer han mig saa, at han har klippet den ene til smaa Fugle, og den anden havde han ladet «Knægten» æde. Mens Poul paastaar, de er puttede i Komfuret.»

«Jeg lovede ham Prygl, naar han gjorde det igen,» sagde Forpagteren og tog langsomt en Pisk ned. «Dem skal han have.»

Han stod og saa lidt paa hende. «Det er bedst, han faar dem nu, at du kan tage den Erindring med dig,» sagde han saa og gik med alle Døre aabne efter sig.

«Han er kølet af, Hald, inden han naar Børnekammeret,» sagde Iris. «Det bliver han altid.»

Lidt efter lød voldsomme Slag oppe fra. Fru Hald viste et forfærdet Ansigt i Døren.

«Naa, her er nok Selskab,» udbrød Iris og hilste paa hende.

«Det er da ikke Børn, der bliver slaaet saadan,» sagde Fru Hald og saa paa sin Mand.

Iris lyttede. «Det er allerede forbi. Er De

ikke rejst, Fru Hald. Eller skal De ikke rejse. Nu ryddes jo ellers Egnen for . . alle os.»

Fru Hald stirrede bare ud i Gangen. Slagene hørtes igen og stærkere. «Du kan dog godt gaa derop,» raabte hun og klyngede sig pludselig til sin Mand.

«Det er da underligt, Drengen ikke græder,» sagde Iris og gik ud i Gangen for at lytte.

Doktoren klappede sin Kone og betroede hende hviskende, at det bare var noget Forpagteren agerede for at overbevise Fru Jacobsen og faa hende bort. — Men en væmmelig Idé, det maatte han indrømme.

Hun saa paa hans Ansigt, at det bare var Trøst. Og hun vilde have ham til at gaa derop! Hun vilde selv derop, skønt den Tid var forbi, da hun kunde gøre Nytte, hvor der var Fare. Men det blev kun til, at hun stod og klyngede sig til ham og klagede: «Gaa dog derop.»

Iris kom ind igen. «Hald, løb op til Evert,» sagde hun. «Det er altfor underligt, at Drengen ikke skriger.»

Doktoren for af, pludselig saa irriteret af Slagene, at han raabte . . allerede paa Trappen: «Det maa De holde op med, Forpagter. Saa hold dog op for Fanden.»

«Det er da underligt, den Dreng ikke skriger,» blev Iris ved og satte sig lige inden for Døren. «Det er ligesom en Hund, . . engang pryglede, den

gav ikke en Lyd fra sig.» Hun trommede forbitret med Fødderne. «Det er da uhyggeligt. Det er virkelig uhyggeligt.»

Idet Slagene hørte op, løb Fru Hald tilbage til Spisestuen og græd med Panden imod Vinduskarmen, og lovede, at hvis den lille Karl Einer ikke var bleven slaaet halvt ihjel deroppe, saa vilde hun aldrig ønske sig andet end at være hos sin lille Pige og værne hende imod ondt; med det samme hun svor, vidste hun, at hun ikke kunde holde det, men hun blev ved at love og love . .

Af Respekt for Forpagterens blege og trætte Ansigt satte Fru Hald sig med til Bords . . da Iris ganske stille var tagen bort . . skønt hun ikke ønskede sig andet end at komme hjem.

Doktoren, som hvert Øjeblik havde maattet trykke hendes smaa, rystende Hænder, spottede sig selv, Levemanden, Verdensmanden, der saa hurtig var kommen til at repræsentere Hjemmet og Trygheden . . og var lykkelig.

I sin Glæde komplimenterede han ustandseligt Forpagteren, især for Scenen med de fingerede Prygl. «Jeg forsikrer Dem, Jacobsen, De illuderede fuldstændigt. Endogsaa da jeg fandt Dem ene deroppe, slaaende løs paa, hvad De traf, dirrende af Sved, bleg af Vrede . .»

Forpagteren spiste uden et Ord. Han mærkede selv, at han kom til at hugge i sig, som før han var kommen i den fine Ende. Og fandt Behag i det. Nu var han træt, nu spiste han, som det passede ham.

«De spurgte mig før,» begyndte Doktoren igen, «om jeg nogen Sinde havde kendt en Moder, der lod sit Barn mishandle for Fejl, hun selv havde begaaet . .»

Fru Hald rykkede ham smaat i Haanden. »Jeg synes ikke, vi skulde tale om det . .»

«Jo, snak De, Doktor, det liver op,» sagde Forpagteren. «Bare jeg maa være fri, for jeg er sulten.»

«Jeg har kendt en Moder,» vedblev Doktoren, «der ikke een, men to Gange tvang sin lille Pige til at vælte Vand ned i hendes Seng og til at tage Pryglene, for at hun kunde komme til at sove i et Værelse, hvor hun nemmere slap til sin Elsker.»

Fru Hald saa nøje paa ham. I den sidste Tid overdrev han alle sine Historier. «Det var mig, der kendte hende. Og hun sagde ikke, Barnet havde gjort det med Vilje. Og Barnet fik kun een Gang Bank.»

Doktoren stirrede paa hende. «Naa, du begynder at komme dig,» mumlede han.

«Ja, for . . naar du altid er saa streng imod andre . . med Upaalidelighed . .»

«Hør, hvad skal vi drikke til dette her, undskyld jeg afbryder . .» Forpagteren rejste sig, brølte i Talerøret: «Jomfru. To Flasker. De smaa tykke paa anden Hylde,» og satte sig atter til at spise. «Bras saa paa, Doktor, med Filosofien.»

«Ja, jeg har Lyst til at vide, Jacobsen . . Den Gang De søgte mit Raad og blandt andet fortalte mig om alle de Penge, Deres Kone havde flyttet ud af Huset . . da anede hun endnu ikke, at De havde opdaget hende . .»

«Nej, men se nu,» afbrød Forpagteren ham og kneb det ene Øje til, «naar de skal til at likvidere, saa faar hun den lille Overraskelse, at de Penge bliver trukne fra det, hun skal have.»

«Naa saadan,» udbrød Doktoren og nikkede anerkendende. «Ja, det vil gøre meget mere Indtryk, at De har tiet.»

«Nej, alvorlig talt,» sagde Forpagteren hurtig. «Jeg sagde ingenting, fordi jeg var ked af at rippe op i noget af det mere.»

«De var ikke længe om at vise hende, hvad den omtalte Kærlighed til Drengene betød,» lo Doktoren. «Men det havde taget mindre paa Dem, hvis De havde faaet hende stille ved at sige hende det om Pengene.»

«Stille! Vi kunde ogsaa have faaet hende stille med at putte hende et Lommetørklæde i Munden. Nej, det var ikke derfor, jeg regerede, som jeg gjorde. Det kom af pur bar Galskab.

Ulykken var, tror jeg, at jeg begyndte at lytte . . fordi man er vænnet til at mene, at der findes Hjerte i enhver Krop.»

«Det var jo netop det, der var det mærkværdige,» sagde Doktoren, «andre af den Sort har til Tider for meget Hjerte som til Tider for meget af alting.»

Forpagteren tog en ny halv Kylling, knækkede Vingebenet over og sugede det ud. «Og der vil jeg nu vist kaste Skylden paa den lille Anne Lise,» begyndte han igen, «som var saa sød og rar med at stemme mig mildt. Hvad Fanden skal det til i sidste Øjeblik!»

Doktoren saa fra sin Kones Ansigt, der fortrak sig ved Forpagterens Smasken, til Kyllingebenene paa sin Tallerken, hvoraf Marven var det bedste, han vidste, og blev gnaven fordi han skulde lade den ligge. — Han havde nu prøvet alle Maader at vinde hende paa, havde nu snart i Sinde at opgive den hensynsfulde.

Og Fru Hald døjede i Stilheden med alle Husets Lyde, med Uret paa Væggen, der dikkede himmelhøjt, og hvis Viser hun ikke kunde lade være at følge. Og med Schweizeruret inde paa Kontoret, der dikkede endnu højere.

Forpagteren spiste langsommere. Han mærkede, at der allerede begyndte at komme Bund i ham. Og saa mødte Tankerne med det samme, det kendte han. Nummer sidst Ærgrelse vilde

mase paa, til den var vendt og sunken og forvunden. — Konen var forvunden. Alt med hende var saa gennemtænkt og overvejet. I det Øjeblik, hun uden Vrøvl havde sat sig i Vognen ved Siden af Max Herning, net og konverserende, var hun helt ligegyldig og væk! — Men i det samme havde de jo været der med noget nyt.

«Ved De, Doktor, hvad jeg for Eksempel ikke synes om hos Tilværelsen,» sagde han pludselig. «Naar man nu er bleven irriteret hele Dagen . . vi kan være lige saa sikre paa, at det Menneske s'gu ikke lader Solen gaa ned, før han har hundset nogen andre.»

«Er det de to Bøller, som kom og klagede over Kosten?» spurgte Doktoren. «Nej, hvis det trykker Dem, Forpagter, at De trakterede dem saa fortræffeligt . .» Han vendte sig leende til sin Kone. «Før blev vi stoppede af en Deputation, to meget nette Mennesker, der sagde, at de har spist slet til Middag i Søndags. Men jeg skal love for, at Jacobsen tog Vejret fra dem i en Fart . .»

«Saadan noget staar mig i Hovedet,» sagde Forpagteren til sig selv, «indtil jeg faar Lejlighed til at gøre det godt igen, hvad jeg ikke faar med disse.»

«Havde De undgaaet at lade alle Helvedes Eder suse ned over de Herrer,» sagde Doktoren, «havde De været korrekt. «Er det min Kylling, der staar jer i Hovedet. Til daglig spiser jeg af

samme Gryde som I. Men har jeg Gæster, vil jeg have Lov til at traktere dem, som jeg lyster». Fuldstændig korrekt!»

«Sagde jeg saadan?» spurgte Forpagteren. «Det var Satan til Sludder, siden de ikke nævnede min Kylling, men kun deres eget daarlige Kød.»

Han saa galt til Jomfruen, der kom ind med Vinen i Køleren. «Naa, men nu vil vi s'gu ikke sørge mere over det raadne Kød,» sagde han og trak en Flaske op. «Det er Vin fra min Ven Godsejeren. Det er Steinwein, som jeg ynder, fordi den straks stiger til Skallen og gør glad.»

Doktoren stak fornøjet Næsen til sit fyldte Glas. «Det manglede bare, De ikke skulde have Deres Yndlingsvin i Dag, Jacobsen.»

«Ligesom de, der skal henrettes,» lo Forpagteren, «som selv bestemmer Spisesedlen, Sødsuppe og Steg. Skaal, lille Frue, og undskyld, hvis vi har talt om andet end Skønhed og Kærlighed, og Deres Skønhed i Særdeleshed.»

«Ja, er hun ikke dejlig,» sagde Doktoren og drak med. «Det er en dejlig Kone, jeg har.» Han lagde et Nu sin Arm om hendes Skuldre og tilføjede melankolsk: «Hun fortjener, at jeg var rig . . skulde altid være i Silke.»

Forpagteren tømte og fyldte Bægere i det uendelige. «Ja, med saadan en Kone er det s'gu ens Pligt at være rig.»

Fru Hald blussede efter de første Draaber. Hun

tog Roserne af sit Bælte og ordnede dem om; mange var knækkede og halvvisne, dem lagde hun ved Siden af sig til Lugteroser. Og kælent og dvælende smykkede hun sig paa ny med de friske.

Da Doktoren havde tømt tre Glas, sagde han, at hans Kone i det mindste skulde føle sig velhavende. Han vilde tage til Rhinen med hende i Sæsonen. Saa havde han Bogen færdig! Saa havde han Syle.

Forpagteren kom saa vidt, at han gjorde Undskyldning for sin Paaklædning . .

«De er jo smuk. Hvad gør det saa,» sagde Doktoren.

Og hans Kone var der med Provinskoketteri og Rose til Knaphullet. Og med den Stemme med ligesom dobbelt Bund, hun straks fik af Kur og Vin. «Saa meget Blod er der da i mig, at jeg kan se en Mand er smuk, selv om hans Klæder er grimme.»

«Naar jeg nu bare ikke havde det med Folkene,» sukkede Forpagteren. «For det er hele Tiden, ligesom jeg havde noget tilbage at ordne. Saa kunde vi sidde her og slaa Gækken løs . .»

«Ved De hvad, Forpagter, saa er De s'gu ogsaa lidt af en Kælling,» udbrød Doktoren, «hvis De tænker mer paa det.»

«Sig De bare meget Kælling,» lo Forpagteren. «Det har jeg selv med Skam set længe. Nej Godsejeren, han var s'gu Mand til Neglene i den

Kraft, hvormed han troede paa sig selv. Og deri ligner De ham, Doktor. Nu skal vi drille Deres Mand, Frue.»

«Ja, det har jeg længe set,» lo hun.

«Men der hvor han begynder at bedaare Damerne, der holder Ligheden op,» lo Forpagteren.

Doktoren slog ikke et Smil. «Hvad mener du egentlig?» sagde han og maalte sin Kone. «Du skulde flytte den Buket, den gør din Figur skæv . . Hvori ligner jeg Brandt?»

«Du siger jo altid, at han overdriver,» smilte hun. «Og at han er saa højtidelig i Kærlighed . . hver Gang. Og det har du jo ogsaa været . . hver Gang. Min Mand har fortalt mig alle sine Kærlighedshistorier, Forpagter.»

«Det var det nyeste ny,» raabte Doktoren og satte sit Glas langt fra sig. «Ligner jeg de Mennesker, som jeg hader og vil kæmpe imod og har givet det Navn, de Spedalske, som Lars Kappel tog op efter mig!»

«Jeg kommer til at tænke paa lille Anne Lise,» sagde Forpagteren. «Hun kaldte sig det selv engang til mig . .»

«Hun er det,» raabte Doktoren. «Mildt, tiltalende, der er saa mange Former . .»

«Saa tag De Dem en lille Rem af den Hud ogsaa, Doktor. Anne Lise var det yndigste paa Jorden.»

«Forpagter, hvorfor taler De om alle, som var

de døde?» spurgte Fru Hald. «Ogsaa om Godsejeren før.»

«Skal vi drikke en Skaal for vore mange Kærlighedshistorier, som min Kone sagde,» udbrød Doktoren, som ikke vidste, hvormed han skulde hævne sig. «Vi har dog vidst, hvad Lykke var.»

«Jeg tror hellere, jeg drikker en Skaal for dem, jeg ikke har haft,» lo Forpagteren. «Jeg drikker for Anne Lise. Især fordi hun ligner den franske Pige, der druknede sig, som De nok kender fra Godsejerens Taarnværelse. Jeg drikker Anne Lises Skaal,» vedblev han uden at røre sit Glas. «Giv mig en af Deres Roser, lille Frue, saa skal De se.» Han tog den selv og trak den rask gennem sin Haand. «Saadan vil jeg leve,» sagde hun, og saa var hendes lille, tynde Haand blodig indeni. Jeg siger det samme, saadan eller slet ikke.»

Fru Hald havde samlet alle de knækkede Roser i sine Hænder og kølede sit Ansigt i dem. «Ja,» sagde hun sagte. «Ja. Ja. Ja.»

«Nu begynder Folkene nok ogsaa at more sig,» sagde Doktoren.

Forpagteren lyttede ind til Kontoret. «Det er en Karl, der giver Jomfruen en Serenade om Maden. At de ikke kan lade de Drengestreger fare.»

«Og at det ikke kan lade være at ærgre Dem, Jacobsen.»

«Lad os nu se ad,» smilte Forpagteren. «Men det er s'gu, fordi jeg ved, de Folk i ethvert Fald

har mere Ret end jeg. Og fordi jeg aldrig har haft Evne til at komme til Bunds i det. Bras bare paa med Sludderen, Doktor.»

Men Doktoren sad og hørte efter Visen, der nu lød ganske tydeligt ind ad de aabne Vinduer, ført af en god Karlestemme. «Ja, vi skal vel snart se at komme hjem,» sagde han.

Der kom en Sanger til der ude; han var hæs og falsk og hele Tiden paa den samme Strofe:

Forpagteren han svared straks,
Krille ville ville vi bum bum,
Vi spiser selv af samme Slags,
Krille ville ville vi bum bum . .

«Det er kønt,» sagde Fru Hald. «Luk Vinduerne.»

— Jeg vil have Fred, tænkte Forpagteren, og blev siddende uden at røre sig. — Fred, Fred og Skønhed. «Jeg har allerede drukket lidt for meget, Doktor,» sagde han. «Der er et Par Ord, der hele Tiden snurrer rundt i mit Hoved.»

Kukkeren inde paa Kontoret traadte frem og meldte otte. Fru Hald for sammen ved det og lukkede et Øjeblik sine Øjne. — Hun saa Godsejeren gaa til Vinduet og fra Vinduet i det uendelige, som han gjorde, selv naar han ventede den ligegyldigste Ting. — Efter otte venter jeg dig ikke mere, havde han skrevet. Efter otte venter jeg dig ikke mere.

Doktoren iagttog hende. — Det Ansigt kender jeg, tænkte han. Det betyder forfra med Melankoli og hele Historien. Og naar jeg har ventet paa Bedring de syv Dage og er bleven skuffet, tager jeg syv til og bliver skuffet igen. For den Sygdom findes der ikke Helbredelse.

«Maa vi rejse os, Forpagter,» spurgte han og gjorde det. «Aa Gud ja,» tilføjede han. «Er jeg nu oplagt til at kurere Madam Andersen.»

»Det er det, jeg altid siger,» lo Forpagteren. «Der er ikke meget ved en Rus. For saa er det saa grimt at finde alting ved det gamle . .»

«Mine Roser,» sagde Fru Hald og samlede dem hastig sammen. «Jeg maa da have mine Snuseroser med mig . .»

«Skal endogsaa de visne Erindringer slæbes med,» haanlo Doktoren og gik efter hendes Tøj. «Blomstrende Spedalskhed.»

«Ja, jeg følger Dem ikke,» sagde Forpagteren og blev staaende paa Havetrappen. «Jeg maa ned til Stranden og vadske Varmen af mig.»

Da han kom ud i Gaarden, brød det løs fra seks syv Stemmer:

Forpagteren han svared straks,
Krille ville ville vi bum bum . .

«Hold Kæft!» tordnede Forpagteren. «I kan synge, saa meget I vil nede hos jer selv. Uden

for mine Vinduer vil jeg Fanden gale mig have Fred.»

Der blev stille. Kun den hæse raabte: «I skulde s'gu lade være at lægge jeres Herskabskøkkener op ad Borgestuen . .»

«Hold Kæft,» svarede Forpagteren og gik.

I Porten kom Knægten, som havde været i Marken hele Dagen, pilende efter ham. I sin Hidsighed gav han den et Spark. Den fulgte alligevel. «Nu skulde da ogsaa Pokker,» sagde han, bøjede sig ned og klappede den. «Saa skal jeg dog have en til at rende frem og tilbage paa Strandbredden og tude efter mig, naar jeg ikke kommer igen.»

Han tænkte paa at gaa tilbage og lukke den inde, men gad ikke for Visen, som de nu stod ved Porten og raabte efter ham med saa mange Stemmer, der kunde skaffes.

PH. HANSENS BOGBINDERI KØBENHAVN